

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2016-2017

**ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΗΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	3
Γενικές Πληροφορίες για το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.....	3
Όργανα του Πανεπιστημίου.....	3
Σχολές του Πανεπιστημίου Μακεδονίας	5
Πληροφορίες για φοιτητικά θέματα.....	7
<i>Φοιτητική Μέριμνα</i>	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	12
Το Προφίλ του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης	12
<i>ΜΕΛΗ Δ.Ε.Π.</i>	12
<i>ΜΕΛΗ ΕΕΠ</i>	14
<i>ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.</i>	14
<i>ΜΕΛΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΠΔ 407/80</i>	15
<i>ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ</i>	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	19
Πρόγραμμα Σπουδών	19
<i>Γενικά:</i>	19
<i>2. Στόχοι του προγράμματος</i>	21
<i>3. Μαθησιακά αποτελέσματα</i>	23
<i>4. Στρατηγικές διδασκαλίας και δομή προγράμματος</i>	25
<i>5. Σύστημα διασφάλισης ποιότητας</i>	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	27
ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικές Πληροφορίες για το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας είναι το δεύτερο και «νεότερο» Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης. Ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 147/10-4-1990 και είναι η μετεξέλιξη της γνωστής *Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Θεσσαλονίκης*, η οποία, ιδρυθείσα το 1948, λειτούργησε για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 1957-58. Έτσι το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας έκλεισε τα 59 χρόνια της λειτουργίας του ως ίδρυμα.

Το Διδακτικό και Επιστημονικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας σήμερα αποτελείται από 203 μέλη, ενώ οι ενεργοί φοιτητές /-τριες είναι περίπου 12.000.

Οι σύγχρονες εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, βρίσκονται σε έκταση 12 στρεμμάτων κοντά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (Δ.Ε.Θ.) και το Τρίτο Σώμα Στρατού. Η συνολική επιφάνεια όλων των ορόφων του κτιρίου, το οποίο αποπερατώθηκε το 1991, είναι περίπου 35.000 τ.μ. Εκτός από τα μεγάλα και μικρά αμφιθέατρα, τις αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, τα γραφεία και τους υπόλοιπους χώρους όπου βρίσκεται η διοίκηση και ασκούνται όλες οι δραστηριότητες του Πανεπιστημίου, το κτίριο στεγάζει σύγχρονη μηχανοργανωμένη Βιβλιοθήκη και Κέντρο και εργαστήρια Η/Υ που επικουρούν την εκπαιδευτική διαδικασία. Τέλος στο κτίριο στεγάζεται εστιατόριο το οποίο λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, κλειστό γυμναστήριο, βιβλιοπωλείο και φωτοαντιγραφικό κέντρο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των φοιτητών/-τριών και των εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο.

Όργανα του Πανεπιστημίου

Σύμφωνα με το Ν.4009/2011 «*Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων*», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις των νόμων 4076/2012 και 4115/2013, τα όργανα του ιδρύματος είναι:

- α) το Συμβούλιο,
- β) ο Πρύτανης και
- γ) η Σύγκλητος.

Το Συμβούλιο αποτελείται από δεκαπέντε μέλη. Τα εννέα μέλη του δεκαπενταμελούς Συμβουλίου, είναι εσωτερικά μέλη του ιδρύματος και, ειδικότερα, οκτώ είναι καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές (τα οποία εκλέγονται από το σύνολο των καθηγητών του οικείου ιδρύματος) και ένα μέλος είναι εκπρόσωπος των φοιτητών του ιδρύματος (ο οποίος εκλέγεται από τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 49). Μέχρι σήμερα δεν έχει οριστεί εκπρόσωπος των φοιτητών. Τα υπόλοιπα έξι μέλη είναι εξωτερικά. Προσόντα για την εκλογή εξωτερικού μέλους είναι η ευρεία αναγνώριση του υποψηφίου στην επιστήμη, στα γράμματα ή στις τέχνες και να διαθέτει αυξημένα τυπικά προσόντα και τουλάχιστον πτυχίο ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Ο Πρόεδρος και τα λοιπά εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου εκλέγονται χωριστά το καθένα από τα εσωτερικά μέλη.

Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου του ιδρύματος μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Πρύτανης και ένας εκπρόσωπος κάθε κατηγορίας προσωπικού που προβλέπεται στα άρθρα 28 και 29 (Διοικητικό Προσωπικό, Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π.), όταν συζητούνται θέματα που αφορούν την οικεία κατηγορία προσωπικού.

Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου προβλέπονται στο Ν.4009/2011 όπως εκάστοτε ισχύει, στον Οργανισμό και στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος (άρθρο 8 παρ. 10)

β) Ως **Πρύτανης** εκλέγεται καθηγητής πρώτης βαθμίδας Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, με ελληνική ιθαγένεια και άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας, αναγνωρισμένο κύρος και σημαντική διοικητική εμπειρία.

Ο Πρύτανης ορίζει, για την υποβοήθηση του έργου του, καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές του ιδρύματος ως αναπληρωτές πρύτανη, στους οποίους μεταβιβάζει συγκεκριμένες

αρμοδιότητές του, με απόφασή του που εγκρίνεται από το Συμβούλιο. Με την απόφαση ορισμού των Αναπληρωτών Πρύτανη καθορίζεται η σειρά με την οποία αναπληρώνουν τον Πρύτανη αν απουσιάζει, κωλύεται ή ελλείπει για οποιονδήποτε λόγο. Ο αριθμός των αναπληρωτών πρύτανη καθορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

Ο Πρύτανης έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου Ν.4009/2011 και τις νεότερες αναθεωρήσεις του, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου.

Ο Πρύτανης και οι Αναπληρωτές Πρύτανη είναι:

Πρύτανης	Ζαπράνης Αχιλλέας Καθηγητής του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Αναπληρωτής Πρύτανη	Κωνσταντίνος Σ. Παπαδόπουλος Καθηγητής του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Αναπληρωτής Πρύτανη	Ευτύχιος Σ. Σαρτζετάκης Καθηγητής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Αναπληρωτής Πρύτανη	Ιορδάνης Ελευθεριάδης Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Η **Σύγκλητος** αποτελείται από:

- α) τον Πρύτανη,
- β) τους Κοσμήτορες,
- γ) τους Προέδρους των Τμημάτων και μέχρι δύο ανά Σχολή, με διετή θητεία μη ανανεούμενη, με εναλλαγή των Σχολών και μέχρις ότου εξαντληθεί το σύνολο των Τμημάτων της κάθε Σχολής. Ο τρόπος καθορισμού της εκπροσώπησης των Προέδρων ορίζεται με απόφαση του Πρύτανη, η οποία εκδίδεται άπαξ.
- δ) έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών, έναν των μεταπτυχιακών φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των υποψήφιων διδασκτόρων, όπου υπάρχουν, οι οποίοι εκλέγονται για ετήσια θητεία χωρίς δυνατότητα επανεκλογής,
- ε) έναν εκπρόσωπο κάθε κατηγορίας προσωπικού που προβλέπεται στα άρθρα 28 και 29, με διετή θητεία, χωρίς δυνατότητα επανεκλογής, που εκλέγεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο με καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού και συμμετέχει, με δικαίωμα ψήφου, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν ζητήματα της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού.

Η ακριβής σύνθεση και ο αριθμός των μελών της Συγκλήτου με δικαίωμα ψήφου, καθώς και οι προϋποθέσεις και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των ανωτέρω, προβλέπονται στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος, αντίστοιχα.

Στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου παρίστανται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι αναπληρωτές του Πρύτανη και ο γραμματέας του ιδρύματος.

Στη Σύγκλητο ανήκουν οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου Ν.4009/2011, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Σχολές του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ.1 του υπ' αριθμ 88 Προεδρικού Διατάγματος [ΦΕΚ Α' 129/5-6-2013], ιδρύθηκαν και λειτουργούν οι ακόλουθες Σχολές:

Α. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κοσμήτορας: Δημήτριος Σουμπενιώτης, καθηγητής

1. Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων
2. Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Β. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Κοσμήτορας: Μαρία Βλαχοπούλου, καθηγήτρια

1. Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής

Γ. ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

Κοσμήτορας: Ηλίας Κουσκουβέλης, καθηγητής

1. Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών
2. Τμήμα Εκπαιδευτικής & Κοινωνικής Πολιτικής
3. Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης

Δ. ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κοσμήτορας: Κωνσταντίνος Βελέντζας, καθηγητής

1. Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
2. Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών

Προσφέρονται επίσης **τρία διατμηματικά μεταπτυχιακά προγράμματα:**

1. Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη.
2. Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων
3. Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Πληροφοριακά Συστήματα.

21 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

1. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Δραστηριότητες, του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.
2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.
3. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.
4. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Μάνατζμεντ Τουριστικών Επιχειρήσεων και Οργανισμών για Στελέχη Επιχειρήσεων του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.
5. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.
6. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Στρατηγική Διοικητική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση (part time) για στελέχη επιχειρήσεων που οργανώνει το Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
7. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.
8. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.
9. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Εφαρμοσμένη Πληροφορική.

10. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.
11. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Διεθνείς Σπουδές” του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών
12. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση & Διακυβέρνηση του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.
13. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στο International Public Administration του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.
14. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Ευρωπαϊκές Σπουδές στις Διεθνείς Υπηρεσίες και Συναλλαγές” του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.
15. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Δία Βίου Μάθηση & Ειδική Αγωγή” του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής.
16. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Ειδική Αγωγή Εκπαίδευση & Αποκατάσταση” του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής.
17. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Επιστήμες της Εκπαίδευσης & της Δία Βίου Μάθησης” του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής.
18. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής.
19. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Νευροεπιστήμη της Εκπαίδευσης” του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής.
20. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Μουσικές Τέχνες” του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης.
21. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Μουσική και Κοινωνία” του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης & Τέχνης.

Τέλος πέντε Διαπανεπιστημιακά μεταπτυχιακά προγράμματα:

1. Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Δίκαιο και Οικονομικά», το οποίο αναπτύσσεται με τη συνεργασία του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
2. Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Δίκαιο και πληροφορική” Συνδιοργανώνεται από το Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και από το Τμήμα Νομικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.
3. Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προηγμένα Συστήματα Υπολογιστών και Επικοινωνιών». Συνδιοργανώνεται από τα Τμήματα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Ιατρικής, Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Μουσικών Σπουδών (ΑΠΘ) και Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
4. Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Οργάνωση και Διοίκηση Ιδρυμάτων” από τα Τμήματα Πολιτικών Μηχανικών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
5. Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Διδακτική των Μαθηματικών” σε συνεργασία των Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

2. Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη των ιδρυομένων Σχολών πραγματοποιείται από τα τμήματα που τις συγκροτούν. Η συγκρότηση και ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των ιδρυόμενων Σχολών

ολοκληρώθηκε μέχρι 30/11/2013 και εκδόθηκε η σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Πρύτανη του ιδρύματος.

Όργανα του Τμήματος

Τα όργανα του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση και ο Πρόεδρος. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ένα μέλος Ε.Ε.Π. και ένα μέλος Ε.ΤΕ.Π. Στις αρμοδιότητες του Προέδρου ανήκει η φροντίδα για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος, η εκπροσώπησή του, ο καθορισμός της Ημερήσιας Διάταξης της Γ.Σ. κλπ. Ο Πρόεδρος του Τμήματος αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

Πληροφορίες για φοιτητικά θέματα

Πρόγραμμα Σπουδών

Τα προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας βασίζονται σε διδακτικές μονάδες και πιστωτικές μονάδες (ECTS). Μια διδακτική μονάδα είναι ισοδύναμη με μία «τάξη» 45' ανά εβδομάδα για κάθε εξάμηνο. Μία «τάξη» μπορεί να πάρει τη μορφή διάλεξης, εργαστηρίου, μαθήματος, σεμιναρίου ή εξάσκησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του συγκεκριμένου προγράμματος του τμήματος. Οι πιστωτικές μονάδες ECTS περιγράφουν το φόρτο εργασίας που χρειάζονται οι φοιτητές για να επιτύχουν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Ένα πτυχίο απονέμεται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση ενός προγράμματος σπουδών που προσφέρεται από ένα τμήμα. Οι πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης είναι ακέραια πολλαπλάσια του τρία (3).

Τίτλοι Πτυχίων που προσφέρονται

Τα οκτώ τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας απονέμουν τίτλους σπουδών ισοδύναμους με τετραετή πτυχία στους αντίστοιχους τομείς τους. Για την αποφοίτηση απαιτείται ένα ελάχιστο φοίτησης οκτώ εξαμήνων (τέσσερα έτη). Η πλειοψηφία των μαθημάτων είναι υποχρεωτικά, υπάρχει επίσης και ένας σημαντικός αριθμός μαθημάτων υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής. Οι φοιτητές/-τριες ενός τμήματος μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα που προσφέρονται από άλλα τμήματα. Μαθήματα ξένων γλωσσών προσφέρονται σε τέσσερα ή έξι εξάμηνα. Οι φοιτητές /-τριες μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα στην Αγγλική, Γαλλική, Ιταλική και Γερμανική γλώσσα που διδάσκονται σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών από μέλη ΕΕΠ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Επίσης η Σερβική, Τουρκική και Βουλγαρική διδάσκονται από τους αντίστοιχους διδάσκοντες του Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών. Οι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου Μακεδονίας που ενδιαφέρονται μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στα μεταπτυχιακά προγράμματα που λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Η διάρκεια των προγραμμάτων αυτών είναι τρία ή τέσσερα εξάμηνα, ανάλογα με το πρόγραμμα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εγγραφούν σε αυτά τα προγράμματα μετά από εξετάσεις εισαγωγής. Διδακτορικοί τίτλοι απονέμονται από κάθε Τμήμα μετά από ολοκλήρωση μιας διδακτορικής διατριβής και δημόσιας παρουσίασής της.

Βαθμολογικό Σύστημα

Το βαθμολογικό σύστημα είναι αριθμητικό, από 1 έως 10 (άριστα) με βάση το 5. Ο τελικός μέσος όρος των βαθμών από όλα τα μαθήματα καταγράφεται στον τίτλο απονομής σύμφωνα με το ακόλουθο σύστημα ταξινόμησης: «Άριστα» (8,5 – 10) , «Λίαν Καλώς» (6,5 – 8,49), «Καλώς» (5 – 6,49).

Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

Στην υπ' αριθμ. 56/21.6.2016 έκτακτη συνεδρίαση της Συγκλήτου ομόφωνα καθορίστηκε το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017, ως εξής:

Χειμερινό εξάμηνο 2016-2017

- Έναρξη μαθημάτων από Δευτέρα 26/9/16 έως Τρίτη 10/1/17 (δεκατρείς εβδομάδες)
- Αναπληρώσεις μαθημάτων από Τετάρτη 11/1/17 έως Σάββατο 14/1/17 (τέσσερις ημέρες)

Εαρινό εξάμηνο 2016-2017

- Έναρξη μαθημάτων από Δευτέρα 13/2/17 έως Παρασκευή 26/5/17 (δεκατρείς εβδομάδες)
- Αναπληρώσεις μαθημάτων από Δευτέρα 29/5/17 έως Παρασκευή 2/6/17 (πέντε ημέρες)

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου έτους. Κάθε ακαδημαϊκό έτος διαιρείται σε δύο εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο αποτελείται τουλάχιστον από 13 πλήρεις εβδομάδες μαθημάτων και δύο εβδομάδες εξετάσεων. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο. Με απόφαση της Συγκλήτου επιτρέπεται παράταση της διάρκειας του εξαμήνου μέχρι δύο το πολύ εβδομάδες προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας.

Έναρξη μαθημάτων, εξεταστικές περιόδους, διακοπές και αργίες:

Οι θερινές διακοπές ορίζονται από την αρχή του Ιουλίου έως και τις 24 Αυγούστου. Κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών δεν γίνονται συνεδριάσεις των Τμημάτων. Με απόφαση πάντως της Συγκλήτου μπορούν να επιτραπούν οι συνεδριάσεις των οργάνων του Πανεπιστημίου, εφόσον υπάρχουν προς ρύθμιση επείγοντα θέματα.

Τα μαθήματα διακόπτονται: α) την Καθαρά Δευτέρα, β) από τη Μεγάλη Δευτέρα έως και την Κυριακή του Θωμά, γ) την ημέρα που διεξάγονται οι γενικές Φοιτητικές Εκλογές και δ) την ημέρα κατά την οποία διεξάγονται οι Πρυτανικές Εκλογές.

Το Πανεπιστήμιο αργεί: α) του Αγίου Δημητρίου (26 Οκτωβρίου), β) την εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου, γ) την επέτειο του Πολυτεχνείου (17 Νοεμβρίου), δ) των Τριών Ιεραρχών (30 Ιανουαρίου), ε) την εθνική επέτειο της 25ης Μαρτίου, στ) την 1η Μαΐου και ζ) του Αγίου Πνεύματος.

Εξετάσεις

Εξετάσεις για το Α', Γ', Ε' και Ζ' εξάμηνο λαμβάνουν χώρα τον Ιανουάριο (1^η εξεταστική περίοδος) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική περίοδος). Για το Β', Δ', ΣΤ' και Η' εξάμηνο τον Ιούνιο (1^η εξεταστική περίοδος) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική περίοδος).

Έναρξη και λήξη εξετάσεων:

- Εξεταστική περίοδος Ιανουαρίου 2017 από Δευτέρα 16/1/17 έως Παρασκευή 10/2/17 (τέσσερις εβδομάδες)
- Εξεταστική περίοδος Ιουνίου 2017 από Τρίτη 6/6/17 έως Παρασκευή 30/6/17 (τέσσερις εβδομάδες)

Υποτροφίες

Ένα ποσοστό φοιτητών /τριών από κάθε Τμήμα με την υψηλότερη βαθμολογία στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους λαμβάνει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες και στην ιστοσελίδα του ΙΚΥ:

<http://www.iky.gr/ypotrofies-gia-ellines/ypotrofies-iky-siemens>

Υποτροφίες κινητικότητας

Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα LLP/ERASMUS (<http://www.uom.gr/erasmus/>) παρέχει στους φοιτητές/-τριες του τμήματος Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης υποτροφίες κινητικότητας για σπουδές (<http://compus.uom.gr/erasmusp/>) ή πρακτική άσκηση (<http://compus.uom.gr/erasmusp/>). Οι υποτροφίες κινητικότητας επιτρέπουν στους/στις φοιτητές/-τριες, να πραγματοποιήσουν μέρος των σπουδών τους -από 3 έως 12 μήνες- σε συνεργαζόμενο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα. Οι υποτροφίες πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό επιτρέπουν τους/στις φοιτητές/-τριες να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση σε επιχείρηση, οργανισμό ή φορέα εκπαίδευσης του εξωτερικού.

Οι φοιτητές /-τριες του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης που έχουν ολοκληρώσει το Α' έτος των σπουδών τους και πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει το πρόγραμμα, μπορούν να συμμετάσχουν υποβάλλοντας την αίτησή τους την περίοδο Μαρτίου – Απριλίου στη διοικητική υπεύθυνη του Τμήματος (κ. Ηλιάνα Βαρέση) κατόπιν συνεννόησης με την Ακαδημαϊκή Υπεύθυνη (κ. Έλενα Παπανδρέου). Οι φοιτητές /-τριες δικαιούνται την υποτροφία εφόσον εξεταστούν με επιτυχία σε τουλάχιστον ένα μάθημα στο Ίδρυμα υποδοχής.

Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση σε φορέα του εξωτερικού, πρέπει πρωτίστως να πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει το πρόγραμμα σπουδών τους. Πληροφορίες στο site του γραφείου ERASMUS <http://compus.uom.gr/erasmus/?q=el/node/274>. Οι παραπάνω φοιτητές/-τριες δικαιούνται εντατικά μαθήματα γλώσσας EILCs.

Το πρόγραμμα επιτρέπει, επίσης, την ανταλλαγή διδακτικού προσωπικού για διδασκαλία και διοικητικού προσωπικού για επιμόρφωση, μεταξύ των συνεργαζομένων Πανεπιστημίων για σύντομο χρονικό διάστημα.

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την κινητικότητα μπορείτε να αναζητήσετε στην διεύθυνση http://compus.uom.gr/erasmus/?q=el/partner_institutions#msa καθώς και στην Ακαδημαϊκή και Διοικητική, αντίστοιχα, υπεύθυνη του LLP/ERASMUS του Τμήματος:
Έλενα Παπανδρέου, Επίκουρη Καθηγήτρια, γρ. 405, τηλ. 2310-891401,
email: papandre@uom.edu.gr
Ηλιάνα Βαρέση, Διοικητικός, γρ. ERASMUS, τηλ. 2310-891307, lily@uom.gr

Φοιτητική Μέριμνα

Για πληροφορίες που αφορούν τη σίτιση, υγειονομική περίθαλψη και φοιτητική εστία, φοιτητικά εισιτήρια και δωρεάν παροχή συγγραμμάτων οι φοιτητές μπορούν να απευθυνθούν στη Φοιτητική Μέριμνα: <http://www.uom.gr/modules.php?op=modload&name=Statikes&file=index&stid=340&tmima=22&categorymenu=6>

Το τμήμα λειτουργεί για το κοινό Δευτέρα-Παρασκευή: 11.30 - 13.00

A. Σίτιση

Στους προπτυχιακούς φοιτητές παρέχεται δωρεάν σίτιση υπό ορισμένες προϋποθέσεις, που αφορούν στην ατομική και οικογενειακή τους οικονομική κατάσταση. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά αναφέρονται στη σχετική ανακοίνωση του Γραφείου της Φοιτητικής Μέριμνας. Δικαιούχοι δωρεάν σίτισης είναι:

α. Οι ενεργοί φοιτητές των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, του πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4009/2011 (Α 195), εφόσον δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου, μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου αντίστοιχα.

β. i) Οι εγγεγραμμένοι ως φιλοξενούμενοι φοιτητές σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, οι οποίοι προέρχονται από άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2 (α) και (β) του ν. 4009/2011 (Α - 195).

ii) Οι εγγεγραμμένοι ως φιλοξενούμενοι φοιτητές σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής οι οποίοι προέρχονται από ομοταγή Ιδρύματα της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2 (α) και (β) του ν. 4009/2011 (Α 195).

γ. Οι φοιτητές που μετακινούνται προσωρινά από ένα Α.Ε.Ι. σε άλλο της ημεδαπής, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Ιδρύματος προέλευσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2 (ε) του ν. 4009/2011 (Α - 195).

δ. Οι αλλοδαποί υπότροφοι του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που πραγματοποιούν προπτυχιακές σπουδές σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της επομένης παραγράφου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων (β)(ii) και (δ).

Ο φοιτητής που επιθυμεί να σιτίζεται δωρεάν και εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις, υποβάλλει εντός των οριζόμενων προθεσμιών στο γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας τα εξής δικαιολογητικά:

α) Δύο φωτογραφίες του φοιτητή.

β) Πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.

γ) Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας του φοιτητή θεωρημένο για τη γνησιότητά του από Δημόσια Αρχή.

δ) Έγγραφο δημόσιας αρχής ή υπηρεσιών ή λογαριασμών οργανισμών κοινής ωφελείας, από το οποίο να προκύπτει ο τόπος μόνιμης κατοικίας του.

ε)Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α 75) του ενδιαφερομένου για την ακρίβεια του περιεχομένου των υποβληθέντων δικαιολογητικών, όπου θα βεβαιώνεται ο τόπος μόνιμης κατοικίας του, αλλά και θα γίνεται ιδιαίτερη μνεία της γνώσης των συνεπειών της υποβολής αναληθούς δήλωσης ή ανακριβών, ψευδών ή πλαστών δικαιολογητικών.

στ)Βεβαίωση του οικείου Ιδρύματος από την οποία προκύπτει η φοιτητική ιδιότητα του/της αδελφού/ής.

ζ)Αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. για το ετήσιο οικογενειακό ή ατομικό εισόδημα του ενδιαφερομένου φοιτητή το τελευταίο οικονομικό έτος.

η)Βεβαίωση επιδότησης ανεργίας, από το υποκατάστημα του Ο.Α.Ε.Δ. στα μητρώα του οποίου είναι εγγεγραμμένος ο ίδιος, ο γονέας του ή ο/η σύζυγός του.

θ)Πιστοποιητικό της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος, που αποδεικνύει την πολυτεχνική ιδιότητα του φοιτητή.

ι)Αντίγραφο της πράξης συνταξιοδότησης που απονέμεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1897/90 (Α - 120), θεωρημένο για την γνησιότητά του από Δημόσια Αρχή.

κ)Πιστοποιητικό Υγειονομικής Επιτροπής, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον σύστημα πιστοποίησης αναπηρίας, το οποίο υφίσταται εν ισχύ κατά το έτος υποβολής της αίτησης. Αν το πιστοποιητικό Υγειονομικής Επιτροπής δεν διασαφηνίζει τα κινητικά προβλήματα, αλλά μόνο αναπηρία άνω του 67%, τότε συμπληρωματικά απαιτείται ιατρική γνωμάτευση από Δημόσιο Νοσοκομείο, με υπογραφή και σφραγίδα Διευθυντού είτε Κλινικής Ε.Σ.Υ. ή Εργαστηρίου ή Πανεπιστημιακού Τμήματος αντίστοιχα, που θα βεβαιώνει ότι η συγκεκριμένη αναπηρία που πιστοποιείται από την Υγειονομική Επιτροπή προκαλεί ή συνδέεται με σοβαρά κινητικά προβλήματα.

λ)Ληξιαρχική πράξη γέννησης φοιτητή.

μ)Ληξιαρχική πράξη θανάτου του αποβιώσαντος γονέα.

Δεν δικαιούνται δωρεάν σίτιση:

1. Όσοι εγγράφονται για απόκτηση 2ου πτυχίου, οι μεταπτυχιακοί, οι υποψήφιοι διδάκτορες και οι υπότροφοι.
  2. Όσοι περάτωσαν τις σπουδές τους ή συμπλήρωσαν τον μέγιστο χρόνο 6 έτη που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια σπουδών για την χορήγηση φοιτητικών παροχών.
  3. Όσοι ανέστειλαν την φοίτησή τους — για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή — και οι στρατιώτες.
  4. Όσοι συμμετέχουν σε προγράμματα Erasmus και για όσο χρόνο συμμετέχουν στο πρόγραμμα.
- Υπεύθυνη για τη σίτιση: Βούλγαρη Στέλλα, τηλ: 2310891309

Β. Υγειονομική περίθαλψη

Οι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες δικαιούνται ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, η οποία περιλαμβάνει : 1) Ιατρική εξέταση, 2) Νοσοκομειακή εξέταση, 3) Φαρμακευτική περίθαλψη, 4) Παρακλινικές εξετάσεις, 5) Εξέταση στο σπίτι, 6) Τοκετούς, 7) Φυσιοθεραπεία, 8) Οδοντιατρική περίθαλψη, 9) Ορθοπεδικά είδη.

Η νοσοκομειακή περίθαλψη παρέχεται στα νοσηλευτικά ιδρύματα και κατά προτίμηση στις πανεπιστημιακές κλινικές. Για το σκοπό αυτό οι φοιτητές εφοδιάζονται από το γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας με φοιτητικό βιβλιάριο περίθαλψης, ύστερα από αίτησή τους.

Δεν δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης όσοι είναι άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένοι σε άλλο ασφαλιστικό φορέα, όσοι περάτωσαν τις σπουδές τους ή συμπλήρωσαν το μέγιστο χρόνο παροχών.

Υπεύθυνος για την υγειονομική περίθαλψη: Αρμουτσής Χρήστος τηλ: 2310891268

Γ. Φοιτητικά εισιτήρια

Στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές παρέχεται έκπτωση στην τιμή εισιτηρίου των οδικών, σιδηροδρομικών και ακτοπλοϊκών μέσων μαζικής μεταφοράς όταν μετακινούνται στο εσωτερικό της χώρας. Η έκπτωση παρέχεται για όλο το ακαδημαϊκό έτος με την επίδειξη του δελτίου ειδικού εισιτηρίου (πάσο) που χορηγείται από την Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου: (<http://academicid.minedu.gov.gr/>).

Δεν δικαιούνται ειδικό δελτίο (πάσο) για παροχή έκπτωσης στην τιμή εισιτηρίου στις αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες οι φοιτητές που κατετάγησαν ως πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ για την απόκτηση δεύτερου πτυχίου, όσοι περάτωσαν τις σπουδές τους και όσοι συμπλήρωσαν το μέγιστο χρόνο παροχών.

Δ. Φοιτητική εστία

Οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Μακεδονίας που ενδιαφέρονται να μείνουν στη Φοιτητική Εστία, υποβάλλουν στο αρμόδιο Γραφείο της Φοιτητικής Εστίας, μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες, Αίτηση - Δήλωση (σχετικό έντυπο χορηγεί το αρμόδιο Γραφείο της Φοιτητικής Εστίας), μαζί με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Βεβαίωση της Γραμματείας του Τμήματος, ότι είναι φοιτητής πλήρους φοίτησης στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, με αναφορά στον χρόνο και τον τρόπο εγγραφής (Γενικές εξετάσεις, κατατακτήριες, ειδικές κατηγορίες) και στο ήδη διανυόμενο εξάμηνο σπουδών.
  2. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης από την αρμόδια δημοτική ή κοινοτική αρχή (του τελευταίου τριμήνου).
  3. Επικυρωμένο αντίγραφο του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή του Διαβατηρίου, προκειμένου για αλλοδαπούς.
  4. Αντίγραφο του εκκαθαριστικού σημειώματος φόρου εισοδήματος του οικονομικού έτους κατά το οποίο γίνεται η αίτηση:
    - α) Των γονέων ή του γονέα του φοιτητή, που έχει την επιμέλεια του. Σε περίπτωση διάστασης των γονέων, η επιμέλεια των παιδιών θα πρέπει να αποδεικνύεται με δικαστική απόφαση, συνοδευόμενη και από υπεύθυνη δήλωση για καταβολή ή όχι διατροφής τόσο στον/στη σύζυγο όσο και στα παιδιά. Σε αντίθετη περίπτωση, υποβάλλονται υποχρεωτικώς εκκαθαριστικά σημειώματα και των δύο γονέων.
    - β) Του ίδιου του φοιτητή, εφόσον υποχρεούται σε υποβολή φορολογικής δήλωσης. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικής δήλωσης πρέπει να προσκομίζεται σχετική υπεύθυνη δήλωση θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ. Σε περίπτωση που μέχρι την υποβολή της αίτησης δεν έχει εκδοθεί εκκαθαριστικό σημείωμα υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 ότι αυτό θα προσκομισθεί το συντομότερο δυνατό και το αργότερο μέχρι την ημερομηνία αξιολόγησης των αιτήσεων.
  5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 όπου δηλώνεται η μόνιμη κατοικία των γονέων.
  6. Πιστοποιητικό για τη στέγαση στη Φοιτητική Εστία Καλαμαριάς (άρθρο 5 Εσωτερικού Κανονισμού της Φ.Ε.Κ.Θ.)
  7. Όσοι υποψήφιοι επικαλούνται λόγους υγείας που είτε αφορούν τους ίδιους είτε μέλη της οικογένειας τους πρέπει να προσκομίζουν βεβαίωση αρμόδιας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής όπου θα τεκμηριώνονται οι λόγοι αυτοί.
  8. Όσοι από τους υποψήφιους επικαλούνται ειδικούς οικογενειακούς λόγους (πολύτεκνη οικογένεια, αδελφός φοιτητής ή στρατιώτης, απώλεια γονέα, ανεργία γονέα, γονείς σε διάσταση, άλλοι έκτακτοι λόγοι που βαρύνουν οικονομικά την οικογένεια κ.λπ.) πρέπει να προσκομίζουν τις απαραίτητες επίσημες βεβαιώσεις.
- Κανονισμός φοιτητικής εστίας: ΦΕΚ τεύχος Β', αρ.3191/30-11-12.

Ε. Δωρεάν παροχή διδακτικών βιβλίων και βοηθημάτων

Οι προπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται δωρεάν προμήθειας και επιλογής αριθμού διδακτικών συγγραμμάτων ίσου με τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, μέσα στα χρονικά όρια που ορίζει ο νόμος. Η ρύθμιση των θεμάτων διάθεσης, διακίνησης και πληρωμής των Πανεπιστημιακών συγγραμμάτων και παραδόσεων διενεργείται μέσω του προγράμματος ΕΥΔΟΞΟΣ (<http://eudoxus.gr/>).

Ο μέγιστος αριθμός των συγγραμμάτων που δικαιούνται οι φοιτητές του Τμήματος σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών, ανέρχεται στα πενήντα επτά (57), συμπεριλαμβανομένης και της ξένης γλώσσας.

Οι παροχές διακόπτονται όταν ο δικαιούχος στρατευθεί και για όσο χρόνο διαρκεί η στράτευση του, αναστείλει τις σπουδές του, γίνει πτυχιούχος, χάσει την φοιτητική του ιδιότητα για οποιονδήποτε λόγο ή συμπληρώσει το ανώτατο όριο διάρκειας της παροχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Το Προφίλ του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης

Το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης ιδρύθηκε με το Π.Δ. 363/96 ΦΕΚ 235 Α΄

Δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές του το Σεπτέμβριο 1998.

Πρόεδρος του Τμήματος

Ευγένιος Πολίτης, Αναπληρωτής Καθηγητής

ΜΕΛΗ Δ.Ε.Π.					
A/A	Όνοματεπώνυμο	Βαθμίδα	Γνωστικό Αντικείμενο	Γραφείο, Τηλ.	Ηλ. Διεύθυνση
1.	Ηλίας Παπαδόπουλος	Καθηγητής	Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - Μελοποιία - Ποίηση στην παραδοσιακή μουσική)	Ημιώροφος 2310-891410	orphea@uom.gr
2.	Χανς -Ούβε Παπαμαθαίου-Μάτσκε	Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση-Πιάνο	KZ4', 400 2310-891396	um@uom.gr
3.	Δημήτριος Πάτρας	Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση-Βιολοντσέλο	KZ4', 407 2310-891400	dpatras@uom.edu.gr
4.	Βίνια Τσόπελα	Καθηγήτρια	Οργανική Μουσική Εκτέλεση-Πιάνο	KZ4', 408 2310-891395	tsopela@uom.gr
5.	Δημήτριος Χανδράκης	Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση-Βιολί	KZ4', 406 2310-891394	dchand@uom.edu.gr
6.	Αναστάσιος Βασιλειάδης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση – Κρουστά	KZ4', 406 2310-891538	anbasil@uom.edu.gr
7.	Γεώργιος Βράνος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Διεύθυνση Ορχήστρας	KZ4', 431 2310-891490	gvranos@uom.gr
8.	Αθανάσιος Ζέρβας	Αναπληρωτής Καθηγητής	Θεωρητικά της Μουσικής – Μουσική Δημιουργία/	KZ4', 409 2310-891329	a-zervas@uom.gr
9.	Γεώργιος Κυριακάκης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Σύνθεση	KZ4', 411 2310-891803	gkyriakakis@uom.edu.gr

10.	Κυριάκος-Νεκτάριος Πάρης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Βυζαντινή Μουσική - Εκτέλεση Ψαλτικής	KZ4', 409 2310-891345	nepa@uom.gr
11.	Ευγένιος Πολίτης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση –Κοντραμπάσο	KZ4', 407 2310-891400	politise@uom.edu.gr
12.	Λελούδα Στάμου	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Παιδαγωγική της Μουσικής	KZ4', 403 2310-891391	lstamou@uom.edu.gr
13.	Κατρίν-Αννέτε Τσεντς	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Οργανική Μουσική Εκτέλεση - Φλάουτο/	KZ4', 404 2310-891392	katze@uom.edu.gr
14.	Κωνσταντίνος Χασιώτης	Αναπληρωτής Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση-Όμποε	KZ4', 404 2310-891392	khas@uom.edu.gr
15.	Ιγκόρ Πέτριν	Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση-Πιάνο	Ισόγειο/ Basement, 2310-891532	ipetrin@uom.gr
16.	Ευθύμιος Ατζακάς	Επίκουρος Καθηγητής	Ερμηνεία και Εκτέλεση Νυκτών Παραδοσιακών Οργάνων	KZ4', 411 2310-891324	atzakas@uom.edu.gr
17.	Γερμανός Αχαλινοτόπουλος	Επίκουρος Καθηγητής	Ερμηνεία και Εκτέλεση Παραδοσιακών Οργάνων – Κλαρίνο	KZ4', 411 2310-891324	achalin@uom.gr
18.	Πέτρος Βούβαρης	Επίκουρος Καθηγητής	Μορφολογία και Ανάλυση της Μουσικής	ΓΔ3', 303 2310-891729	vouvaris@uom.gr
19.	Ελένη Καλλιμοπούλου	Επίκουρη Καθηγήτρια	Εθνομουσικολογία με έμφαση στην Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική	ΓΔ3', 303 2310-891769	elkallim@uom.gr
20.	Μιλτιάδης Μουμουλίδης	Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση-Κλαρινέτο	KZ4', 401 2310-891330	mmumulides@uom.gr
21.	Ελένη Παπανδρέου	Επίκουρη Καθηγήτρια	Οργανική Μουσική Εκτέλεση – Κιθάρα	KZ4', 405 2310-891401	papandre@uom.edu.gr
22.	Κωνσταντίνος Ράπτης	Επίκουρος Καθηγητής	Οργανική Μουσική Εκτέλεση – Ακορντεόν	KZ4', 401 2310-891330	kraptis@uom.gr
23.	Άννα-Μαρία Ρεντζεπέρη	Επίκουρη Καθηγήτρια	Ιστορία της Μουσικής	KZ4', 410 2310-891382	arentzep@uom.gr

24.	Σινόπουλος Σωκράτης	Επίκουρος Καθηγητής	Ερμηνεία και Εκτέλεση της Μουσικής της Μικράς Ασίας	Β' Υπόγειο, Εργ/ριο ΕΠΔΜ\ 2310- 891526	sinopoul@ uom.gr
25.	Ελευθέριος Τσικουρίδης	Επίκουρος Καθηγητής	Ηχογεωλογικά Τοπία του Ελληνικού Χώρου – Ερμηνεία και Εκτέλεση	Β' Υπόγειο, Εργ/ριο ΕΠΔΜ\ 2310- 891526	eltsikou@ uom.gr

ΜΕΛΗ ΕΕΠ				
A/A	Όνοματεπώνυμο	Γνωστικό Αντικείμενο	Γραφείο, Τηλ.	Ηλ. Διεύθυνση
1.	Μόνικα Ανδριανοπούλου	Άσκηση Ακοής – Σολφέζ - Ρυθμική Αγωγή, Ενάριθμο Μπάσο	ΚΖ4', 410 2310- 891399	monand@ uom.gr
2.	Αθηνά Κατσανεβάκη	Δημοτικό Τραγούδι, Ιστορία Ελληνικής Μουσικής	ΚΖ4', 410 2310- 891399	atekatsa@ uom.gr
3.	Μιχαήλ Νηστικάκης	Ακουστική, Ηλεκτροακουστική, Εργαστήριο Μουσικής Τεχνολογίας, Ακουστική Αρχιτεκτονική Μουσικών Χώρων	Ισόγειο 2310- 891553	nistmic@uom.gr
ΜΕΛΗ Ε.Τ.Ε.Π.				
1.	Φώτης Σακαλής	Εργαστήριο Μουσικής Τεχνολογίας	Α' Υπόγειο 2310- 891552	sakalis@uom.gr

ΜΕΛΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΠΔ 407/80

A/A	Όνοματεπώνυμο	Γνωστικό Αντικείμενο	Ηλ. Διεύθυνση
1.	Αργυρίου Βενεσιάνα	Σαντούρι	vargyriou@uom.edu.gr
2.	Βασιλείου Βασίλειος	Ερμηνεία και Εκτέλεση Ψαλτικής	vasvas@uom.edu.gr
3.	Γεωργίου Ελένη	Σκηνική Ηθοποιία	egeorgiou@uom.edu.gr
4.	Ζαρίας Ιωάννης	Παραδοσιακό Βιολί	gzarias@uom.edu.gr
5.	Ζαχαριάδου Αναστασία	Κανονάκι	azachariadou@uom.edu.gr
6.	Ζγούρας Ιωάννης	Πιάνο για Διευθυντές	isgouras@uom.edu.gr
7.	Καβακιώτης Κωνσταντίνος	Θεατρολογία	
8	Καθαρίου Αγγελική	Μονωδία, Μελοδραματική – Συμμετοχή σε Παραστάσεις	acathariou@uom.edu.gr
9.	Καρακότας Ανδρέας	Δημοτικό Τραγούδι	akarakotas@uom.edu.gr
10.	Καραμανίδης Χαράλαμπος	Άσκηση Ακοής-Σολφέζ-Ρυθμική Αγωγή	bkaramanidis@uom.edu.gr
11.	Καραμφίλλης Γεώργιος	Τρίχορδο Μπουζούκι	gkaramfillis@uom.edu.gr
12.	Καρανίκος Μιχαήλ	Τρομπόνι, Ορχηστρικά Αποσπάσματα Τρομπόνι.	mkaranikos@uom.edu.gr
13.	Λαμπριανίδης Θεόφιλος	Σύγχρονη Μουσική	tlabrianidis@uom.edu.gr
14.	Μελιγοπούλου Μαρία	Χορωδία	mmeligopoulou@uom.edu.gr
15.	Μωυσίδης Κυριάκος	Παραδοσιακοί Χοροί και Πυρρίχη	kmoisidis@uom.edu.gr
16.	Παναγιωτίδης Παναγιώτης	Ιστορία Χριστιανικής Λατρείας	panagio09@yahoo.gr
17.	Παπαγιαννίδης Κωνσταντίνος	Λαούτο	krapagiannidis@uom.gr
18.	Παπασταύρου Δήμητρα	Κοινωνική Ψυχολογία της μουσικής	
19.	Πατρώνας Γεώργιος	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική	gpatronas@uom.edu.gr

20.	Πολυζωίδου Ιωάννα	Πιανιστική Συνοδεία	ipolizoidou@uom.edu.gr
21.	Πουλιανάκης Κωνσταντίνος	Παραδοσιακά Κρουστά, Ρυθμική Πρακτική – Κρουστά	kpoulianakis@uom.edu.gr
22.	Σειρά Πουλχερία	Βιόλα	cseira@uom.edu.gr
23.	Σιαμέτη Βικτωρία	Κινησιολογία	vsiameti@uom.edu.gr
24.	Σιδηροπούλου Χριστίνα	Βασικές Πιανιστικές Δεξιότητες	sidiro@uom.gr
25.	Σουργκούνης Αθανάσιος	Βιόλα	sourgounisthanasis@uom.edu.gr
26.	Τόνια Ευαγγελία	Άσκηση Ακοής-Σολφέζ-Ρυθμική Αγωγή Εργαστήριο σύνθεσης	linatonia@uom.edu.gr
27.	Τσακαλίδης Στυλιανός	Βιολί	stsakal@uom.edu.gr
28.	Φεΐζος Παντελής	Κόρνο	pfeizos@uom.edu.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ					
A/A	Όνοματεπώνυμο	Αντικείμενο	Χώρος	Τηλ.	Ηλ. Διεύθυνση
1.	Αναστασία Μπύρου	Προϊσταμένη Γραμματέας	ΚΖ', Ημιόροφος	2310-891248	anpa@uom.gr
2.	Θεοδώρα Καπούλα	Διοικητικός Υπάλληλος	ΚΖ', Ημιόροφος	2310-891281	karoula@uom.gr
3.	Στέλλα Κωτσούλα	Διοικητικός Υπάλληλος	ΚΖ', Ημιόροφος	2310-891453	kotsoula@uom.gr
4.	Απόστολος Μπογιάνος	Διοικητικός Υπάλληλος – Τεχνικό Προσωπικό	Β' Υπόγειο, Εργ/ριο Η/Υ	2310-891803	bogianos@uom.gr
Ηλεκτρονική Διεύθυνση Γραμματείας: msasecr@uom.gr , fax: 2310-891280					

Εργαστήρια του Τμήματος

Στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης θεσμοθετήθηκαν και λειτουργούν δύο Εργαστήρια:

A) Το Εργαστήριο Συνόλων Πνευστών Οργάνων (ΠΝ.Ο.Ε.Σ.) / Wind Ensemble Laboratory (WELab) με ιδρυτικό Νόμο 2527 / ΦΕΚ 304 Β' και διευθυντή Εργαστηρίου τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Κωνσταντίνο Χασιώτη.

Το Εργαστήριο εξυπηρετεί διδακτικές, καλλιτεχνικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της μουσικής δημιουργίας και πράξης των πνευστών οργάνων με έμφαση στην: έρευνα, προστασία, ανάδειξη, διάδοση, εκτέλεση, διδασκαλία, διεύθυνση και σύνθεση της μουσικής των πνευστών οργάνων και των συνόλων τους.

B) Το Εργαστήριο Έρευνας Σύγχρονης Μουσικής, Σύνθεσης, Ερμηνείας και Αυτοσχεδιασμού (ΕΡ.Ε.ΣΥ.Σ.) / Laboratory for Research on Contemporary Music, Composition, Performance & Improvisation (LA.RE.CO.M.) και διευθυντή Εργαστηρίου τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Γεώργιο Κυριακάκη.

Αποστολή και Στόχοι του Τμήματος

Οι σκοποί του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης είναι:

(i) Να καλλιεργεί και να προάγει την επιστήμη και την τέχνη της ευρωπαϊκής (κλασικής), της βυζαντινής, της ελληνικής παραδοσιακής (δημοτικής) και της σύγχρονης μουσικής, για τον κατάρτισμό ολοκληρωμένων μουσικών και καλλιτεχνών. Η κατάρτισή τους αποσκοπεί στο συνδυασμό της άρτιας επιστημονικής γνώσης των ιστορικών, θεωρητικών, πρακτικών και παιδαγωγικών θεμάτων της οργανικής και φωνητικής μουσικής, με τη διατήρηση, προώθηση, έρευνα και προβολή της ελληνικής δημοτικής και εκκλησιαστικής μουσικής,

(ii) Να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες το απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία στην εκπαίδευση ή σε τομείς της πολιτιστικής ζωής.

(iii) Να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές, που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος

(iv) Να κατάρτιζει πρότυπες ορχήστρες, χορωδίες, μονωδούς (solists) και άλλα οργανικά και φωνητικά σύνολα, που θα αντιπροσωπεύουν υπεύθυνα την ελληνική παρουσία και συμμετοχή στα διεθνή και εντόπια μουσικά δρώμενα και θα προβάλουν την ελληνική μουσική, όπως αυτή διαμορφώθηκε από την αρχαιότητα, το βυζάντιο, ως τη σύγχρονη εποχή.

Το Πτυχίο και οι Κατευθύνσεις

Το Τμήμα χορηγεί ενιαίο πτυχίο, το οποίο προσδιορίζεται από επιμέρους κατευθύνσεις:

- α) Ευρωπαϊκής (Κλασικής) Μουσικής,
- β) Βυζαντινής Μουσικής,
- γ) Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής και
- δ) Σύγχρονης Μουσικής.

Η λειτουργία των κατευθύνσεων ξεκινάει από το πρώτο εξάμηνο σπουδών. Η επιλογή των κατευθύνσεων από τους φοιτητές γίνεται με δήλωσή τους που υποβάλλεται στην Γραμματεία του Τμήματος ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος για όσους δεν υποβάλλουν.

Επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων του Τμήματος

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης έχουν τη δυνατότητα να καλλιεργούν και να προβάλλουν συστηματικά τον εθνικό μουσικό μας πλούτο στους κλάδους των εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών σπουδών, ιδιαίτερα δε στους κλάδους της κλασικής μουσικής, της βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής, της παραδοσιακής (ελληνικής) μουσικής και της σύγχρονης μουσικής. Οι πτυχιούχοι με βάση τις ειδικές γνώσεις στους παραπάνω κλάδους μπορούν να απασχολούνται σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ιδίως δε:

- α) Στην εκπαίδευση, δημόσια και ιδιωτική, τυπική και άτυπη.
- β) Σε καλλιτεχνικούς φορείς όπως συμφωνικές ορχήστρες, λυρικές σκηνές, χορωδίες, φιλαρμονικές κλπ.

- γ) Ως ελεύθεροι επαγγελματίες σε σολιστική σταδιοδρομία (εκτελεστές, συνθέτες, διευθυντές συνόλων) ή ως μέλη οργανικών και φωνητικών μουσικών συνόλων
- δ) Ως συνοδοί (conrepititors) μουσικών, χορευτικών κλπ. συνόλων.
- ε) Σε ερευνητικά κέντρα, ινστιτούτα, οργανισμούς, θέατρα, χοροθέατρα και μουσεία.
- στ) Σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς ενημέρωσης και επικοινωνίας, κρατικούς και ιδιωτικούς.
- ζ) Σε Ωδεία, μουσικές σχολές και Σχολές Βυζαντινής Μουσικής, και
- η) Σε ιερούς ναούς.

Πιο συγκεκριμένα, μπορούν να απασχοληθούν:

- Σε όλες τις υπηρεσίες υπουργείων και οργανισμών που αφορούν τη Διά βίου Μάθηση
- Σε προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης ενηλίκων (π.χ. σε Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, κ.ά.).
- Σε οργανισμούς και φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα ή μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, οι οποίοι ασχολούνται με τον επαγγελματικό προσανατολισμό ή την απασχόληση και την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
- Σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)
- Στον σχεδιασμό και την υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων για την επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Πρόγραμμα Σπουδών

(PDF [εδώ](#))

Γενικά:

Το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης έχει ως αποστολή την καλλιέργεια και προαγωγή της μουσικής τέχνης (ως οικείας επιστήμης) στους κλάδους των εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών σπουδών και ειδικότερα στους κλάδους των καθορισμένων από τον ιδρυτικό του νόμο κατευθύνσεων. Οι κατευθύνσεις στις οποίες εντάσσονται τα θεραπευόμενα γνωστικά αντικείμενα είναι η ευρωπαϊκή (κλασική) μουσική, η ελληνική παραδοσιακή (δημοτική) μουσική, η βυζαντινή μουσική και η σύγχρονη μουσική. Η ταυτόχρονη και ισότιμη καλλιέργεια της μουσικής ως επιστήμης και τέχνης επιτυγχάνεται σε διεπιστημονικό επίπεδο και υπό το πρίσμα των πολιτισμικών, οικονομικών και τεχνολογικών συνθηκών που διέπουν τη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.

Προγραμματική επιδίωξη του Τμήματος, είναι η ολοκληρωμένη μουσική καλλιτεχνική και θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών του και κατ' επέκταση η επαγγελματική κατοχύρωση και ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία. Η πρόκριση των καλλιτεχνικών αντικειμένων ως ειδικοτήτων, μέσω της καλλιέργειας και ανάπτυξης των τεχνικών και ερμηνευτικών παραμέτρων της οργανικής/φωνητικής εκτέλεσης και της παραστατικής πράξης, της διεύθυνσης μουσικών συνόλων και της μουσικής δημιουργίας και μελοποιίας, όπως εκφράζονται στους τομείς της Σύνθεσης και της Ποιητικής, σε συνδυασμό με την θεωρητική μελέτη και έρευνα στους κλάδους των οικείων Κατευθύνσεων, διευκολύνει την ολιστική προσέγγιση της μουσικής και βοηθά τους αποφοίτους να επιτυγχάνουν σε κάθε συναφή δραστηριότητα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι σχεδιασμένο ώστε:

- A. να αναγνωρίζει τις δυνατότητες και απαιτήσεις των σπουδαστών και να τους δίνει κίνητρα για έρευνα και δημιουργικότητα
- B. να προσφέρει στους σπουδαστές μας τα μέσα ώστε να αντιλαμβάνονται τη διανοητική, δημιουργική και καλλιτεχνική τους δυναμική και προσωπικότητα
- Γ. να καλλιεργεί τις τεχνικές και ερευνητικές τους δεξιότητες σε ευρύ φάσμα, ιδιαίτερα δε αυτές της ανεξάρτητης σκέψης, της κρίσης, της συλλογιστικής και των αντανάκλαστικών τους στη νέα γνώση και στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις
- Δ. να προετοιμάζει τους αποφοίτους ώστε να έχουν τη δυναμική να προσφέρουν ουσιαστικά στην κοινωνία.

Η σπουδή και ανάπτυξη των δεξιοτήτων στα διάφορα καλλιτεχνικά γνωστικά αντικείμενα οργανικής ή φωνητικής εκτέλεσης, σύνθεσης ή ποιητικής, τα οποία διδάσκονται από επιφανείς καλλιτέχνες αναγνωρισμένου επιστημονικού και καλλιτεχνικού κύρους, σε συνδυασμό με τη γνώση και έρευνα των θεωρητικών, τεχνολογικών, παιδαγωγικών και ιστορικών θεμάτων της μουσικής, η οποία προσεγγίζεται από επιφανείς ακαδημαϊκούς, συνθέτουν το πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και κατάρτισης, καθώς και της επαγγελματικής προοπτικής των φοιτητών.

Η ιδιαιτερότητα και ο πρωτοποριακός χαρακτήρας του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης συνίσταται στο ότι παρέχει στους φοιτητές του τη δυνατότητα να σπουδάσουν σε ανώτατο επίπεδο την κατεύθυνση και την ειδίκευση της επιλογής τους, αντίστοιχης εμβέλειας και επιπέδου σπουδών με αυτές που παρέχονται από ομοταγή Πανεπιστημιακά Μουσικά Τμήματα της αλλοδαπής. Η αντιστοιχία του Τμήματος με τα Πανεπιστημιακά Τμήματα εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών μουσικών σπουδών του εξωτερικού καθώς και το εγνωσμένο κύρος των ειδικοτήτων του, όπως τεκμαίρεται από τις πράξεις του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), έχουν ως αποτέλεσμα το Τμήμα να καταλαμβάνει εδώ και σειρά ετών την πρώτη θέση ως προς την επιλεξιμότητα και τη βάση εισαγωγής μεταξύ των τεσσάρων τμημάτων μουσικής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα αλλά και το υψηλό ποσοστό απορρόφησης των αποφοίτων του σε ένα μεγάλο

εύρος επαγγελματικών φορέων. Τα στοιχεία αυτά ενισχύουν και διευρύνουν την επαγγελματική προοπτική των πτυχιούχων του.

Σε συνέπεια με τους προγραμματικούς του στόχους, το Τμήμα από την αρχή της λειτουργίας του (1998) προτάσσει αίτημα καθιέρωσης **Ειδικών Εισιτηρίων Εξετάσεων**, ως το μόνο διεθνώς αποδεκτό σύστημα εισαγωγικών εξετάσεων στα γνωστικά αντικείμενα της μουσικής πράξης. Καθώς μάλιστα η φύση τους είναι «*εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας*», το Τμήμα Μ.Ε.Τ. μέσω του ολιστικού προγράμματος σπουδών του, προσβλέπει στο να καταστήσει τους αποφοίτους του ικανούς να δραστηριοποιηθούν ανταγωνιστικά σε ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών χώρων, από το πεδίο της μουσικής εκτέλεσης έως αυτό της έρευνας, της εκπαίδευσης και γενικότερα των μουσικών επιστημών. Επιπλέον σκοπός είναι οι φοιτητές μετά την περάτωση των σπουδών τους να έχουν την δυνατότητα μεταπτυχιακών σπουδών στην ημεδαπή και αλλοδαπή, σε επίπεδο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ή και Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.).

Μετά την εγγραφή τους, οι νέοι εισακτέοι φοιτητές οφείλουν να προσέλθουν σε ακρόαση ενώπιον επιτροπής, για την ένταξή τους στην ειδίκευση της επιλογής τους. Το απαιτούμενο, ανά Κατεύθυνση και Ειδίκευση, πρόγραμμα ακροάσεων πρωτοετών, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Όσοι φοιτητές δεν ενταχθούν στην ειδίκευση της επιλογής τους, εντάσσονται στην Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές – Μουσική Εκπαίδευση», στα πλαίσια της οποίας παρακολουθούν επί οκτώ (8) εξάμηνα το «Καλλιτεχνικό Αντικείμενο» της επιλογής τους. Σύμφωνα με τον Ειδικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Τμήματος, προσφέρεται στους φοιτητές η δυνατότητα να επαναλάβουν την ακρόαση πρόσβασης για ειδίκευση, στο πλαίσιο της εξεταστικής περιόδου του Β' εξαμήνου σπουδών. Οι κατευθύνσεις του Τμήματος που λειτουργούν σήμερα βάσει του Προγράμματος Σπουδών, περιλαμβάνουν τις παρακάτω ειδικεύσεις:

i) Κατεύθυνση Ευρωπαϊκής (κλασικής) Μουσικής

- Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές – Μουσική Εκπαίδευση» (*)
- Ειδίκευση «Φωνητική Μουσική Εκτέλεση – Μονωδία»
- Ειδικεύσεις «Οργανικής Μουσικής Εκτέλεσης Πληκτροφόρων και Νυκτών»: Πιάνο, Κιθάρα
- Ειδικεύσεις «Οργανικής Μουσικής Εκτέλεσης Εγχόρδων, Πνευστών και Κρουστών»: Βιολί, Βιόλα, Βιολοντσέλο, Κοντραμπάσο, Φλάουτο, Όμποε, Κλαρινέτο, Φαγκότο, Σαξόφωνο, Κόρνο, Τρομπέτα, Τρομπόνι, Τούμπα, Κρουστά.

ii) Κατεύθυνση Βυζαντινής Μουσικής

- Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές – Μουσική Εκπαίδευση» (*)
- Ειδίκευση «Ερμηνεία και Εκτέλεση Ψαλτικής»

iii) Κατεύθυνση Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής

- «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές – Μουσική Εκπαίδευση» (*)
- «Ποιητική (Τέχνη της Σύνθεσης – Μελοδοποιία – Ποίηση στην Παραδοσιακή Μουσική)»
- «Ερμηνεία και Εκτέλεση Παραδοσιακών Οργάνων»:
- Δημοτικό Τραγούδι – Φωνητική Εκτέλεση
- Έγχορδα (Λύρα, Βιολί)
- Αυλός (Κλαρίνο/Καβάλι/Νέϊ/Φλογέρα/Ζουρνάς/Άσκαυλος)
- Νυκτά (Κανονάκι, Ούτι, Λαούτο, Ταμπουράς/Τρίχορδο Μπουζούκι)
- Χάλκινα Πνευστά (Τρομπόνι/Κορνέτα/Τρομπέτα)
- Κρουστά, Σαντούρι

iv) Κατεύθυνση Σύγχρονης Μουσικής

- Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές – Μουσική Εκπαίδευση » (*)
- Ειδίκευση «Σύνθεση»
- Ειδίκευση «Οργανική Μουσική Εκτέλεση – Ακορντεόν»
- Ειδίκευση «Διεύθυνση Ορχήστρας»

(*) Η ιδιαιτερότητα της ειδίκευσης «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές – Μουσική Εκπαίδευση» έγκειται στη δυνατότητα υπαγωγής της σε κάθε κατεύθυνση του Τμήματος. Την υπαγωγή σε συγκεκριμένη κατεύθυνση προσδιορίζει η αντιστοιχία του επιλεγόμενου από τους φοιτητές καλλιτεχνικού αντικείμενου (Κ.Α.) οργανικής ή φωνητικής εκτέλεσης, τα υποχρεωτικά μαθήματα της κάθε κατεύθυνσης και τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής κατεύθυνσης.

Στην σημερινή κοινωνία η ανάπτυξη ενός οργανισμού ή μιας επιχείρησης με αντικείμενο απασχόλησης τον πολιτισμό ή την καλλιτεχνική εκπαίδευση —τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα— στηρίζεται στην αντίληψη, την κριτική σκέψη και την δεξιότητα εκ μέρους των στελεχών της, ώστε να λειτουργεί αποδοτικά και ανταγωνιστικά και να μπορεί να υλοποιεί νέες καινοτόμες προτάσεις. Προϋποθέτει επιπλέον θεωρητική γνώση και δυνατότητα άμεσης διαχείρισης των νέων τεχνολογιών. Επειδή η Τέχνη μπορεί να διαμορφώσει τομές, οφείλει να συμμετέχει εξίσου και να αποτελεί κρίσιμο τμήμα του στρατηγικού σχεδιασμού και της σκέψης μιας σύγχρονης επιχείρησης ή ενός οργανισμού που έχει ως κύριο αντικείμενο απασχόλησης τον Πολιτισμό. Με βάση αυτή τη συλλογιστική, το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης καλλιεργεί και προάγει:

- (α) την επιστήμη και την τέχνη της ευρωπαϊκής (κλασικής), της βυζαντινής, της ελληνικής παραδοσιακής (δημοτικής) και της σύγχρονης μουσικής, για την κατάρτιση ολοκληρωμένων μουσικών και καλλιτεχνών, με την άρτια επιστημονική γνώση των ιστορικών, θεωρητικών, πρακτικών, τεχνολογικών και παιδαγωγικών θεμάτων της οργανικής και φωνητικής μουσικής.
- (β) την κατάρτιση εκτελεστών μουσικών και μονωδών (solists), πρότυπων οργανικών και φωνητικών μουσικών συνόλων, όπως ορχήστρες, χορωδίες, σύνολα παραδοσιακής μουσικής και άλλα οργανικά και φωνητικά σύνολα, που μπορούν να αντιπροσωπεύουν υπεύθυνα την ελληνική παρουσία και συμμετοχή στα διεθνή και εντόπια μουσικά δρώμενα, προβάλλοντας ιδιαίτερα την ελληνική μουσική όπως αυτή διαμορφώνεται διαχρονικά από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα.
- (γ) τον κοινωνικό χαρακτήρα της μουσικής και τη σύνδεση των πανεπιστημιακών καλλιτεχνικών σπουδών με την ευρύτερη εκπαιδευτική και καλλιτεχνική πραγματικότητα και με την κοινωνία, μέσω της οργάνωσης σημαντικού αριθμού καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, εργαστηρίων, σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων επιστημονικού, καλλιτεχνικού και ερευνητικού χαρακτήρα, τα οποία είναι ανοικτά προς το ευρύ κοινό, κάνοντας αισθητή την παρουσία του Τμήματος στον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού. Επίσης, μέσω της συνεργασίας με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, όπως: το Δήμο Θεσσαλονίκης, την ΕΡΤ3, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Μουσικά Σχολεία και Ωδεία, Μουσεία, καλλιτεχνικούς φορείς σε όλη την Ελλάδα όπως ο Χώρος Τεχνών Δήμου Βέροιας, το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης κ.ά. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώνονται έτσι δυνατότητες κοινής στρατηγικής στον χώρο του πολιτισμού και ειδικότερα της μουσικής και παρέχονται στους φοιτητές ευκαιρίες για την γνωριμία τους με ένα ευρύτερο πεδίο χρήσιμο στην μελλοντική επαγγελματική τους δραστηριοποίηση.
- (δ) τις ενδεδειγμένες —για το αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα— τεχνολογικές γνώσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές της μουσικής πληροφορικής και της τεχνολογίας ήχου και εικόνας.
- (ε) την εκπαιδευτική/παιδαγωγική κατάρτιση των φοιτητών, μέσω του Προγράμματος σπουδών, αντίστοιχων σεμιναρίων και εργαστηρίων, μέσω συμφωνιών συνεργασίας που έχει συνάψει το Τμήμα στο πλαίσιο του προγράμματος Socrates-Erasmus, μέσω του προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης σε συνεργασία με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της πόλης κλπ.

2. Στόχοι του προγράμματος

Το προφίλ ενός πτυχιούχου του Τμήματος είναι ένας καλλιτέχνης-επιστήμονας ο οποίος θα είναι σε θέση να επιδείξει:

- (α) ευρεία γνώση και κατάρτιση στα αντίστοιχα γνωστικά πεδία σπουδών, όπως είναι η γνώση του απαραίτητου μουσικού ρεπερτορίου, οι βιβλιογραφικές πηγές, τα κείμενα και η εξοικείωση με τα συναφή θεραπευόμενα αντικείμενα

- (β) ευρεία γνώση σχετική με τα αντίστοιχα γνωστικά πεδία, περιλαμβανόμενης της ένταξής τους σε ευρύτερο ιστορικό, φιλοσοφικό, πολιτισμικό και κοινωνικό πλαίσιο, με μία κατανόηση των ιστορικών και σύγχρονων τάσεων και προβληματισμών.
- (γ) κατανόηση της σχέσης ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη στην ειδίκευση των σπουδών του, αλλά και της σχέσης των σπουδών του με συναφή αντικείμενα στους κλάδους σπουδών των ανθρωπιστικών επιστημών, των Τεχνών και των άλλων επιστημών, σε αντιστοιχία βέβαια με το εκάστοτε θεραπευόμενο γνωστικό αντικείμενο
- (δ) συνείδηση τη θέσης, της λειτουργίας και της αξίας της μουσικής και των αντίστοιχων ειδικέσεων στη σύγχρονη κοινωνία, σε σχέση με τις εκπαιδευτικές, επαγγελματικές, ιδρυματικές ή κοινωνικές ανάγκες και προοπτικές.
- (ε) κατανόηση της σημασίας της ενεργητικής του συμμετοχής είτε ως δημιουργός νέων μουσικών έργων, είτε ως εκτελεστής/ερμηνευτής μουσικών έργων σε ζωντανές παραστάσεις οργανικών ή και φωνητικών συνόλων, σε παραγωγές δίσκων ή και σε ηχογραφήσεις.
- (στ) ικανότητα να υποστηρίζει τις διαδικασίες που σχετίζονται με την οργάνωση και την λειτουργία οργανικών και φωνητικών συνόλων σε δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- (ζ) ικανότητα να μεταδίδει τις γνώσεις και δεξιότητές του στην δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση.
- (η) ικανότητα να αναπτύξει σολιστική καριέρα στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το κείμενο του ιδρυτικού Προεδρικού Διατάγματος του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, στόχοι του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών είναι να επιτρέψει στους πτυχιούχους του να:

- αποκτήσουν ουσιαστικές δεξιότητες στη μουσική δημιουργία, στη διεύθυνση μουσικών συνόλων, στην ερμηνεία και εκτέλεση αλλά συγχρόνως και στην έρευνα, με σκοπό την προώθηση και προβολή της μουσικής τέχνης και επιστήμης
- αναπτύξουν τον προσωπικό τους μουσικό λόγο και να διαχειρίζονται τις δυνατότητες αυτοσχεδιαστικού μουσικού λόγου
- αναπτύξουν παράλληλα ουσιαστική κατανόηση του ρόλου και της σημασίας του ιστορικού, θεωρητικού και παιδαγωγικού τομέα της Μουσικής
- συνδυάζουν ουσιαστική κατανόηση για την κοινωνία της πληροφορίας και τις τεχνολογίες ήχου και εικόνας, δίνοντας έμφαση στη ιδιαίτερη σημασία της σχέσης τους με την έρευνα στην μουσική
- τελειοποιήσουν την ευελιξία και πολυδιάστατη δραστηριοποίησή τους στον επαγγελματικό χώρο, με ιδιαίτερη έμφαση σε εκείνες τις θέσεις εργασίας όπου η γνώση, η αντίληψη, η δεξιότητα και οι καινοτόμες ιδέες είναι απαραίτητες και συνολικά να μπορούν:
- να σέβονται και να αναγνωρίζουν τις ιδέες και το έργο των άλλων
- να σέβονται τη μουσική πράξη και τις καλλιτεχνικές και κοινωνικές αξίες του αντίστοιχου πολιτισμικού πεδίου/κατεύθυνσης των σπουδών τους
- να σέβονται και να αναγνωρίζουν τη συνεισφορά άλλων μελών μουσικών συνόλων ή ομάδων
- να επιδεικνύουν υψηλό επίπεδο μουσικοθεωρητικών γνώσεων, πρακτικών και ερμηνευτικών δεξιοτήτων, διδακτικής επάρκειας και τεχνολογικών γνώσεων, με έμφαση στις περιοχές της μουσικής πληροφορικής και των συστημάτων ήχου και εικόνας, καθώς και ικανότητες οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων και οργανισμών με αντικείμενο τον πολιτισμό και ειδικότερα την Μουσική.

Οι φοιτητές του Τμήματος εκπαιδεύονται κατάλληλα για να μπορούν να εργαστούν επιτυχώς στους ακόλουθους επαγγελματικούς φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς:

- στην καλλιτεχνική/εφαρμοσμένη μουσική εκπαίδευση, δημόσια ή ιδιωτική
- στη γενική καλλιτεχνική/εφαρμοσμένη μουσική εκπαίδευση, δημόσια ή ιδιωτική
- σε καλλιτεχνικούς φορείς που οργανώνουν μουσικές δραστηριότητες κατά προτεραιότητα αλλά και δραστηριότητες άλλων πεδίων της Τέχνης (συμφωνικές και λυρικές ορχήστρες, σύνολα μουσικής δωματίου, φιλαρμονικές, θέατρα, χώρους διοργάνωσης και φιλοξενίας μουσικών δράσεων, μουσεία, εικαστικούς και φορείς ορχηστρικής τέχνης, φεστιβάλ, καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς)

- σε εκπαιδευτικούς φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού (Ωδεία)
- σε ερευνητικά κέντρα, ινστιτούτα και καλλιτεχνικούς οργανισμούς
- σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς ενημέρωσης και επικοινωνίας, δημόσιους ή ιδιωτικούς
- σε εκδοτικούς οίκους με αντικείμενο συναφές κατά προτεραιότητα με τη μουσική τέχνη
- σε οργανισμούς, φορείς και εργασίες συναφείς με τη μουσική τεχνολογία και τη μουσική θεραπεία
- σε βιβλιοθήκες

3. Μαθησιακά αποτελέσματα

A) Γνώση και κατανόηση

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, οι πτυχιούχοι του θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν ακουστικά τα βασικά συστατικά της μουσικής γλώσσας, όπως: ρυθμό, μέτρα, θέματα, διαστήματα, χροιά ήχου και στυλ.
- να διερευνούν τη φύση των μουσικών κειμένων, γραπτών ή ακουστικών
- να συνδέουν τις μουσικές ιδέες και φράσεις ακουστικά, σημειογραφικά και προφορικά
- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν την δομή ενός μουσικού κειμένου, το στυλ, το είδος ή την εποχή του, είτε ακουστικά είτε από τη μελέτη της παρτιτούρας.
- να κατανοούν την αναγκαιότητα της μουσικής και της μουσικής πράξης στις κοινωνίες του παρελθόντος αλλά και του σήμερα
- να εξετάζουν ζητήματα αισθητικής, πρόσληψης και διάδοσης της μουσικής
- να ανιχνεύουν την σχέση μεταξύ θεωρίας και πράξης
- να ασχολούνται με την εξέλιξη της μουσικής μέσω της σύνθεσης, της εκτέλεσης, της ανάλυσης ή και της κριτικής

Στρατηγικές διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, που διευκολύνουν την επίτευξη και εμφάνιση των παραπάνω αποτελεσμάτων

Το πρόγραμμα σπουδών διεξάγεται: α) με ατομικά εργαστηριακά μαθήματα στα γνωστικά καλλιτεχνικά αντικείμενα (οργανική/φωνητική μουσική εκτέλεση, σύνθεση/ποιητική, διεύθυνση), β) με εργαστηριακά ομαδικά μαθήματα συνόλων Ορχήστρας, Χορωδίας, Μουσικής Δωματίου, Παραδοσιακής Μουσικής, Τζαζ, Βυζαντινού Χορού, μουσικοπαιδαγωγικά και τεχνολογικά μαθήματα), γ) με ομαδικές διαλέξεις για τα μουσικοθεωρητικά, μουσικοπαιδαγωγικά και τεχνολογικά μαθήματα. Συμπεριλαμβάνονται οπτικά βοηθήματα, ηχητικό και οπτικοακουστικό υλικό, ομαδικές παραδόσεις (που συνδέονται με τα θέματα διαλέξεων), σεμινάρια (με βάση συγκεκριμένο υλικό ανάγνωσης και ασκήσεις) και συνεργασία με τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος (για συμβουλές σχετικά με εργασίες και την εποπτεία των πτυχιακών ρεσιτάλ/εργασιών). Στο εκπαιδευτικό κομμάτι συγκαταλέγονται επίσης ημερίδες, συνέδρια και εργαστήρια/σεμινάρια από προσκεκλημένους καλλιτέχνες και καθηγητές της Ελλάδας και του Εξωτερικού. Παράλληλα, στα εργαστήρια μουσικής τεχνολογίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών του Τμήματος διδάσκονται πλειάδα μαθημάτων που χρησιμοποιούν διάφορα εργαλεία μουσικού ή και άλλου λογισμικού. Οι φοιτητές καλούνται να εργάζονται τόσο ατομικά (ιδιαίτερα στο ατομικό καλλιτεχνικό αντικείμενο για την διεξαγωγή των πτυχιακών ρεσιτάλ όσο και στην ποιοτική και ποσοτική έρευνα και συγγραφή δοκιμίων και πτυχιακών εργασιών), όσο και σε ομάδες (δημόσια παρουσίαση του αποτελέσματος της εργασίας των εργαστηριακών ομαδικών μαθημάτων). Για την διεξαγωγή τους, οι φοιτητές τροφοδοτούνται: είτε με τα προβλεπόμενα ανά εξάμηνο συγγράμματα, είτε μέσω της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου (προσκτήσεις, περιοδικά ηλεκτρονικά και μη, βάσεις δεδομένων, οπτικοακουστικό υλικό), είτε με σημειώσεις και υλικό (έντυπο/οπτικοακουστικό) που αναρτούν οι διδάσκοντες ανά μάθημα στην Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης *COMPUS*.

B) Δεξιότητες

B1) Δεξιότητες πεδίου/επαγγελματικές δεξιότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, ο πτυχιούχος του θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να μπορούν ευφάνταστα να ανασυνθέσουν τον ήχο με τη ανάγνωση του μουσικού κειμένου.
- να εξασκούν την μουσική τους μνήμη, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.
- να ερευνούν το μουσικό ρεπερτόριο και τα πολιτιστικά περιβάλλοντα
- να κατανοούν τη φύση της μουσικής εμπειρίας
- να επιδεικνύουν δυνατότητες μελέτης ή/και απόδοσης του ήχου ενός γραπτού ή/και κωδικοποιημένου μουσικού κειμένου
- να διαθέτουν ικανότητες αναγνώρισης δια της ακοής και στη συνέχεια να μπορούν να αποτυπώνουν σημειολογικά, τις βασικές συνιστώσες της μουσικής γλώσσας, όπως: διαστήματα, ρυθμό, μέτρο, θέματα, χροιά ήχου και οργάνων.
- να διαθέτουν ικανότητες απομνημόνευσης ή/και ανάλυσης του μουσικού υλικού μετά από την μελέτη του
- να επιδεικνύουν προχωρημένες τεχνικές δεξιότητες και βαθιά επίπεδα ερμηνευτικής διορατικότητας
- να επιδεικνύουν ιδιαίτερες δεξιότητες κατά την συμμετοχή τους σε οργανικά ή και φωνητικά μουσικά σύνολα, συμπεριλαμβανομένου του αυτοσχεδιασμού στην αναδημιουργία των έργων
- να αναπτύσσουν ένα ευρύ φάσμα προσωπικής έκφρασης και πρωτοτυπίας στην δημιουργική εργασία
- να εμπλουτίζουν την δημιουργικότητά τους μέσω της μουσικής ερμηνείας και εκτέλεσης, της σύνθεσης και του αυτοσχεδιασμού
- να αναπτύσσουν μουσικές δεξιότητες και προσωπικότητα καθώς και το απαραίτητο αίσθημα ευθύνης και αλληλεγγύης στην συλλογική μουσική διαδικασία

Στρατηγικές διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, που διευκολύνουν την επίτευξη και εμφάνιση των παραπάνω αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αποκτούν εμπειρία στην εκτέλεση και την ερμηνεία μουσικών έργων μέσω των δημόσιων παρουσιάσεων των ατομικών τους ρεσιτάλ αλλά και της συμμετοχής τους σε οργανικά/φωνητικά σύνολα. Ενθαρρύνεται η παρακολούθηση και ενεργή συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς, ημερίδες, συνέδρια, συναυλίες, σεμινάρια και φεστιβάλ, καθώς και στην χρήση του εργαστηρίου μουσικής τεχνολογίας (στούντιο ηχογραφήσεων) στο πλαίσιο των μαθημάτων τους, για την ανάλογη απόκτηση εμπειρίας. Στα πλαίσια των μουσικοπαιδαγωγικών μαθημάτων αλλά και σε εκείνα της διδακτικής των ειδικεύσεων, προωθείται η εκ του σύνεγγυς γνωριμία με τον χώρο της μουσικής εκπαίδευσης και η άσκηση της διδασκαλίας του μουσικού οργάνου που επιτελούν, με την επίβλεψη του αρμόδιου διδάσκοντος. Μέσω δε εργασιών που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, δίνεται η δυνατότητα να διερευνηθούν μέθοδοι, δυνατότητες χρήσης και τρόποι διδασκαλίας, όπως και να αξιολογηθούν οι δεξιότητες των φοιτητών στη συλλογή, καταγραφή και αξιοποίηση διαφορετικών τεχνικών, θεωριών, εργαλείων, βιβλιογραφικών και οπτικοακουστικών πηγών. Από τους φοιτητές ζητείται να προτάσσουν τη ερευνητική τους σχέση με το έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό της βιβλιοθήκης, δευτερευόντως με το Διαδίκτυο, και γενικότερα, να αναπτύσσουν ιδιαίτερη ευαισθησία στα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Τέλος, καθοδηγούνται στη εκμάθηση τρόπων παρουσίασης των αποτελεσμάτων της όποιας εργασίας τους, δίνοντας παράλληλα βαρύνουσα σημασία στη καλλιέργεια της άρτιας σκηνικής παρουσίας.

B2) Γενικές δεξιότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης οι πτυχιούχοι του θα πρέπει να διαθέτουν:

- ικανότητα στο να εφαρμόζουν γενικές δεξιότητες τις οποίες κατέκτησαν κατά τη διάρκεια των μουσικών τους σπουδών σε άλλα επιστημονικά πεδία
- επαρκείς ερευνητικές δεξιότητες

- ικανότητα να καλλιεργούν καινούριες ιδέες και να κατασκευάζουν επιχειρηματολογία σε γραπτή μορφή και να αξιολογούν κριτικά τις θέσεις τους
- ικανότητα να εργάζονται σε συνδυασμό και σε συνεργασία μεταξύ τους και με αποφοίτους άλλων επιστημονικών πεδίων
- ικανότητα να παρουσιάζουν την εργασία τους σε κατανοητή, απλή και προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας ένα ευρύ φάσμα τεχνικών παρουσίασής της
- ικανότητα να εργάζονται αυτόνομα και ανεξάρτητα, να επιδεικνύουν από μόνοι τους κίνητρο, αυτοπειθαρχία και κριτική αυτογνωσία
- ικανότητες επικοινωνίας όπως η γραφή και η μετάδοση πληροφόρησης
- προφορικές δεξιότητες παρουσίασης εργασιών σε σεμινάρια, συνέδρια, κ.λ.π.
- δυνατότητες διαχείρισης χρόνου
- δυνατότητες και δεξιότητες χρήσης της βιβλιογραφίας και των Η/Υ
- ικανότητα λήψης αποφάσεων και διατήρηση νηφαλιότητας και ψυχραιμίας σε σύνθετες και απρόβλεπτες καταστάσεις
- ικανότητες διαρκούς μάθησης, η οποία απαιτείται για να εξασφαλιστεί η συνεχής και καλύτερη επαγγελματική ανάπτυξη.

4. Στρατηγικές διδασκαλίας και δομή προγράμματος

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης είναι τετραετές, με μέγιστη περίοδο ολοκλήρωσης των σπουδών τα έξι (6) έτη. Για τη λήψη πτυχίου, ο φοιτητής κάθε ειδίκευσης οφείλει να περατώσει επιτυχώς το σύνολο των προβλεπόμενων μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών που παρακολουθεί, συλλέγοντας συνολικά 240 ECTS Πιστωτικές Μονάδες).

Το πρόγραμμα σπουδών κάθε κατεύθυνσης περιλαμβάνει συνολικά 52 εξαμηνιαία μαθήματα και της κατεύθυνσης «Ελληνική Παραδοσιακή (Δημοτική) Μουσική» περιλαμβάνει 53 μαθήματα. Λόγω της φύσης του αντικειμένου, το Πρόγραμμα Σπουδών της Ειδίκευσης «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές» έχει 60 μαθήματα. Ανάλογα με την ιδιαιτερότητα κάθε Κατεύθυνσης το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει: 29-44 υποχρεωτικά μαθήματα και 16-23 μαθήματα επιλογής. Στο πρόγραμμα σπουδών της Ειδίκευσης «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές» περιλαμβάνονται οκτώ (8) έως δέκα (10) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής της αντίστοιχης Κατεύθυνσης στην οποία ανήκει το εκάστοτε επιλεγόμενο από τους σπουδαστές «Καλλιτεχνικό Αντικείμενο». Τα μαθήματα αυτά ονομάζονται «Υποχρεωτικά επιλογής κατεύθυνσης», **αποτελούν μέρος του συνολικού αριθμού των επιλεγόμενων μαθημάτων και προσδιορίζουν την προσήκουσα βαρύτητα των σπουδών και του πτυχίου αντίστοιχα.**

Εκτός των ατομικών μαθημάτων, όλα τα μαθήματα των υποχρεωτικών κορμών των επιμέρους ειδικέυσεων είναι και ελεύθερης επιλογής, διατηρώντας όμως την εξαμηνιαία τους διάρθρωση και προσφορά. Πέραν αυτών, διατίθενται επιπλέον μαθήματα ελεύθερης επιλογής που προσφέρονται σε συγκεκριμένα εξάμηνα κατά την διάρκεια της τετραετούς φοίτησης. Οι φοιτητές, από το σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων του Π.Σ. της ειδίκευσης που παρακολουθούν, οφείλουν να επιλέγουν και να παρακολουθούν ανά εξάμηνο συγκεκριμένο αριθμό έτσι ώστε να προσανατολίσουν άμεσα οι ίδιοι τις σπουδές τους προς την επιθυμητή επαγγελματική κατεύθυνση. Ο σχεδιασμός της εξαμηνιαίας δομής του Προγράμματος Σπουδών και της διασύνδεσης των μαθημάτων μεταξύ τους καθ' όλη τη διάρκεια της τετραετούς φοίτησης, εξασφαλίζει τον εμπλουτισμό των γνώσεων και εμπειριών των φοιτητών, τη συμμετοχή τους στη διεξαγωγή της έρευνας μεταξύ των μουσικών ειδών αλλά και την προοδευτική μελλοντική ένταξη των αποτελεσμάτων της στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος.

Η λήψη πτυχίου για τις ειδικεύσεις καλλιτεχνικών αντικειμένων οργανικής ή φωνητικής μουσικής εκτέλεσης, σύνθεσης και ποιητικής και διεύθυνσης ορχήστρας προϋποθέτει την επιτυχή εξέταση/ακρόαση πτυχιακού ρεσιτάλ ή πτυχιακής παράστασης. Αντίστοιχα, στην Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές – Μουσική Εκπαίδευση», προϋπόθεση είναι η κατάθεση πτυχιακής εργασίας. Για τις υπόλοιπες ειδικεύσεις η κατάθεση πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική.

Τα μαθήματα κάθε εξαμήνου διαρκούν 13 εβδομάδες. Όλα τα εργαστηριακά μαθήματα απαιτούν, βάσει του Νόμου, τουλάχιστον δέκα (10) εβδομάδες παρακολούθησης (δηλ. τα 4/5 των συνολικών μαθημάτων) οι οποίες πιστοποιούνται με υπογραφή του φοιτητή/τριας στο σχετικό παρουσιολόγιο.

Στρατηγικές διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, που διευκολύνουν την επίτευξη και εμφάνιση των παραπάνω αποτελεσμάτων

Τα μαθήματα διδάσκονται από διακεκριμένους ακαδημαϊκούς, καλλιτέχνες και παιδαγωγούς που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα των κλάδων της Μουσικής, όπως: τα γνωστικά καλλιτεχνικά αντικείμενα οργανικής/φωνητικής εκτέλεσης, σύνθεσης/ποιητικής και της διεύθυνσης συνόλων, τα γνωστικά αντικείμενα της συστηματικής και της βυζαντινής μουσικολογίας, της ιστορίας της μουσικής και της εθνομουσικολογίας, της διοίκησης και οργάνωσης και της παιδαγωγικής της μουσικής, καθώς και της τεχνολογίας ήχου και εικόνας. Η γνώση τους στηρίζεται στην αμφίδρομη απασχόληση και ερευνητική δραστηριότητα που αναπτύσσουν σε επιστημονικό – εκτελεστικό και ερμηνευτικό επίπεδο στο χώρο της Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης. Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών, προκειμένου οι φοιτητές να κατανοήσουν και να χειρίζονται με έναν ολοκληρωμένο τρόπο το «καθόλον» αυτής της ερευνητικής περιοχής, προκαλούνται να ανταποκριθούν τόσο στην επιστημονική διάσταση της Μουσικής με την άντληση και παρουσίαση γνώσεων, όσο και στην εκτελεστική και ερμηνευτική διάσταση με την παρουσίαση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους δημοσίως.

Ενθαρρύνονται: η δυνατότητα επικοινωνίας μέσω διαλόγου και η διατύπωση των διαφορετικών απόψεων των φοιτητών και η δημιουργική ικανότητά τους στη συλλογική εργασία σε συνδυασμό με την κριτική αξιολόγηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της κατανόησης της διδασκόμενης ύλης. Με τη βοήθεια διαφόρων εργασιών που τους ανατίθενται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, οι φοιτητές εξασκούνται στην κριτική μελέτη, την ερμηνεία διαφόρων μουσικών ειδών και δεδομένων, την ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων στη διεξαγωγή ατομικής έρευνας και στην δημόσια σκηνική παρουσίαση του έργου τους. Επίσης οι ομαδικές εργασίες και η συλλογική πρακτική εξάσκηση τους επιτρέπουν να αναπτύξουν τις απαραίτητες για το αντικείμενο συνεργατικές ικανότητες, αλλά και να αναπτύξουν υπεύθυνη στάση στην οργάνωση και τήρηση των προγραμματισμένων προθεσμιών της παρουσίασης του έργου τους.

Εκτός του συνήθη τρόπου εξέτασης (γραπτής/προφορικής) που αφορά μαθήματα ως επί το πλείστον θεωρητικού χαρακτήρα, για τα καλλιτεχνικά εργαστηριακά ατομικά ή ομαδικά μαθήματα (μουσικά σύνολα) οι εξαμηνιαίες εξετάσεις είναι πρακτικής υφής (ακρόαση) και διενεργούνται ενώπιον επιτροπής ή/και δημοσίως. Οι φοιτητές, οφείλουν να αποδείξουν τις δεξιοτεχνικές και ερμηνευτικές τους ικανότητες, γνώση της εποχής και του στυλ των έργων που ερμηνεύουν καθώς και την απαραίτητη αντίληψη κατά την συλλογική μουσική πράξη. Το πρόγραμμα των εξετάσεων πρέπει να καλύπτει διάφορα στυλ και καθορίζεται με την συνεργασία και έγκριση του αρμόδιου διδάσκοντα και μπορεί να περιλαμβάνει ολόκληρα έργα ή μέρη τους, σπουδές και τεχνικές ασκήσεις καθώς και δεξιοτεχνικά κομμάτια της επιλογής τους.

5. Σύστημα διασφάλισης ποιότητας

Η αξιολόγηση των μαθημάτων και του προγράμματος σπουδών εκ μέρους των φοιτητών επιδιώκεται ανά εξάμηνο, σύμφωνα με εσωτερικές διαδικασίες του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων κάθε εξαμήνου, σε κατάλληλη χρονική στιγμή (ως προς την εξέλιξη του μαθήματος και την προσέλευση των φοιτητών), διανέμεται ερωτηματολόγιο στους φοιτητές, που περιλαμβάνει ερωτήσεις αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας του. Λόγω της ιδιαιτερότητας που παρουσιάζει η διδασκαλία των ατομικών ανά καλλιτεχνικό αντικείμενο εξαμηνιαίων μαθημάτων και για την διατήρηση της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας αλλά και την προστασία της ανωνυμίας της γνώμης των φοιτητών, το ερωτηματολόγιο διανέμεται μόνο όταν η παρακολούθηση του κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος συγκεντρώνει τουλάχιστον πέντε (5) φοιτητές. Τυχόν σημαντικές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος πραγματοποιούνται μέχρι τον Απρίλιο κάθε έτους από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και εγκρίνονται στη συνέχεια από τη Σύγκλητο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0910
Τίτλος Μαθήματος	ΑΚΟΥΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α',Γ',Ε',Ζ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καλλιμοπούλου Ελένη, Επίκουρη καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη
Παρακολούθηση	Προαιρετική
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Οι φοιτητές αξιολογούνται στη βάση ατομικών και ομαδικών ασκήσεων, εργασιών και παρουσιάσεων που πραγματοποιούνται καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση ηχητικής και μουσικής αντίληψης/πρόσληψης, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), εξοικείωση με διαφορετικού τύπου εθνογραφικά και ιστορικά τεκμήρια (ήχος, αφήγηση, κείμενο, εικόνα, κινούμενη εικόνα), τη συλλογή ταξινόμηση και αναπαράστασή τους, αρμονική ομαδική εργασία.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα πραγματεύεται τη διαδικασία πρόσληψης του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος μέσω του ήχου. Συγκεκριμένα οι φοιτητές εισάγονται στους έννοιες του "ηχοτοπίου" (soundscape) της "πολιτισμικής ακρόασης" (cultural listening) και μέσω αυτών στην παρατήρηση και κατανόηση των κοινωνικών και πολιτισμικών νοημάτων που σηματοδοτούν οι ήχοι στο δημόσιο χώρο.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στις κύριες θεωρίες και προσεγγίσεις στη μελέτη του ήχου, καθώς και στις μεθόδους και τις τεχνικές της ιστορικής και εθνογραφικής έρευνας του ήχου. Έχει σεμιναριακή μορφή, συνδυάζοντας μικρές διαλέξεις με συζήτηση και πρακτικές ασκήσεις εντός και εκτός τάξης. Ενδεικτικές θεματικές: 1. Στην τάξη - βασικές έννοιες και εργαλεία. 2. Στο πεδίο - εθνογραφικοί περίπατοι στην πόλη ή το αρχείο για τη συλλογή υλικού. 3. Επιστροφή στην τάξη - χαρτογραφώντας την ηχητική ιστορία ενός τόπου (μιας πόλης, γειτονιάς κλπ.)
Βιβλιογραφία	Kallimopoulou Eleni, Panagiotis C.Poulos, Kostis Kornettis και Spyros Tsipidis. 2013. Learning Culture through City Soundscapes - A Teacher

Handbook. Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Ηλεκτρονική έκδοση) <http://sonor-cities.edu.gr>

Bull, Micahel & Les Back. eds.2003 *The Auditory Culture Reader*. Berg.

Corbin, Alain. 1998. *Village Bells: Sound and Meaning in the 19th-century French Countryside*, trans. Martin Thorn. New York: Columbia University Press.

Erlmann, Veit, ed.2004. *Hearing Cultures. Essays on Sound, Listening and Modernity*.

Feld, Steven, 1994. "From Ethnomusicology to Echo-Muse-Ecology: Reading R.Murray Schafer in the Papua New Guinea Rainforest" The Soundscape Newsletter.

Johnson, James H.1995. *listening in Paris: a cultural History*. Berkeley: University of California Press.

Πανόπουλος, Πάνος, επιμ. 2005. *Από τη μουσική στον ήχο: Εθνογραφικές μελέτες των S.Feld, M.Roseman, και A.Seeger*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Picker, John. 2003. *Victorian Soundscapes*. Oxford University Press.

Schafer, Murray. 1994. *The Soundscape. Our sonic environment and the tuning of the world*. Rochester, Vermont: Destiny Books.

Smith, Bruce R. 1999. *The Acoustic World of Early Modern England. Attending to the O-Factor*. Chicago: Chicago University Press.

Thompson, Emily. 2002. *The Soundscape of Modernity: Architectural Acoustics and the Culture of Listening in America, 1900-1933*.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στην πολιτισμική μελέτη του ήχου και με τη μεθοδολογία της εθνογραφίας του ήχου. Επίσης να εντάξει τη μουσική στο ευρύτερο πεδίο του ήχου και να προσφέρει τα εργαλεία για τη θεώρηση του μουσικού πολιτισμού ως "ακουστικού πολιτισμού" (auditory culture).

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα είναι σε θέση: 1.να εξηγήσουν πώς ο ήχος έχει κοινωνικά και πολιτισμικά νοήματα και να αναλύσουν τις έννοιες του ηχοτοπίου και τις πολιτισμικές ακρόασης, 2.να ερμηνεύσουν τη μουσική δημιουργία και ακρόαση στο πλαίσιο των εννοιών αυτών, 3.να πραγματοποιήσουν μία μικρή εθνογραφία του ήχου (π.χ. μίας γειτονιάς, κοινότητας ή κτηρίου), 4. να πειραματιστούν πάνω στις νέες ψηφιακές τεχνολογίες και τη δυνατότητα δημιουργίας θεματικών (ή άλλου τύπου) αναπαραστάσεων των ετερογενών τεκμηρίων (εικόνα, ήχος αφήγηση) που αποτυπώνουν την ιστορία του ήχου της πόλης.

Προαπαιτούμενα

Χωρίς προαπαιτούμενα

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9371, ΜΣ9372.
Τίτλος Μαθήματος	ΑΝΑΛΥΣΗ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε΄-ΣΤ΄
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βούβαρης Πέτρος, Επίκουρος Καθηγητής
Γλώσσα	Ελληνικά
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη
Παρακολούθηση	Προαιρετική
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται στη βάση: 1) εργασιών που υποβάλλονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, 2) μιας γραπτής εξέτασης προόδου στη μέση του εξαμήνου, 3) μιας γραπτής εξέτασης στο τέλος του εξαμήνου
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), έκφραση (ικανότητα ανάπτυξης τεκμηριωμένων επιχειρημάτων), οργάνωση, πραγματοποίηση και παρουσίαση ερευνητικού έργου, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων)
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση σε αναλυτικές πρακτικές σχετικές με την ερμηνευτική προσέγγιση της αρμονικής, ρυθμικής-μετρικής, υφολογικής, μοτιβικής και μορφολογικής δομής έργων που αφορούν σε αντιπροσωπευτικά είδη της δυτικής μουσικής του 19 ^{ου} και πρώιμου 20 ^{ου} αιώνα
Περιεχόμενο μαθήματος	<u>Ανάλυση I:</u> Τονική αμφισημία και δομική συνοχή: Μουσική, λόγος και το ρομαντικό lied. Ανοιχτές δομές, κυκλικές φόρμες και το ρομαντικό απόσπασμα. Η μορφή σονάτα κατά τον 19 ^ο αιώνα. <u>Ανάλυση II:</u> Διευρυμένη τονικότητα και υπερ-χρωματικότητα: Προεκτασιακές και μετασχηματιστικές προσεγγίσεις. Μετα-τονικά ιδιώματα και φθογγικά σύνολα αναφοράς. Εισαγωγή στην «ατονική» δομή
Βιβλιογραφία	Ayrey, G & Everist, M. , επιμ. <i>Analytical Strategies and Musical Interpretation: Essays on Nineteenth and Twentieth – Century Music</i> . Cambridge & New York: Cambridge University Press, 1996. Beach, David & Ryan McClelland. <i>Analysis of 18th- and 19th-Century Musical Works in the Classical Tradition</i> . London: Routledge, 2012.

- Berry, Wallace.** *Form in Music*, 2η εκδ. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1986.
- Βούβαρης, Πέτρος.** *Εισαγωγή στη μορφολογική ανάλυση της τονικής μουσικής: Μπαρόκ, κλασικισμός.* Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015.
- Cohn, Richard.** "Introduction to Neo-Riemannian Theory: A Survey and Historical Perspective." *Journal of Music Theory* 42.2 (1998): 167-80.
- Cohn, Richard.** *Audacious Euphony. Chromaticism and the Consonant Triad's Second Nature.* Oxford: Oxford University Press, 2012.
- Cook, Nicholas.** *A Guide to Music Analysis.* Oxford: Oxford University Press, 1987.
- Hepokoski, James & Warren Darcy.** *Elements of Sonata Theory: Norms, Types, and Deformations in the Late-eighteenth-century Sonata.* New York & Oxford: Oxford University Press, 2006.
- Kopp, D.** *Chromatic Transformations in Nineteenth-Century Music.* Cambridge & New York: Cambridge University Press, 2002.
- Lester, J.** *Analytic Approach to Twentieth-century Music.* New York: Norton, 1989.
- Rings, Steven.** *Tonality and Transformation.* Oxford: Oxford University Press, 2011.
- Rosen, Charles.** *The Romantic Generation.* Cambridge, MA: Harvard University Press, 1995.
- Satyendra, Ramon. "An Informal Introduction to Some Formal Concepts from Lewin's Transformational Theory." *Journal of Music Theory* 48.1 (2002), 99-141.
- Schoenberg, A.** *The Musical Idea and the Logic, Technique and Art of its Presentation.* Bloomington, IN: Indiana University Press, 2006.
- Schoenberg, A.** *Βασικές αρχές μουσικής σύνθεσης.* Αθήνα: Νάσος, 1988.
- Straus, J. N.** *Post-tonal Theory.* Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2000, pp. 112-135.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με την ανάλυση ως ερμηνευτική πράξη σε σχέση με ένα ρεπερτόριο το οποίο, καθώς συνδέεται με τη σταδιακή αποδόμηση της κοινής πρακτικής, φαίνεται να επιζητά περισσότερο από κάθε άλλο μία τέτοια προσέγγιση. Επίσης, το μάθημα στρέφεται εμμέσως και προς την ίδια την αναλυτική πράξη, εξετάζοντας αναστοχαστικά τόσο το ιστορικό και ιδεολογικό της πλαίσιο, όσο και το εύρος των δυνατοτήτων και των αιτιάσεων της

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές καλούνται να συγκεράσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους σε σχέση με τα επιμέρους πεδία που αφορούν στη διαχείριση της δομής της μουσικής (π.χ. αρμονία, αντίστιξη, μορφολογία). Στη βάση αυτή, οι φοιτητές ενθαρρύνονται να προσ-διορίσουν τη δική τους ταυτότητα σε σχέση με την αναλυτική πράξη μέσα από την ανάπτυξη προσωπικών αναλυτικών πρακτικών, υιοθετώντας κατάλληλες θεωρίες και συναφή μεθοδολογικά εργαλεία

Προαπαιτούμενα

Καθώς το μάθημα αποτελεί σύνθεση των επιμέρους πεδίων που αφορούν στη διαχείριση της δομής της μουσικής (π.χ. αρμονία, αντίστιξη, μορφολογία), προαπαιτείται επάρκεια γνώσης στα πεδία αυτά

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9381
Τίτλος Μαθήματος	ΑΡΧΕΣ ΕΘΝΟΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Δ, ΣΤ
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Κατεύθυνση Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καλλιμοπούλου Ελένη, Επίκουρη καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής, με ειδίκευση “Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές”, Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους υπόλοιπους φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη, Σεμινάριο
Παρακολούθηση	Προαιρετική
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα “Εισαγωγή στην εθνομουσικολογία” είναι προαπαιτούμενο.
Αξιολόγηση	Οι φοιτητές αξιολογούνται στη βάση ατομικών και ομαδικών ασκήσεων, εργασιών και παρουσιάσεων που πραγματοποιούνται καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Τεχνικές επιτόπιας έρευνας (συνέντευξη, συμμετοχική παρατήρηση, μουσική συμμετοχική παρατήρηση, σημειώσεις πεδίου, οπτικοακουστική τεκμηρίωση, απομαγνητοφώνηση, μουσική καταγραφή), οργάνωση, πραγματοποίηση και παρουσίαση ερευνητικού έργου, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), έκφραση (ικανότητα ανάπτυξης τεκμηριωμένων επιχειρημάτων), αρμονική ομαδική εργασία, επικοινωνιακές δεξιότητες, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στις κύριες θεωρίες, προσεγγίσεις, μεθόδους και τεχνικές της εθνομουσικολογικής έρευνας και της μουσικής εθνογραφίας ειδικότερα.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα έχει σεμιναριακή μορφή, συνδυάζοντας διαλέξεις με συζήτηση και πρακτικές ασκήσεις/εργασίες που παρουσιάζονται στην τάξη. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές εξοικειώνονται με τα επιμέρους στάδια και τις τεχνικές της εθνομουσικολογικής έρευνας και πραγματοποιούν υπό την καθοδήγηση της διδάσκουσας μία επιτόπια εθνομουσικολογική έρευνα.
Βιβλιογραφία	Καλλιμοπούλου, Ελένη και Αλεξάνδρα Μπαλάντινα , επιμ. 2014. <i>Εισαγωγή στην εθνομουσικολογία</i> . Αθήνα: Ασίνη. Barz, Gregory F. and Timothy J. Cooley , eds. 1997. <i>Shadows in the Field: New Perspectives for Fieldwork in Ethnomusicology</i> . New York: Oxford

University Press.

Clifford, James, and George Marcus, eds. 1986. *Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography*. Berkeley: University of California Press.

Copans, Jean. 2004. *Η επιτόπια εθνολογική έρευνα* (μτφρ. Κατερίνα Μάρκου). Αθήνα: Gutenberg.

DeWalt, Kathleen Musante and Billie R. DeWalt. 2011. *Participant Observation: A Guide for Fieldworkers*. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield.

Ellen, E. ed. 1984. *Ethnographic Research: A Guide to General Conduct*. London: Anthem Press.

Fetterman, David M. 1998. *Ethnography: Step by Step* (second edition). London: Sage.

Finnegan, Ruth. 1992. *Oral Traditions and the Verbal Arts: A Guide to Research Practices*. London: Routledge.

Hammersley, Martyn and Paul Atkinson. 2007. *Ethnography: Principles in Practice*. Abingdon: Routledge.

Ιωσηφίδης, Θεόδωρος. 2008. *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Κριτική.

Krüger, Simone. 2008. *Ethnography in the Performing Arts. A Student Guide* (<http://www.palatine.ac.uk/development-awards/1133/>).

Mason, Jennifer & Νότα Κυριαζή. 2003. *Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Σκοπός

Το μάθημα έχει ως στόχο: 1) να εξοικειώσει τους φοιτητές με τα βασικά χαρακτηριστικά και τη μεθοδολογία της εθνομουσικολογικής εθνογραφικής έρευνας, 2) να τους προετοιμάσει τεχνικά για τη διεξαγωγή επιτόπιας έρευνας και τη σύνταξη εθνογραφικής αναφοράς, 3) να τους γνωρίσει κεντρικές θεωρίες και προσεγγίσεις που αφορούν την επιτόπια έρευνα και την εθνογραφική αναπαράσταση, 4) να τους ενθαρρύνει να προσεγγίσουν αναστοχαστικά την εθνογραφική εμπειρία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα είναι σε θέση: 1) να συντάξουν πρόταση για επιτόπια εθνογραφική έρευνα, 2) να οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν εθνογραφική επιτόπια έρευνα, 3) να αναλύσουν και να συσχετίσουν με την επιστημονική βιβλιογραφία τα εθνογραφικά δεδομένα και να συντάξουν εθνογραφική αναφορά, 4) να κάνουν οπτικοακουστική τεκμηρίωση μίας μουσικής (ή άλλης) επιτέλεσης, 5) να προσεγγίσουν κριτικά και αναστοχαστικά την εθνογραφική έρευνα και το ρόλο τους ως ερευνητών.

Προαπαιτούμενα

Χωρίς προαπαιτούμενα

Κωδικός μαθήματος	ΠΑ0134.
Τίτλος Μαθήματος	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Δ', ΣΤ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Νηστικάκης Μιχάλης, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Προφορικές εξετάσεις. Διάρκεια εξέτασης περίπου 30'
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες: ιστορική επισκόπηση του σχεδιασμού θεατρικών και συναυλιακών χώρων, παράμετροι του ακουστικού σχεδιασμού, τεχνικός εξοπλισμός, οπτικός και ακουστικός σχεδιασμός, ακουστική διόρθωση. Υλοποίηση ακουστικής μελέτης από τους φοιτητές (αίθουσα συναυλιών ή αίθουσα πολλαπλών χρήσεων).
Βιβλιογραφία/	Τσινίκας, Νίκος. <i>Ακουστικός σχεδιασμός χώρων</i> - University Studio Press Ανώνυμος Εταιρία Γραφικών Τεχνών & Εκδόσεων. Σημειώσεις από τον διδάσκοντα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως ειδικός στην Ακουστική, είτε ως ηχολήπτης, είτε ως μουσικός παραγωγός, (σε studio ηχογραφήσεων, χώρους μουσικής-συναυλιών, θέατρα, στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση, κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
Προαπαιτούμενα	Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0100, ΜΣ0208, ΜΣ0345, ΜΣ0446.
Τίτλος Μαθήματος	ΎΣΚΗΣΗ ΑΚΟΗΣ – ΣΟΛΦΕΖ – ΡΥΘΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ I-IV
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Δ' για όλες τις κατευθύνσεις και ειδικεύσεις εκτός από την κατεύθυνση της Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής. Α'-Β' για την κατεύθυνση της Βυζαντινής Μουσικής.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Κατευθύνσεις Ευρωπαϊκής Κλασικής Μουσικής, Βυζαντινής Μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής, Ειδικεύσεις Εφαρμοσμένων Μουσικών Σπουδών.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καραμανίδης Χαράλαμπος, Τόνια Ευαγγελία, Συμβασιούχοι,
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής Κλασικής Μουσικής, Βυζαντινής Μουσικής και Σύγχρονης Μουσικής και της ειδίκευσης Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές. Μάθημα ελεύθερης επιλογής για τους φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Η αξιολόγηση γίνεται μέσα από τη συνολική συμμετοχή στο μάθημα, τη συμπλήρωση των καθηκόντων από μάθημα σε μάθημα, δύο διαγωνίσματα προόδου στη μέση και στο τέλος του εξαμήνου, και τις τελικές εξετάσεις μετά το πέρας του εξαμήνου, που χωρίζονται σε γραπτές και προφορικές
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής διδάσκεται και εξασκεί τεχνικές για άμεση αποκωδικοποίηση της παρτιτούρας, ώστε να μπορεί να ακούσει εσωτερικά ή/και να τραγουδήσει αυτό που βλέπει. Επίσης, διδάσκεται τεχνικές ακουστικής αναγνώρισης ώστε να μπορεί είτε να αναπαράγει είτε να καταγράψει τη μουσική που ακούει. Ιδιαίτερα η καταγραφή προϋποθέτει συνειδητή γνώση και αντίληψη των μουσικών φαινομένων, η οποία είναι εργαλείο τόσο για την απομνημόνευση μουσικών έργων όσο και για τη σύνθεση/αυτοσχεδιασμό. Τονίζεται πάντοτε η πρωταρχική σημασία του ήχου και της εσωτερικεύσής του, ώστε η σημειογραφία να λειτουργεί ως ερέθισμα, και να 'ζωντανεύει' άμεσα ως μουσική στο εσωτερικό αυτί.
Περιεχόμενο μαθήματος	<u>Ρυθμός</u> : ανάγνωση-εκτέλεση, ακουστική αναγνώριση-καταγραφή και αυτοσχεδιασμός ρυθμών και πολυρυθμών. <u>Διαστήματα</u> : τραγούδι και ακουστική αναγνώριση-καταγραφή.

Μελωδία: πρώτη ανάγνωση-τραγούδι, απομνημόνευση, ακουστική αναγνώριση-καταγραφή και αυτοσχεδιασμός τονικών, τροπικών, χρωματικών και ατονάλ μελωδιών. Ακουστική αναγνώριση και εκτέλεση και δίφωνων μελωδιών με συνδυασμό χρήσης φωνής και οργάνου.

Συγχορδίες: τραγούδι και ακουστική αναγνώριση-καταγραφή τρίφωνων και τετράφωνων (μεθ'7^{ης}) συγχορδιών και άλλων συνηχίσεων από τη σύγχρονη μουσική. Έμφαση στο προσεκτικό κούρδισμα μιας νότας ανάλογα με το αρμονικό της περιβάλλον.

Αρμονικές διαδοχές: τετράφωνο τραγούδι και ακουστική αναγνώριση-καταγραφή αρμονικών διαδοχών από το Μπαρόκ, την Κλασική και τη Ρομαντική εποχή.

Άλλα μουσικά στοιχεία: ακουστική παρατήρηση ή/και απόδοση στοιχείων όπως το ηχόχρωμα, η δομή, η άρθρωση, οι δυναμικές, η σχέση με το χώρο και η συναισθηματική διάσταση της μουσικής./

Βιβλιογραφία

Οι δραστηριότητες, οι ασκήσεις και το μουσικό ρεπερτόριο που χρησιμοποιούνται στο μάθημα αντλούνται συνδυαστικά από ποικίλη βιβλιογραφία. Ενδεικτικά αναφέρονται:

Ottman, Robert. *Music for Sight Singing.* New Jersey: Pearson Prentice Hall. (2004)

Ploger, Marianne. *Musicianship Intensive Workshop Booklet* (unpublished). (2011)

Kraft, Leo. *A New Approach to Ear Training.* New York: Norton.(1999)

Cleland,K.D. and Dobrea-Grindahl,M. *Developing Musicianship through Aural Skills.* New York: Routledge. (2010)

Phillips, Joel. et al *The Musician's Guide to Aural Skills.* New York: Routledge. (2005)

Pratt, George. *Aural Awareness.* Oxford: OUP. (1998)

Agrell, Jeffrey. *Improvisation Game for Classical Musicians.* Chicago: GIA Publications. (2008)

Edlund, Lars. *Modus Novus.* Stockholm: Edition Wilhelm Hansen.(1963)

Prosser, Steve. *Essential Ear Training for Today's Musician.* Boston: Berklee Press. (2000)

Jersild, Jorgen. *Ear Training: Basic instruction in melody and rhythm reading.* London: Chester Music. (1997)

Boettger, Andreas. *Taataa! Rhythmus lessen und hören.* Echterdingen: Carus Verlag. (2012)

Σκοπός

Οι ακουστικές δεξιότητες είναι ο πυρήνας και η απαραίτητη βάση για οποιαδήποτε μουσική δραστηριότητα. Οι δημιουργικές δεξιότητες αποτελούν όλο και πιο επιτακτικό ζητούμενο για τον σύγχρονο μουσικό, ενώ οι δεξιότητες μουσικής ανάγνωσης και γρήγορης αποκωδικοποίησης της παρτιτούρας αποτελούν πλεονέκτημα, καθώς διευκολύνουν την πρόσβαση στο μουσικό ρεπερτόριο και την κατανόηση της μουσικής ως ήχου και ως γραπτά αποτυπωμένης ιδέας. Σκοπός του μαθήματος είναι η ενδυνάμωση όλων αυτών των ικανοτήτων ώστε ο νέος μουσικός να μπορεί να σταθεί με αυτοπεποίθηση σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή εργασία στο χώρο της μουσικής.

Μαθησιακά αποτελέσματα

-Αποκωδικοποίηση και εσωτερική ακρόαση της παρτιτούρας κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό ακρίβειας ως προς τη μελωδία, το ρυθμό, την αρμονία, το ηχόχρωμα, και τη φόρμα.

-Φωνητική εκτέλεση, ατομική και ομαδική, μελωδιών, αρμονικών διαδοχών και ρυθμών από το μουσικό ρεπερτόριο.

-Δυνατότητα αυτοσχεδιασμού με δοσμένο μελωδικό/ ρυθμικό/ αρμονικό ή άλλο υλικό.
-Ακουστική αναγνώριση και καταγραφή μελωδιών, αρμονικών διαδοχών και ρυθμών./

Προαπαιτούμενα

Γνώση βασικών στοιχείων μουσικής θεωρίας

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ6108
Τίτλος Μαθήματος	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ SUZUKI ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	ΣΤ', Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Στάμου Λελούδα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές των ειδικοτήσεων Πιάνου, Κιθάρας, Ακορντεόν, Μονωδίας και Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές κατεύθυνσης Ευρω-παϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Αναφορές παρακολουθήσεων, Τελική Εργασία, Τελικές Εξετάσεις.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες οργανικής μουσικής διδασκαλίας, δεξιότητες ρεπερτορίου διδασκαλίας, επικοινωνιακές δεξιότητες στην οργανική μουσική διδασκαλία, δεξιότητες κριτικής σκέψης, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του παιδαγωγικού πλαισίου της οργανικής μουσικής διδασκαλίας, ψυχολογική κατανόηση και κριτική ενσυναίσθηση του μαθητή.
Περιγραφή μαθήματος	<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η γνωριμία των φοιτητών με την ιστορία, τη φιλοσοφία και τις βασικές αρχές της μεθόδου Suzuki - Ο διαχωρισμός αλλά και τα κοινά στοιχεία της μεθόδου με άλλες προσεγγίσεις στην οργανική μουσική διδασκαλία - Οι απόψεις της μεθόδου Suzuki για θέματα όπως <ul style="list-style-type: none"> • ο τρόπος δουλειάς του δασκάλου με το μαθητή • ατομικά και ομαδικά μαθήματα • ακουστική αντίληψη • φυσικότητα στο παίξιμο και στην επαφή με το κοινό • ικανότητα για συγκέντρωση • μελέτη και αυτοδιόρθωση • κίνητρα για το μαθητή • ικανότητα για ανάγνωση παρτιτούρας • χτίσιμο ρεπερτορίου • ο ρόλος της οικογένειας - Η παρακολούθηση μαθημάτων της μεθόδου Σουζούκι και ο κριτικός σχολιασμός τους

- η μελέτη σχετικών αναγνωσμάτων για τη μέθοδο και ο κριτικός σχολιασμός τους
- ο προβληματισμός και η ανάπτυξη μιας προσωπικής φιλοσοφίας σχετικά με την οργανική μουσική διδασκαλία.

Περιεχόμενο μαθήματος	Εισαγωγικοί προβληματισμοί: Τα προβλήματα και οι ανάγκες στη σύγχρονη οργανική μουσική διδασκαλία. Βιογραφία του Shinichi Suzuki: Η ιστορία της μεθόδου. Φιλοσοφία της μεθόδου. Η μέθοδος της 'μητρικής γλώσσας' και της 'εκπαίδευσης ταλέντου'. Η σημασία της πρώιμης παιδικής ηλικίας. Ο ρόλος του γονιού και του οικογενειακού περιβάλλοντος. Ο ρόλος του δασκάλου – Η εκπαίδευση του γονιού. Ατομικό και ομαδικό μάθημα. Περιβάλλον του μαθήματος και της μελέτης στο σπίτι. Η ακρόαση και η άσκηση της μνήμης. Χτίσιμο ρεπερτορίου. Ανάπτυξη φυσικότητας στο παίξιμο και στην επαφή με το κοινό. Καλλιέργεια της επιμονής, μεθοδικότητας και της συνειδητής εργασίας. Η μελέτη. Η διδασκαλία της σωστής μελέτης. Η καλλιέργεια της αυτοπαρατήρησης και της αυτορρύθμισης. Κίνητρα για μελέτη. Επιβράβευση. Απόλαυση. Τα στάδια της μάθησης. Η ανάπτυξη της ικανότητας για ανάγνωση. Επίτευξη της αρμονίας σώματος – πνεύματος.
Σκοπός	Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές την ιστορία, τη φιλοσοφία και τις βασικές μεθοδολογικές αρχές της μεθόδου Suzuki, να προβληματιστούν σχετικά με βασικά ζητήματα στην οργανική μουσική διδασκαλία, και να αρχίζουν να διαμορφώνουν μια προσωπική φιλοσοφία διδασκαλίας.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τη μέθοδο Suzuki και είναι σε θέση να αξιολογήσουν κριτικά τις αρχές της μεθόδου, να τις εντοπίσουν κατά τη διάρκεια παρατήρησης σχετικής διδασκαλίας και να τις ενσωματώσουν στις δικές τους απόψεις για την οργανική μουσική διδασκαλία.
Προαπαιτούμενα	Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ1003-1, ΜΣ1003-2
Τίτλος Μαθήματος	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ρεντζεπέρη Άννα-Μαρία, Επίκουρη καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για φοιτητές κατεύθυνσης Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής με ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές (μόνο το Α' εξάμηνο). Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές κατεύθυνσης Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής με ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές (το Β' εξάμηνο) και των ειδικέσεων Πιάνου, Κιθάρας, Ακορντεόν, Μονωδίας Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής (και τα δύο εξάμηνα).
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2 Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα Βασικές Αρχές Φωνητικής Αγωγής I είναι προαπαιτούμενο για το μάθημα Βασικές Αρχές Φωνητικής Αγωγής II.
Αξιολόγηση	Οι φοιτητές εξετάζονται σε μικρά φωνητικά σύνολα. Πραγματοποιούν ασκήσεις διαφραγματικής αναπνοής, φωνητικής ασκήσεις και τραγουδούν ένας από κάθε φωνή χορωδιακά τραγούδια. Η διάρκεια της εξέτασης είναι περίπου 15'. Επίσης λαμβάνεται υπόψη η συμμετοχή στο μάθημα και τις συναυλίες του χορωδιακού συνόλου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής διδάσκεται τις βασικές τεχνικές της μονωδίας. Μαθαίνει αρχικά τη διαφραγματική αναπνοή και στη συνέχεια την τοποθέτηση της φωνής, μέσω φωνητικών ασκήσεων αλλά και χορωδιακού ρεπερτορίου. Οι φοιτητές τραγουδούν τα χορωδιακά κομμάτια και σε μικρά φωνητικά σύνολα, ώστε να εξασκούνται και στη σολιστική εκτέλεση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε και σε ζητήματα μουσικής καλλιέργειας και ερμηνείας των τραγουδιών. Το μάθημα προσφέρεται για δύο (2) εξάμηνα.
Περιεχόμενο μαθήματος	Βασικό χορωδιακό ρεπερτόριο από διάφορα στυλ και περιόδους, τεχνικές ασκήσεις, ασκήσεις αναπνοής κλπ. Ο βαθμός δυσκολίας αυξάνεται ανά εξάμηνο σπουδών.

Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει στις βασικές τεχνικές της μονωδίας (ή να τις ενισχύσει) και στην εκτέλεση χορωδιακού ρεπερτορίου.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές εισάγονται στις βασικές αρχές της τεχνικής της μονωδίας, μαθαίνουν τη διαφραγματική αναπνοή και τη σωστή τοποθέτηση της φωνής, ώστε να μπορούν να τραγουδούν κυρίως σε φωνητικά σύνολα και χορωδίες.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	MN0101, MN0102
Τίτλος Μαθήματος	ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΙΑΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-B'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Σιδηροπούλου Χριστίνα, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό ειδικεύσεων «Φωνητική Μουσική Εκτέλεση - Μονωδία», «Οργανική Μουσική Εκτέλεση Εγχόρδων, Πνευστών και Κρουστών» και «Σύνθεση».
Τύπος μαθήματος	Εργαστήριο (ομαδικό)
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Εκτελέσεις εξέτασης προόδου κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και εκτέλεση τελικής εξέτασης στο τέλος του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα διαχειρίζεται πρακτικές που αφορούν στην χρήση του πιάνου ως «λειτουργικού» εργαλείου για την προαγωγή και εμπέδωση της μουσικής κατανόησης.
Περιεχόμενο μαθήματος	Εκ πρώτης όψης ανάγνωση (σόλο ρεπερτόριο, ρεπερτόριο μουσικής δωματίου, χορικά Bach, χορωδιακή και ορχηστρική παρτιτούρα). Στοιχεία πιανιστικής τεχνικής (κλίμακες, συγχορδίες και συγχορδιακές αναστροφές, αρπέζ). Συνοδεία. Βασικές διατονικές και χρωματικές αρμονικές συνδέσεις. Εναρμόνιση. Τρανσπόρτο. Αυτοσχεδιασμός.
Βιβλιογραφία	Gregorich, Shellie & Benjamin Moritz. <i>Keyboard Skills for Music Educators: Score Reading.</i> London: Routledge, 2012. Kern, Alice. <i>Harmonization-Transposition at the Keyboard.</i> 2 nd edition. New York: Alfred, 1994 Lancaster, E. L. & Kenon D. Renfrow. <i>Alfred's Group Piano for Adults Student Books 1 & 2 (Second Edition): An Innovative Method Enhanced With Audio and Midi Files for Practice and Performance.</i> New York: Alfred, 2008.

O' Sullivan, Laila K. & Gene J. Cho. *Melody Harmonization at the Keyboard: Functional Skills for the College Music Student.* Dubuque, IA: Kendall Hunt Publishing, 2011.

Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές μονωδίας, οργάνων ορχήστρας και σύνθεσης με το πιάνο ως επικουρικό εργαλείο για την εκτελεστική και διδακτική τους επαγγελματική πρακτική.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να εκτελούν <i>prima vista</i> χορωδιακά ή/και ορχηστρικά μέρη μεμονωμένα ή συνδυαστικά, να διαχειρίζονται αποτελεσματικά βασικά ζητήματα πιανιστικής τεχνικής, να συνοδεύουν στο πιάνο τον εαυτό τους ή άλλους, να συσχετίζουν θεωρία και πράξη, και να στέκονται δημιουργικά απέναντι στις δομικές παραμέτρους της μουσικής.
Προαπαιτούμενα	Κανένα προαπαιτούμενο.

Τίτλος Μαθήματος	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ I-II / ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
Επιλέξιμα πεδία	Έγχορδα, Πνευστά, Κρουστά, Πιάνο, Κιθάρα, Μονωδία, Ψαλτική, Ακορντεόν.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ζ'-Η'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ειδικεύσεις εκτέλεσης της Ευρωπαϊκής (κλασικής), Βυζαντινής και σύγχρονης μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πάτρας Δημήτριος, Τακτικός Καθηγητής, Χανδράκης Δημήτριος Τακτικός Καθηγητής, Βασιλειάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πάρης Κυριάκος-Νεκτάριος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Βούβαρης Πέτρος, Επίκουρος Καθηγητής, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος Καθηγητής, Παπανδρέου Έλενα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Ράπτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής,
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδικεύσεων εκτέλεσης ευρωπαϊκής, βυζαντινής και σύγχρονης μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Συνεχής αξιολόγηση συμμετοχής στα μαθήματα, υποβολή γραπτών εργασιών, μικροδιδασκαλίες, παρακολούθηση μικροδιδασκαλιών, αξιολόγηση από συναδέλφους και αυτοαξιολόγηση, προφορικές παρουσιάσεις (ανάλογα με τον διδάσκοντα). Η βαθμολογία μπορεί να εξάγεται ως μέσος όρος επιμέρους συντελεστών των ανωτέρω δοκιμασιών. Διάρκεια παρουσιάσεων 10'-20'. Διάρκεια μικροδιδασκαλιών 20'-30'
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, παιδαγωγικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Στο μάθημα οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με ζητήματα μεθοδολογίας της διδασκαλίας της αντίστοιχης ειδίκευσης, καθώς και με τη σχετική βιβλιογραφία. Το μάθημα περιλαμβάνει τόσο θεωρητική προσέγγιση ζητημάτων παιδαγωγικής και των ερευνητικών και επιστημονικών εξελίξεων στον τομέα της ακουστικής ψυχολογίας όσο και πρακτική εφαρμογή τους στη διδασκαλία οργάνων/φωνής μέσω κατάλληλων

διδασκικών τεχνικών. Οι φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα άλλων καθηγητών, διδάσκουν φοιτητές ή μαθητές εκτός Τμήματος (στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης) παρουσιάζουν προφορικά ή γραπτά θεματικές ενότητες διδακτικού ενδιαφέροντος, αυτοαξιολογούνται και αξιολογούνται από τους συμμαθητές τους. Απαιτεί από τους φοιτητές επαρκή γνώση της βιβλιογραφίας, ικανότητα μετουσίωσης της θεωρητικής γνώσης σε πράξη, κριτική και μεταδοτική ικανότητα. Προσεγγίζονται επίσης ειδικότερα ζητήματα διδακτικού ρεπερτορίου και οργάνωσης προγραμμάτων σπουδών.

Περιεχόμενο μαθήματος	Ιστορική και σύγχρονη βιβλιογραφία γύρω από την παιδαγωγική και τη διδασκαλία του κάθε αντικειμένου, την ερευνητική μεθοδολογία, την ψυχολογία, το βασικό διδακτικό ρεπερτόριο της σχετικής ειδίκευσης, ασκήσεις και μουσικά παιχνίδια, την εξοικείωση με το διαδικτυακό μουσικό περιβάλλον.
Βιβλιογραφία	Διαφέρει ανά ειδίκευση.
Σκοπός	Οι φοιτητές αποκτούν το θεωρητικό υπόβαθρο και την πρακτική εμπειρία ώστε να ανταποκριθούν στα πρώτα βήματα μιας επαγγελματικής εκπαιδευτικής σταδιοδρομίας. Διδάσκονται και εφαρμόζουν μεθοδολογία διδασκαλίας, καλλιεργούν την κριτική, ακουστική και φραστική ικανότητα να αναπτύσσουν τις ιδέες τους, να κατευθύνουν τους μαθητές τους και να αξιολογούν τους εαυτούς και τους συναδέλφους τους. Εισάγονται στην οικονομία μαθήματος, στην οργάνωση της ύλης και του προγράμματος σπουδών.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές μαθαίνουν να ερευνούν, να συνθέτουν, να αναλύουν πληροφορίες και ακουστικά ερεθίσματα, να αντιμετωπίζουν τους μαθητές πάνω σε τεχνική αλλά και ψυχολογική βάση, να επινοούν ειδικές λύσεις, να εκφράζονται και να κρίνουν σε διαφορετικές διδακτικές συνθήκες, να περιγράφουν αποτελεσματικά και να προετοιμάζονται για τη διδασκαλία του κάθε αντικειμένου.
Προαπαιτούμενα	Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9211, ΜΣ 9212.
Τίτλος Μαθήματος	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΟΛΩΝ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης Ε'-Η'.	
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Σύγχρονης μουσικής/ ειδίκευση Ακορντεόν, Σύνθεσης, Ευρωπαϊκής μουσικής/ειδίκευση ηλεκτροφόρων και νυκτών οργάνων.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βράνος Γεώργιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των ειδικέυσεων Σύνθεσης και των ηλεκτροφόρων και νυκτών οργάνων και για φοιτητές Εφαρμοσμένων Μουσικών Σπουδών. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων. Υποχρεωτικής Επιλογής για τους φοιτητές όλων των ειδικέυσεων της ευρωπαϊκής μουσικής, και για τους φοιτητές της ειδίκευσης ακορντεόν
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα Διεύθυνση Μουσικών Συνόλων I είναι προαπαιτούμενο για το μάθημα Διεύθυνση Μουσικών Συνόλων II.
Αξιολόγηση	Ατομική ακρόαση ανά εξάμηνο, όπου οι φοιτητές διευθύνουν από ορχηστρική και χορωδιακή παρτιτούρα, ένα μέρος συμφωνίας και δύο χορωδιακά a capella έργα του διδασκόμενου ρεπερτορίου, καθώς και διάφορες ασκήσεις τεχνικής στη βασική κινησιολογία, ή ερωτήσεις θεωρίας από τα συγγράμματα του μαθήματος.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, παιδαγωγικές δεξιότητες, δεξιότητες γνώσης και κατανόησης ρεπερτορίου συμφωνικής κλασικής και ρομαντικής εποχής και a capella χορωδιακής αναγεννησιακής έως και κλασικής εποχής, δεξιότητες κινησιολογικής τεχνικής και εξάσκησης, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές, δεξιότητες κατανόησης και εμπέδωσης του μουσικού υλικού, επικοινωνιακή δεξιότητα, κριτική συναίσθηση, ακουστική δεξιότητα στην εξακρίβωση μουσικών ανακρίβειών και σφαλμάτων, οργανωτική δεξιότητα για τη σωστή μουσική καθοδήγηση και εποπτεία ενός συνόλου και οργάνωση της πρόβας.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα περιλαμβάνει εκμάθηση και εξάσκηση της βασικής τεχνικής και ερμηνευτικής κινησιολογίας υπό την επίβλεψη του διδάσκοντος, διευθύνοντας μουσικά, ορχηστρικά συμφωνικά έργα σε 2 πιάνο, ή a capella χορωδιακά έργα με την συμμετοχή όλων των φοιτητών. Απαιτείται σωστή εκμάθηση όλων των οργάνων/φωνών της παρτιτούρας όσο αφορά τις εισόδους, τη μελωδική και φραστική γραμμή, τη ρυθμική

ακρίβεια, τους χρωματισμούς την ηχητική ισορροπία, το tempo και άλλους παραμέτρους για τη σωστή εν γένει μουσική διεύθυνση και διδασκαλία ενός μουσικού έργου.

Περιεχόμενο μαθήματος	Συμφωνικό ρεπερτόριο της κλασικής και πρώιμης ρομαντικής εποχής όπως η Συμφωνία αρ.8 "Ημιτελής" του F. Schubert, χορωδιακά έργα με συνοδεία ορχήστρας, π.χ."Ave verum corpus" του W. A. Mozart, ή a capella π.χ."El grillo" του Josquin Desprez.
Βιβλιογραφία	Scherchen, Hermann. "Εγχειρίδιο Διευθύνσεως Ορχήστρας", Εκδ. Schott Music Λειψία 1929 Scherchen, Hermann. "Lehrbuch des Dirigierens", Schott Music Edition, Leipzig 1929. Μελιγκοπούλου, Μαρία Έμμα. "Εισαγωγή στην Τέχνη της Χορωδιακής Πράξης", Εκδόσεις Παπαρηγορίου-Νάκας Χ., Θεσ/νίκη 2011. Kenneth, Philips. "Basic Techniques of Conducting", Oxford University Press Edition, Oxford 1997 Max, Rudolf. "The Grammar of Conducting", Schirmer Books Edition, New York 1980. Green, Emerita Elisabeth A., Gibson Mark. "The Modern Conductor", Amazon 2004. Dechant, Hermann. "Dirigieren. Zur Theorie und Praxis der Musikinterpretation", 1985 Wien/Freiburg i Breisgau/Basel Unger, Wolfgang. "Wege zum Dirigieren – Die Grundlagen der Dirigiertechnik." Merseburger, Kassel 2003 Dorschel, Andreas. "Ästhetik des Dirigierens: Ausdruck und Geste". Universal Edition, Wien 2012.
Σκοπός	Στόχος του μαθήματος είναι η εκμάθηση και εμπέδωση των βασικών αρχών της μουσικής διεύθυνσης ενός συνόλου, η γνωριμία με τις μουσικές και επικοινωνιακές απαιτήσεις στο έργο του μαέστρου, αλλά και με τα πνευματικά εφόδια που αυτός χρειάζεται και συνάμα η εξοικείωση των φοιτητών με την παρτιτούρα και γενικά τις πολυφωνικές μουσικές διατάξεις.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Εξοικείωση με τις βασικές αρχές μουσικής διεύθυνσης ενός ορχηστρικού/χορωδιακού συνόλου, κατανόηση του τρόπου μελέτης ενός μαέστρου, ανάπτυξη του στυλιστικού ενδιαφέροντος για τις διάφορες εποχές καθώς καλλιέργεια του κριτικού πνεύματος και της μουσικής εποπτείας στην εκτέλεση των έργων από τους συναδέλφους τους.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0525.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε', Ζ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Εφαρμοσμένες μουσικές Σπουδές.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Νηστικιάκης Μιχάλης, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Έπεται του μαθήματος "Εισαγωγή στην Ακουστική".
Αξιολόγηση	Γραπτές εξετάσεις. Διάρκεια εξέτασης 120'
Περιεχόμενο μαθήματος	Αρχιτεκτονική ακουστική (ακουστική κλειστών χώρων, ακουστική ανοικτών χώρων, απαιτήσεις για χώρους μουσικών παραστάσεων, ηλεκτρονική προσομοίωση χώρων εκτέλεσης, αίθουσες λόγου, χώροι λατρείας, αίθουσες θεάτρων, αίθουσες κινηματογράφων, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, στούντιο ηχογραφήσεων). Ηλεκτρακουστική ενίσχυση χώρων και αιθουσών. Ακουστική απομόνωση και έλεγχος του θορύβου. Ακουστικές μετρήσεις (συστήματα και τεχνικές μετρήσεων). Προαπαιτούμενα μαθήματα: Εισαγωγή στην Ακουστική.
Βιβλιογραφία	Τσινίκας, Νίκος. <i>Ακουστικός σχεδιασμός χώρων</i> - University Studio Press Ανώνυμος Εταιρία Γραφικών Τεχνών & Εκδόσεων. Σημειώσεις από τον διδάσκοντα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως ειδικός στην Ακουστική, είτε ως ηχολήπτης, είτε ως μουσικός παραγωγός, (σε studio ηχογραφήσεων, χώρους μουσικής-συναυλιών, θέατρα, στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση, κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
Μαθησιακά αποτελέσματα	
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0901-1, ΜΣ0902-2.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι – ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ρεντζεπέρη Άννα-Μαρία, Επίκουρη καθηγήτρια.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Τα μαθήματα "Ειδικά θέματα ιστορίας της μουσικής Ι-ΙΙ" είναι υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές με ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές Κατεύθυνσης Ευρωπαϊκής (κλασικής) ή Σύγχρονης Μουσικής, για τους φοιτητές των ειδικεύσεων κιθάρα, πιάνο της κατεύθυνσης Ευρωπαϊκής Μουσικής και για όλους τους φοιτητές της κατεύθυνσης Σύγχρονης Μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για τους υπόλοιπους φοιτητές. Το μάθημα "Ειδικά θέματα ιστορίας της μουσικής Ι" είναι υποχρεωτικό για φοιτητές με ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές Κατεύθυνσης Ευρωπαϊκής (κλασικής) ή Σύγχρονης Μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2 Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης αξιολογείται η συμμετοχή του φοιτητή στην τάξη.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του ιστορικού πλαισίου, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού.
Περιγραφή μαθήματος	Τα μαθήματα <i>Ειδικά Θέματα της Ιστορίας της Μουσικής Ι – ΙΙ</i> , τα οποία είναι συνολικά τέσσερα, πραγματεύονται σε βάθος τους εξής τομείς της Ιστορίας της Μουσικής: Εθνικές Σχολές του 19 ^{ου} αιώνα, Ιμπρεσιονισμός, Ιστορία της Όπερας και Νεοελληνική Μουσική.
Περιεχόμενο μαθήματος	Στα δύο πρώτα μαθήματα εξετάζονται κυρίως τα χαρακτηριστικά, οι νεωτερισμοί, οι συνθέτες και τα είδη σύνθεσης στις περιόδους αυτές. Στο τρίτο μάθημα εξετάζεται η εξελικτική πορεία της όπερας από τη γένεσή της (1600) ως τις μέρες μας. Τέλος, στο τέταρτο μάθημα εξετάζεται η ιστορική πορεία και εξέλιξη της νεοελληνικής μουσικής με έμφαση στη μουσική στα Επτάνησα, την Ελληνική Εθνική Μουσική Σχολή και τη μουσική των σύγχρονων Νεοελλήνων συνθετών.
Βιβλιογραφία	Σιώψη, Αναστασία. "Η μουσική στην Ευρώπη του δεκάτου ενάτου αιώνα" Γ.Δαρδανός – Κ. Δαρδανός ΟΕ, Αθήνα, 2005 Nicols, Rogers (μεταφ. Π. Δασκαλόπουλος). "Η ζωή του Ντεμπυσύ" Λέσχη,

Αθήνα 2004

Ρωμανού, Καίτη. "Έντεχνη Ελληνική μουσική στους νεώτερους χρόνους"
Εκδόσεις Κουλτούρα, Αθήνα, 2006

Μοτσενίγος, Σπύρος, "Νεοελληνική Μουσική – Συμβολή εις την ιστορία της" Κουλτούρα, Αθήνα, 1951 ανατύπωση 2006

Csampa, Attila. (μεταφ. Θ. Παρασκευόπουλος). "Ο σιωπηλός έρωτας του Ζαράστρο" Εξάντας, Αθήνα, 2006

Mendelssohn, Felix, (μεταφ. Δανάη Ανδρέου). "Ο κόσμος της όπερας – Εκατό όπερες" Στοχαστής, Αθήνα, 2005

Ρεντζεπέρη-Τσώνου, Άννα-Μαρία. "Ιστορία της Όπερας" –

Πανεπιστημιακές παραδόσεις, Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 2006

Φυλλάδια, στα οποία έχω συγγράψει προσωπικά ή έχω συλλέξει από άλλες πηγές απαραίτητα στοιχεία, για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος

Σκοπός

Σκοπός των μαθημάτων *Ειδικά Θέματα της Ιστορίας της Μουσικής* είναι η διεξοδική εξέταση και εμβάθυνση στην ιστορική πορεία και εξέλιξη των προαναφερθέντων τομέων της Ιστορίας της Μουσικής.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μέσα από την ενδεδειγμένη εξέταση εμβάθυνση αναπτύσσεται η κριτική και αναλυτική σκέψη των φοιτητών σχετικά με τα αίτια της δημιουργίας των συγκεκριμένων μουσικών ρευμάτων και ειδών σύνθεσης καθώς και των μουσικών χαρακτηριστικών των διαφόρων συνθετών.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ (ΟΡΓΑΝΟ Ή ΜΟΝΩΔΙΑ) I-VIII
Επιλέξιμα πεδία	Φλάουτο, όμποε, κλαρινέτο, φαγκότο, σαξόφωνο, κόρνο, τρομπέτα, τρομπόνι, κόρνο, μονωδία, κρουστά, βιολί, βιόλα, βιολοντσέλο, κοντραμπάσο, πιάνο, κιθάρα.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	12, 18 στο H' εξάμηνο.
Διδάσκοντες	Παπαματθαίου-Μάτσκε Ούβε, Τακτικός καθηγητής, Πάτρας Δημήτριος, Τακτικός καθηγητής, Τσόπελα Βίγια, Τακτική καθηγήτρια, Χανδράκης Δημήτριος Τακτικός καθηγητής, Βασιλειάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής καθηγητής, Παπανδρέου Έλενα, Επίκουρη καθηγήτρια, Πέτριν Ίγκορ, Επίκουρος καθηγητής, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος καθηγητής, Καθαρίου Αγγελική, συμβασιούχος, Καρανίκος Μιχαήλ, συμβασιούχος, Σειρά Πουλχερία, συμβασιούχος, Σουργκούνης Αθανάσιος, συμβασιούχος, Τσακαλίδης Στυλιανός, συμβασιούχος, Φειζός Παντελής, συμβασιούχος,
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδικεύσεων εκτέλεσης της ευρωπαϊκής μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε ανά φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παράσταση με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την εβδομαδιαία πρόοδο και ηχογραφήσεις. Διάρκεια παράστασης περίπου 20'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Η διδασκαλία μέσω του ατομικού μαθήματος προσφέρει στον φοιτητή άρτια κατάρτιση στο όργανο ή στη φωνή σε επαγγελματικό επίπεδο. Εκπαιδεύεται στο να διευρύνει τις εκτελεστικές του ικανότητες, να αναπτύσσει θεματικά ενδιαφέροντα, να αποκτάει ιδανικά για τον ήχο, και να μπορεί να τα εφαρμόζει τεχνικά και ερμηνευτικά. Καθοδηγείται να

εκτελεί μουσικά έργα σε υψηλό τεχνικό και ερμηνευτικό επίπεδο, μέσα από ένα ευρύ και ποικιλώτροπο ρεπερτόριο από όλες τις στυλιστικές περιόδους.

Παράλληλα διδάσκονται τρόποι μελέτης, σωστής σωματικής υποστήριξης και προετοιμασίας για σκηνική παρουσία. Ενισχύονται πρωτοβουλίες των φοιτητών για ομαδικές συνεργασίες και η καλλιέργεια επικοινωνιακών και οργανωτικών δεξιοτήτων.

Περιεχόμενο μαθήματος

Παράλληλα με την θεμελιώδη ανάπτυξη και εμπάθυνση των εκτελεστικών ικανοτήτων στο όργανο ή στη φωνητική εκτέλεση, δίνεται έμφαση στην εκμάθηση ενός στυλιστικά πλούσιου ρεπερτορίου του οργάνου, το οποίο καλύπτει τις ποικίλες απαιτήσεις του σύγχρονου μουσικού επαγγέλματος, όπως μουσικός οργανικών ή φωνητικών συνόλων, σολίστ, συνοδός ή εκπαιδευτικός οργανικής ή φωνητικής εκτέλεσης. Η ατομική διδακτική προσέγγιση στην καλύτερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του φοιτητή σε ανθρώπινο και πνευματικό επίπεδο, και στηρίζει τις ικανότητές του για μια επιτυχή αξίωση στην ποικιλομορφία της μουσικής του σταδιοδρομίας. Εμβαθύνεται από θεωρητική και επιστημονική προσέγγιση για την καλλιτεχνική του δημιουργία.

Ρεπερτόριο του οργάνου / φωνής από τον 18^ο έως και τον 21ο αιώνα: σόλο έργα, σονάτες, κονσέρτα, φαντασίες, *morceaux de concours*, άριες από όπερες ή ορατόρια, lied, σπουδές, κλίμακες, έμφαση στην εργογραφία Ελλήνων συνθετών, μεταγραφές κλπ. Η ύλη ανά εξαμήνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς το στυλ, την εποχή, τις σχολές και τις τεχνικές δυσκολίες.

Σκοπός

Σκοποί του μαθήματος είναι: η θεμελίωση της μουσικής γνώσης και η καλλιέργεια της μουσικής έκφρασης και της κατάρτισης στο όργανο σε υψηλό βαθμό, η ικανότητα ερμηνευτικής προσέγγισης ενός στυλιστικά πλούσιου ρεπερτορίου, και η θεμελίωση προϋποθέσεων για μια ευέλικτη και πολυδιάστατη επαγγελματική σταδιοδρομία. Ο ειδικός χαρακτήρας της σπουδής αντικατοπτρίζεται στην πρακτική φύση της εκπαίδευσης με πολυποίκιλες δυνατότητες δημόσιων παραστάσεων (ορχήστρες, χορωδίες, σύνολα τζαζ, παραγωγές όπερας, συναυλίες της τάξης, μουσικής δωματίου, διαγωνισμοί, επισκέψεις σε σχολεία και παιδικούς σταθμούς, ηχογραφήσεις κ.α.). Η ενίσχυση της ανεξαρτησίας των φοιτητών, οι ομαδικές συνεργασίες και η καλλιέργεια επικοινωνιακών και οργανωτικών δεξιοτήτων συμβάλλουν σημαντικά στην πνευματική τους ανάπτυξη, κοινωνική ένταξη και επαγγελματική ευελιξία. Οι ικανότητες αυτές βασίζονται στην αμοιβαία καλή επικοινωνία μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών.

Προαπαιτούμενα

Απαιτείται υψηλό επίπεδο τεχνικών και μουσικών ικανοτήτων που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών. Η ύλη των ακροάσεων αυτών αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Σε περίπτωση που το τεχνικό επίπεδο δεν είναι επαρκές, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επανεξεταστούν στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου φοίτησης προκειμένου να εισαχθούν στην ειδίκευση. Η πρόοδος των φοιτητών που εισάγονται στην ειδίκευση ελέγχεται με εξετάσεις στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου φοίτησης στην ειδίκευση, ώστε να κριθεί εάν η πρόοδός τους είναι επαρκής ώστε να αποκτήσουν πτυχίο ειδίκευσης εκτέλεσης (εξετάσεις πρόσβασης). Σε διαφορετική περίπτωση οι φοιτητές μεταπηδούν στην ειδίκευση ΕΜΣ.

Κωδικός μαθήματος	BY0101, BY0201, BY0301, BY0401, BY0501, BY0601, BY0701, BY0801.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΨΑΛΤΙΚΗΣ I-VIII
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Βυζαντινής Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	12.
Διδάσκοντες	Πάρης Κυριάκος-Νεκτάριος, Αναπληρωτής καθηγητής, Βασιλείου Βασίλειος, συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της ειδίκευσης.
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό/ ή και Ομαδικό εργαστηριακό για την εν χορώ εκτέλεση.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε ανά φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Ναι.
Αξιολόγηση	Ατομική ακρόαση ανά εξάμηνο σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών στο γνωστικό αντικείμενο της Ειδίκευσης.
Ασκούμενες δεξιότητες	Όπως αναλυτικά περιγράφεται το ρεπερτόριο που μελετάται κατά τη διάρκεια των σπουδών της Ειδίκευσης έχει ως στόχο την τεχνική , ερμηνευτική και στυλιστική προετοιμασία των έργων που απαιτούνται από την αρχή ως το πέρας των σπουδών με κορωνίδα το πτυχιακό ρεσιτάλ.
Περιγραφή μαθήματος	Σπουδή και πρακτική εφαρμογή του ισχύοντος ρεπερτορίου και άλλων μαθημάτων από τις έντυπες εκδόσεις. Συμπληρωματική σπουδή και πρακτική εφαρμογή μαθημάτων της χειρογράφου παραδόσεως και των παλαιότερων εντύπων εκδόσεων από Φάκελλο Μαθήματος. Τα μαθήματα οργανώνονται σύμφωνα με τη διάταξη των ιερών ακολουθιών και κατά ενότητες μελουργών των διαφόρων εποχών αναδρομικά από τους νεωτέρους στους παλαιότερους. Αποσκοπούν στην κατάρτιση των φοιτητών: σε θέματα ρυθμικής αγωγής, χρόνου, ύφους, εκφράσεως, πλοκής, μελωδικών σχημάτων, σε ζητήματα μορφικότητας και σκηνικής διάρθρωσης του βυζαντινού μέλους σε σχέση με το λειτουργικό τυπικό και τις εκκλησιαστικές ακολουθίες, σε τεχνικές διδασκαλίας της καλοφωνίας (μονωδίας) και του χορικού μέλους (χορωδία).

Περιεχόμενο μαθήματος	<p>Το υποχρεωτικό ρεπερτόριο για τους φοιτητές της Ειδίκευσης: Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής I: Αργό Ειρμολόγιο Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής II: Αργές Δοξολογίες Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής III: Μεγάλη Τεσσαρακοστή Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής IV: Χερουβικός Ύμνος Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής V: Κοινωνικός Ύμνος Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής VI: Πολυέλεοι και Κρατήματα Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής VII: Δοξαστάριον Ιακώβου, Καλοφωνικοί ειρμοί Ερμηνεία και εκτέλεση ψαλτικής VIII-Πτυχιακό Ρεσιτάλ</p>
Σκοπός	<p>Σπουδή και πρακτική εφαρμογή του ισχύοντος ρεπερτορίου και άλλων μαθημάτων από τις έντυπες εκδόσεις. Συμπληρωματική σπουδή και πρακτική εφαρμογή μαθημάτων της χειρογράφου παραδόσεως και των παλαιότερων εντύπων εκδόσεων από Φάκελλο Μαθήματος. Τα μαθήματα οργανώνονται σύμφωνα με τη διάταξη των ιερών ακολουθιών και κατά ενότητες μελουργών των διαφόρων εποχών αναδρομικά από τους νεωτέρους στους παλαιότερους. Αποσκοπούν στην κατάρτιση των φοιτητών: σε θέματα ρυθμικής αγωγής, χρόνου, ύφους, εκφράσεως, πλοκής, μελωδικών σχημάτων, σε ζητήματα μορφικότητας και σκηνικής διάρθρωσης του βυζαντινού μέλους σε σχέση με το λειτουργικό τυπικό και τις εκκλησιαστικές ακολουθίες, σε τεχνικές διδασκαλίας της καλοφωνίας (μονωδία) και του χορικού μέλους (χορωδία).</p>
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Εξοικείωση με ένα μεγάλο μέρος του ψαλτικού ρεπερτορίου, γνώση και καλλιέργεια ερμηνευτικών ικανοτήτων ανάλογα με τις διαφορετικές στυλιστικές περιόδους. Ανάπτυξη προσωπικότητας μέσα από την αλληλεπίδραση της σχέσης καθηγητού - φοιτητή και την ευγενική άμιλλα, καθώς και τον ανταγωνισμό. Οι φοιτητές λαμβάνουν μία εικόνα της παιδαγωγικής προσέγγισης των θεμάτων που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν στο μέλλον.</p>
Προαπαιτούμενα	<p>Απαιτείται υψηλό επίπεδο τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών. Η ύλη των ακροάσεων αυτών αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Σε περίπτωση που το τεχνικό επίπεδο δεν είναι επαρκές, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να επανεξεταστούν στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου φοίτησης προκειμένου να εισαχθούν στην ειδίκευση. Η πρόοδος των φοιτητών που εισάγονται στην ειδίκευση ελέγχεται με εξετάσεις στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου φοίτησης στην ειδίκευση, ώστε να κριθεί εάν η πρόοδός τους είναι επαρκής ώστε να αποκτήσουν πτυχίο ειδίκευσης εκτέλεσης (εξετάσεις πρόσβασης). Σε διαφορετική περίπτωση οι φοιτητές μεταπηδούν στην ειδίκευση ΕΜΣ.</p>

Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ “ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ” “ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ” I-VIII, ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ “ΠΟΙΗΤΙΚΗ (ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΜΕΛΟΠΟΪΑ – ΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ)” I-VIII
Επιλέξιμα πεδία	Δημοτικό Τραγούδι, Τοξωτά Έγχορδα (Λύρα, Βιολί), Αυλός (Κλαρίνο, Καβάλι, Νέι, Φλογέρα, Ζουρνάς, Άσκαυλος), Νυκτά Έγχορδα (Κανονάκι, Ούτι, Λαούτο, Ταμπουράς, Τρίχορδο Μπουζούκι), Κρουστά, Σαντούρι, Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική).
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής, Ειδικεύσεις: Ερμηνεία και Εκτέλεση Παραδοσιακών οργάνων, Δημοτικό Τραγούδι-Φωνητική, Ελληνική Παραδοσιακή (Δημοτική) Μουσική, Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης- μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική).
ECTS ανά εξάμηνο	12, 18 στο Η' εξάμηνο.
Διδάσκοντες	Παπαδόπουλος Ηλίας, Τακτικός καθηγητής, Ατζακάς Ευθύμιος, Επίκουρος καθηγητής, Αχαλινωτόπουλος Γερμανός, Επίκουρος καθηγητής, Σινόπουλος Σωκράτης, Επίκουρος καθηγητής, Τσικουρίδης Ελευθέριος, Επίκουρος καθηγητής, Κατσανεβάκη Αθηνά, Ε.Ε.Π., Αργυρίου Βενετσιάνα συμβασιούχος, Ζαρίας Ιωάννης, συμβασιούχος, Ζαχαριάδου Αναστασία, συμβασιούχος, Καρακώτας Ανδρέας, συμβασιούχος, Παπαγιαννίδης Κωνσταντίνος συμβασιούχος, Πουλιανάκης Κωνσταντίνος, συμβασιούχος,
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των ειδικεύσεων Δημοτικό Τραγούδι, Τοξωτά Έγχορδα (Λύρα, Βιολί), Αυλός (Κλαρίνο, Καβάλι, Νέι, Φλογέρα, Ζουρνάς, Άσκαυλος), Νυκτά Έγχορδα (Κανονάκι, Ούτι, Λαούτο, Ταμπουράς, Τρίχορδο Μπουζούκι), Κρουστά, Σαντούρι και Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική) της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό – σεμιναριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε ανά φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων: Παράσταση με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το μουσικό ιδίωμα, τις τεχνικές δυσκολίες και τη μουσική φόρμα. Το πρόγραμμα μπορεί (ανάλογα με τη φύση του ρεπερτορίου) να εκτελείται από μνήμης. Η τεκμηρίωση του ρεπερτορίου πρέπει να γίνεται σε ψηφιακή παρτιτούρα συνοδευόμενη από γραπτό αναλυτικό σχολιασμό. Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την εξέλιξη κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα και ενδεχομένως ηχογραφήσεις. Η βαθμολογία μπορεί να εξάγεται ως μέσος όρος

επιμέρους συντελεστών των ανωτέρω δοκιμασιών. Διάρκεια παράστασης περίπου 15'-20'

2. Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική): Με διάκριση στην ιδιαίτερη επιστημονική και καλλιτεχνική φυσιογνωμία του κάθε περιγραφόμενου μαθήματος ως διδασκόμενου γνωστικού αντικείμενου, το ενδεικτικό πλαίσιο αξιολόγησης συμπεριλαμβάνει τρεις επιμέρους παραμέτρους δοκιμασιών, κατά συνεκτίμηση των οποίων εξάγεται η σχετική βαθμολογία έκαστου μαθήματος.

A. «Εκπόνηση Εργασίας υψηλών προδιαγραφών από τους φοιτητές και επίσημη – δημόσια παρουσίαση των Εργασιών εν είδει ανοιχτής διάλεξης στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο, όπου οι διδασκόμενοι καλούνται να τεκμηριώσουν την προσδοκώμενη επάρκεια και τους αναβαθμούς κατανόησης και εμπέδωσης ως προς την ύλη που διδάχτηκαν στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων και το βαθμό ανταπόκρισής τους επίσης, στα θέματα επιστημονικής – καλλιτεχνικής έρευνας και μελέτης, καινοτομίας και ανάπτυξης θεωρίας και της νέας γνώσης που προάγεται στα περιγραφόμενα μαθήματα. Οι φοιτητές της Ειδίκευσης «Ποιητική» ειδικότερα, έχουν να ολοκληρώσουν ικανό αριθμό συνθέσεων σε κάθε εξάμηνο των σπουδών και να επιμεληθούν τη δημόσια παρουσίαση των έργων τους-διαδικασία απαραίτητη για την εμπειρία και τη γνώση του αντικείμενου».

B. «Αναπτυσσόμενες δυναμικές δημιουργικής εξέλιξης των σπουδαστών κατά την ενεργό συμμετοχή τους στα μαθήματα και στις τακτικές ασκήσεις που πραγματοποιούνται, καθώς και η προσωπική πρωτοβουλία που αναλαμβάνουν υπέρ της γόνικης συνεργασίας διδασκόντων και φοιτητών, συνθετών και εκτελεστών της οικείας κατεύθυνσης και του τμήματος και υπέρ της προόδου εν γένει της μουσικής που επέλεξαν να υπηρετήσουν».

Γ. «Μεθοδικότητα- ευρηματικότητα- μουσική σύνεσις»-

η αξιολογική σημασία και βαρύτητα των τριών ορισμών αυτών, άρρηκτα συνυφασμένο με τη φύση της μουσικής τέχνης και επιστήμης και το κύρος κατά συνέπεια των εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών μουσικών σπουδών που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του οικείου τμήματος, αποσαφηνίζεται στις ακόλουθες σχετικές περιλήψεις.

α. *Μεθοδικότητα:* Σημαίνει, κατά πόσο κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει εφαρμόσει και προσαρμόσει στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα τα συστήματα της *Αρμονίας* του *Ρυθμού* και του *Λόγου* (που αποτελούν τις τρεις υποστάσεις του *Μέλους*) και κατά κύριο λόγο τα «*Συντάγματα της Μουσικής*» που διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων.

β. *Ευρηματικότητα:* Το κατά πόσο ο φοιτητής ανταποκρίνεται ενεργά και δημιουργικά στις αξιώσεις, τη διεύρυνση και την εξάλιξη του αντικείμενου, τα οποία αναλαμβάνει σε προσωπικό επίπεδο και εφαρμόζει στην προσωπική του δημιουργία.

γ. *Μουσική σύνεσις:* Αποτελεί τον ανώτατο αναβαθμό ολοκλήρωσης στην εξέλιξη του μουσικού – καλλιτέχνη, που σημαίνει το κατά πόσο ο μουσικός αντιλαμβάνεται την συνοχή της όλης Μουσικής – Ποιητικής και

τη συμπαντική τους υπόσταση, επιδεικνύοντας το ανάλογο καλλιτεχνικό ήθος.

Ασκούμενες δεξιότητες

1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων:

Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

2. Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική):

1. Η «Ποιητική» ως τέχνη της μουσικής δημιουργίας και σύνθεσης στα πρότυπα της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Ολιστική προσέγγιση και συνεχής άσκηση με βάση το τρίπτυχο «Μελοποιία, Ποίηση, Ρυθμοποιία» που αποτελούν τις συνιστώσες της «Ποιητικής», ως λειτουργίες κατασκευής του Μέλους. Η ολοκλήρωση από τους φοιτητές έργων-συνθέσεων στα πρότυπα αυτά αποτελεί το κύριο αίτημα του μαθήματος, καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών.

2. Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων:

Ο φοιτητής διδάσκεται τις ιστορικές και σύγχρονες τεχνικές για την άρτια κατάρτιση στο όργανο και τη φωνή, στα ευρύτερα πλαίσια των τροπικών μουσικών παραδόσεων του βαλκανικού και αιγαιακού χώρου, πάντοτε με γνώμονα το μνημονικό όσο και το λόγιο παράγοντα. Το κέντρο βάρους της σπουδής ορίζεται από γεωπολιτισμικές θεματικές ενότητες/διαλέξεις με βάση τις ιδιαιτερότητες και τα μουσικά βιώματα του κάθε φοιτητή. Επίσης διδάσκονται τεχνικές μελέτης, χαλάρωσης και σωματικής συναισθησίας και επαφής με το κοινό. Από τους υποψήφιους της ειδίκευσης αναμένεται να έχουν αποκτήσει ήδη μια αξιόλογη τεχνική κατάρτιση στο αντικείμενο. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ανάληψη καλλιτεχνικών πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους φοιτητές.

2. Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική):

Σύμφωνα με τη φύση του μαθήματος και το σαφή προσδιορισμό του αντικειμένου ως «τέχνης της σύνθεσης και δημιουργίας στην παραδοσιακή μουσική» ο φοιτητής διδάσκεται εφ' όλης της ύλης τα ζητήματα της *Μελοποιίας*, της *Ποίησης* και της *Ρυθμοποιίας* που συνιστούν τους τρεις βασικούς άξονες-χρηστικούς τόπους της «Ποιητικής», προκειμένου να αποκτήσει τα απαραίτητα εργαλεία για την αξιοποίηση της προσωπικής του δημιουργικής δυνατότητας και του οράματος που τον συγκινεί. Για το σκοπό αυτό απαιτείται συνεχής άσκηση και μελέτη, η ολοκλήρωση ανά εξάμηνο σπουδών ικανού αριθμού συνθέσεων και η δημόσια παρουσίαση τους που προάγουν την εμπειρία και γνώση του φοιτητή στο πεδίο της μουσικής δημιουργίας και της «ποιητικής θεραπείας στη Μουσική».

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων:

1) Φωνητικό/οργανικό ρεπερτόριο από τις λαϊκές/δημοτικές (προφορικές και λόγιες) μουσικοποιητικές παραδόσεις του ευρύτερου ελλαδικού και νοτιοβαλκανικού χώρου.

2) Έμφαση στις συνέργειες των μουσικών ιδιωμάτων του αστικού τοπίου και της υπαίθρου, στην αλληλεπίδραση του τρίπτυχου σκοπός – μουσικός τρόπος – μακάμ και στις αυτοσχεδιαστικές μουσικοποιητικές φόρμες.

3) Επαφή του φοιτητή με τους εκπροσώπους, τη φιλολογία και το ρεπερτόριο μέσα από τη σύγχρονη βιβλιογραφία, τις ιστορικές πηγές και με τη βοήθεια οπτικοακουστικού υλικού. Ο βαθμός δυσκολίας αυξάνεται ανά εξάμηνο σπουδών και προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες του κάθε φοιτητή.

2. Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική): 1. Σύμφωνα με τον προσδιορισμό και το εύρος του γνωστικού αντικειμένου της «Ποιητικής», καίριο περιεχόμενο των αντίστοιχων μαθημάτων αποτελεί η Τέχνη της σύνθεσης θεμελιωμένης στα πρότυπα της παραδοσιακής μουσικής του οικείου γεωγραφικού χώρου και τόπου και στις αξιώσεις της πηγαίας δημιουργίας που διαχρονική πάντοτε νοείται. Κατά συνέπεια, η συναφής εκπαιδευτική και εργαστηριακή λειτουργία πραγματεύεται κατά πράξη και θεωρία την καλλιτεχνική πράξη, την θεματική γνώση και την ύλη των μερών, των βασικών μουσικοποιητικών λειτουργιών:

α) Της «**Μελοποιίας**» (ως της λειτουργίας κατασκευής του Μέλους), της «**Ποίησης**» (ως της λειτουργίας στον αστερισμό της πηγαίας δημιουργίας) και της «**Ρυθμοποιίας**», (ως της λειτουργίας ποίησης ρυθμού και μέτρου, ρυθμικής αγωγής, κίνησης και χορού).

β) Της «**Ποιητικής θεραπείας στη μουσική**»- ως της λειτουργίας εξαγνισμού (κάθαρσης) του εκάστοτε λαμβανόμενου μουσικού υλικού στην προοπτική της γνήσιας δημιουργικής πράξης.

γ) Της «**Μουσικής σύνθεσης**» η οποία κατά τον οικείο μουσικό πολιτισμό και το λόγο νοείται ως το ύψιστο ιδεώδες μουσικής δημιουργίας και καλλιτεχνικής πράξης.

1. Η φύση του αυτοσχεδιασμού και της μνημονικής πράξης- ζωτικής σημασίας ως προς το είδος και τη συνοχή της παραδοσιακής μουσικής, και η συνεχής από τους φοιτητές παραγωγή έργων και η δημόσια παρουσίασή τους εντός και εκτός του Πανεπιστημίου υπό την καθοδήγηση του «**Εργαστηρίου Ποιητικής**» που λειτουργεί στα πλαίσια της ειδίκευσης αυτής, πλαισιώνουν το εύρος και το περιεχόμενο διαστολή των αντίστοιχων μαθημάτων της Ποιητικής.

2. Η αναγωγή του παραδοσιακού μουσικού οργάνου στο οποίο ασκείται ο φοιτητής σε εποπτικό όργανο της σύνθεσης, καθώς και τα θέματα εννορητήστρωσης, συλλογικής δημιουργίας και ελευθεριότητας και του ποιητικού αξιώματος κατά το οποίο «*το Μέλος εν γενέσει γίνεταί*» πληρούν το ευρύτερο πλαίσιο των περιεχομένων της τέχνης και επιστήμης αυτής που «*έξις μετά λόγου αληθείας Ποιητική και Αποδεικτική αντίστοιχα νοείται*»- διευκρινιζόμενου ότι οι όροι «Ποιητική» και «Αποδεικτική» είναι ουσιαστικά ονόματα και όχι επίθετα.

Συμπληρωματικές διευκρινήσεις

Οι σχετικοί αναβαθμοί δυσκολίας και υπέρβασης των προβλημάτων αυξάνονται ανά εξάμηνο σπουδών και προσαρμόζονται αναλόγως στις ιδιαιτερότητες κάθε φοιτητή-φοιτήτριας και στις αναπτυσσόμενες δυναμικές στην προοπτική της πρωτοβουλίας και πραγμάτωσης του προσωπικού οράματος που εκδηλώνεται στη βάση της «προσωπικότητας» - έννοιας που δεν πρέπει να ταυτίζεται με την έννοια της «ατομικότητας» η οποία σύμφωνα με τον οικείο πνευματικό πολιτισμό

και ορθό λόγο σηματοδοτεί ένα άλλο επίπεδο και άλλο νόημα και τρόπο ύπαρξης και ζωής, εκ διαμέτρου αντίθετου ρού, ποιοτήτων και προοπτικής.

Βιβλιογραφία

1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων:

Ανάλογη των ειδικεύσεων

2. **Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική):** Στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων χρησιμοποιούνται επικουρικά σημειώσεις από σχετικά συγγράμματα των Αριστόξενου («*Αρμονικά και Ρυθμικά στοιχεία*»), Αριστείδη («*Περί Μουσικής*») και Αριστοτέλη («*Περί Ποιητικής*» κ.α.) και των αναφορών στη μουσική του ο Πλάτωνα.

Σκοπός

1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων:

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή, είτε ως σολίστας εκτελεστής, τραγουδιστής, είτε ως μέλος παραδοσιακών ενόργανων μουσικών συνόλων (λαϊκή ζυγιά, κομπανία, μπάντα κ.ά.), είτε ως συντελεστής ή παραγωγός σε σύγχρονες ορχήστρες, είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

2. Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική):

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις κατάλληλες βάσεις για τη διάπλαση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας στη βάση της προσωπικότητας του φοιτητή, και η δημιουργία δυναμικά γνήσιων μουσικών και δημιουργών, οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν δραστηριότητα είτε ως μουσικοσυνθέτες και εκτελεστές/τραγουδιστές, είτε ως μέλη παραδοσιακών και άλλων μουσικών συνόλων, είτε ως εκπαιδευτικοί, είτε για τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων:

Οι φοιτητές ασκούνται σε όλο το φάσμα της μουσικής πράξης που εφάπτεται με τις τροπικές μουσικές παραδόσεις και τα σύγχρονα ρεύματα του ελλαδικού (και όχι μόνο) χώρου, αναπτύσσοντας επίγνωση και ισχυρή αντίληψη στη μουσική ερμηνεία και τις παραστατικές τους δεξιότητες, μαθαίνοντας να ηχογραφούν σε στούντιο, να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους. Στους φοιτητές καλλιεργείται το κριτικό πνεύμα που έμπρακτα αποτυπώνεται στη συγκριτική θεώρηση των μουσικών φαινομένων στον ευρύτερο βαλκανικό και μεσογειακό χώρο, ενώ ενισχύεται, τόσο σε ερευνητικό όσο και σε καλλιτεχνικό επίπεδο, ο διαπολιτισμικός διάλογος.

2. Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική):

Σφαιρική θέαση και ενσυναίσθηση, ευρηματικότητα και δημιουργικότητα. Κατανόηση του πλαισίου και εφαρμογή του στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα. Ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης - πρόσληψης, ακουστικές και δημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση της μουσικής ύλης στη βάση της συνοχής του αναδιδασκόμενου γνωστικού αντικειμένου. Φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες και δεξιότητες επιστημονικής έρευνας και μελέτης. Ανάπτυξη «διάκρισης, νοητικής και πνευματικής διαύγειας» και μουσικού ήθους αντίστοιχα. Ανεξαρτησία και πρωτοβουλία για την γόνιμη συνεργασία διδασκόμενων και διδασκόντων, φύση του αυτοσχεδιασμού και της ελεύθερης έκφρασης στη βάση της προσωπικότητας.

Προαπαιτούμενα

1. Ειδικεύσεις ερμηνείας και εκτέλεσης παραδοσιακών οργάνων:

Απαιτείται υψηλό επίπεδο τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών. Η ύλη αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Σε περίπτωση που το τεχνικό επίπεδο δεν είναι επαρκές, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να επανεξεταστούν στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου φοίτησης προκειμένου να εισαχθούν στην ειδίκευση. Η πρόοδος των φοιτητών που εισάγονται στην ειδίκευση ελέγχεται με εξετάσεις στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου φοίτησης στην ειδίκευση, ώστε να κριθεί εάν η πρόοδός τους είναι επαρκής ώστε να αποκτήσουν πτυχίο ειδίκευσης εκτέλεσης (εξετάσεις πρόσβασης). Σε διαφορετική περίπτωση οι φοιτητές μεταπηδούν στην ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές.

2. Ποιητική (Τέχνη της σύνθεσης - μελοποιία - ποίηση στην παραδοσιακή μουσική):

1. Καίρια Επισήμανση:

Η έλλειψη της βασικής και ουσιώδους προϋπόθεσης των «ειδικών εισηγητών εξετάσεων», που αποτελούν τον κατάλληλο τρόπο εισαγωγής φοιτητών του Τμήματος Μουσικής Επιτήμης και Τέχνης, προϋπόθεσης που αδικαιολόγητα απουσιάζει, δημιουργεί προβληματική την κατάλληλη επιλογή φοιτητών στις Ειδικεύσεις σπουδών του τμήματος όπως αυτό συμβαίνει στο διεθνή χώρο.

2. Ωστόσο, και υπό τις τρέχουσες συνθήκες, απαιτείται ικανοποιητικό τουλάχιστον επίπεδο τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων στο πεδίο της σύνθεσης, ερμηνείας και εκτέλεσης που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών. Η σχετική ύλη εξέτασης και αξιολόγησης αντίστοιχα, αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Σε περίπτωση που το τεχνικό επίπεδο δεν είναι επαρκές, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να επανεξεταστούν στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου φοίτησης προκειμένου να εισαχθούν στην επιλεγόμενη Ειδίκευση. Η πρόοδος των φοιτητών που εισάγονται στην Ειδίκευση ελέγχεται με εξετάσεις στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου φοίτησης στην Ειδίκευση, ώστε να κριθεί εάν η πρόοδός τους είναι επαρκής ώστε να αποκτήσουν πτυχίο Ειδίκευσης (εξετάσεις πρόσβασης). Σε διαφορετική περίπτωση οι φοιτητές μεταπηδούν στην Ειδίκευση Ελληνική Παραδοσιακή (Δημοτική) Μουσική.

Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ (ΑΚΟΡΝΤΕΟΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ, ΣΥΝΘΕΣΗ)
Επιλέξιμα πεδία	Ακορντεόν, Διεύθυνση Ορχήστρας, Σύνθεση.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Σύγχρονης Μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	12, 18 στο Η' εξάμηνο.
Διδάσκοντες	Βράνος Γεώργιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Κυριακάκης Γεώργιος Αναπληρωτής καθηγητής, Ράπτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Γερμανικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των αντίστοιχων ειδικοτήσεων.
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε άνα φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	<p>1. Διεύθυνση Ορχήστρας: Παράσταση όπου ο φοιτητής διευθύνει κάποιο μουσικό σύνολο, συνήθως συμφωνική ορχήστρα, με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος και την εξέλιξη κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα. Διάρκεια παράστασης περίπου 40'.</p> <p>2. Σύνθεση: Κατάθεση φακέλου με έργα που συντέθηκαν κατά τη διάρκεια του εκάστοτε εξαμήνου. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει την προετοιμασία και συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος και τη συμμετοχή στα μαθήματα. Στο Η' εξάμηνο, πτυχιακή συναυλία διάρκειας περίπου 50' ενώπιον επιτροπής.</p> <p>3. Ακορντεόν: Παράσταση διάρκειας 20' με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την παρουσίαση των εβδομαδιαίων προόδων στο μάθημα, ηχογραφήσεις και την διαδραστική συμμετοχή στα μαθήματα.</p>
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, στη κινησιολογική τεχνική και αισθητική, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, οργανωτική δεξιότητα για τη σωστή μουσική καθοδήγηση και εποπτεία ενός συνόλου και οργάνωση της πρόβας, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

1. Διεύθυνση Ορχήστρας: Το μάθημα περιλαμβάνει εκμάθηση και εξάσκηση της βασικής τεχνικής και ερμηνευτικής κινησιολογίας, διευθύνοντας μουσικά, όπερες και ορχηστρικά συμφωνικά έργα σε 2 πιάνα, στα οποία παίζουν οι υπόλοιποι φοιτητές της ειδίκευσης, ακόμα και πιο προχωρημένων εξαμήνων, έτσι ώστε οι νεότεροι να μαθαίνουν από τους πιο προχωρημένους φοιτητές. Απαιτείται σωστή εκμάθηση όλων των οργάνων/φωνών της παρτιτούρας, όσο αφορά τις εισόδους, τη μελωδική και φραστική γραμμή, τη ρυθμική ακρίβεια, τους χρωματισμούς την ηχητική ισορροπία, το tempo και άλλους παραμέτρους για τη σωστή εν γένει μουσική διεύθυνση ενός μουσικού έργου, ενώ πρέπει να είναι ο φοιτητής σε θέση να αποδίδει, τουλάχιστον σε ικανοποιητικό επίπεδο, το εκάστοτε σπαρτίτο του έργου (στα λυρικά έργα με μελωδική απόδοση των φωνών) στο πιάνο. Επίσης διδάσκονται τεχνικές μελέτης, σωματικής συναισθησίας και επαφής με τα μουσικά σύνολα, αλλά και το κοινό. Από τους υποψήφιους της ειδίκευσης αναμένεται να έχουν αποκτήσει ήδη μια αξιόλογη κινησιολογική τεχνική κατάρτιση και ικανότητα στη διεύθυνση ενός έργου με μια επαγγελματική συμφωνική ορχήστρα, καθώς και εμπειρία στον τρόπο ανάλυσης και μελέτης της παρτιτούρας και της οργάνωσης / αξιοποίησης των δοκιμών με μια ορχήστρα. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ανάληψη καλλιτεχνικών πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους φοιτητές.

2. Σύνθεση: Ο φοιτητής/τρια συνθέτει τουλάχιστον ένα πρωτότυπο έργο ανά εξάμηνο. Μέχρι το τέλος των σπουδών του/της πρέπει να έχει συνθέσει και παρουσιάσει σε συναυλίες ικανοποιητικό αριθμό πρωτότυπων έργων για ευρύ φάσμα οργάνων, φωνών και μουσικών συνόλων. Παράλληλα, πραγματοποιεί στιλιστικές συνθετικές ασκήσεις και συνθέτει σύντομα έργα με τη χρήση σύγχρονων ή/και ιστορικών συνθετικών τεχνικών. Αναπτύσσονται ζητήματα οργάνωσης συνθετικού υλικού, αυτοσχεδιασμού, σχεδιασμού συνθέσεων, σημειογραφίας, αισθητικής, φόρμας, μουσικού περιεχομένου και δραματοουργίας τόσο υπό ιστορικό πρίσμα όσο και ως παράμετροι πρωτότυπης μουσικής δημιουργίας. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ανάπτυξη διαλόγου και η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των φοιτητών στα πλαίσια εργαστηρίων σύνθεσης, καθώς και η παρουσίαση των συνθέσεων τους σε δημόσιες συναυλίες εντός και εκτός τμήματος.

3. Ακορντεόν: Παρουσίαση των εβδομαδιαίων προόδων. Εμβάθυνση σε τεχνικές, αισθητικές, ερμηνευτικές και ιστορικές παραμέτρους του μουσικού υλικού. Εισαγωγή σε επόμενο/α έργο/α ρεπερτορίου, επιλεγμένα με κριτήριο τις ιδιαιτερότητες, το υπόβαθρο, τις δυνατότητες του φοιτητή και τους εκπαιδευτικούς - καλλιτεχνικούς στόχους του εξαμήνου.

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Διεύθυνση Ορχήστρας: Συμφωνικό και λυρικό Ρεπερτόριο από τον 18^ο έως και τον 21ο αιώνα καθώς και πρώτες εκτελέσεις ενίοτε σε συνεργασία και με την Ειδίκευση της "Σύνθεσης". Η ύλη ανά εξάμηνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς το στυλ, την εποχή, τις σχολές και τις τεχνικές δυσκολίες.

2. Σύνθεση: Κατά τη διάρκεια των οκτώ εξαμήνων φοίτησης, σύνθεση τουλάχιστον οκτώ πρωτότυπων έργων, στα οποία περιλαμβάνονται ένα έργο για σόλο όργανο, ένα έργο για δύο έως τέσσερις μουσικούς, ένα φωνητικό έργο, ένα έργο με χρήση πολυμέσων, ένα κουαρτέτο εγχόρδων, ένα έργο με στοιχεία από τη λαϊκή μουσική, ένα έργο για μεγάλο σύνολο δωματίου ή/και ένα έργο για ορχήστρα. Η επιλογή του έργου ανά εξάμηνο αποφασίζεται κατά περίπτωση κατόπιν συνεργασίας του

εκάστοτε φοιτητή/τριας με το διδάσκοντα του μαθήματος. Στιλιστικές ασκήσεις με ιδιαίτερη έμφαση στις τεχνικές του 20ου και του 21ου αιώνα. Οι ασκήσεις έχουν τη μορφή σύντομων συνθέσεων, για σόλο όργανα ή μικρά σύνολα. Το περιεχόμενό τους καθορίζεται ανάλογα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες του μαθήματος υποχρεούνται να προετοιμάζουν και να παρουσιάζουν δημόσια τουλάχιστον ένα έργο ανά εξάμηνο στα πλαίσια των συναυλιών της τάξης σύνθεσης, καθώς και σε κάθε περαιτέρω καλλιτεχνική δραστηριότητά της εντός ή εκτός τμήματος.

3. Ακορντεόν: Ρεπερτόριο από τον 20^ο και 21ο αιώνα: σόλο έργα, σπουδές, έμφαση στην εργογραφία Ελλήνων συνθετών. Μεταγραφές έργων από τη φιλολογία άλλων οργάνων. Αναζήτηση του ιστορικού πλαισίου των μεταγραφομένων έργων και επίδραση στη μεταγραφή τους. Η ύλη των εξαμήνων διαφοροποιείται ως προς τις τεχνικές δυσκολίες, την εποχή, τις αισθητικές κατευθύνσεις.

Βιβλιογραφία

Εξαρτάται από την ειδίκευση.

Σκοπός

1. Διεύθυνση Ορχήστρας: Σκοπός της ειδίκευσης είναι, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως διευθυντής ορχήστρας, είτε ως συνοδός/ αρχιμουσικός σε όπερα, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του φοιτητή/τριας σε μεταπτυχιακό επίπεδο

2. Σύνθεση: Σκοπός του μαθήματος Ειδίκευσης Σύνθεσης είναι, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, ως συνθέτης, ως εκπαιδευτικός, ή για τη συνέχιση των σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

3. Ακορντεόν: Στόχος είναι ολοκληρώνοντας τις σπουδές του ο φοιτητής να έχει καλλιεργήσει τις τεχνικές του δεξιότητες και τη μουσική του αντίληψη σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξει σολιστική δραστηριότητα, να ενταχθεί σε οργανικά μουσικά σύνολα και να έχει τα εφόδια ώστε συμμετέχοντας στην εκπαιδευτική διαδικασία να συμβάλλει διαρκώς στην αναβάθμιση των σπουδών του ακορντεόν.

Μαθησιακά αποτελέσματα

1. Διεύθυνση Ορχήστρας: Οι φοιτητές ασκούνται στην εκμάθηση της κινησιολογικής τεχνικής στην διεύθυνση ενός μουσικού έργου, αναλύοντας και ερμηνεύοντας το μουσικό κείμενο σύμφωνα με τις στιλιστικές αρχές, κάθε εποχής ενώ προσπαθούν να εμβαθύνουν, κυρίως στη σύγχρονη μουσική, να προσεγγίσουν όσο καλύτερα γίνεται τους στόχους και τις απαιτήσεις του εκάστοτε συνθέτη, αποδίδοντας την παρτιτούρα και καθοδηγώντας την ορχήστρα όσο πιο πειστικά μπορούν. Αναπτύσσουν την κριτική μουσική ερμηνεία και τις παραστατικές τους δεξιότητες, μαθαίνουν να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους. Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους μέσω της σχέσης τους με τις διάφορες ορχήστρες, μουσικά σύνολα, τους διδάσκοντες και τους συμφοιτητές τους.

2. Σύνθεση: Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να χειρίζονται αποτελεσματικά μεγάλο φάσμα συνθετικών τεχνικών και μορφών, να εξελίσσουν διαρκώς το προσωπικό τους συνθετικό ύφος, να αξιοποιούν και να ανανεώνουν τις διαδικασίες και τις στρατηγικές σύνθεσης νέων έργων για διάφορα οργανικά και φωνητικά σύνολα, χρησιμοποιώντας ποικίλα εκφραστικά μέσα και αναζητώντας νέους τρόπους προσωπικής έκφρασης και διαχείρισης του συνθετικού υλικού. Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους μέσω της συνεργασίας τους με τους/τις διδάσκοντες/ουσες και

τους/τις συμφοιτητές/τριές τους και αποκτούν εμπειρία στην προετοιμασία και οργάνωση συναυλιών.

3. Ακορντεόν: Οι φοιτητές της ειδίκευσης ασχολούμενοι με το ακορντεόν κοντσέρτου, εμβαθύνουν στις σύγχρονες τεχνικές, στο ρεπερτόριο του οργάνου, και στη δυνατότητα μεταγραφών από παλαιότερη μουσική με έμφαση στη μουσική από το 18ο αιώνα μέχρι το 1960 περίπου. Μαθαίνουν να μελετούν αποτελεσματικά, να αναπτύσσουν κριτική μουσική ερμηνεία και παραστατικές δεξιότητες.

Προαπαιτούμενα

1. Διεύθυνση Ορχήστρας: Απαιτείται υψηλό επίπεδο τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών. Η ύλη των ακροάσεων αυτών αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Σε περίπτωση που το τεχνικό επίπεδο δεν είναι επαρκές, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να επανεξεταστούν στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου φοίτησης προκειμένου να εισαχθούν στην ειδίκευση. Η πρόοδος των φοιτητών που εισάγονται στην ειδίκευση ελέγχεται με εξετάσεις στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου φοίτησης στην ειδίκευση, ώστε να κριθεί εάν η πρόδός τους είναι επαρκής ώστε να αποκτήσουν πτυχίο ειδίκευσης εκτέλεσης (εξετάσεις πρόσβασης). Σε διαφορετική περίπτωση οι φοιτητές μεταπηδούν στην ειδίκευση ΕΜΣ.

2. Σύνθεση: Οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες εισάγονται στην ειδίκευση Σύνθεσης κατόπιν ακρόασης στην οποία πρέπει να παρουσιάσουν έργα που έχουν ήδη συνθέσει. Κατά την ακρόαση διαπιστώνεται επίσης αν ο υποψήφιος διαθέτει επαρκείς τεχνικές και μουσικές δυνατότητες για να παρακολουθήσει επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών της ειδίκευσης.

3. Ακορντεόν: Απαιτείται υψηλό επίπεδο τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών. Η ύλη των ακροάσεων αυτών αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Σε περίπτωση που το τεχνικό επίπεδο δεν είναι επαρκές, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επανεξεταστούν στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου φοίτησης προκειμένου να εισαχθούν στην ειδίκευση.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0671
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Δ', ΣΤ' ή Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βούβαρης Πέτρος, Επίκουρος καθηγητής
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παρουσιάσεις εργασιών και παράδοση φακέλου γραπτών εργασιών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), έκφραση (ικανότητα ανάπτυξης τεκμηριωμένων επιχειρημάτων), οργάνωση, πραγματοποίηση και παρουσίαση ερευνητικού έργου, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί εμβάθυνση σε κάποιον ειδικό τομέα του ευρύτερου πεδίου της ανάλυσης, ο οποίος μπορεί να σχετίζεται με την αναλυτική προσέγγιση κάποιας ιδιαίτερης κατηγορίας μουσικού ρεπερτορίου, με τη διερεύνηση κάποιας συγκεκριμένης μεθοδολογίας, ή με τον συσχετισμό της ανάλυσης με άλλα συγγενή γνωστικά πεδία (π.χ. θεωρία, ιστορία, φιλοσοφία, ερμηνευτική, μουσική εκτέλεση). Η θεματολογία του μαθήματος συγκεκριμενοποιείται στην αρχή κάθε εαρινού εξαμήνου.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το περιεχόμενο του μαθήματος εξαρτάται από τη συγκεκριμένη θεματολογία που επιλέγεται στην αρχή κάθε εαρινού εξαμήνου, όπως αυτή περιγράφεται στο αντίστοιχο περίγραμμα του μαθήματος.
Βιβλιογραφία	Ανάλογα με τη θεματολογία του μαθήματος

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο πεδίο της ανάλυσης την ευκαιρία να εμβαθύνουν σε κάποιο υποπεδίο της ή/και να αποκτήσουν βαθύτερη κατανόηση του πλαισίου της αναλυτικής πράξης και της σχέσης της με άλλα συγγενή γνωστικά πεδία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές εξοικειώνονται με τη διαχείριση δομικών ζητημάτων με μεγαλύτερο βαθμό εξειδίκευσης, μαθαίνοντας, μεταξύ άλλων, να στέκονται με κριτική και αναστοχαστική διάθεση απέναντι στην ίδια την αναλυτική πράξη και τις παραμέτρους που προσδιορίζουν τη στόχευσή της.

Προαπαιτούμενα

Ανάλογα με τη θεματολογία του μαθήματος.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0200, ΜΣ0202.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ Ι-ΙΙ
Επιλέξιμα πεδία	N/A
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-B'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πατρώνας Γεώργιος, συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδίκευσης εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές και για τους φοιτητές της κατεύθυνσης Βυζαντινής μουσικής. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές λοιπών κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα "Εισαγωγή στη Βυζαντινή Μουσική Ι" είναι προαπαιτούμενο για το μάθημα "Εισαγωγή στη Βυζαντινή Μουσική ΙΙ".
Αξιολόγηση	Γραπτώς το θεωρητικό μέρος και προφορικώς το εκτελεστικό.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση του οκταήχου συστήματος της βυζαντινής μουσικής όπως και χαρακτηριστικών παραδειγμάτων του εκτενούς ρεπερτορίου.
Περιγραφή μαθήματος	Το οκτάηχο σύστημα της βυζαντινής μουσικής. Χαρακτηριστικά των ήχων. Μεταγραφή. Οι τέσσερις διατονικοί ήχοι. Οι δύο χρωματικοί και οι δύο εναρμόνιοι ήχοι. Οι χρώες.
Περιεχόμενο μαθήματος	Εισαγωγή στην βυζαντινή μουσική Ι: Χαρακτηριστικά των ήχων. Μεταγραφή. Οι τέσσερις διατονικοί ήχοι. Εισαγωγή στην βυζαντινή μουσική ΙΙ: Οι δύο χρωματικοί και οι δύο εναρμόνιοι ήχοι. Οι χρώες.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως σολίστας, είτε ως συνοδός, είτε ως μέλος ενόργανων μουσικών συνόλων (μουσικής δωματίου, φιλαρμονικές, συμφωνικές και λυρικές ορχήστρες κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώση του οκταήχου συστήματος της βυζαντινής μουσικής όπως και χαρακτηριστικών παραδειγμάτων του εκτενούς ρεπερτορίου.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ 0708
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΖΑΖ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α', Γ', Ε', Ζ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Αθανάσιος Ζέρβας Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικής επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής(Δημοτικής) Μουσικής, Ελεύθερης επιλογής για όλους τους υπόλοιπους φοιτητές.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	
Ασκούμενες δεξιότητες	Μελέτη απλών και σύνθετων συγχορδιών, λειτουργικών σχέσεων, αρμονικών διαδοχών, ανάλυση μορφής blues και rhythm changes, τροπικότητα, μελέτη ρυθμού και μέτρου (φραζάρισμα) swing, ballad, odd meters, latin. Μελέτη μελωδικών προτύπων και σχηματισμός νέων. Στοιχεία τζαζ ενορχήστρωσης. Βασικές τεχνικές αυτοσχεδιασμού,τζαζ αυτοσχεδιαστικού ύφους, σύσταση και ανάπτυξης μοτίβων και φράσεων, καθώς και στυλιστικού αυτοσχεδιασμού.
Περιγραφή μαθήματος	Μελέτη τεχνικών αυτοσχεδιασμού, φραζαρίσματος, εναρμόνισης, σύνθεσης και ενορχήστρωσης στο swing, bebop, hard-bop και cool τζαζ.
Περιεχόμενο μαθήματος	Μελέτη τεχνικών αυτοσχεδιασμού, φραζαρίσματος, εναρμόνισης, σύνθεσης και ενορχήστρωσης στο swing, bebop, hard-bop και cool τζαζ.
Βιβλιογραφία	Berliner, Paul. <i>Thinking in Jazz</i> . University of Chicago Press, Chicago (1993). Gioia, Ted. <i>The History of Jazz</i> . (2 nd ed.) Oxford University Press, Inc., NY, (2011) Gridley, Mark. <i>Τζαζ Ρεύματα και Στυλ</i> . (Ελλ. Μετάφραση: Βεατρική Κάντζολα-Σαμπατάκου, Επιμελ. Αντ. Λαδόπουλος) Εκδόσεις Αρχιπέλαγος, Αθήνα (2004). Harrison, Mark. <i>Intro to Jazz Piano</i> . Hall Leonard, Victoria, Australia (2011). Russo, William. <i>Composing for the Jazz Orchestra</i> . University of Chicago Press (1973).

Σκοπός	Εξοικείωση με τα τζαζ αρμονικά, αυτοσχεδιαστικά, μορφικά και ενορχηστρωτικά χαρακτηριστικά από τις διάφορες σχολές και ιστορικές φάσεις.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Προετοιμασία για επόμενη εξειδικευμένη σπουδή, καθώς και για επαγγελματική ενασχόληση με το αντικείμενο.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ 0703
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	ΣΤ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες οι κατευθύνσεις, Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές».
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Στάμου Λελούδα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των ειδিকেύσεων «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές» όλων των κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2 ώρες ανά μάθημα.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας είναι προαπαιτούμενο για την πτυχιακή εργασία/πτυχιακό Project.
Αξιολόγηση	Μικρές Εργασίες Προόδου, Τελική εργασία, Τελικές Εξετάσεις Πολλαπλής Επιλογής.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες κριτικής σκέψης και οξυδέρκειας, δεξιότητες ερευνητικής σκέψης, δεξιότητες εντοπισμού και καθορισμού θεμάτων προς επιστημονική διερεύνηση, δεξιότητες μεθοδικής σκέψης και υλοποίησης, δεξιότητες πρωτοτυπίας, δεξιότητες τήρησης χρονοδιαγραμμάτων, δεξιότητες ανάλυσης κι ερμηνείας ερευνητικών δεδομένων.
Περιγραφή μαθήματος	<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές καθοδηγούνται, στο επίπεδο που αντιστοιχεί σε ένα εισαγωγικό μάθημα, προκειμένου:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να εφοδιαστούν με βασικές γνώσεις σχετικά με την έννοια, τα χαρακτηριστικά και τα στάδια της επιστημονικής έρευνας, καθώς και με ζητήματα βιβλιογραφίας, μεθοδολογίας και ανάλυσης. ▪ Να γνωρίσουν διάφορα είδη έρευνας, με παραδείγματα από τη μουσική επιστήμη. ▪ Να είναι σε θέση να εφαρμόσουν βασικά κριτήρια προκειμένου να επιλέξουν και να διατυπώσουν ένα ερευνητικό πρόβλημα και τα επιμέρους ερωτήματά του. ▪ Να είναι σε θέση να ερευνήσουν έντυπες και ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, βάσεις δεδομένων και άλλες πηγές για να εντοπίσουν και να αξιολογήσουν σχετική με ένα ερευνητικό θέμα βιβλιογραφία. ▪ Να είναι σε θέση να προτείνουν συγκεκριμένη ερευνητική στρατηγική - μεθοδολογία για ένα ερευνητικό πρόβλημα που τους ενδιαφέρει. ▪ Να είναι σε θέση να κατανοήσουν σε γενικές γραμμές και να αξιολογήσουν δημοσιευμένες επιστημονικές έρευνες. ▪ Να γνωρίσουν τις βασικές παραμέτρους που ισχύουν για την εκπόνηση έρευνας στην Ελλάδα.

Περιεχόμενο μαθήματος	<p>Σχεδόν όλες οι συναντήσεις/διαλέξεις του μαθήματος αποτελούνται από δύο μέρη, το Θεωρητικό και το Πρακτικό. Στο Θεωρητικό μέρος οι φοιτητές θα γνωρίσουν τις βασικές αρχές, τις έννοιες, τα είδη και τα στάδια μιας επιστημονικής έρευνας. Στο Πρακτικό μέρος οι γνώσεις αυτές θα εφαρμόζονται και θα αξιοποιούνται στην πράξη, ενώ θα συζητούνται και θα επιλύονται οποιαδήποτε ζητήματα παρουσιάζονται σε σχέση με την πορεία της έρευνας κάθε φοιτήτριας/φοιτητή. Τα παρακάτω θέματα αποτελούν το βασικό περιεχόμενο του μαθήματος.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Είδη επιστημονικής έρευνας ▪ Το πρακτικό πλαίσιο και τα προβλήματα μίας έρευνας ▪ Επιλογή του θέματος. Διατύπωση τίτλου. Διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων ή υποθέσεων ▪ Αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας. Επισκόπηση και ανασκόπηση της βιβλιογραφίας. ▪ Ζητήματα ερευνητικής μεθοδολογίας (δείγμα, ερευνητικά εργαλεία, ερευνητική στρατηγική) ▪ Επιλογή μεθόδου για τη συλλογή δεδομένων: ▪ Ερευνητικά εργαλεία και ερευνητικές στρατηγικές στην ποσοτική και ποιοτική έρευνα ▪ Θέματα αξιοπιστίας και εγκυρότητας ▪ Τα μέρη και η συγγραφή μιας ερευνητικής πρότασης ▪ Τα μέρη και η συγγραφή μιας ερευνητικής εργασίας/
Σκοπός	<p>Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εισαχθούν οι φοιτητές στις βασικές αρχές και έννοιες της επιστημονικής έρευνας, να αναπτύξουν ερευνητική σκέψη, στοχασμό και κριτική ικανότητα σε ένα πρώτο επίπεδο αξιολόγησης μιας ερευνητικής μελέτης, και να είναι σε θέση να συντάξουν μια ερευνητική πρόταση για ένα θέμα του ενδιαφέροντός τους.</p>
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Οι φοιτητές γίνονται ανερχόμενοι ερευνητές.</p>
Προαπαιτούμενα	<p>Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.</p>

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0108-1.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ', Ε'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Νηστικιάκης Μιχάλης, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές Ειδίκευσης Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για τους φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Απαιτείται για την παρακολούθηση των μαθημάτων Ηλεκτροακουστική και Ειδικά Θέματα Ακουστικής.
Αξιολόγηση	Γραπτές εξετάσεις. Διάρκεια εξέτασης 120'
Ασκούμενες δεξιότητες	
Περιγραφή μαθήματος	
Περιεχόμενο μαθήματος	Βασική θεωρία του ήχου, στοιχεία ταλαντώσεων και κυμάτων – Ηχητικά κύματα –Ανάκλαση - Διάθλαση – Περίθλαση ηχητικών κυμάτων. Χαρακτηριστικά του ήχου – (ταχύτητα, περίοδος, συχνότητα, μήκος κύματος), αρμονικές, φάση. Φάσμα του ήχου Ένταση - Πίεση - Ισχύς, Στάθμη-Μονάδες μέτρησης. Ηχητικές πηγές και ακουστικά πεδία - Ακουστική πίεση, στάθμη ακουστικής πίεσης, μονάδες dB, ήχος και απόσταση. Φυσιολογία της ακοής - Ψυχοακουστικά φαινόμενα (υποκειμενική αντίληψη της στάθμης του ήχου, ισοφωνικές καμπύλες, στάθμη ακουστότητας, υποκειμενική αντίληψη της συχνότητας, υποκειμενική αντίληψη του ηχοχρώματος, φαινόμενο προβαδίσματος - Haas, φαινόμενο της απόκρυψης), μείωση της ακοής, φίλτρα A, B, C, D.
Βιβλιογραφία	Alton, F. Everest <i>Εγχειρίδιο ακουστικής</i> Εκδόσεις Α.Τζιόλα & Υιοί Ο.Ε. Eargle, M. John <i>Μουσική ακουστική τεχνολογία</i> Εκδόσεις Ίων Στέλλα Παρίκου & Σία Ο.Ε. Σημειώσεις από τον διδάσκοντα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως ειδικός στην Ακουστική, είτε ως ηχολήπτης, είτε ως μουσικός παραγωγός, (σε studio ηχογραφήσεων, χώρους μουσικής-συναυλιών, θέατρα, στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση, κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα**Προαπαιτούμενα**

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0607
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΟΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καλλιμοπούλου Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό μάθημα για την ειδίκευση Ε.Μ.Σ. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για όλες τις κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα "Εισαγωγή στην Εθνομουσικολογία" είναι προαπαιτούμενο για το μάθημα "Αρχές εθνομουσικολογικής Έρευνας".
Αξιολόγηση	Γραπτή εργασία και/ή γραπτή πρόοδος στη διάρκεια του εξαμήνου και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), έκφραση (ικανότητα ανάπτυξης τεκμηριωμένων επιχειρημάτων), οργάνωση, πραγματοποίηση και παρουσίαση ερευνητικού έργου, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στην εθνομουσικολογία μέσα από την επισκόπηση της ιστορίας, της θεωρίας και της μεθοδολογίας της. Η παρουσίαση των επιμέρους θεμάτων διανθίζεται με εθνογραφικά παραδείγματα.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα αποτελείται από διαλέξεις που συνδυάζονται με μουσικό/οπτικοακουστικό υλικό και συζήτηση. Ενδεικτικές θεματικές: Τι είναι η εθνομουσικολογία; Μουσική ως ήχος, Μουσική ως πολιτισμός, Μουσική εθνογραφία, Μοντέλα ανάλυσης, Μουσική ως κείμενο, Μουσική ως επιτέλεση, Μουσική και πολιτική, Ήχος, μεταφορά και κοινωνική δομή, Μουσική βιομηχανία.
Βιβλιογραφία	Καλλιμοπούλου, Ελένη και Αλεξάνδρα Μπαλάντινα , επιμ. <i>Εισαγωγή στην Εθνομουσικολογία</i> . Αθήνα: Ασίνη. 2013 Πανόπουλος, Πάνος , επιμ. <i>Από τη μουσική στον ήχο: Εθνογραφικές μελέτες των S. Feld, M. Roseman και A. Seeger</i> . Αθήνα: Αλεξάνδρεια 2005. Small, Christopher (Μετάφραση Παπασταύρου Δήμητρα, Λούστας Στέργιος). <i>Μουσικοτροπώντας. Τα νοήματα της μουσικής πράξης και της</i>

ακρόασης. Θεσσαλονίκη: Ιανός 2010.

Blacking, John. *Η έκφραση της ανθρώπινης μουσικότητας.* Αθήνα: Νεφέλη. 1981.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τον φοιτητή σε βασικές θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές και αναλυτικά εργαλεία της εθνομουσικολογίας. Παράλληλα, να διευρύνει τον ορίζοντα μουσικής σκέψης του φοιτητή και να τον ενθαρρύνει να αναστοχαστεί πάνω στη δική του μουσική εμπειρία και κατανόηση.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

1)να περιγράψουν τις βασικές αρχές της εθνομουσικολογικής θεωρίας και μεθοδολογίας, 2)να εντοπίσουν, να εξετάσουν συνδυαστικά και να αποτιμήσουν κριτικά βασική εθνομουσικολογική βιβλιογραφία, 3)να εφαρμόσουν τις παραπάνω αρχές και τη βιβλιογραφία στη μελέτη συγκεκριμένων μουσικών πολιτισμών και επιτελέσεων, 4)να εξηγήσουν τι είναι και πώς πραγματοποιείται η εθνομουσικολογική εθνογραφική έρευνα.

Προαπαιτούμενα

Βασικές δεξιότητες παραγωγής γραπτού λόγου και συγγραφής κειμένου δοκιμακού τύπου.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9930, ΜΣ9931
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Β'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής (όλες οι ειδικεύσεις) Βυζαντινής Μουσικής, Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καλλιμοπούλου Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια - Ατζακάς Ευθύμιος, Επίκουρος Καθηγητής – Τσικουρίδης Ελευθέριος, Επίκουρος Καθηγητής
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές όλων των ειδικεύσεων των κατευθύνσεων Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής, Βυζαντινής Μουσικής και την ειδίκευση Ε.Μ.Σ. Ελεύθερης επιλογής για τις κατευθύνσεις Ε(κ)Μ & Σ.Μ.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	1) Γραπτή εξέταση προόδου στη μέση του εξαμήνου, 2) γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), ακουστικές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα προσφέρει μία γενική επισκόπηση μουσικών πρακτικών και ιδιωμάτων του Ελλαδικού χώρου.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα αποτελείται από διαλέξεις που συνδυάζονται με εκτενείς ακροάσεις/προβολές και συζήτηση. Διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα (I και II) και είναι οργανωμένο στη βάση θεματικών αξόνων, ενδεικτικά: έννοιες και ορισμοί, μουσικά ιδιώματα, ζητήματα έρευνας και επιτέλεσης, διαχειρίσεις και αναπαραστάσεις, μουσικά θεωρητικά συστήματα (μακάμ, λαϊκοί δρόμοι, κτλ).
Βιβλιογραφία	Ανωγειανάκης, Φ. 1991. <i>Ελληνικά λαϊκά μουσικά όργανα</i> . Αθήνα: Μέλισσα. Bohlman, Ph. 1988. <i>The Study of Folk Music in the Modern World</i> . Bloomington, IN: Indiana University Press. Cowan, J. 1998. <i>Η πολιτική του σώματος: Χορός και κοινωνικότητα στη Βόρεια Ελλάδα</i> . Αθήνα: Αλεξάνδρεια. Δραγούμης, Μ. 2009. <i>Η παραδοσιακή μας μουσική</i> . Τόμος 2. Αθήνα: Μουσικό Λαογραφικό Αρχείο Μέλπως Μερλιέ. Finnegan, R. 1992. <i>Oral Traditions and the Verbal Arts: A Guide to Research</i>

Practices. London: Routledge.

Κιουρτσάκης, Γ. 1983. *Προφορική παράδοση και ομαδική δημιουργία: το παράδειγμα του Καραγκιόζη*. Αθήνα: Κέδρος.

Μαζαράκη, Δ. 1984 [1959]. *Το λαϊκό κλαρίνο*. Αθήνα: Κέδρος.

Νιτσιάκος, Β. 2003. *Χτίζοντας το χώρο και το χρόνο*. Αθήνα: Οδυσσεάς.

Πολίτης, Α. 2010. *Το δημοτικό τραγούδι*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Σερεμετάκη, Ν. 1994. *Η τελευταία λέξη στην Ευρώπη τα άκρα*. Αθήνα: Νέα Σύνορα.

Σηφάκης, Γ.Μ. 1998. *Για μια ποιητική του ελληνικού δημοτικού τραγουδιού*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Συλλογικό. 1999. *Μουσικές της Θράκης. Μία διεπιστημονική προσέγγιση: Έβρος*. Αθήνα: Σύλλογος οι Φίλοι της Μουσικής – Ερευνητικό Πρόγραμμα «Θράκη».

Σκοπός

Το μάθημα έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους φοιτητές με επιμέρους μουσικά ιδιώματα του Ελλαδικού χώρου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Επίσης, το μάθημα ενθαρρύνει την προσέγγιση των ελληνικών μουσικών παραδόσεων ως δυναμικών πολιτισμικών πρακτικών, αντλώντας αναλυτικά εργαλεία από τους κλάδους της (εθνο)μουσικολογίας, της ανθρωπολογίας και των πολιτισμικών σπουδών.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές: 1) καλλιεργούν την ακουστική τους δεξιότητα ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν επιλεγμένα μουσικά ιδιώματα, 2) αποκτούν βασικά αναλυτικά εργαλεία για να προσεγγίσουν κριτικά το λαϊκό μουσικό πολιτισμό και τις αναπαραστάσεις και διαχειρίσεις του, 3) έρχονται σε επαφή και κριτική σχέση με κύριες πηγές και μελέτες για την ελληνική παραδοσιακή μουσική.

Προαπαιτούμενα

Χωρίς προαπαιτούμενα.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ3107
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α', Γ', Ε', Ζ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Κυριακάκης Γεώργιος, Αναπληρωτής καθηγητής
Γλώσσα	Ελληνικά
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Εξέταση στο εργαστήριο υπολογιστών του τμήματος η οποία περιλαμβάνει δακτυλογράφηση, διαμόρφωση και σελιδοποίηση κειμένου σύμφωνα με δοσμένο πρότυπο, καθώς και έλεγχο της ευχέρειας χρήσης των υπηρεσιών διαδικτύου, των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του πανεπιστημίου και τη λειτουργική χρήση διαδικτυακών εκπαιδευτικών ιστότοπων.
Ασκούμενες δεξιότητες/	Παιδαγωγικές δεξιότητες, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Παρουσιάζεται αναλυτικά το λογισμικό γραφείου, οι εφαρμογές διαδικτύου και οι ψηφιακές υπηρεσίες του πανεπιστημίου και εκπαιδευτικοί ιστότοποι. Στη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές/τριες του μαθήματος εξασκούνται στα παραπάνω υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του διδάσκοντος και πραγματοποιούν σε εβδομαδιαία βάση ασκήσεις πάνω στην εκάστοτε διδαχθείσα ύλη.
Περιεχόμενο μαθήματος	Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και λειτουργίες των η/υ. Εβδομαδιαία αναλυτική παρουσίαση και εξάσκηση στις εφαρμογές γραφείου, τις διαδικτυακές εφαρμογές, στις εφαρμογές των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου και στην ασφαλή περιήγηση σε εκπαιδευτικούς ιστότοπους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ορθή διαμόρφωση και σελιδοποίηση κειμένων, και το συνδυασμό των εφαρμογών γραφείου με άλλες εφαρμογές ως μέσο για την δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού (σημειώσεις μαθημάτων, προβολές, κλπ.
Σκοπός	Να εφοδιάσει τους φοιτητές/τριες του μαθήματος με πρακτικές γνώσεις

χρήσης και αξιοποίησης των δυνατοτήτων εφαρμογών γραφείου και υπηρεσιών διαδικτύου, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν την τρέχουσα τεχνολογία στις καλλιτεχνικές και εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες.

Μαθησιακά

Αποτελέσματα

Δακτυλογράφηση, μορφοποίηση και σελιδοποίηση κειμένου, διαμόρφωση πινάκων, δημιουργία προβολών. Αποτελεσματική και ασφαλής αναζήτηση στο διαδίκτυο. Αξιοποίηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του πανεπιστημίου και των εκπαιδευτικών διαδικτυακών ιστότοπων.

Προαπαιτούμενα

Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0807-1
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ / ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές», Κατεύθυνση Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική.
ECTS ανά εξάμηνο	6
Διδάσκοντες	Στάμου Λελούδα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της ειδίκευσης «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές» όλων των κατευθύνσεων και για τους φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική.
Τύπος μαθήματος	Εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Ναι.
Αξιολόγηση	Μικρές Εργασίες, Μικροδιδασκαλίες, Πορτφόλιο.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες διδασκαλίας, δεξιότητες ρεπερτορίου διδασκαλίας, επικοινωνιακές δεξιότητες, δεξιότητες κριτικής σκέψης, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του παιδαγωγικού πλαισίου, ψυχολογική κατανόηση και κριτική ενσυναίσθηση των μαθητών.
Περιγραφή μαθήματος	<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές καθοδηγούνται προκειμένου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έρθουν σε άμεση επαφή με τη μουσική εκπαίδευση, όπως αυτή λαμβάνει χώρα στα ελληνικά σχολεία. • Να παρατηρούν μουσική διδασκαλία και να εξοικειωθούν με τον καθηγητή της μουσικής, τους μαθητές και τα χαρακτηριστικά τους, και με τις πρακτικές του σχολείου στο οποίο έχουν τοποθετηθεί. • Να αναλάβουν σταδιακά μέρος της διδακτικής δραστηριότητας πάντα σε συνεννόηση με τον καθηγητή της τάξης και τον πανεπιστημιακό διδάσκοντα. • Να εξασκηθούν στην προετοιμασία, συγγραφή και εκπόνηση μουσικών δραστηριοτήτων και σχεδιαγραμμάτων μαθημάτων στην σχολική τάξη. • Να εξοικειωθούν με τεχνικές ελέγχου της τάξης. • Να εξερευνήσουν το υλικό που υπάρχει διαθέσιμο και το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως πηγή για τη μουσική διδασκαλία στην τάξη. • Να εξοικειωθούν με τεχνικές αξιολόγησης των μαθητών, καθώς και με τεχνικές αυτοκριτικής και αυτοαξιολόγησης.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Δομή και σχεδιασμός των μουσικών μαθημάτων.
- Δημιουργικές και πολύτεχνες δραστηριότητες (επανάληψη)
- Ενορχηστρώσεις, διδασκαλία ρυθμικής και μελωδικής συνοδείας (επανάληψη)
- Διδακτική ικανότητα: Χαρακτηριστικά και τεχνικές της πετυχημένης διδασκαλίας
- Διαχείριση διδακτικού χρόνου. Έλεγχος της τάξης, συστήματα ανταμοιβών και πειθαρχία.
- Διαφοροποίηση της διδασκαλίας από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο-Λύκειο.
- Επαγγελματική συμπεριφορά.
- Το Νέο Διαθεματικό Πλαίσιο Σπουδών Μουσικής Αγωγής.
- Σχολικές χορωδίες και ορχήστρες, σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις: Ο ρόλος του καθηγητή της μουσικής και του μαθήματος της μουσικής.

Σκοπός

Στόχος του μαθήματος είναι να παράγει αρχάριους αλλά μεθοδολογικά καταρτισμένους δασκάλους μουσικής, δίνοντάς τους την ευκαιρία και την καθοδήγηση να διδάξουν με ασφάλεια για 7 συνεχείς εβδομάδες μέσα σε ένα τμήμα της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας σχολικής εκπαίδευσης.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τα χαρακτηριστικά του σχολικού περιβάλλοντος και είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αναπτυξιακά κατάλληλα, εν-διαφέροντα, κι αποτελεσματικά μαθήματα μουσικής.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0605
Τίτλος Μαθήματος	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΕΝΚΕΡΙΑΝΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ζ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βούβαρης Πέτρος, Επίκουρος Καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για την ειδίκευση «Σύνθεση», ελεύθερης επιλογής για τις υπόλοιπες κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παρουσιάσεις εργασιών και παράδοση φακέλου γραπτών εργασιών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), έκφραση (ικανότητα ανάπτυξης τεκμηριωμένων επιχειρημάτων), οργάνωση, πραγματοποίηση και παρουσίαση ερευνητικού έργου, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή σε θεμελιώδεις αρχές και πρακτικές της σενκεριανής μεθόδου αναλυτικής προσέγγισης της τονικής μουσικής όπως εξελίχθηκε από την αρχική της θεμελίωση στο πλαίσιο των θεωριών του Heinrich Schenker (1868-1935) μέχρι τις μέρες μας.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ιεραρχική δομή της τονικής μουσικής. Γραμμικότητα. Εισαγωγή στη θεμελιώδη δομή. Μετασχηματισμοί πρώτου επιπέδου. Διακοπή. Γειτονικός φθόγγος. Αρχική άνοδος, αρχικός αρπισμός. Εκδίπλωση. Κίνηση προς/από εσωτερική φωνή. Μεταφορά ρετζίστρου. Σύζευξη ρετζίστρων. Παιχνίδι ορίων, φθόγγος κάλυψης. Άνωθεν προσέγγιση. Αντικατάσταση, φρύγια II, μίξη. Μεταθετικός διαιρέτης. Μοτιβικός παραλληλισμός. Παρεμβαλλόμενες πέμπτες. Βοηθητική πτώση. Δομή & μορφή.
Βιβλιογραφία	Βούβαρης, Π. «Σενκεριανή ανάλυση και διδακτική της θεωρίας της μουσικής: Προλεγόμενα και παρελκόμενα». Στο <i>Καλλιέργεια της μουσικής τέχνης στην Ελλάδα της Ευρώπης: Πρακτικά συνεδρίου Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 29-31 Μαΐου 2009</i> (σ. 274-286). Αθήνα: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας & Εκδόσεις Fagotto, 2012.

- Cadwallader, Allen & David Gagné.** *Analysis of Tonal Music. A Schenkerian Approach*, 2η εκδ. Oxford: Oxford University Press, 2007.
- Cook, Nicolas.** *The Schenker Project: Culture, Race, and Music Theory in fin-de-siècle Vienna*. Oxford: Oxford University Press, 2007.
- Φιτσιώρης, Γιώργος.** *Εισαγωγή στη θεωρία και ανάλυση της τονικής μουσικής*. Αθήνα: Νεφέλη, 2004.
- Drabkin, Wiliam.** "Heinrich Schenker." Στο *The Cambridge History of Western Music Theory*, Thomas Christensen, επιμ., σ. 812-843. Cambridge: Cambridge University Press, 2002.
- Neumeyer, David & Susan Trepping. *A Guide to Schenkerian Analysis*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1992.
- Schoenberg, Arnold.** *Structural Functions of Harmony* (1954), 2^η αναθ.εκδ. Leonard Stein, επιμ. London: Faber & Faber, 1969.
- Schenker, Heinrich.** *Harmony*. Oswald Jonas, επιμ. Elisabeth Mann Borgese, μτφρ. Chicago: Chicago University Press, 1954; επανεκδ. 1980; ανατυπ. Cambridge, MA: M. I. T. Press, 1973.
- Schenker, Heinrich.** *Counterpoint, Book I: Cantus Firmus and Two-voice Counterpoint*. John Rothgeb & Jürgen Thym, επιμ. & μτφρ. New York & London: Schirmer Books & Collier Macmillan, 1987; αναθ. εκδ. Ann Arbor: Musicalia Press, 2001.
- Schenker, Heinrich.** *Counterpoint, Book II: Counterpoint in Three and More Voices, Bridges to Free Compositions*. John Rothgeb & Jürgen Thym, επιμ. & μτφρ. New York & London: Schirmer Books & Collier Macmillan, 1987; αναθ. εκδ. Ann Arbor: Musicalia Press, 2001.
- Schenker, Heinrich.** *Free Composition (Der freie Satz)*, 2 τμ. Ernst Oster, επιμ. & μτφρ. New York: Longman, 1979; αναθ. εκδ. Hillsdale, NY: Pendragon, 2001.
- Schenker, Heinrich.** *Five Graphic Music Analyses (Fünf Umlinie- Tafeln)*. Felix Salzer, εισαγωγή & γλωσσάρι. New York: Dover Publications, 1969.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με μία από τις πλέον διαδεδομένες μεθόδους ανάλυσης της τονικής μουσικής, το θεωρητικό υπόβαθρο της οποίας είναι εν πολλοίς συμβατό με τα πορίσματα εμπειρικών ερευνών σχετικά με τον ιεραρχικό τρόπο αντίληψης της τονικής δομής. Στόχος του μαθήματος είναι επίσης η ένταξη της σενκεριανής θεωρίας στο ιστορικό και κοινωνικο-πολιτισμικό της πλαίσιο, καθώς και η συνάρτηση των σχετικών αναλυτικών πρακτικών με ζητήματα ακρόασης και εκτέλεσης.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές μαθαίνουν να προσεγγίζουν ερμηνευτικά τη δομή της τονικής μουσικής, υιοθετώντας αναγωγικές μεθόδους συναφείς προς τον ιεραρχικό της χαρακτήρα. Οι φοιτητές εξασκούνται στο να συσχετίζουν φαινόμενα της μουσικής επιφάνειας μεταξύ τους και να τα ενοποιούν αντιληπτικά σε ευρείες συνέχειες, αποκτώντας, ως εκ τούτου, βαθύτερη κατανόηση της μουσικής που εκτελούν και προσλαμβάνουν.

Προαπαιτούμενα

Καθώς το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος «Θεωρία και Πρακτική της Τονικής Μουσικής I-II», προαπαιτείται επάρκεια γνώσης στο σχετικό πεδίο.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9231.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΝΑΡΙΘΜΟ ΜΠΑΣΟ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Β',Δ', ΣΤ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Κατεύθυνση Ευρωπαϊκής Κλασικής Μουσικής και Σύγχρονης Μουσικής, ειδίκευση οργανικής μουσικής εκτέλεσης πληκτροφόρων και νυκτών "πίانو/κιθάρα", ακορντεόν.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ανδριανοπούλου Μόνικα, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για την ειδίκευση οργανικής μουσικής εκτέλεσης πληκτροφόρων και νυκτών "πίانو/κιθάρα" (κατεύθυνση Ευρωπαϊκής Κλασικής Μουσικής) και την ειδίκευση "Ακορντεόν" (κατεύθυνση Σύγχρονης Μουσικής). Προσφέρεται επίσης ως μάθημα επιλογής για τους φοιτητές και όλων των υπολοίπων κατευθύνσεων και ειδικεύσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	30' ανά ομάδα έως τεσσάρων φοιτητών.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Η αξιολόγηση γίνεται μέσα από τη συνολική συμμετοχή στο μάθημα, τη συμπλήρωση των καθηκόντων από μάθημα σε μάθημα, και τις τελικές εξετάσεις μετά το πέρας του εξαμήνου που περιέχουν προετοιμασμένες ασκήσεις και κομμάτια ρεπερτορίου, καθώς και ένα άγνωστο κομμάτι.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ανάγνωσης, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής εξασκεί την ανάγνωση και εκτέλεση κομματιών από ενάριθμο μπάσο, ξεκινώντας από απλές ασκήσεις και φτάνοντας μέχρι έργα των Bach και Handel μεταξύ άλλων. Η αρμονική γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι αυτή του Μπαρόκ, καθώς από αυτήν την εποχή πηγάζει η τεχνική του ενάριθμου μπάσου. Χρησιμοποιούνται μελωδίες άλλοτε μονόφωνες, όπου δίνεται μόνο ο μπάσος με τους αριθμούς που δηλώνουν την αρμονία, και άλλοτε δίφωνες, όπου δίνεται εκτός από τον μπάσο και η φωνή της σοπράνο. Και στις δύο περιπτώσεις, η εκτέλεση του κομματιού εμπεριέχει κι ένα στοιχείο αυτοσχεδιασμού: όταν δίνεται μόνο ο μπάσος, η διαμόρφωση της μελωδίας εξαρτάται από τη θέση της κάθε συγχορδίας, για την οποία υπάρχουν περισσότερες από μία επιλογές, αρκεί να μη δημιουργούνται αρμονικά λάθη. Όταν δίνεται και η σοπράνο, ποικίλματα και διαβατικοί φθόγγοι χρησιμοποιούνται ελεύθερα, είτε είναι γραμμένα είτε όχι. Η εκτέλεση στο πιάνο είναι τετράφωνη, παίζοντας τη γραμμή του μπάσου με το αριστερό χέρι και τις υπόλοιπες τρεις με το δεξί.

Περιεχόμενο μαθήματος	Ιστορικά στοιχεία, κανόνες του ενάριθμου μπάσου (αντίστοιχοι με τους κανόνες της αρμονίας), ασκήσεις, και ρεπερτόριο της εποχής Μπαρόκ όπως: σονάτες για σόλο όργανο(-α) και συνοδεία, πρελούδια Bach (μετατροπή σε ενάριθμο μπάσο), φωνητική μουσική (π.χ. recitativo), χορικά κ.ά. Εκτός του J.S.Bach, χρησιμοποιούνται έργα των C.P.E. Bach, Telemann, Handel, Loeillet, Heinichen, Corelli κ.ά.
Βιβλιογραφία	Themelis, Georgios. <i>Figured Bass I & Figured Bass II</i> (unpublished). Ledbetter, David. <i>Continuo playing according to Handel</i> . Oxford: Oxford University Press. (1990) Keller, H. <i>Thoroughbass Method</i> . New York: Norton & Co.(1965) Nuti, Giulia. <i>The Performance of Italian Basso Continuo</i> . Aldershot: Ashgate. (2007)
Σκοπός	Η εξοικείωση, τόσο από ιστορικής όσο και από πρακτικής πλευράς, με την τεχνική του ενάριθμου μπάσου ως μίας εν μέρει αυτοσχεδιαστικής – εκτελεστικής τεχνικής του Μπαρόκ.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Δυνατότητα αποκωδικοποίησης μουσικού κειμένου που θα αποτελείται από ενάριθμο μπάσο, ώστε ο φοιτητής να είναι σε θέση να εκτελέσει κομμάτια της εποχής Μπαρόκ παίζοντας από αυτό, και αντίστροφα, -Κατανόηση των συμβολισμών του ενάριθμου μπάσου ώστε ο φοιτητής να είναι σε θέση να μετατρέψει αναλυμένα μουσικά κείμενα σε ενάριθμο μπάσο.
Προαπαιτούμενα	Γνώση κανόνων αρμονίας της μουσικής Μπαρόκ, και οικειότητα είτε με το πιάνο είτε με την κιθάρα.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ1701, ΜΣ1701-2.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΗ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδίκευσης σύνθεσης της κατεύθυνσης σύγχρονης μουσικής, υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της κατεύθυνσης σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για όλους τους φοιτητές.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Η παρακολούθηση του μαθήματος Οργανογνωσία απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος Ενορχήστρωση Ι. Η παρακολούθηση των μαθημάτων Οργανογνωσία και Ενορχήστρωση Ι απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος Ενορχήστρωση ΙΙ.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση.
Περιγραφή μαθήματος	Μελέτη σύγχρονων τεχνικών ενορχήστρωσης και ενορχήστρωση για συμφωνικά σύνολα και σύνολα μουσικής δωματίου. Προαπαιτούμενα μαθήματα: Εισαγωγή στην Ενορχήστρωση.
Σκοπός	Κατανόηση των τεχνικών ενορχήστρωσης κορυφαίων συνθετών του 20 ^{ου} και 21ου αιώνα (Debussy, Stravinsky, R. Straus, Boulez, Χενάκη κλπ). Προετοιμασία για επαγγελματική ενασχόληση.
Προαπαιτούμενα	Η παρακολούθηση του μαθήματος Οργανογνωσία απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος Ενορχήστρωση Ι. Η παρακολούθηση των μαθημάτων Οργανογνωσία και Ενορχήστρωση Ι απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος Ενορχήστρωση ΙΙ.

Κωδικός μαθήματος	ΠΑ0121, ΠΑ0221.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ζ'-Η'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Σινόπουλος Σωκράτης, Επίκουρος καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές όλων των ειδিকেύσεων της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Κατόπιν ακρόασης μπορεί να επιλεγεί ως επιλεγόμενο μάθημα από φοιτητές όλων των κατευθύνσεων και ειδিকেύσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό – σεμιναριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Βαθμός συμμετοχής, δημιουργικού ενδιαφέροντος και καλλιτεχνικής δεξιότητας στις προγραμματισμένες παραστάσεις, τα εργαστήρια, τις ηχογραφήσεις και τα εκπαιδευτικά projects που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του μαθήματος, εντός και εκτός του Τμήματος. Η βαθμολογία μπορεί να εξάγεται ως μέσος όρος επιμέρους συντελεστών των ανωτέρω δοκιμασιών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Καλλιέργεια ερμηνευτικών, εκτελεστικών και παιδαγωγικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες. Απαιτείται από τους φοιτητές ικανότητα μετουσίωσης της θεωρητικής γνώσης σε πράξη, κριτική και μεταδοτική ικανότητα.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αυτό έχει καθαρά εργαστηριακό χαρακτήρα και επικεντρώνεται στη σύσταση μικτών οργανικών μουσικών συνόλων. Στόχος των συνόλων αυτών είναι η παρουσίαση θεματικών μουσικών παραστάσεων που προβάλλουν σύγχρονους μουσικούς – δημιουργούς. Επιπλέον, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με ζητήματα μεθοδολογίας και πρακτικής εφαρμογής της διδασκαλίας μουσικών συνόλων παραδοσιακής μουσικής.
Περιεχόμενο μαθήματος	Οι φοιτητές που συμμετέχουν καλούνται, πάντα κάτω από την επιμέλεια και τον συντονισμό του εισηγητή, να έρθουν σε επαφή με επιλεγμένο

ρεπερτόριο που προέρχεται από τον ευρύτερο χώρο των τροπικών μουσικών παραδόσεων σε άμεση διάδραση με τη σύγχρονη ευρωπαϊκή μουσική πράξη. Τα μουσικά σύνολα που δημιουργούνται, ανάλογα με τη θεματική του κάθε εξαμήνου, αποκτούν «παρεμβατικό» ρόλο στην ενορχήστρωση, επεξεργασία και δομή των μουσικών έργων, με εργαλεία τη συνύπαρξη οργάνων με ετερόκλητες προελεύσεις, τον αυτοσχεδιασμό και τη δημιουργική ανάπλαση της πρωτότυπης παρτιτούρας. Το παραπάνω περιεχόμενο συμβάλλει σημαντικά στη διαμόρφωση των απαραίτητων δεξιοτήτων που απαιτούνται στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Βιβλιογραφία

Όχι.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή, είτε ως συντελεστής ή παραγωγός σε σύγχρονες ορχήστρες, είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Παράλληλα, το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με ετερόκλητα μουσικά ιδιώματα και στην προσαρμοστικότητα τους σε μικτά οργανικά σύνολα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές ασκούνται σε όλο το φάσμα της μουσικής πράξης που εφάπτεται με τις τροπικές μουσικές παραδόσεις και τα σύγχρονα ρεύματα του ελλαδικού (και όχι μόνο) χώρου, αναπτύσσοντας επίγνωση και ισχυρή αντίληψη στη μουσική ερμηνεία και τις παραστατικές τους δεξιότητες, μαθαίνοντας να ηχογραφούν σε στούντιο, να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους.

Προαπαιτούμενα

Απαιτείται ικανοποιητικός βαθμός χειρισμού του οργάνου/φωνής, ομαδικό πνεύμα και διάθεση για διεύρυνση του γνωστικού αντικειμένου.

Κωδικός μαθήματος	EK0502, EK0602
Τίτλος Μαθήματος	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΩΝ I-II
Επιλέξιμα πεδία	Κοντραμπάσο.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε΄-ΣΤ΄.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) Μουσικής
ECTS/εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής καθηγητής
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παράσταση με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος και τις τεχνικές δυσκολίες. Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την εξέλιξη κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα και ηχογραφήσεις. Διάρκεια παράστασης περίπου 20΄.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό μάθημα που απευθύνεται στους κοντραμπασίστες φοιτητές. Πραγματεύεται την εκτέλεση, την ερμηνεία και τις τεχνικές της στο πλαίσιο ομάδας κοντραμπάσων σε ένα ευρύ ρεπερτόριο έργων για σύνολα κοντραμπάσων (ντουέτο έως κουαρτέτο) ή/και ορχήστρας.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το εξεταζόμενο ρεπερτόριο αφορά έργα για σύνολα κοντραμπάσων (ντουέτο έως κουαρτέτο) από τον 18 ^ο έως και τον 21ο αιώνα, με έμφαση στην εργογραφία Ελλήνων συνθετών. Η ύλη ανά εξάμηνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς το στυλ, την εποχή και τις τεχνικές δυσκολίες.
Βιβλιογραφία	Η σχετική βιβλιογραφία για το μάθημα παρέχεται στους φοιτητές στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκαίδευσης CoMPUs .

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι, να δημιουργήσει προοπτικές για μια επαγγελματική σταδιοδρομία είτε ως μέλος ενόργανων μουσικών συνόλων, είτε ως εκπαιδευτικός είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές μαθαίνουν να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους και να μελετούν αποτελεσματικά στο πλαίσιο ομάδας, αναπτύσσοντας συλλογικά κριτική μουσική ερμηνεία και παραστατικές δεξιότητες.

Προαπαιτούμενα

Επαρκές επίπεδο τεχνικής σε σχέση με το επιλεγόμενο ρεπερτόριο.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0308, ΜΣ0410.
Τίτλος Μαθήματος	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ζ'-Η'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Εφαρμοσμένων μουσικών Σπουδών.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Νηστικιάκης Μιχάλης, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της ειδίκευσης των Εφαρμοσμένων μουσικών Σπουδών των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (κλασικής) Μουσικής, και Σύγχρονης Μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για τις υπόλοιπες κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος Εργαστήριο Μουσικής Τεχνολογίας ΙΙ. Έπεται του μαθήματος "Ηλεκτρακουστική".
Αξιολόγηση	Γραπτές εξετάσεις. Διάρκεια εξέτασης 120'.
Περιεχόμενο μαθήματος	Στούντιο ηχογραφήσεων. Τεχνικές στερεοφωνικής τοποθέτησης μικροφώνων. Τεχνικές τοποθέτησης μικροφώνων κατά την ηχοληψία μουσικών οργάνων. Αναλογικές κονσόλες μίξης ήχου. Συστήματα και τεχνικές αναλογικής ηχογράφησης, επεξεργασίας και αναπαραγωγής. Επεξεργαστές σήματος (Equalizers, Επεξεργαστές βάθους & Delay, Compressors & Limiters, Noise Gates) – Τεχνικές και διατάξεις ελέγχου ηχητικών συστημάτων –Ισοσταθμισμένα σήματα και απόρριψη θορύβου – Συστήματα καταγραφής - αναπαραγωγής του ήχου (Δίσκος βινυλίου, Μαγνητική καταγραφή, Compact Disk). Πειραματικές ηχογραφήσεις.
Βιβλιογραφία	Δώδης, Δημήτρης. <i>Ηχοληψία ή δημιουργία με τη σύγχρονη τεχνολογία</i> - Εκδόσεις Ιων Στέλλα Παρίκου & Σία Ο.Ε. Παπανικολάου, Γεώργιος <i>Τεχνολογία ηχογραφήσεων</i> University Studio Press Ανώνυμος Εταιρία Γραφικών Τεχνών & Εκδόσεων. Σημειώσεις από τον διδάσκοντα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως ηχολήπτης, είτε ως μουσικός παραγωγός, (σε studio ηχογραφήσεων, χώρους μουσικής-συναυλιών, θέατρα, στο ραδιόφωνο, την τηλε-όραση, κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9221, ΜΣ9222
Τίτλος Μαθήματος	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-ΣΤ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Παπαδόπουλος Ηλίας, Τακτικός καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των Ειδিকেύσεων Δημοτικό Τραγούδι, Τοξωτά Έγχορδα (Λύρα, Βιολί), Αυλός (Κλαρίνο, Καβάλι, Νέι, Φλογέρα, Ζουρνάς, Άσκαυλος), Νυκτά Έγχορδα (Κανονάκι, Ούτι, Λαούτο, Ταμπουράς, Τρίχορδο Μπουζούκι), Κρουστά και Σαντούρι της Κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της Ειδίκευσης «Ελληνική Παραδοσιακή (Δημοτική) Μουσική». Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της Ειδίκευσης «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές». Μάθημα ελεύθερης επιλογής για τους φοιτητές των Κατευθύνσεων “ Ευρωπαϊκής (Κλασικής) Μουσικής”, “Βυζαντινής Μουσικής”, “Σύγχρονης Μουσικής” και της Ειδίκευσης “Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές”.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	<p>Με διάκριση στην ιδιαίτερη επιστημονική και καλλιτεχνική φυσιογνωμία του κάθε περιγραφόμενου μαθήματος ως διδασκόμενου γνωστικού αντικειμένου, το ενδεικτικό πλαίσιο αξιολόγησης συμπεριλαμβάνει τρεις επιμέρους παραμέτρους δοκιμασιών, κατά συνεκτίμηση των οποίων εξάγεται η σχετική βαθμολογία έκαστου μαθήματος.</p> <p>Α. «Εκπόνηση Εργασίας υψηλών προδιαγραφών από τους φοιτητές και επίσημη – δημόσια παρουσίαση των Εργασιών εν είδει ανοιχτής διάλεξης στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο, όπου οι διδασκόμενοι καλούνται να τεκμηριώσουν την προσδοκώμενη επάρκεια και τους αναβαθμούς κατανόησης και εμπέδωσης ως προς την ύλη που διδάχτηκαν στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων και το βαθμό ανταπόκρισής τους επίσης, στα θέματα επιστημονικής – καλλιτεχνικής έρευνας και μελέτης, καινοτομίας και ανάπτυξης θεωρίας και της νέας γνώσης που προάγεται στα περιγραφόμενα μαθήματα. Οι φοιτητές της Ειδίκευσης «Ποιητική» ειδικότερα, έχουν να ολοκληρώσουν ικανό αριθμό συνθέσεων σε κάθε εξάμηνο των σπουδών και να επιμεληθούν τη δημόσια παρουσίαση των έργων τους-διαδικασία απαραίτητη για την εμπειρία και τη γνώση του αντικειμένου».</p> <p>Β. «Αναπτυσσόμενες δυναμικές δημιουργικής εξέλιξης των σπουδαστών</p>

κατά την ενεργό συμμετοχή τους στα μαθήματα και στις τακτικές ασκήσεις που πραγματοποιούνται, καθώς και η προσωπική πρωτοβουλία που αναλαμβάνουν υπέρ της γόνιμης συνεργασίας διδασκόντων και φοιτητών, συνθετών και εκτελεστών της οικείας κατεύθυνσης και του τμήματος και υπέρ της προόδου εν γένει της μουσικής που επέλεξαν να υπηρετήσουν».

Γ. «Μεθοδικότητα- ευρηματικότητα- μουσική σύνεσις»-

η αξιολογική σημασία και βαρύτητα των τριών ορισμών αυτών, άρρηκτα συνυφασμένο με τη φύση της μουσικής τέχνης και επιστήμης και το κύρος κατά συνέπεια των εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών μουσικών σπουδών που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του οικείου τμήματος, αποσαφηνίζεται στις ακόλουθες σχετικές περιλήψεις.

α. *Μεθοδικότητα*: Σημαίνει, κατά πόσο κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει εφαρμόσει και προσαρμόσει στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα τα συστήματα της *Αρμονίας του Ρυθμού* και του *Λόγου* (που αποτελούν τις τρεις υποστάσεις του Μέλους) και κατά κύριο λόγο τα «*Συντάγματα της Μουσικής*» που διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων.

β. *Ευρηματικότητα*: Το κατά πόσο ο φοιτητής ανταποκρίνεται ενεργά και δημιουργικά στις αξιώσεις, τη διεύρυνση και την εξέλιξη του αντικειμένου, τα οποία αναλαμβάνει σε προσωπικό επίπεδο και εφαρμόζει στην προσωπική του δημιουργία.

γ. *Μουσική σύνεσις*: Αποτελεί τον ανώτατο αναβαθμό ολοκλήρωσης στην εξέλιξη του μουσικού – καλλιτέχνη, που σημαίνει το κατά πόσο ο μουσικός αντιλαμβάνεται την συνοχή της όλης Μουσικής – Ποιητικής και τη συμπαντική τους υπόσταση, επιδεικνύοντας το ανάλογο καλλιτεχνικό ήθος.

Ασκούμενες δεξιότητες

Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

Σύμφωνα με τη φύση του μαθήματος και το σαφή προσ-διορισμό του αντικειμένου ως «τέχνης της σύνθεσης και δημιουργίας στην παραδοσιακή μουσική» ο φοιτητής διδάσκεται εφ' όλης της ύλης τα ζητήματα της Μελοποιίας, της Ποίησης και της Ρυθμοποιίας που συνιστούν τους τρεις βασικούς άξονες-χρηστικούς τόπους της «Ποιητικής», προκειμένου να αποκτήσει τα απαραίτητα εργαλεία για την αξιοποίηση της προσωπικής του δημιουργικής δυνα-τότητας και του οράματος που τον συγκινεί. Για το σκοπό αυτό απαιτείται συνεχής άσκηση και μελέτη, η ολοκλήρωση ανά εξάμηνο σπουδών ικανού αριθμού συνθέσεων και η δημόσια παρουσίασή τους που προάγουν την εμπειρία και γνώση του φοιτητή στο πεδίο της μουσικής δημιουργίας και της «ποιητικής θεραπείας στη Μουσική».

Ασκούμενες δεξιότητες

Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση

μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανα-συνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παρά-στασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

Σύμφωνα με τη φύση του μαθήματος και το σαφή προσδιορισμό του αντικειμένου ως «τέχνης της σύνθεσης και δημιουργίας στην παραδοσιακή μουσική» ο φοιτητής διδάσκεται εφ' όλης της ύλης τα ζητήματα της Μελοποιίας, της Ποίησης και της Ρυθμοποιίας που συνιστούν τους τρεις βασικούς άξονες-χρηστικούς τόπους της «Ποιητικής», προκειμένου να αποκτήσει τα απαραίτητα εργαλεία για την αξιοποίηση της προσωπικής του δημιουργικής δυνατότητας και του οράματος που τον συγκινεί. Για το σκοπό αυτό απαιτείται συνεχής άσκηση και μελέτη, η ολοκλήρωση ανά εξάμηνο σπουδών ικανού αριθμού συνθέσεων και η δημόσια παρουσίασή τους που προάγουν την εμπειρία και γνώση του φοιτητή στο πεδίο της μουσικής δημιουργίας και της «ποιητικής θεραπείας στη Μουσική».

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Σύμφωνα με τον προσδιορισμό και το εύρος του γνωστικού αντικειμένου της «Ποιητικής», καίριο περιεχόμενο των αντίστοιχων μαθημάτων αποτελεί η Τέχνη της σύνθεσης θεμελιωμένης στα πρότυπα της παραδοσιακής μουσικής του οικείου γεωγραφικού χώρου και τόπου και στις αξιώσεις της πηγαίας δημιουργίας που διαχρονική πάντοτε νοείται. Κατά συνέπεια, η συναφής εκπαιδευτική και εργαστηριακή λειτουργία πραγματεύεται κατά πράξη και θεωρία την καλλιτεχνική πράξη, την θεματική γνώση και την ύλη των μερών, των βασικών μουσικοποιητικών λειτουργιών:

α) Της «Μελοποιίας» (ως της λειτουργίας κατασκευής του Μέλους), της «Ποίησης» (ως της λειτουργίας στον αστερισμό της πηγαίας δημιουργίας) και της «Ρυθμοποιίας», (ως της λειτουργίας ποίησης ρυθμού και μέτρου, ρυθμικής αγωγής, κίνησης και χορού).

β) Της «Ποιητικής θεραπείας στη μουσική»- ως της λειτουργίας εξαγνισμού (κάθαρσης) του εκάστοτε λαμβανόμενου μουσικού υλικού στην προοπτική της γνήσιας δημιουργικής πράξης.

γ) Της «Μουσικής σύνθεσης» η οποία κατά τον οικείο μουσικό πολιτισμό και το λόγο νοείται ως το ύψιστο ιδεώδες μουσικής δημιουργία και καλλιτεχνικής πράξης.

2. Η φύση του αυτοσχεδιασμού και της μνημονικής πράξης- ζωτικής σημασίας ως προς το είδος και τη συνοχή της παραδοσιακής μουσικής, και η συνεχής από τους φοιτητές παραγωγή έργων και η δημόσια παρουσίασή τους εντός και εκτός του Πανεπιστημίου Υπό την καθοδήγηση του «Εργαστηρίου Ποιητικής» που λειτουργεί στα πλαίσια της ειδίκευσης αυτής, πλαισιώνουν το εύρος και το περιεχόμενο εν διαστολή των αντίστοιχων μαθημάτων της Ποιητικής.

2. Η αναγωγή του παραδοσιακού μουσικού οργάνου στο οποίο ασκείται ο φοιτητής σε εποπτικό όργανο της σύνθεσης, καθώς και τα θέματα εννορητήστρωσης, συλλογικής δημιουργίας και ελευθεριότητας και του ποιητικού αξιώματος κατά το οποίο «το Μέλος εν γενέσει γίνεταί» πληρούν το ευρύτερο πλαίσιο των περιεχομένων της τέχνης και επιστήμης αυτής που «έξις μετά λόγου αληθείας Ποιητική και Αποδεικτική αντίστοιχα νοείται»- διευκρινιζόμενου ότι οι όροι «Ποιητική» και «Απο-δεικτική» είναι ουσιαστικά ονόματα και όχι επίθετα.

Συμπληρωματικές διευκρινήσεις

Οι σχετικοί αναβαθμοί δυσκολίας και υπέρβασης των προβλημάτων αυξάνονται ανά εξάμηνο σπουδών και προσαρμόζονται αναλόγως στις ιδιαιτερότητες κάθε φοιτητή-φοιτήτριας και στις αναπτυσσόμενες δυναμικές στην προοπτική της πρωτοβουλίας και πραγμάτωσης του προσωπικού οράματος που εκδηλώνεται στη βάση της «προσωπικότητας» - έννοιας που δεν πρέπει να ταυτίζεται με την έννοια της «ατομικότητας»* η οποία σύμφωνα με τον οικείο πνευματικό πολιτισμό και ορθό λόγο σηματοδοτεί ένα άλλο επίπεδο και άλλο νόημα και τρόπο ύπαρξης και ζωής, εκ διαμέτρου αντίθετου ρού, ποιότητων και προοπτικής.

Βιβλιογραφία

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις κατάλληλες βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή, και η δημιουργία δυναμικά γνήσιων μουσικών και δημιουργών, οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν δραστηριότητα είτε ως μουσικοσυνθέτες και εκτελεστές/ τραγουδιστές, είτε ως μέλη παραδοσιακών και άλλων μουσικών συνόλων, είτε ως εκπαιδευτικοί, είτε για τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Σφαιρική θέαση και ενσυναίσθηση, ευρηματικότητα και δημιουργικότητα. Κατανόηση του πλαισίου και εφαρμογή του στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα. Ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης - πρόσληψης, ακουστικές και δημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση της μουσικής ύλης στη βάση της συνοχής του αναδιδασκόμενου γνωστικού αντικειμένου. Φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες και δεξιότητες επιστημονικής έρευνας και μελέτης. Ανάπτυξη «διάκρισης, νοητικής και πνευματικής διαύγειας» και μουσικού ήθους αντίστοιχα. Ανεξαρτησία και πρωτοβουλία για την γόνιμη συνεργασία διδασκόμενων και διδασκόντων, φύση του αυτοσχεδιασμού και της ελεύθερης έκφρασης στη βάση της προσωπικότητας.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0503-3, ΜΣ0503-4.
Τίτλος Μαθήματος	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ Ι-ΙΙ
Επιλέξιμα πεδία	Φλάουτο, όμποε, κλαρινέτο, σαξόφωνο, κρουστά, βιολί, βιολοντσέλο, κοντραμπάσο, πιάνο, κιθάρα, ακορντεόν, μονωδία.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Η'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης μουσικής,
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βασιλειάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης εγχόρδων, πνευστών και κρουστών της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής και ειδίκευσης ακορντεόν της κατεύθυνσης σύγχρονης μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Τα μαθήματα Ζητήματα αυτοσχεδιασμού Ι ΚΑΙ ΙΙ είναι αλυσίδα.
Αξιολόγηση	Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος και την εξέλιξη κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα. Η βαθμολογία μπορεί να εξάγεται ως μέσος όρος επιμέρους συντελεστών. Διάρκεια περίπου 15'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Αυτοσυγκέντρωση (Νους, σώμα, καρδιά - τρίπτυχο σε ενιαία δράση), αυθορμησία, έκφραση, προσπάθεια απόδρασης από κάθε δομή, κίνηση-θεατρικότητα.
Περιγραφή μαθήματος	Γενικό πλαίσιο: Πρόκληση του προσωπικού ιδιώματος του φοιτητή όσον αφορά στις δημιουργικές του ικανότητες (λειτουργία του υποσυνειδήτου, όνειρα, φαντασία). Απομάκρυνση από τους κανόνες της παραδοσιακής αρμονίας. Αναζήτηση νέων συνθηκών παράστασης.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ασκήσεις αυτοσχεδιασμού, είτε με εξωτερική βοήθεια (δημιουργία ηχητικού περιβάλλοντος, φωτισμού κτλ.) είτε με εσωτερική (αυτοσυγκέντρωση- νους ,σώμα, καρδιά-τρίπτυχο σε ενιαία δράση) δραματοποιημένη μορφή του ήχου (κινησιολογία – θεατρικότητα). Νέα προσέγγιση των ήχων.
Βιβλιογραφία	
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως σολίστας, είτε ως συνοδός, είτε ως μέλος ενόργανων μουσικών συνόλων (μουσικής δωματίου, φιλαρμονικές,

συμφωνικές και λυρικές ορχήστρες κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές ασκούνται σε όλο το φάσμα της τεχνικής και του ρεπερτορίου του οργάνου, αναπτύσσουν την κριτική μουσική ερμηνεία και τις παραστατικές τους δεξιότητες, μαθαίνουν να ηχογραφούν σε στούντιο, να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους. Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους μέσω της σχέσης τους με τους διδάσκοντες και τους συμφοιτητές τους.

Προαπαιτούμενα

Για τα κρουστά δεν απαιτείται καμία τεχνική κατάρτιση. Η πρόοδος των φοιτητών που εισάγονται στο μάθημα ελέγχεται με εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου ώστε να κριθεί εάν η υπάρχει πρόοδος.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0206.
Τίτλος Μαθήματος	ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Δ', ΣΤ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Εφαρμοσμένες μουσικές Σπουδές.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Νηστικιάκης Μιχάλης, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της ειδίκευσης Εφαρμοσμένων μουσικών Σπουδών. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής Μουσικής και Σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για όλες τις κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος Εργαστήριο Μουσικής Τεχνολογίας Ι. Έπεται του μαθήματος "Εισαγωγή στην Ακουστική".
Αξιολόγηση	Γραπτές εξετάσεις. Διάρκεια εξέτασης 120'.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ακουστική χώρων - ηχομόνωση - ηχοαπορρόφηση, συντελεστές ηχοαπορρόφησης υλικών και επιφανειών - χρόνος αντήχησης, ακουστικός σχεδιασμός χώρων. Ηλεκτρακουστικοί μετατροπείς: α) Μικρόφωνα: αρχή λειτουργίας, χαρακτηριστικά μικροφώνων (ευαισθησία, απόκριση συχνότητας, κατευθυντικά χαρακτηριστικά). Τεχνικές στερεοφωνικής τοποθέτησης μικροφώνων. β) Μεγάφωνα: αρχή λειτουργίας, τύποι Μεγαφώνων. Κατηγορίες ηχείων. Ηχητικά συστήματα - εγκαταστάσεις - Line arrays
Βιβλιογραφία	Παπανικολάου, Γεώργιος Ηλεκτρακουστική University Studio Press Ανώνυμος Εταιρία Γραφικών Τεχνών & Εκδόσεων. Eargle, M. John Μουσική ακουστική τεχνολογία- Εκδόσεις Ίων Στέλλα Παρίκου & Σία Ο.Ε. Σημειώσεις από τον διδάσκοντα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως ειδικός στην Ακουστική, είτε ως ηχολήπτης, είτε ως μουσικός παραγωγός, (σε studio ηχογραφήσεων, χώρους μουσικής-συναυλιών, θέατρα, στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση, κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΠΑ0522, ΠΑ0622, ΠΑ0725, ΠΑ0824.
Τίτλος Μαθήματος	ΗΧΟΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΤΟΠΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ I-IV
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-Η'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής παραδοσιακής (δημοτικής) μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καλλιμοπούλου Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τσικουρίδης Ελευθέριος, Επίκουρος Καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Τα μαθήματα Ηχογεωλογικά τοπία του ελληνικού χώρου I-II είναι υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές της κατεύθυνσης ελληνικής παραδοσιακής (δημοτικής) μουσικής. Τα μαθήματα Ηχογεωλογικά τοπία του ελληνικού χώρου III-IV, είναι υποχρεωτικά για τους φοιτητές της κατεύθυνσης ελληνικής παραδοσιακής (δημοτικής) μουσικής με ειδικεύσεις οργάνων, ποιητικής και παραδοσιακού τραγουδιού, και υποχρεωτικά επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές με ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές. Μάθημα επιλογής για τους φοιτητές των υπολοίπων ειδικεύσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Η αξιολόγηση γίνεται με εργασίες και με ερμηνεία και εκτέλεση του ηχογεωλογικού τοπίου που εξετάζεται κάθε φορά. Λαμβάνεται επίσης υπόψη η συνολική συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα.
Ασκούμενες δεξιότητες	Καλλιέργεια ακουστικών, ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, επικοινωνιακές δεξιότητες, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα επικεντρώνεται στην έρευνα, ερμηνεία και εκτέλεση τοπικών μουσικών ιδιωμάτων του Ελλαδικού χώρου.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα στηρίζεται σε διαλέξεις, ακροάσεις, μουσική πράξη και επιτόπια έρευνα. Μέσα από συστηματική ακρόαση, μουσική μελέτη και ανάλυση, και ομαδική εκτέλεση (ορχήστρα), διερευνώνται τα τεχνικά και υφολογικά χαρακτηριστικά του μουσικού ιδιώματος που επιλέγεται ως αντικείμενο μελέτης σε κάθε εξάμηνο. Παράλληλα, η μουσική προσεγγίζεται ως πολιτισμική πρακτική ενταγμένη στο ευρύτερο ιστορικό, γεωγραφικό και κοινωνικό πλαίσιο. Εξετάζονται για παράδειγμα τα μουσικά επιτελεστικά πλαίσια, ο ρόλος, η κοινωνική θέση, και τα δίκτυα των μουσικών, καθώς και ζητήματα πολιτισμικής αλλαγής και

επιπολιτισμού.

Βιβλιογραφία

Η βιβλιογραφία ποικίλλει από εξάμηνο σε εξάμηνο, αναλόγως του μουσικού ιδιώματος που εξετάζεται.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τα κατά τόπους μουσικά ιδιώματα του Ελλαδικού χώρου μέσα από τη συστηματική ακρόαση, τη μουσική πρακτική, και τη μελέτη της βιβλιογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, οι φοιτητές θα είναι σε θέση: 1) να εκτελέσουν και να ερμηνεύσουν τα τοπικά μουσικά ιδιώματα που διδάχθηκαν και να τα περιγράψουν ως προς τα βασικά τους υφολογικά χαρακτηριστικά, 2) να εντοπίσουν, να συνδυάσουν και να αποτιμήσουν κριτικά σχετική βιβλιογραφία και άλλες πηγές, 3) να εφαρμόσουν την ερευνητική μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στη διάρκεια του μαθήματος στη μελέτη και μουσική εκτέλεση διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ 5801, ΜΣ 5802
Τίτλος Μαθήματος	ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-ΣΤ'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής μουσικής, ειδίκευση μονωδίας.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καβακιώτης Κωνσταντίνος, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές ειδίκευσης μονωδίας. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές των υπολοίπων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη, Παρακολούθηση παραστάσεων.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Οι φοιτητές αξιολογούνται στη λήξη του εξαμήνου με προφορική εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση.
Περιγραφή μαθήματος	Εξετάζονται οι σχέσεις: μουσική - θέατρο, θέατρο και υπόλοιπες τέχνες. Προσδιορισμός της θεατρικής τέχνης και του μουσικού θεάτρου στην Ευρώπη από την Αναγέννηση έως σήμερα. Σύγκριση των τάσεων στο παρελθόν και στο παρόν. Μορφολογία και φαινομενολογία ευρωπαϊκών και αμερικανικών θεατρικών και μουσικοθεατρικών παραστάσεων.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ανάλυση θεατρικών κειμένων (Ίψεν, Λόρκα, Στρίντμπεργκ, Μπρεχτ) και λιμπρέττων (Πουτσίνι, Βέρντι, Βάγκνερ, Μπιζέ, Μότσαρτ). Γνώση του μουσικού θεάτρου στο «εδώ και τώρα». Η επίδραση της υποκριτικής στο μουσικό θέατρο. Χρήση θεατρικών τεχνικών στην οπερατική τέχνη. Παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους (8-10).
Βιβλιογραφία	Alpert, Hollis. <i>Broadway:125 Years of American Musical Theatre</i> . New York: Little, Brown, 1991. Beddow, Margery. <i>Bob Fosse's Broadway</i> . Portsmouth, N.H.: Heinemann, 1996. Bell, Marty. <i>Broadway Stories: A Backstage Journey through Musical Theatre</i> . New York: Limelight, 1993. Also issued as <i>Backstage on Brahms</i> Caryl and Ned Sherrin. <i>Song By Song: The Lives and Work of 14 Great Lyric Writers</i> . Egerton, Bolton, U.K.: Ross Anderson Publications, 1984. Citron, Stephen. <i>The Musical From the Inside Out</i> . Chicago: Ivan R. Dee,

1992.

Fiske, Roger. *English Theatre Music in the Eighteenth Century.* London: Oxford University Press, 1973.

Gagey, Edmond McAdoo. *Ballad Opera.* New York: Columbia University Press, 1937. Reissued 1965 by Benjamin Blom, Inc.

Gershwin, Ira. *Lyrics on Several Occasions: A Selection of Stage & Screen Lyrics Written for Sundry Situations; and Now Arranged in Arbitrary Categories. To Which Have Been Added Many Informative Annotations & Disquisitions on Their Why & Wherefore, Their Whom-For, Their How; and Matters Associative.* New York: Alfred A. Knopf, 1959.

Green, Stanley. *Encyclopaedia of the Musical Theatre.* New York: Dodd, Mead & Company, 1976.

Grout, Donald Jay. *A Short History of Opera.* Second Edition. New York: Columbia University Press, 1965.

Lamb, Andrew. *150 Years of Popular Musical Theatre.* New Haven and London: Yale University Press, 2000.

Loney, Glenn, editor. *Musical Theatre in America: Papers and Proceedings of the Conference on the Musical Theatre in America.* (Contributions in Drama and Theatre Studies, Number 8). Westport, CT: Greenwood Press, 1984.

Mitchell, Ronald E. *Opera Dead or Alive: Production, Performance, and Enjoyment of Musical Theatre.* Madison: The University of Wisconsin, 1970.

Σκοπός

Εξοικείωση των φοιτητών με την όπερα ως θέαμα και την ένταξή της στο ευρύτερο πλαίσιο της ιστορίας των παραστατικών τεχνών.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0147
Τίτλος Μαθήματος	ΘΕΩΡΙΑ ΑΤΟΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	ΣΤ', Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής μουσικής, Σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Διδάσκοντες	Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδίκευσης Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής και Σύγχρονης μουσικής. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές με ειδίκευση σύνθεση. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Βυζαντινής μουσικής, Ελληνικής Παραδοσιακής (δημοτικής) μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ψυχολογική κατανόηση.
Περιγραφή μαθήματος	Εισαγωγή στο 12-φθογγισμό και στις αρχές οργάνωσης και ανάλυσης του φθογγικού υλικού της ατονικής μουσικής με βάση τη θεωρία φθογγικών συνόλων (pitch-class set theory), όπως διαμορφώθηκαν μέσα από τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις των Allen Forte, George Perle, John Rahn κ.α.
Σκοπός	Κατανόηση της ηχητικής ιδιομορφίας και πολυπλοκότητας των 12-φθογγικών και ατονικών έργων. Ανάπτυξη τεχνικών ανάλυσης ατονικών έργων αλλά και δυνατότητα οργάνωσης φθογγικών στοιχείων στα διάφορα επίπεδα δομής (επιφάνεια-ενδιάμεσο επίπεδο-υπόβαθρο). Προετοιμασία για υψηλού επιπέδου ανάλυση ατονικών έργων (advanced atonal analysis).
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	BY0104, BY0204, BY0303, BY0403, BY0503, BY0603.
Τίτλος Μαθήματος	ΘΕΩΡΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ I-VI
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A-ΣΤ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Βυζαντινής μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πάρης Κυριάκος-Νεκτάριος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές της κατεύθυνσης βυζαντινής μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση του οκταήχου τροπικού συστήματος της βυζαντινής μουσικής. Ένταξη της βυζαντινής μουσικής στο μουσικό και πολιτιστικό περιβάλλον Ανατολικής Μεσογείου.
Περιγραφή μαθήματος	Το τροπικό σύστημα της βυζαντινής μουσικής. Περί των ήχων, των μουσικών γενών, των συστημάτων, των χρωών και του ρυθμού, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα μελών.
Περιεχόμενο μαθήματος	Θεωρία βυζαντινής μουσικής I: Αργό Ειρμολόγιο Θεωρία βυζαντινής μουσικής II: Αργές Δοξολογίες Θεωρία βυζαντινής μουσικής III: Μεγάλη Τεσσαρακοστή Θεωρία βυζαντινής μουσικής IV: Χερουβικός Ύμνος Θεωρία βυζαντινής μουσικής V: Κοινωνικός Ύμνος Θεωρία βυζαντινής μουσικής VI: Πολυέλεοι και Κρατήματα
Βιβλιογραφία	ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ Ο ΕΚ ΜΑΔΥΤΩΝ, <i>Θεωρητικόν Μέγα της Μουσικής</i> , Τεργέστη 1832. ΨΑΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, <i>Το οκτάηχον σύστημα της βυζαντινής μουσικής</i> , Αθήνα 1947. ΨΑΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, <i>Η παρασημαντική της βυζαντινής μουσικής</i> , Αθήνα 1917.

Σκοπός	Γνώση του οκταήχου τροπικού συστήματος της βυζαντινής μουσικής. Ένταξη της βυζαντινής μουσικής στο μουσικό και πολιτιστικό περιβάλλον Ανατολικής Μεσογείου.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Το τροπικό σύστημα της βυζαντινής μουσικής. Περί των ήχων, των μουσικών γενών, των συστημάτων, των χρωών και του ρυθμού, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα μελών, ώστε να υπάρχει λιπαρά γνώση του θεωρητικού υποβάθρου των διαφόρων ειδών μελοποιΐας της βυζαντινής μουσικής.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9241, ΜΣ9242
Τίτλος Μαθήματος	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΟΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	1 ^ο και 2 ^ο αντίστοιχα.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες.
ECTS ανά εξάμηνο	6
Διδάσκοντες	Βούβαρης Πέτρος, Επίκουρος καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές με ειδίκευση Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές και για τους φοιτητές των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής και Σύγχρονης Μουσικής,
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	6Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Τα μαθήματα «Θεωρία και Πρακτική της Τονικής Μουσικής I-II» αποτελούν αλυσίδα.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), έκφραση (ικανότητα ανάπτυξης τεκμηριωμένων επιχειρημάτων), οργάνωση, πραγματοποίηση και παρουσίαση ερευνητικού έργου, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αφορά στη θεωρητική και πρακτική διαχείριση της δομής της τονικής μουσικής στο ιστορικό πλαίσιο της περιόδου της «κοινής πρακτικής» (c. 1600 – 1900).
Περιεχόμενο μαθήματος	<u>Θεωρία και Πρακτική της Τονικής Μουσικής I</u> : Δομικές παράμετροι της τονικής μουσικής. Συγχορδιακές δομές και αρμονικοί υπαινιγμοί. Εισαγωγή στην έννοια της αρμονικής λειτουργίας. Εισαγωγή στην τονική αντίστιξη. Ιεραρχικός χαρακτήρας τονικών μελωδικών δομών. Αρμονικός ρυθμός και εισαγωγή στην αναγωγική ανάλυση. Λειτουργίες T και D. Συγχορδίες I, V, V ⁷ , vii ^o , vii ^{o7} . Αντιστικτικές επεκτάσεις I και V. Λειτουργία PD. Πτωτικά φαινόμενα και αρμονική άρθρωση. Ενότητα, φράση και εισαγωγή στην έννοια της μορφολογικής δομής. Μοτίβο. Φθόγγοι διανθισμού. Συγχορδίες δεύτερης αναστροφής. Συγχορδίες VI και III. Κλασικές μορφές ενδοθεματικής οργάνωσης. Διατονικές αλυσίδες. Παρενθετικές δεσπόζουσες. Τονικοποίηση και μετατροπία. Διμερείς και τρι-μερείς μορφές. Συνεχείς και τμηματικές παραλλαγές. Τροπική μίξη. Αρχή ritornello. <u>Θεωρία και Πρακτική της Τονικής Μουσικής II</u> : Φούγκα. Χρωματική μετατροπία. Συγχορδίες βαρυμένης δεύτερης και αυξημένης έκτης. Τονική αμφισημία και επιφανειακή χρωματικότητα. Μορφή

σονάτα. Συμμετρικές δομές και χρωματικές αλυσίδες. Ζητήματα χρωματικής φωνοδότησης

Βιβλιογραφία

Aldwell, Edward & Carl Stealthier. *Harmony and Voice Leading*, 4^η εκδ. New York: Schirmer, 2010.

Berry, Wallace. *Form in Music*, 2^η εκδ. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1986.

Βούβαρης, Πέτρος. *Εισαγωγή στη μορφολογική ανάλυση της τονικής μουσικής: Μπαρόκ, κλασικισμός.* Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015.

Caplin, William E. *Analyzing Classical Form: An Approach for the Classroom.* New York: Oxford University Press, 2013.

Classical Form: A Theory of Formal Functions for the Instrumental Music of Haydn, Mozart, and Beethoven. New York: Oxford University Press, 1998.

Dreyfus, Laurence. *Bach and the Patterns of Invention.* Cambridge, MA: Harvard University Press, 1996.

Green, Douglass M. *Form in Music*, 2^η εκδ. New York: Holt, Rinehart and Wilson, 1979.

Hepokoski, James & Warren Darcy. *Elements of Sonata Theory: Norms, Types, and Deformations in the Late-eighteenth-century Sonata.* New York & Oxford: Oxford University Press, 2006.

Kennan, Kent. *Counterpoint*, 4^η εκδ. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1999.

Kerman, Joseph. *The Art of Fugue: Bach Fugues for Keyboard, 1715 - 1750.* Berkeley, CA: University of California Press, 2005.

Laitz, Steven G. *The Complete Musician.* New York: Oxford University Press, 2008.

Roig-Francolí, Miguel A. *Harmony in Context*, 2^η εκδ. New York: McGraw-Hill, 2010.

Salzer, Felix & Carl Schachter. *Counterpoint in Composition: The Study of Voice Leading.* New York: Columbia University Press, 1989.

Schoenberg, Arnold. *Fundamentals of Musical Composition.* Gerald Strang και Leonard Steon, εκδ. London: Faber & Faber, 1967.

Φιτσιώρης, Γιώργος. *Εισαγωγή στη Θεωρία και Ανάλυση της Τονικής Μουσικής.* Αθήνα: Νεφέλη, 2004.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με διάφορες πρακτικές θεωρητικές και αναλυτικές διαχείρισης της δομής της τονικής μουσικής, συσχετίζοντας μεταξύ τους παραμέτρους που αφορούν στη μελωδική, αντιστικτική, αρμονική και μορφολογική της διάσταση. Στόχος του μαθήματος είναι επίσης η ιστορική και κοινωνικοπολιτισμική πλαισίωση της έννοιας της τονικότητας, καθώς και η συνάρτηση των θεωριών που την αφορούν με ζητήματα ακρόασης και εκτέλεσης

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές μαθαίνουν να προσεγγίζουν ερμηνευτικά τη μελωδική, αντιστικτική και αρμονική δομή της τονικής μουσικής, μιας μουσικής που αφορά στο μεγαλύτερο ίσως μέρος του ρεπερτορίου το οποίο καλούνται να διαχειριστούν εκτελεστικά ή ακροαματικά κατά τη διάρκεια τόσο των σπουδών τους, όσο και της μελλοντικής σταδιοδρομίας τους. Συγκεκριμένα, μαθαίνουν να αντιλαμβάνονται τη σημασία της υιοθέτησης κατάλληλων θεωριών και συναφών μεθοδολογικών εργαλείων για την ερμηνευτική προσέγγιση της μουσικής δομής, να χρησιμοποιούν τα εργαλεία αυτά προκειμένου να τεκμηριώσουν και να υποστηρίξουν τις δομικές ερμηνείες που

προτείνουν, να συσχετίζουν τα πορίσματα των δομικών τους ερμηνειών με άλλες παραμέτρους της μουσικής εμπειρίας και, ως εκ τούτου, να αποκτούν βαθύτερη κατανόηση της μουσικής που εκτελούν ή/και προσλαμβάνουν.

Προαπαιτούμενα

Βασικές γνώσεις που αφορούν στη θεωρητική και πρακτική διαχείριση θεμελιωδών παραμέτρων της δυτικής μουσικής και της σχετικής σημειογραφίας, όπως φθογγικό υλικό, ρυθμός, μέτρο, διαστήματα, κλίμακες, συγχορδίες κλπ.

Κωδικός μαθήματος	ΠΑ0105, ΠΑ0206
Τίτλος Μαθήματος	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Β', Δ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής (όλες οι ειδικεύσεις).
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καλλιμοπούλου Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια,
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές όλων των ειδικοτήσεων των κατευθύνσεων Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής και Βυζαντινής Μουσικής. Μάθημα επιλογής για τις υπόλοιπες κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	1) Γραπτή εργασία που υποβάλλεται στη διάρκεια του εξαμήνου, 2) γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), έκφραση (ικανότητα ανάπτυξης τεκμηριωμένων επιχειρημάτων), χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στην ιστορία της ελληνικής μουσικής από την αρχαιότητα έως τον 20ο αιώνα.
Περιεχόμενο μαθήματος	Εξετάζονται βασικά στοιχεία που σχετίζονται με μουσικές πρακτικές και θεωρήσεις κατά την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα, τους βυζαντινούς και οθωμανικούς χρόνους και τη νεώτερη και σύγχρονη Ελλάδα, με έμφαση στην κατανόηση της μουσικής στο πολιτισμικό και ιστορικο-κοινωνικό της πλαίσιο. Παράλληλα, διερευνώνται μεθοδο-λογικά ζητήματα προσέγγισης των ιστορικών πηγών και μελετών, όπως επίσης η πορεία και οι μετασχηματισμοί της ελληνικής μουσικής ιστοριογραφίας κατά τον 19ο και 20ο αιώνα.
Βιβλιογραφία	West, M. L. 1999. <i>Αρχαία ελληνική μουσική</i> . Αθήνα: Παπαδήμας. Μαλιάρας, Ν. 2007. <i>Βυζαντινά μουσικά όργανα</i> . τόμος 1. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαρηγορίου-Νάκα. Ρωμανού, Κ. 2006. <i>Έντεχνη ελληνική μουσική στους νεότερους χρόνους</i> . Αθήνα: Κουλτούρα. Γουλάκη-Βουτυρά, Α. , επιμ. 2012. <i>Ελληνικά μουσικά όργανα : Αναζητήσεις σε εικαστικές και γραμματειακές μαρτυρίες (2000 π.Χ.-2000 μ.Χ.)</i> . Θεσσαλονίκη: ΑΠΘ, Τελλόγλειο Ίδρυμα. Γουλάκη-Βουτυρά, Α. 1995. <i>Μουσική, χορός και εικόνα. Η απεικόνιση της</i>

ελληνικής μουσικής και του χορού από τους Ευρωπαίους περιηγητές του 18ου και 19ου αι. Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφέλιμων Βιβλίων.

Δραγούμης, Μ. Φ. 2007. Από το Βυζάντιο στο ρεμπέτικο: μουσικολογικές περιπλανήσεις. [Αθήνα]: Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Εργαστήριο Ελληνικής Μουσικής.

Καλυβιώτης, Α. 2002. *Σμύρνη. Η μουσική ζωή 1900-1922*. Αθήνα: Music Corner & Τήνελλα.

Ρωμανού, Κ., 1996. *Εθνικής μουσικής περιήγησις, 1901-1912 : Ελληνικά μουσικά περιοδικά ως πηγή έρευνας της ιστορίας της νεοελληνικής μουσικής*. Αθήνα: Κουλτούρα.

Feldman, W. 1996. *Music of the Ottoman Court: Makam, Composition and the Early Ottoman Instrumental Repertoire*. Berlin: Verlag für Wissenschaft und Bildung.

Κυριακίδου-Νέστορος, Ά. 1993 *Η θεωρία της ελληνικής λαογραφίας: Κριτική ανάλυση*. Αθήνα: Ίδρυμα Μωραΐτη.

Σπυράκου Ε. 2008. *Οι Χοροί Ψαλτών κατά την βυζαντινή παράδοση*. Αθήνα: I.B.M.

Σκοπός

Το μάθημα έχει ως στόχο να προσφέρει στους φοιτητές ένα γενικό αναλυτικό πλαίσιο για την ιστορική θεώρηση και μελέτη της ελληνικής μουσικής.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές εισάγονται στην ιστορία της ελληνικής μουσικής και μουσικής ιστοριογραφίας και ενθαρρύνονται να τις προσεγγίσουν συγκριτικά και σε ιστορικό πλαίσιο.

Προαπαιτούμενα

Χωρίς προαπαιτούμενα.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0101-1, ΜΣ0102-1,
Τίτλος Μαθήματος	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-B'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής, Βυζαντινής Μουσικής (μόνο το μάθημα Ιστορίας της Μουσικής Ι)
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ρεντζεπέρη Άννα-Μαρία, Επίκουρη καθηγήτρια.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής, Βυζαντινής Μουσικής (μόνο το μάθημα Ιστορίας της Μουσικής Ι).
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2 Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης αξιολογείται η συμμετοχή του φοιτητή στην τάξη.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του ιστορικού πλαισίου, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού.
Περιγραφή μαθήματος	Τα μαθήματα της <i>Ιστορίας της Μουσικής I-II</i> πραγματεύονται την ιστορική πορεία και εξέλιξη της μουσικής από τις αρχές της ως τις μέρες μας. Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνονται τα χαρακτηριστικά και οι εκάστοτε νεωτερισμοί των διαφόρων περιόδων, η δημιουργία και η εξελικτική πορεία των ειδών σύνθεσης καθώς και τα χαρακτηριστικά του τρόπου σύνθεσης των συνθετών.
Περιεχόμενο μαθήματος	Εξετάζεται η μουσική στις πρωτόγονες κοινωνίες της παλαιολιθικής και νεολιθικής εποχής, στους πολιτισμούς της αρχαιότητας, στους πρώτους αιώνες της χριστιανικής λατρείας, στο Μεσαίωνα, την Αναγέννηση, το Μπαρόκ, τον Κλασικισμό, το Ρομαντισμό και τον 20 ^ο αιώνα.
Βιβλιογραφία	Γιάννου, Δημήτριος. <i>Ιστορία της Μουσικής – Σύντομη γενική επισκόπηση</i> , τόμος Α', University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1995 Michels, Ulrich (μεταφ. ΙΕΜΑ). <i>Άτλας της Μουσικής</i> , τόμος II, Φίλιππος Νάκας – Μουσικός Οίκος ΑΒΕΕΤΕ, Αθήνα, 1986 Headington, Christopher (μεταφ. Μ. Δραγουμής). <i>Ιστορία της δυτικής μουσικής – από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας</i> , τόμος Β', Γ. Δαρδανός – Κ. Δαρδανός Ο.Ε., Αθήνα, 1994 Salzmann, Eric (μεταφ. Γ. Ζερβός). <i>Εισαγωγή στη μουσική του 20^{ου} αιώνα</i> , Νεφέλη, Αθήνα, 1983 Φυλλάδια , στα οποία έχω συγγράψει προσωπικά ή έχω συλλέξει από

άλλες πηγές απαραίτητα στοιχεία, για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ της εξέλιξης της μουσικής και των ιστορικοκοινωνικών εξελίξεων καθώς και ο τρόπος διαμόρφωσης των διαφόρων ειδών σύνθεσης και των μουσικών στυλ στις διάφορες περιόδους.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχοι των μαθημάτων Ιστορίας της *Μουσικής* είναι η γνώση της ιστορικής πορείας της μουσικής σε σχέση με τις εκάστοτε ιστορικές και κοινωνικοπολιτικές συνθήκες καθώς και η σε βάθος κατανόηση της εξέλιξης της, όσον αφορά κυρίως στις τεχνικές σύνθεσης, τις φόρμες και τα μουσικά χαρακτηριστικά που διέπουν τις διάφορες χρονικές περιόδους και το έργο μεμονωμένων συνθετών. Η γνώση και κατανόηση αυτή θα βοηθήσει τους φοιτητές τόσο σε θεωρητικό όσο και σε καλλιτεχνικό επίπεδο.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0911
Τίτλος Μαθήματος	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΘΝΟΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Β', Δ', ΣΤ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Κατσανεβάκη Αθηνά, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής για τους φοιτητές των όλων των κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2 Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εργασία. Η παρακολούθηση των παραδόσεων κρίνεται απαραίτητη και λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση των φοιτητών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση, χρήση βιβλιογραφίας, ανάπτυξη κριτικής και συνδυαστική ικανότητας στην χρήση της βιβλιογραφίας και προσέγγιση διαφορετικών πεδίων έρευνας (Ιστορική Μουσικολογία, Εθνομουσικολογία, και έρευνα στον Ελληνικό χώρο) με προσανατολισμό στη δημιουργική τους συν-αξιολόγηση.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αφορά στη μικτή ιστορική και εθνο-μουσικολογική προσέγγιση των μουσικών περιοχών του ελλαδικού χώρου και στο συνδυασμό των δύο μεθόδων για την βαθύτερη κατανόηση των μουσικών του πολιτισμών.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα αποτελείται από διαλέξεις που συνδυάζονται με μουσικό/οπτικοακουστικό υλικό από εθνομουσικολογικές επιτόπιες έρευνες, μαρτυρίες των αρχαίων μουσικών κειμένων και άλλων ιστορικών πηγών σε συνδυασμό με την σχετική βιβλιογραφία. Η συζήτηση είναι μέρος του μαθήματος σαν αρχή για την εκπόνηση των εργασιών των φοιτητών. Γίνεται μία προσέγγιση του Ελληνικού μουσικού πολιτισμού με βάση την εντοπιότητά του αλλά ταυτόχρονα την συμμετοχή του στο μουσικό γίγνεσθαι της ευρύτερης ανατολικής Μεσογειακής λεκάνης με γνώμονες τις μεγάλες Ιστορικές περιόδους του Ελληνικού κόσμου: Αρχαία, Ελληνιστική, Ρωμαϊκή και Βυζαντινή και Οθωμανική και Νεότερη Ελληνική. Αναζητούνται οι μουσικές παράμετροι και εξελίξεις της μουσικής φόρμας αλλά ταυτόχρονα εξηγείται η μουσική αλλαγή μέσα από τις Ιστορικές και κοινωνικές παραμέτρους.
Βιβλιογραφία	Ελληνική Βιβλιογραφία: Κατσανεβάκη Αθηνά

Βλαχόφωνα και ελληνόφωνα τραγούδια περιοχής Βορείου Πίνδου: Ιστορική-Εθνομουσικολογική προσέγγιση: Ο Αρχαϊσμός τους και η σχέση τους με το Ιστορικό υπόβαθρο, Διδακτορική Διατριβή, ΑΠΘ Τμήμα Μουσικών Σπουδών 3 Τόμοι 7 κασέτες, 1998.

Γιάννης Πλεμμένος

2013: «Η «Θελξίθυμος» Μούσα της Ανατολής: Η Ασιάς Λύρα του Κωνσταντίνου Ψάχου και το κοινωνικό-ιδεολογικό της πλαίσιο», σ.101-134 στο Κωνσταντίνος Ψάχος: Ο Μουσικός, Ο Λόγιος, Πρακτικά Ημερίδας, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα, 2013.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία:

Jonathan McCollum and David G. Hebert:

Theory and Method in Historical Ethnomusicology(eds.), Rowman and Littlefield/Lexington Books, 2014.

Widdens Richard

1992: "Historical Ethnomusicology", in *Ethnomusicology: An Introduction*, edited by Helen Myers, 219-237, London: Macmillan.

Η Ελληνική του μετάφραση στο *Εισαγωγή στην Εθνομουσικολογία*, Επιστημονική επιμέλεια εισαγωγή Καλλιμοπούλου – Μπαλάντινα, Εκδόσεις Ασίνη 2014, σ.187-213.

Katsanevaki Athena

2010-2011: "Musical contests: A Contribution to a technical Development or a Dissolution of the "Lofty and Hellenic Style"? Approaching Historical Sources in the field of Ethnomusicology", in *Poesia, musica e agoni nella Grecia antica, Poetry, (Music and Contests in Ancient Greece)*, Proceedings of the IVth International Meeting of MOISA, Lecce, 28-30 October 2010, Rudiae, Ricerche sul Mondo Classico, 22-23 Vol.1 Editors: D.Castaldo-E.G.Giannachi- A.Manieri, Congedo, Editore, 167-192.

2011: "Chromaticism: A theoretical construction or a practical transformation?" *Musicology*, No.11/2011, 159-180.

2012: "Traditional Singing: Field Research or a Performing Art? Combining research methods and Teaching methods in one field (an introductory note)", in *Musical Practices in the Balkans: Ethnomusicological Perspectives*, Proceedings of the International Conference held from November 23 to 25 2011, Serbian Academy of Sciences and Arts, Institute of Musicology, Academic conferences volume CXLII Department of Fine Arts and Music Book 8, 149-166.

Εξειδικευμένη βιβλιογραφία

Aristotle. *Harmonic Elements Book II, Ancient Greek Writers*, Georgiades Editions, Athens, 1997.

Barker, Andrew. *Greek Musical Writings, Volume I, The Musician and his Art*. Cambridge University Press, 1984.

"*Heterophonia and Poikillia. Accompaniments to Greek Melody*". In *Mousike Metrica Ritmica E Musica Greca in Memoria di Giovanni Commoti*, E Cura di Bruno Gentili e Franca Perusino, Istituti Editoriali e Poligrafici Internazionali Pisa –Roma, 1995 p.41-60.

Blume, Horst –Dieter. *Einführung in das antike Theaterwesen*, Wissenschaftliche Buchgesellschaft Darmstadt, 1978, 1984, 1989.

Introduction to the Ancient Theatre, edition, Educational Institute of the National Bank of Greece, Athens, 1989. (Translated in Greek).

Borthwick E.K. *Notes on the Plutarch De Musica and the Cheiron of Pherecrates*, *Hermes*, p.60-73, 1968

Carle, Martin –Georgaki, *Anastasia Reconfiguring Ancient Greek Music Theory through Technology. An adaptive electronic tuning system on a*

reconstructed ancient Greek Barbiton. Unpublished paper.

Flaceliere, Robert *La vie quotidienne en Grèce au siècle de Périclès*, Librairie Hachette, 1971,1991.

Also:*The public and private life of Ancient Greeks*. Papadima editions
Trnaslated in Greek by Gera Vandorou, Athens 1991.

Hagel, Stefan. *Ancient Greek Music, A new technical History*, Cambridge University Press. 2009-2010.

Henderson, M.I. *The Growth of Ancient Greek Music* , The Music Review, IV, Volume 1, 1943, p.4-13.

Landels, John. *Music in Ancient Greece and Rome*, London and New York 1999.

Maas, Martha "Polychordia and the Fourth –Century Greek Lyre", The Journal of Musicology, Vol.10, No 1 Winter,1992,pp.74-88.

Mckinnon, James W. *The rejection of the aulos in Classical Greece*. Lang Festschrift Music and civilization: Essays in honour of Paul Henry Lang. New York and London p. 203-14, ISBN 0-393- 01677-3. 1999

Michaelides, Solon *Encyclopaedia of Ancient Greek music*. Second edition, Educational Institute of the National Bank of Greece, Athens, 1989. (In Greek).

Plutarch. *Plutarch's Moralia, De Musica*, The Loeb Classical Library. Pöhlmann, Egert- Spiliopoulou Ioanna. *Ancient Greek Music in the context of Ancient Greek Poetry: A contribution to the History of Greco-Roman Civilization*, Scientific Direction: Panos Vlagopoulos, Ionian University/ Musical Department/ Greek Music Laboratory, Corfu, 2007. (In Greek).

Reinach, Theodore. *La musique Grecque, (Greek Music)*, Institute for the Book-Kardamitsas , Athens,1999. Translated in Greek by Anastasia –Maria Karastathi, Introduction for the Greek Edition and musicological comments –Ilias Tsimbidaros, Athens,1999.

Stamou, Lelouda. "Plato and Aristotle on Music and Music Education: Lessons from Ancient Greece". *International Journal of Music Education*, 2002/39 p.3-16.

Wallace, W.Robert. "Music Theorists in Fourth –Century" Athens in *Mousike Metrica Ritmica E Musica Greca in Memoria di Giovanni Commoti*, E Cura di Bruno Gentili e Franca Perusino, Istituti Editoriali e Poligrafici Internazionali Pisa –Roma, 1995, p.17-39.

West, M.L. *Ancient Greek Music*. Clarendon Press – Oxford,1992

Franklin, J.C. "Musical Syncretism in the Greek Orientalizing Period" In: Eichmann, R.&A.D.Kilmer, E.Hickmann (eds.) *Studien zur Muzikarchäologie III: Archäologie früher Klangerzeugung und Tonordnungen: 441-451*, Berlin (Orient- Archäologie 10). 2002

Georgiades, Eleytherios. *Notes on Byzantine Music (courses on Byzantine Music unpublished)*, offered by Eleftherios Georgiades former Cantor of the Ecumenical Patriarchat of Constantinople (Istanbul).

Hagel, Stefan. 2008 "Reversing the Abstraction of Ancient Music Theory. The Case of the Genera", A.A.Both et al. (edd.) *Studien zur Musik-archäologie 6 Orient –Archäologie 22:461-75*. • 2009,2010: *Ancient Greek Music – A New Technical History*, Cambridge University Press. Karolidis, Paulus. *Historical map item B*, Loukopoulos Editions, Athens (In Greek).

The History of the Greek People (nation), Volume Prehistory and Proto-history Athenean Editions, Society for Historical Publications, 1980 (in Greek).

Iakovidis, Spiros. "Mycenean Art between the 14th and 11th century B.C" p.314-329, *The History of the Greek People (nation)*, Volume Prehistory and Proto-history Athenean Editions, Society for Historical Publications, 1980 (in Greek).

Katsanevaki, Athena. "Archaic elements in the vocal musical Tradition of the mountain population in Northern Greece" *Musicology*, No5, Belgrade, 2005, 207-244) •

Katsanevaki, Athena. 2012 "Archaic Pentatonic Melodies in Pindus Mountain-Range in Northern Greece. The hemitonic and anhemitonic pentatonic tunings in Greece and their contribution to the interpretation of early Ancient Greek musical forms." In: III Annual Meeting of MOISA: International Society for the Study of Greek and Roman Music and its Cultural Heritage" 1-3 October 2009, Ravenna, Dipartimento di Storie e Metodi per la Conservazione dei Beni Culturali. Published in electronic form by Acta- Alma DL Università di Bologna.
http://amsacta.cib.unibo.it/cgi/latest_tool •

Kortlandt, F *The Spread of the Indoeuropeans*, Scholarly article, 1989
<http://www.kortlandt.nl/publications/art111e.pdf>

Lavdas, Antonios "Music and the Ancient Greek Speech" in *Archaiologia* February/1985, pp.29-34 (in Greek)

Lubotsky, A. *The Old Phrygian Areyastis-Inscription*, *Kadmos* 27,9-26. 1988

Maas, Martha-Jane McIntosh Snyder. *Stringed Instruments of Ancient Greece*, Yale University Press, New Haven and London 1989

Maas, Martha. "Polychordia and the Fourth –Century Greek Lyre", *The Journal of Musicology*, Vol.10, No 1 Winter, 1992, 74-88.

Papadopoulos, Georgios. *Istoriki Episkopisis tis Vizantinis Ekklesiastikis Mousikis apo ton apostolikon Chronon mechri ton kath'imas (1–1900 m.X)* (A Historical Overview of the Byzantine Ecclesiastical Music, from the years of the Apostols up to now 1–1900 A.D), Tertios Editions, Katerini, 1990.

Psachos, K.A. *I parasimantiki tis Byzantinis Mousikis (The Byzantine musical notation)* Dionysos Editions, Athens, 1978 (In Greek)

Psachos, K.A. *The eight note system of Byzantine music both ecclesiastical and public and its harmonic sound*, editing and introduction by George I Hatzitheodorou. M Polychronakis, Neapoli Crete. 1980. (In Greek).

Wellesz, Egon. *A History of Byzantine Music and Hymnography*, second edition revised and enlarged. At the Clarendon Press, Oxford, 1962

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του συγχρονικού χαρακτήρα της Μουσικής του Ελληνικού χώρου ταυτόχρονα με την ιστορικότητά της και η ανάλυση της μορφής μέσα από την αιτιολόγησή της.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα είναι σε θέση να κατανοήσουν

- 1.την ανάγκη της διεπιστημονικής προσέγγισης
- 2.Την σχέση συγχρονικότητας και ιστορικότητας
- 3.Την βαθύτερη ανάλυση της μουσικής φόρμας και τα διαφορετικά επίπεδα ολοκλήρωσής της
4. Την χρήση και κριτική και συνδυαστική προσέγγιση της βιβλιογραφίας
5. Την βαθύτερη γνώση του μουσικού πολιτισμού στην Ελλάδα αλλά και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Προαπαιτούμενα

Βασικές δεξιότητες παραγωγής γραπτού λόγου και συγγραφής κειμένου δοκιμακού τύπου.

Κωδικός μαθήματος	ΠΑ0102, ΠΑ0204.
Τίτλος Μαθήματος	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΚΟΗΣ ΣΩΜΑΤΟΣ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Β'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Παπαδόπουλος Ηλίας, Τακτικός καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές των Ειδίκευσεων της Κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Μάθημα ελεύθερης επιλογής για όλους τους φοιτητές των Κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (Κλασικής) Μουσικής, Βυζαντινής Μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Τα μαθήματα Καλλιέργεια Ακοής Σώματος I και II αποτελούν αλυσίδα.
Αξιολόγηση	<p>Με διάκριση στην ιδιαίτερη επιστημονική και καλλιτεχνική φυσιογνωμία του κάθε περιγραφόμενου μαθήματος ως διδασκόμενου γνωστικού αντικειμένου, το ενδεικτικό πλαίσιο αξιολόγησης συμπεριλαμβάνει τρεις επιμέρους παραμέτρους δοκιμασιών, κατά συνεκτίμηση των οποίων εξάγεται η σχετική βαθμολογία έκαστου μαθήματος.</p> <p>A. Εκπόνηση Εργασίας υψηλών προδιαγραφών από τους φοιτητές και επίσημη – δημόσια παρουσίαση των Εργασιών εν είδει ανοιχτής διάλεξης στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο, όπου οι διδασκόμενοι καλούνται να τεκμηριώσουν την προσδοκώμενη επάρκεια και τους αναβαθμούς κατανόησης και εμπέδωσης ως προς την ύλη που διδάχτηκαν στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων και το βαθμό ανταπόκρισής τους επίσης, στα θέματα επιστημονικής – καλλιτεχνικής έρευνας και μελέτης, καινοτομίας και ανάπτυξης θεωρίας και της νέας γνώσης που προάγεται στα περιγραφόμενα μαθήματα. Οι φοιτητές της Ειδίκευσης «Ποιητική» ειδικότερα, έχουν να ολοκληρώσουν ικανό αριθμό συνθέσεων σε κάθε εξάμηνο των σπουδών και να επιμεληθούν τη δημόσια παρουσίαση των έργων τους-διαδικασία απαραίτητη για την εμπειρία και τη γνώση του αντικειμένου.</p> <p>B. Αναπτυσσόμενες δυναμικές δημιουργικής εξέλιξης των σπουδαστών κατά την ενεργό συμμετοχή τους στα μαθήματα και στις τακτικές ασκήσεις που πραγματοποιούνται, καθώς και η προσωπική πρωτοβουλία που αναλαμβάνουν υπέρ της γόνιμης συνεργασίας διδασκόντων και φοιτητών, συνθετών και εκτελεστών της οικείας κατεύθυνσης και του τμήματος και υπέρ της προόδου εν γένει της μουσικής που επέλεξαν να υπηρετήσουν.</p>

Γ. «Μεθοδικότητα- ευρηματικότητα- μουσική σύνεσις»

η αξιολογική σημασία και βαρύτητα των τριών ορισμών αυτών, άρρηκτα συνυφασμένο με τη φύση της μουσικής τέχνης και επιστήμης και το κύρος κατά συνέπεια των εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών μουσικών σπουδών που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του οικείου τμήματος, αποσαφηνίζεται στις ακόλουθες σχετικές περιλήψεις.

α. *Μεθοδικότητα*: Σημαίνει, κατά πόσο κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει εφαρμόσει και προσαρμόσει στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα τα συστήματα της *Αρμονίας του Ρυθμού* και του *Λόγου* (που αποτελούν τις τρεις υποστάσεις του Μέλους) και κατά κύριο λόγο τα «*Συντάγματα της Μουσικής*» που διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων.

β. *Ευρηματικότητα*: Το κατά πόσο ο φοιτητής ανταποκρίνεται ενεργά και δημιουργικά στις αξιώσεις, τη διεύρυνση και την εξέλιξη του αντικειμένου, τα οποία αναλαμβάνει σε προσωπικό επίπεδο και εφαρμόζει στην προσωπική του δημιουργία.

γ. *Μουσική σύνεσις*: Αποτελεί τον ανώτατο αναβαθμό ολοκλήρωσης στην εξέλιξη του μουσικού – καλλιτέχνη, που σημαίνει το κατά πόσο ο μουσικός αντιλαμβάνεται την συνοχή της όλης Μουσικής – Ποιητικής και τη συμπαντική τους υπόσταση, επιδεικνύοντας το ανάλογο καλλιτεχνικό ήθος.

Ασκούμενες δεξιότητες

Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

Οι φοιτητές διδάσκονται σε εφαρμοσμένο ερευνητικό και συστηματικό επίπεδο τα τέσσερα «Μουσικά Συντάγματα της Αρμονίας» (του Δώρειου, του Φρύγιου, του Μιξολύδιου και του Συντονολύδιου) με διάκριση στα τρία γένη (Διατόνου, Χρώματος, Εναρμόνιου) και στην παραδοχή ότι τα «Συντάγματα» συνέχουν όλους τους Τρόπους/Τόνους της μελοποιείας, πάνω στα οποία θεμελιώνεται το Μέλος της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής σε διαχρονική προοπτική. Εξετάζεται εκτενώς η τριαδική φύση και σύσταση του Μέλους καθώς και η ιστορική του διαδρομή.

Περιεχόμενο μαθήματος

Το περιεχόμενο και το εύρος του εργαστηριακού μαθήματος κορμού του Π.Σ. «*Καλλιέργεια Ακοής/Σώματος*», θεμελιώνει κατά πράξη και θεωρία αναδιδασκώμενη γνώση που αποσαφηνίζει τα συναφή θέματα με την «*Φύση και Υπόσταση του Ρυθμού και της Ρυθμικής ως αντίστοιχης επιστήμης*», σύμφωνα με τις «*άνωθεν αρχές και φυσικές αιτίες και την Τριαδική σύσταση που διέπουν το Μέλος στην ΕΠΜ*».

α. Το μάθημα πραγματεύεται τις «*δύο ιδέες κίνησης στη Μουσική, της κίνησης φωνής και κίνησης σώματος και την Μεσότητα του Ρυθμού*» στη μουσική δημιουργία και πράξη.

β. Το μάθημα εστιάζει κατά καίριο λόγο στην καινοτόμο γνώση και θεωρία περί των «*Συστημάτων του Ρυθμού*» που υπηρετούν την

ανθρώπινη φωνή και την σωματικότητα της μουσικής, με διάκριση στα τέσσερα ρυθμικά γένη, «του Ιαμβικού, του Δακτυλικού, του Παιωνικού και του Επίτριτου».

γ. «Κατανόηση του πλαισίου και των στόχων του μαθήματος - εναρκτήριοι διάλεξη – συζήτηση για την ενημέρωση και κατατόπιση των φοιτητών», ώστε να γνωρίζουν εκ των προτέρων :

1^{ον} Την ύλη και την οδό του μαθήματος και την μέθοδο και ασκητική για την αφομοίωση και εμπέδωση της αναδιδασκώμενης γνώσης.

2^{ον} Τις δυσκολίες και τα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν και τους τρόπους υπέρβασης και μετουσίωσής τους σε δημιουργικά μαθησιακά κίνητρα.

3^{ον} Τις απαραίτητες δεξιότητες εφαρμοσμένης έρευνας και μελέτης που έχουν να αναπτύξουν και την πρωτοβουλία τους για την γόνιμη συνεργασία διδασκόντων και διδασκομένων.

4^{ον} Το είδος και το περιεχόμενο της Εργασίας που έχουν να εκπονήσουν και η σχετική βιβλιογραφία και σημειώσεις.

5^{ον} Τους όρους Αξιολόγησης του μαθήματος τη Διαφάνεια της αξιολογικής διαδικασίας.

2. «Οι θεματικές ενότητες του περιεχομένου»

α. Έκθεση των βασικών αρχών, των θεωρημάτων και αξιωμάτων σχετικά με την ύλη και γνώση του μαθήματος.

β. Πλήρης ανάλυση και εξήγηση των «πέντε μερών της Ρυθμικής και των στοιχείων του κάθε μέρους»

γ. Σύσταση των Ποδών και των ποδικών γενών του Ρυθμού.

δ. Οι τέσσερις κατηγορίες στα Συστήματα του Ρυθμού, « απλοί και ασύνθετοι πόδες, απλοί και σύνθετοι πόδες, συζυγίες, μέτρα».

ε. Η εφαρμογή και ο τρόπος μεθάρμοσης των Συστημάτων του Ρυθμού στο οικείο μουσικό όργανο και τη φωνή αντίστοιχα από τον κάθε φοιτητή, μέσω εργαστηριακών ασκήσεων και παρουσιάσεων.

στ. Εκπόνηση εργασίας στα πλαίσια του μαθήματος και ανάπτυξη δεξιοτήτων εφαρμοσμένης έρευνας και μελέτης και ευρηματικότητας καθώς και η τακτική συλλογική δημιουργία και παρουσίαση μουσικών έργων διδασκόντων και φοιτητών στα πρότυπα και τους στόχους του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Αριστόξενου, « Αρμονικά και Ρυθμικά στοιχεία»

Αριστείδη Κοϊντυλιανού, «Περί Μουσικής»

Αναφορές περί μουσικής στα έργα του Αριστοτέλη και του Πλάτωνα

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις κατάλληλες βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή, και η δημιουργία δυναμικά γνήσιων μουσικών και δημιουργών, οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν δραστηριότητα είτε ως μουσικοσυνθέτες και εκτελεστές/ τραγουδιστές, είτε ως μέλη παραδοσιακών και άλλων μουσικών συνόλων , είτε ως εκπαιδευτικοί, είτε για τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Σφαιρική θέαση και ενσυναίσθηση, ευρηματικότητα και δημιουργικότητα. Κατανόηση του πλαισίου και εφαρμογή του στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα. Ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης - πρόσληψης, ακουστικές και δημιουργικές δεξιότητες, γνώση

και κατανόηση της μουσικής ύλης στη βάση της συνοχής του αναδιδασκόμενου γνωστικού αντικειμένου. Φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες και δεξιότητες επιστημονικής έρευνας και μελέτης. Ανάπτυξη «διάκρισης, νοητικής και πνευματικής διαύγειας» και μουσικού ήθους αντίστοιχα. Ανεξαρτησία και πρωτοβουλία για την γόνιμη συνεργασία διδασκόμενων και διδασκόντων, φύση του αυτοσχεδιασμού και της ελεύθερης έκφρασης στη βάση της προσωπικότητας.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Τίτλος Μαθήματος	ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ I-VIII
Επιλέξιμα πεδία	Βιολί, Βιολοντσέλο, Κοντραμπάσο, Φλάουτο, Όμποε, Κλαρινέτο, Κρουστά, Ερμηνεία και Εκτέλεση Ψαλτικής, Ούτι, Παραδοσιακό Κλαρίνο, Λύρα, Τρίχορδο Μπουζούκι, Ακορντεόν, (Όλα τα παραπάνω κατόπιν ακρόασης), Δημοτικό Τραγούδι, Εκτελεστικές Πρακτικές Λαϊκών Οργάνων, Εργαστήριο Κιθάρας, Εργαστήριο Σύνθεσης, Ορχήστρα, Μουσική Δωματίου, Πρακτικές Εκτέλεσης Σύγχρονης μουσικής, Σύνολα κρουστών, Χορωδία.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Η'.
Διδάσκοντες	Παπαδόπουλος Ηλίας, Τακτικός Καθηγητής, Παπαματθαίου-Μάτσκε Ούβε, Τακτικός Καθηγητής, Πάτρας Δημήτριος, Τακτικός Καθηγητής, Τσόπελα Βίγια, Τακτική Καθηγήτρια, Χανδράκης Δημήτριος Τακτικός Καθηγητής, Βασιλειάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ατζακάς Ευθύμιος, Επίκουρος Καθηγητής, Αχαλινωτόπουλος Γερμανός, Επίκουρος Καθηγητής, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος Καθηγητής, Παπανδρέου Έλενα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πέτριν Ίγκορ, Επίκουρος Καθηγητής, Ράπτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής, Σινόπουλος Σωκράτης, Επίκουρος καθηγητής, Τσικουρίδης Ελευθέριος, Επίκουρος Καθηγητής, Κατσανεβάκη Αθηνά, Ε.Ε.Π.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες.
ECTS ανά εξάμηνο	6
Γλώσσα	Ελληνικά, άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές με ειδίκευση "Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές".
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό, Ομαδικό εργαστηριακό, ανάλογα με το πεδίο.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε ανά φοιτητή στα ατομικά καλλιτεχνικά αντικείμενα, 3Ω/Ε στα ομαδικά εργαστηριακά μαθήματα.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Παράσταση διάρκειας 10'-20' με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την παρουσίαση των εβδομαδιαίων προόδων στο μάθημα, ηχογραφήσεις και την διαδραστική συμμετοχή στα μαθήματα.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, ανάπτυξη δεξιοτεχνίας, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου,

ανεξαρτησία, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

Παρουσίαση των εβδομαδιαίων προόδων. Εμβάθυνση σε τεχνικές, αισθητικές, ερμηνευτικές και ιστορικές παραμέτρους του μουσικού υλικού. Εισαγωγή σε επόμενο/α έργο/α ρεπερτορίου, επιλεγμένα με κριτήριο τις ιδιαιτερότητες, το υπόβαθρο, τις δυνατότητες των φοιτητών.

Περιεχόμενο μαθήματος

Η ύλη των εξαμήνων διαφοροποιείται ως προς τις τεχνικές δυσκολίες, την εποχή, τις αισθητικές κατευθύνσεις ανάλογα με το πεδίο.

Σκοπός

Για όσους συνεχίσουν στην ειδίκευση ΕΜΣ, σκοπός είναι ολοκληρώνοντας τις σπουδές τους να έχουν καλλιεργήσει τις τεχνικές του δεξιότητες και τη μουσική του αντίληψη σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι σε θέση να συμπράττουν σε μουσικές δραστηριότητες και να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να συνδέουν τη μουσική θεωρία με την πράξη, να μελετούν αποτελεσματικά, να αναπτύσσουν κριτική μουσική ερμηνεία και παραστατικές δεξιότητες.

Προαπαιτούμενα

Οι φοιτητές/τριες της ειδίκευσης Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές μπορούν να παρακολουθήσουν Ατομικό Καλλιτεχνικό Αντικείμενο κατόπιν ακρόασης στην οποία πρέπει να παρουσιάσουν έργα που έχουν προετοιμάσει. Κατά την ακρόαση διαπιστώνεται αν ο υποψήφιος διαθέτει επαρκείς τεχνικές και μουσικές δυνατότητες για να παρακολουθήσει επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών του καλλιτεχνικού αντικείμενου. Στα ομαδικά καλλιτεχνικά αντικείμενα δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα. Εξαιρούνται το Εργαστήριο Κιθάρας και το Εργαστήριο Σύνθεσης στα οποία απαιτείται ακρόαση και ο αριθμός προσφερομένων θέσεων ανά έτος είναι περιορισμένος.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ 5901, ΜΣ 5902
Τίτλος Μαθήματος	KΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-ΣΤ'.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής μουσικής, ειδικεύσεις εγχόρδων, πνευστών, κρουστών και μονωδίας.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Σιαμέτη Βικτωρία, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής και για τους φοιτητές της ειδίκευσης Ακορντεόν. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Το μάθημα είναι εργαστηριακό και στο τέλος του εξαμήνου δίνεται μία μουσικοκινητική παράσταση. Οι φοιτητές βαθμολογούνται και για την μαθησιακή τους πορεία αλλά και για την σκηνική τους παρουσία. Οι φοιτητές αξιολογούνται κατά την διάρκεια του μαθήματος, σε σχέση με την επιμέλεια και τη θετικότητα τους να ασχοληθούν με τις σωματικές και ψυχολογικές αδυναμίες οι οποίες επηρεάζουν τον τρόπο που παίζουν ένα μουσικό όργανο ή που τραγουδούν και κατ' επέκταση την σκηνική τους παρουσία. Επίσης βαθμολογούνται σε σχέση με την φαντασία και τη διάθεση πειραματισμού όταν αναπτύξουν και παρουσιάσουν σε μορφή παράστασης το κινησιολογικό τους κομμάτι. Τέλος απαιτείται επαρκής αριθμός παρουσιών
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες συνόλων, δεξιότητες άσκησης και δοκιμών, ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Η διδασκαλία του μαθήματος συνοψίζεται σε τρεις άξονες: Μουσική, Σώμα, Χώρος.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ο φοιτητής μαθαίνει μέσα από βαθιά χαλάρωση, αναπνευστικές και απλές κινησιολογικές ασκήσεις να αποφορτίζει το σώμα του από το άγχος και τη σωματική ένταση. Το σώμα του ελευθερώνεται και μπορεί με μεγαλύτερη άνεση να παίξει το μουσικό του όργανο ή να τραγουδήσει. Βασικό στοιχείο στην διδασκαλία είναι η παρατήρηση της σωστής σωματικής στάσης των φοιτητών και η διόρθωση αυτής σε σχέση με το όργανο που παίζουν ή της κίνησης τους στην σκηνή. Επίσης σημαντικό κεφάλαιο στην

διδασκαλία είναι η εστίαση στην ενδυνάμωση της σκηνικής παρουσίας των φοιτητών ώστε να αναπτύξουν ένα ισχυρό σκηνικό εκτόπισμα. Μέρος της διδασκαλίας είναι και ο χειρισμός του μουσικού οργάνου με πιο αυτοσχεδιαστικό και βιωματικό τρόπο (για παράδειγμα, δοκιμάζω να το μεταφέρω στο χώρο διαφορετικό κινητικό τρόπο), έτσι όταν κληθώ να παίξω το μουσικό αυτό όργανο έχει γίνει ένα κομμάτι του σώματός μου και ο ήχος του κατ' επέκταση καλλιεργείται από πιο σωματικές και αυτοσχεδιαστικές διαδρομές δημιουργώντας έτσι μία μεγαλύτερη ελευθερία και άνεση προς τον αυτοσχεδιασμό. Άλλο ένα στοιχείο που εστιάζεται το μάθημα είναι η Οπτική και ο Χώρος: πώς να παρατηρούν οι φοιτητές το σκηνικό χώρο και να τον μετατρέπουν. Για παράδειγμα αν ο φοιτητής τοποθετηθεί σε έναν απλό έως και μερικές φορές άχαρο χώρο, μαθαίνει να τοποθετεί τον εαυτό του στο πιο ενδιαφέρον σημείο του χώρου ώστε η επιλογή του να δημιουργήσει σκηνική «άποψη» και να μετατρέψει το χώρο αυτό σε «ενδιαφέροντα». Κατ' επέκταση ο φοιτητής μαθαίνει να συνομιλεί με την αρχιτεκτονική του χώρου επαναπροσδιορίζοντας τη σχέση θεατή και μουσικού καθώς επιλέγει να τοποθετηθεί σε μία πιο "εναλλακτική" θέση στο χώρο. Στην πορεία του μαθήματος αφού σταδιακά κατακτιούνται τα παραπάνω στοιχεία οι φοιτητές τα χρησιμοποιούν αυτοσχεδιαστικά και δημιουργούν σύνθετες μουσικοκινητικές ή φωνητικές εκτελέσεις (performances), το έργο αυτό είναι ατομικό ή ομαδικό και το αποτέλεσμα είναι το σώμα, η μουσική και ο χώρος να δημιουργούν μία ενιαία έκφραση.

Βιβλιογραφία

Προτείνεται παρακολούθηση μαγνητοσκοπημένων παρα-στάσεων των παρακάτω καλλιτεχνών: Laurie Anderson, Meredith Monk, Pina Bausch, Jan Fabre, Heiner Goebbels.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι το σώμα να προσεγγιστεί ως μία μουσική κινητική οντότητα. Στην πορεία οι φοιτητές ξεμπλοκάρουν το σώμα τους σε σχέση με την μουσική τους έκφραση και στη συνέχεια δημιουργούν μία μικρής διάρκειας κινησιολογική - μουσική παράσταση.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές συνειδητοποιούν το σώμα τους, και αποκτούν τον αυτοέλεγχό του, παρατηρούν τις ψυχολογικές διαβαθμίσεις τους και εστιάζουν στην εναρμόνιση τους ώστε να έχουν την καλύτερη εσωτερική στάση όταν παίζουν ένα όργανο ή τραγουδούν. Στην πορεία κατακτούν ένα σώμα ποιο ελεύθερο και εκφραστικό με δυνατό σκηνικό εκτόπισμα. Ενώ αναπτύσσοντας το στοιχείο του σωματικού αυτοσχεδιασμού σε σχέση με το όργανο ή τη φωνή δημιουργούν σύντομες μουσικές, κινησιολογικές παραστάσεις οι οποίες τους εξοικειώνουν με σύγχρονα μουσικά ρεύματα. Ο παραπάνω τρόπος τους καθιστά πιο πλούσιους και «ανταγωνιστικούς» στην μουσική αρένα.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ1100-2, ΜΣ0610-1.
Τίτλος Μαθήματος	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΙΚΗΣ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-Η'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες οι κατευθύνσεις.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Γλώσσα	Ελληνικά.
Διδάσκοντες	Παπασταύρου Δήμητρα, Συμβασιούχος
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Συμμετοχή στις συζητήσεις του μαθήματος. Γραπτές εξετάσεις εξαμήνου διάρκειας 120'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες: σκέψης, ανάλυσης, κρίσης.
Περιγραφή μαθήματος	Ορισμός του κοινού παρανομαστή των χαρακτηριστικών που παρουσιάζει μια ομάδα ανθρώπων, εν προκειμένω των ανθρώπων που ακούν την μουσική της κλασικής παράδοσης. Η αξιοποίηση κάθε στοχασμού που αξιολογεί την συμπεριφορά αυτής της ομάδας. Το πλέγμα των σχέσεων (μεταξύ ήχων, ήχων-μουσικών, μουσικών-κοινού, χώρου συναυλιών-ανθρώπων, κτλ.) και τον τρόπο που όλα συνδέονται μεταξύ τους για την ανεύρεση ή την επιβεβαίωση του "Ποιοί είμαστε".
Σκοπός	Η απόκτηση εκείνης της γνώσης ώστε το αντικείμενο των σπουδών τους να είναι χρήσιμο σε όλο το εύρος της κοινωνίας.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές μαθαίνουν να συνεργάζονται και να συζητούν μεταξύ τους προσπαθώντας να προσδιορίσουν τον ρόλο της τέχνης της μουσικής με αμφισβητήσεις και παραδοχές πέραν των καθιερωμένων.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ 9361, ΜΣ 9362.
Τίτλος Μαθήματος	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-Δ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Βυζαντινής μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πάρης Κυριάκος-Νεκτάριος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές της κατεύθυνσης βυζαντινής μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες
Περιγραφή μαθήματος	Ιστορία της χριστιανικής λατρείας. Ο τόπος της χριστιανικής λατρείας. Περίοδοι χριστιανικής υμνογραφίας. Αρχαϊκοί ύμνοι, τροπάρια, ψαλτήριο, κοντάκιο, κανόνας. Ερμηνεία ύμνων.
Περιεχόμενο μαθήματος	Λειτουργική Ι: Γένεση και εξέλιξη της χριστιανικής λατρείας (Ιστορικές προϋποθέσεις, Αποστολική και Μεταποστολική εποχή, Η περίοδος των Διωγμών, Η περίοδος της ακμής, Από την Εικονομαχία έως την Άλωση, Τουρκοκρατία-Μεταρρύθμιση, Νεώτεροι χρόνοι). Ο χριστιανικός ναός. Ο συμβολισμός στην ορθόδοξη λατρεία. Λειτουργική ΙΙ: Περίοδοι χριστιανικής υμνογραφίας Αρχαϊκοί ύμνοι, τροπάρια, ψαλτήριο, κοντάκιο, κανόνας. Ερμηνεία ύμνων.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώση της ιστορίας και της αισθητικής του περιβάλλοντος των λατρευτικών ακολουθιών, του χώρου στον οποίο χρησιμοποιείται και αναπτύσσεται η βυζαντινή μουσική. Γνώση των θεμάτων της εκκλησιαστικής υμνολογίας, των τροπαρίων τα οποία ενδύει μελωδικώς η βυζαντινή μουσική.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ2801, ΜΣ2802, ΜΣ2803, ΜΣ2804
Τίτλος Μαθήματος	ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΚΗ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ I-IV
Επιλέξιμα πεδία	Μονωδία.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-Η'.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Καθαρίου Αγγελική, συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της ειδίκευσης „Μονωδία“ της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση.	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος „Μελοδραματική-Συμμετοχή σε παραστάσεις II“ το μάθημα „Μελοδραματική – Συμμετοχή σε Παραστάσεις I“ κοκ.
Αξιολόγηση	Παράσταση με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες/παραστάσεις με την συμφωνική ορχήστρα και χορωδία του Τμήματος και την εξέλιξη και απόδοση κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα. Διάρκεια παράστασης περίπου 60'
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συνείδηση, επικοινωνιακές δεξιότητες
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής διδάσκεται το ρόλο και τη μουσική/δραματική σολιστική γραμμή ενός λυρικού έργου, πάντα σε συνάρτηση και συνάφεια με τις υπόλοιπες σολιστικές και συνοδευτικές γραμμές μαθαίνοντας τη σύμπραξη με την ορχήστρα και χορωδία, χρησιμοποιώντας όλες τις τεχνικές για την άρτια ερμηνεία (μουσική και δραματική) του συγκεκριμένου ρόλου, ταυτόχρονα με την ευαισθητοποίηση στη μουσική ερμηνεία και στην απόδοση του μουσικού κειμένου. Μεγάλο βάρος δίνεται στην ερμηνεία του κανονικού ρεπερτορίου αλλά και στη σωστή επιλογή του με βάση τις ιδιαιτερότητες του κάθε φοιτητή. Επίσης διδάσκονται τεχνικές μελέτης, σωματικής συνείδησης και επαφής με το κοινό. Από τους υποψήφιους της ειδίκευσης αναμένεται να έχουν

αποκτήσει ήδη μια αξιόλογη τεχνική και εμπειρία στην ερμηνεία και προετοιμασία ενός λυρικού ρόλου και στη συνεργασία με μεγάλα μουσικά σύνολα. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ανάληψη καλλιτεχνικών πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους φοιτητές.

Περιεχόμενο μαθήματος	Ρεπερτόριο Όπερας και γενικά λυρικών έργων από τον 18 ^ο έως και τον 21ο αιώνα. Η ύλη ανά εξάμηνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς το στυλ, την εποχή, τις σχολές και τις τεχνικές δυσκολίες.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος είναι, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία του φοιτητή/τριας, είτε ως σολίστ, είτε ως μέλος φωνητικών μουσικών συνόλων εισάγοντας τους στο κόσμο των σκηνικών παραγωγών με τη σύμπραξη μεγάλων μουσικών συνόλων.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές ασκούνται στους συγκεκριμένους ρόλους, αναπτύσσουν την κριτική μουσική ερμηνεία και τις παραστατικές τους δεξιότητες, συνεργάζονται με σκηνοθέτες για την δραματική τους εξέλιξη, μαθαίνουν να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους. Αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους μέσω της σχέσης τους με τους διδάσκοντες και τους συμφοιτητές τους ενώ αποκτούν εμπειρία ως σολίστες σε συνεργασίες με ορχήστρα και χορωδία.
Προαπαιτούμενα	Απαιτείται υψηλό επίπεδο τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών και αποκτάται και κατά τη διάρκεια των σπουδών. Η ύλη των ακροάσεων αυτών αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος

Κωδικός μαθήματος	ΠΑ0302, ΠΑ0402
Τίτλος Μαθήματος	ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΓΕΝΕΙΑΣ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-ΣΤ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Παπαδόπουλος Ηλίας, Τακτικός καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των Ειδিকেύσεων Δημοτικό Τραγούδι, Τοξωτά Έγχορδα (Λύρα, Βιολί), Αυλός (Κλαρίνο, Καβάλι, Νέι, Φλογέρα, Ζουρνάς, Άσκαυλος), Νυκτά Έγχορδα (Κανονάκι, Ούτι, Λαούτο, Ταμπουράς, Τρίχορδο Μπουζούκι), Κρουστά και Σαντούρι της Κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της Ειδίκευσης "Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές" της κατεύθυνσης "Ελληνική Παραδοσιακή(Δημοτική) Μουσική". Μάθημα ελεύθερης επιλογής για όλους τους φοιτητές των Κατευθύνσεων "Ευρωπαϊκής (Κλασικής) Μουσικής", "Βυζαντινής Μουσικής" "Σύγχρονης Μουσικής".
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Τα μαθήματα Μέλος της Τριγενείας Ι και ΙΙ αποτελούν αλυσίδα.
Αξιολόγηση	<p>Με διάκριση στην ιδιαίτερη επιστημονική και καλλιτεχνική φυσιογνωμία του κάθε περιγραφόμενου μαθήματος ως διδασκόμενου γνωστικού αντικείμενου, το ενδεικτικό πλαίσιο αξιολόγησης συμπεριλαμβάνει τρεις επιμέρους παραμέτρους δοκιμασιών, κατά συνεκτίμηση των οποίων εξάγεται η σχετική βαθμολογία έκαστου μαθήματος.</p> <p>Α. «Εκπόνηση Εργασίας υψηλών προδιαγραφών από τους φοιτητές και επίσημη – δημόσια παρουσίαση των Εργασιών εν είδει ανοιχτής διάλεξης στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο, όπου οι διδασκόμενοι καλούνται να τεκμηριώσουν την προσδοκώμενη επάρκεια και τους αναβαθμούς κατανόησης και εμπέδωσης ως προς την ύλη που διδάχτηκαν στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων και το βαθμό ανταπόκρισής τους επίσης, στα θέματα επιστημονικής – καλλιτεχνικής έρευνας και μελέτης, καινοτομίας και ανάπτυξης θεωρίας και της νέας γνώσης που προάγεται στα περιγραφόμενα μαθήματα. Οι φοιτητές της Ειδίκευσης «Ποιητική» ειδικότερα, έχουν να ολοκληρώσουν ικανό αριθμό συνθέσεων σε κάθε εξάμηνο των σπουδών και να επιμεληθούν τη δημόσια παρουσίαση των έργων τους-διαδικασία απαραίτητη για την εμπειρία και τη γνώση του αντικείμενου».</p> <p>Β. «Αναπτυσσόμενες δυναμικές δημιουργικής εξέλιξης των σπουδαστών κατά την ενεργό συμμετοχή τους στα μαθήματα και στις τακτικές</p>

ασκήσεις που πραγματοποιούνται, καθώς και η προσωπική πρωτοβουλία που αναλαμβάνουν υπέρ της γόνιμης συνεργασίας διδασκόντων και φοιτητών, συνθετών και εκτελεστών της οικείας κατεύθυνσης και του τμήματος και υπέρ της προόδου εν γένει της μουσικής που επέλεξαν να υπηρετήσουν».

Γ.«Μεθοδικότητα- ευρηματικότητα- μουσική σύνεσις»- η αξιολογική σημασία και βαρύτητα των τριών ορισμών αυτών, άρρηκτα συνηφασμένο με τη φύση της μουσικής τέχνης και επιστήμης και το κύρος κατά συνέπεια των εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών μουσικών σπουδών που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του οικείου τμήματος, αποσαφηνίζεται στις ακόλουθες σχετικές περιλήψεις.

α. *Μεθοδικότητα:* Σημαίνει, κατά πόσο κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει εφαρμόσει και προσαρμόσει στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα τα συστήματα της *Αρμονίας του Ρυθμού* και του *Λόγου* (που αποτελούν τις τρεις υποστάσεις του Μέλους) και κατά κύριο λόγο τα «*Συντάγματα της Μουσικής*» που διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων.

β. *Ευρηματικότητα:* Το κατά πόσο ο φοιτητής ανταποκρίνεται ενεργά και δημιουργικά στις αξιώσεις, τη διεύρυνση και την εξάλιξη του αντικειμένου, τα οποία αναλαμβάνει σε προσωπικό επίπεδο και εφαρμόζει στην προσωπική του δημιουργία.

γ. *Μουσική σύνεσις:* Αποτελεί τον ανώτατο αναβαθμό ολοκλήρωσης στην εξέλιξη του μουσικού – καλλιτέχνη, που σημαίνει το κατά πόσο ο μουσικός αντιλαμβάνεται την συνοχή της όλης Μουσικής – Ποιητικής και τη συμπαντική τους υπόσταση, επιδεικνύοντας το ανάλογο καλλιτεχνικό ήθος.

Ασκούμενες δεξιότητες

Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανα-συνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παρά-στασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαι-σίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

Οι φοιτητές διδάσκονται σε εφαρμοσμένο ερευνητικό και συστηματικό επίπεδο τα τέσσερα «Μουσικά Συντάγματα της Αρμονίας» (του Δώρειου, του Φρύγιου, του Μιξολύδιου και του Συντονολύδιου) με διάκριση στα τρία γένη (Διατόνου, Χρώματος, Εναρμόνιου) και στην παραδοχή ότι τα «Συντάγματα» συνέχουν όλους τους Τρόπους/Τόνους της μελοποιείας, πάνω στα οποία θεμελιώνεται το Μέλος της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής σε διαχρονική προοπτική. Εξετάζεται εκτενώς η τριαδική φύση και σύσταση του Μέλους καθώς και η ιστορική του διαδρομή.

Περιεχόμενο μαθήματος

Το περιεχόμενο και το εύρος του εργαστηριακού μαθήματος κορμού του Π.Σ. «*Μέλος της Τριγενείας*», θεμελιώνει κατά πράξη και θεωρία αναδιδασκώμενη γνώση που αποσαφηνίζει τα συναφή θέματα με την «*Φύση και Υπόσταση της Αρμονίας και της αρμονικής ως αντίστοιχης επιστήμης*», σύμφωνα με τις «*άνωθεν αρχές και φυσικές αιτίες και την Τριαδική σύσταση που διέπουν το Μέλος στην ΕΠΜ*».

α. Το μάθημα εστιάζει κατά καιρίο λόγο στην καινοτόμο γνώση και θεωρία περί των **«Μουσικών Συνταγμάτων»*** τα οποία αποτελούν τα σφαιρικότερα Συστήματα της Αρμονίας και συνεχουν τους Τρόπους/Τόνους/Τόπους της μελοποιίας που υπηρετούν την ανθρώπινη φωνή και την τέχνη της μουσικής γενικότερα, με διάκριση στα τρία αρμονικά γένη, *«του Διατονικού, του Χρωματικού και του Εναρμονίου και στις οικείες Χρόες έκαστου Γένους»*.

β. **«Κατανόηση του πλαισίου και των στόχων του μαθήματος - εναρκτήριοι διάλλαξη - συζήτηση για την ενημέρωση και κατατόπιση των φοιτητών»**, ώστε να γνωρίζουν εκ των προτέρων :

1^{ον} Την ύλη και την οδό του μαθήματος και την μέθοδο και ασκητική για την αφομοίωση και εμπέδωση της αναδιδασκόμενης γνώσης.

2^{ον} Τις δυσκολίες και τα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν και τους τρόπους υπέρβασης και μετουσίωσής τους σε δημιουργικά μαθησιακά κίνητρα.

3^{ον} Τις απαραίτητες δεξιότητες εφαρμοσμένης έρευνας και μελέτης που έχουν να αναπτύξουν και την πρωτοβουλία τους για την γόνιμη συνεργασία διδασκόντων και διδασκόμενων.

4^{ον} Το είδος και το περιεχόμενο της Εργασίας που έχουν να εκπονήσουν και η σχετική βιβλιογραφία και σημειώσεις.

5^{ον} Τους όρους Αξιολόγησης του μαθήματος τη Διαφάνεια της αξιολογικής διαδικασίας.

2. «Οι θεματικές ενότητες του περιεχομένου»

α. Έκθεση των βασικών αρχών, των θεωρημάτων και αξιωμάτων σχετικά με την ύλη και γνώση του μαθήματος.

β. Πλήρης ανάλυση και εξήγηση των *«εφτά μερών της Αρμονικής και των στοιχείων του κάθε μέρους»*

γ. Θεμελίωση της τριαδικής σύστασης που διέπει το Μέλος, στην προοπτική της διαχρονικής ύπαρξης και πορείας της Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής.

δ. Σύσταση των **«τεσσάρων μουσικών Συνταγμάτων, του Δώριου, του Μιξολύδιου, του Φρύγιου και του Συντονολύδιου»**.

- Σύσταση των Τρόπων/Τόνων/Τόπων που συνεχίει το κάθε Σύνταγμα στο Γένος που εκφράζει.

ε. Η εφαρμογή και ο τρόπος μεθάρμοσης των Συνταγμάτων στο οικείο μουσικό όργανο και τη φωνή αντίστοιχα από τον κάθε φοιτητή, μέσω εργαστηριακών ασκήσεων και παρουσιάσεων.

στ. Εκπόνηση εργασίας στα πλαίσια του μαθήματος και ανάπτυξη δεξιοτήτων εφαρμοσμένης έρευνας και μελέτης και ευρηματικότητας.

Η γνώση και η θεωρία περί των *« Μουσικών Συνταγμάτων»* είναι αποτέλεσμα συστηματικής έρευνας που διεξάγεται στα πλαίσια του μαθήματος με την πρωτοβουλία και καθοδήγηση του υπεύθυνου διδάσκοντα.

Βιβλιογραφία

Αριστόξενου, *« Αρμονικά και Ρυθμικά στοιχεία»*

Αριστείδη Κοϊντυλιανού, *«Περί Μουσικής»*

Αναφορές περί μουσικής στα έργα του Αριστοτέλη και του Πλάτωνα

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις κατάλληλες βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή, και η δημιουργία δυναμικά γνήσιων μουσικών και ημιουργών, οι οποίοι

μπορούν να αναλάβουν δραστηριότητα είτε ως μουσικοσυνθέτες και εκτελεστές/ τραγουδιστές, είτε ως μέλη παραδοσιακών και άλλων μουσικών συνόλων, είτε ως εκπαιδευτικοί, είτε για τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα Σφαιρική θέαση και ενσυναίσθηση, ευρηματικότητα και δημιουργικότητα. Κατανόηση του πλαισίου και εφαρμογή του στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα. Ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης - πρόσληψης, ακουστικές και δημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση της μουσικής ύλης στη βάση της συνοχής του αναδιδασκόμενου γνωστικού αντικειμένου. Φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες και δεξιότητες επιστημονικής έρευνας και μελέτης. Ανάπτυξη «διάκρισης, νοητικής και πνευματικής διαύγειας» και μουσικού ήθους αντίστοιχα. Ανεξαρτησία και πρωτοβουλία για την γόνιμη συνεργασία διδασκόμενων και διδασκόντων, φύση του αυτοσχεδιασμού και της ελεύθερης έκφρασης στη βάση της προσωπικότητας.

Προαπαιτούμενα Δεδομένου, ότι το μάθημα «*Μέλος της Τριγενείας*» αποτελεί μάθημα κορμού του Προγράμματος Σπουδών της Κατεύθυνσης «Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής», η ένταξη των φοιτητών σε αυτό είναι υποχρεωτική και δεν υπόκειται στην κατηγορία των προαπαιτούμενων.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0151-4.
Τίτλος Μαθήματος	ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Δ', ΣΤ', Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση.
Περιγραφή μαθήματος	Μελέτη των βασικών θεωριών και τεχνικών μελοπλασίας και σύνθεσης από την Αναγέννηση ως τις αρχές του εικοστού πρώτου αιώνα. Σχέσεις ρυθμού, μελωδίας, πολυφωνίας, αρμονίας στο Μινιμαλισμό, την Νεο-τονικότητα κ.ά. Εφαρμογές τεχνικών σε απλές φόρμες και σύνθετες φόρμες.
Περιεχόμενο μαθήματος	
Βιβλιογραφία	
Σκοπός	Κατανόηση τεχνικών σύνθεσης, μουσικής μορφής, μουσικού συμβολισμού, από διαφορετικά στυλ και ιστορικές περιόδους. Προετοιμασία για επόμενη σπουδή ή επαγγελματική ενασχόληση ως συνθέτες.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ3109
Τίτλος Μαθήματος	ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ, ΜΟΥΣΙΚΟΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Β, Δ, ΣΤ, Η.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Κυριακάκης Γεώργιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές λοιπων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές/τριες καταθέτουν τέσσερις γραπτές και μία ψηφιακή εργασία: ένα κείμενο μουσικοκριτικής, ένα κείμενο παρουσίασης συναυλίας ή δίσκου, μια συνέντευξη με μια μουσική προσωπικότητα, μια παρουσίαση βιβλίου με μουσικό περιεχόμενο και μια μονταρισμένη ραδιοφωνική συνέντευξη που έχουν πραγματοποιήσει οι ίδιοι.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και συγγραφικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, παιδαγωγικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα πραγματοποιείται με τη μορφή δημοσιογραφικού εργαστηρίου. Οι φοιτητές/τριες του μαθήματος έρχονται σε επαφή με τα διάφορα είδη μουσικής δημοσιογραφίας, έντυπης και ηλεκτρονικής. Αναπτύσσονται ζητήματα γλώσσας, συγγραφικού ύφους, δεοντολογίας, αισθητικής και μεθοδολογίας.
Περιεχόμενο μαθήματος	Πραγματοποιείται ομαδική ανάγνωση και σχολιασμός δημοσιογραφικών κειμένων, ακρόαση σχετικών εκπομπών και παρακολούθηση ανάλογων βίντεο. Παράλληλα οι φοιτητές/τριες του μαθήματος καλούνται να παρακολουθήσουν συναυλίες και μουσικές παραστάσεις και να γράψουν γι' αυτές, καθώς και να παρουσιάσουν ηχογραφήσεις και συνεντεύξεις.
Σκοπός	Εξοικείωση με τις έννοιες της δημοσιογραφίας, αποσαφήνιση του ρόλου της μουσικής δημοσιογραφίας και της μουσικοκριτικής, ανάπτυξη κριτικού πνεύματος και ικανότητας σύνταξης στοχευμένων κειμένων και

παραγωγής δημοσιογραφικών προϊόντων.

Μαθησιακά αποτελέσματα Κατανόηση σε βάθος του περιεχομένου και του ρόλου των διαφόρων ειδών δημοσιογραφίας, βελτίωση του τρόπου γραπτής και προφορικής έκφρασης, ανάπτυξη κριτικού πνεύματος. Οι εργασίες που εκπονούν οι φοιτητές/τριες του μαθήματος τους παρέχουν τη στοιχειώδη εμπειρία αποκωδικοποίησης και κατανόησης του ρόλου της μουσικής δημοσιογραφίας καθώς και μια πρώτη δυνατότητα να δραστηριοποιηθούν σ' αυτό το πεδίο.

Προαπαιτούμενα Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ5201, ΜΣ5202, ΜΣ5203, ΜΣ5204, ΜΣ5205, ΜΣ5206
Τίτλος Μαθήματος	ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΩΜΑΤΙΟΥ I-VI
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-Η'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Παπαμαθαίου-Μάτσκε Ούβε, Τακτικός καθηγητής, Πάτρας Δημήτριος, Τακτικός καθηγητής, Τσόπελα Βίγια, Τακτική καθηγήτρια, Χανδράκης Δημήτριος Τακτικός καθηγητής, Βασιλειάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής καθηγητής, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος καθηγητής, Παπανδρέου Έλενα, Επίκουρη καθηγήτρια, Πέτριν Ίγκορ, Επίκουρος καθηγητής, Ράπτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής,
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	Μουσική Δωματίου I-IV: Υποχρεωτικό για τους φοιτητές των ειδিকেύσεων Πιάνου , Κιθάρας και Ακορντεόν. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές εγχόρδων, πνευστών, κρουστών, σύνθεσης και διεύθυνσης ορχήστρας. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων. Μουσική Δωματίου V-VI: Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για όλους τους φοιτητές των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής και Σύγχρονης μουσικής, Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό- σεμινάριο.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε ανά σύνολο.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Τα υποχρεωτικής επιλογής μαθήματα V-VI μπορούν να επιλεγούν εφόσον έχει ολοκληρωθεί η παρακολούθηση των τεσσάρων αρχικά υποχρεωτικών εξαμήνων I-IV.
Αξιολόγηση	Παράσταση και/ή ηχογράφηση και/ή συμμετοχή σε συναυλία/ που περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο έργα ή μέρη διαφορετικού χαρακτήρα ή εποχής ανά εξάμηνο, συνεχής αξιολόγηση συμμετοχής στα μαθήματα. Διάρκεια παράστασης περίπου 15'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες συνόλων, δεξιότητες εξάσκησης και δοκιμών, ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Το ομαδικό αυτό εργαστηριακό μάθημα απευθύνεται σε όλους τους φοιτητές οργανικής/φωνητικής μουσικής εκτέλεσης. Απαιτεί από τους φοιτητές επαρκή ατομική προετοιμασία, μελέτη της παρτιτούρας των

έργων και την προετοιμασία τους ως συνόλου με δοκιμές πριν το μάθημα. Στο μάθημα μπορούν να συμμετέχουν φοιτητές της ειδίκευσης ΕΜΣ (ως ειδικής βαρύτητας), απόφοιτοι και μουσικοί εκτός του Τμήματος και σε ειδικές περιπτώσεις, διδάσκοντες. Ανάλογα με τις απαιτήσεις του ρεπερτορίου, μπορούν να χρησιμοποιούνται συγγενή όργανα, εφόσον είναι διαθέσιμα.

Βιβλιογραφία

Εξαρτάται από το σύνολο.

Περιεχόμενο μαθήματος

Εστιάζει στο κανονικό ρεπερτόριο και σε καθιερωμένα είδη συνόλων, από την Αναγέννηση έως και τον 21^ο αιώνα. Περιπτωσιακά μπορούν να ερμηνεύονται διασκευές και μεταγραφές. Ο βαθμός δυσκολίας επιλέγεται με βάση τις τεχνικές δυνατότητες των συμμετεχόντων.

Σκοπός

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών ειδίκευσης οργάνων/φωνής με το ρεπερτόριο της μουσικής δωματίου σε τεχνικό και ερμηνευτικό επίπεδο. Καλλιεργεί την σύμπραξη μεταξύ φοιτητών διαφορετικών ειδικεύσεων και την ανάπτυξη επιμέρους ικανοτήτων όπως το κούρντισμα και ο συγχρονισμός και η ανάπτυξη μιας ιδιαίτερης σχέσης που βασίζεται στον αλληλοσεβασμό και αλληλοεκτίμηση. Η συμμετοχή σε συναυλίες είναι ο απώτερος στόχος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές μαθαίνουν να προετοιμάζονται, να κάνουν δοκιμές, να ηχογραφούν και να συμμετέχουν σε συναυλίες μουσικής δωματίου σε έργα του ρεπερτορίου με διάφορα σύνολα. Αποκτούν την εμπειρία της σύμπραξης με μουσικούς διαφορετικών οργάνων/φωνής και καλλιεργούν τις ακουστικές, επικοινωνιακές και διαλεκτικές δεξιότητές τους.

Προαπαιτούμενα

Επαρκές επίπεδο τεχνικής σε σχέση με το επιλεγόμενο ρεπερτόριο.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0306, ΜΣ0408, ΜΣ0322
Τίτλος Μαθήματος	ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ I-II-III
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε΄- Ζ΄
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες οι κατευθύνσεις, Ειδίκευση «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές».
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Στάμου Λελούδα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της ειδίκευσης «Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές» όλων των κατευθύνσεων και για τους φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Τα μαθήματα Μουσική Παιδαγωγική I και II είναι υποχρεωτικά για τις ειδικεύσεις «Φωνητική Μουσική Εκτέλεση», «Μουσική Εκτέλεση Πληκτροφόρων και Νυκτών, Πιάνο - Κιθάρα, «Μουσική Εκτέλεση Εγχόρδων, Πνευστών και Κρουστών», «Ερμηνεία και Εκτέλεση Ψαλτικής», και «Ακορντεόν».
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Μουσική Παιδαγωγική I: Ημερολόγιο Παρακολουθήσεων, Τελικές Εξετάσεις Πολλαπλής Επιλογής. Μουσική Παιδαγωγική II: Γραπτή Εργασία, Μικροδιδασκαλία, Ημερολόγιο Παρακολουθήσεων και Τελικές Εξετάσεις Πολλαπλής Επιλογής. Μουσική Παιδαγωγική III: Γραπτή Εργασία, Μικροδιδασκαλία, Ημερολόγιο Παρακολουθήσεων και Τελικές Εξετάσεις Πολλαπλής Επιλογής.
Ασκούμενες δεξιότητες	Μουσικές δεξιότητες, διδακτικές δεξιότητες, δεξιότητες ρεπερτορίου διδασκαλίας, επικοινωνιακές δεξιότητες, δεξιότητες κριτικής σκέψης, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του παιδαγωγικού πλαισίου, ψυχολογική κατανόηση και κριτική συναίσθηση του μαθητή.
Περιγραφή μαθήματος	Μουσική Παιδαγωγική I: Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι φοιτητές καθοδηγούνται: <ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνήσουν το ρόλο της μουσικής και του μουσικοπαιδαγωγού στην κοινωνία και την εκπαίδευση, και να δημιουργήσουν μια προσωπική φιλοσοφία για την αξία της μουσικής παιδείας και για την ευθύνη τους ως διδάσκοντες.

- Να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος αναπτύσσεται μουσικά και να γνωρίσουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη αυτή.
- Να γνωρίσουν βασικούς ιστορικούς παράγοντες, φιλοσοφικές απόψεις, και ψυχολογικές θεωρίες και ρεύματα που επηρέασαν τη μουσική παιδαγωγική θεωρία και πράξη.
- Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά των κυριότερων μουσικοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων (Orff, Kodaly, Dalcroze, Suzuki, Kato Havas, Music Learning Theory κ.ά.) μέσα από τις θεωρητικές αρχές τους και πρακτικές εφαρμογές.
- Να κατανοήσουν την οργάνωση ενός αναλυτικού προγράμματος στη μουσική και τη σημασία του σχεδιασμού στη μουσική διδασκαλία.
- Να κατανοήσουν τα βασικά στοιχεία που επιδιώκει να παρατηρήσει κανείς κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης μιας μουσικής διδασκαλίας. Να παρακολουθήσουν μουσική διδασκαλία στα διάφορα επίπεδα της εκπαίδευσης και να κατανοήσουν βασικές αρχές για την αποτελεσματική διδασκαλία της μουσικής στις διάφορες ηλικίες.
- Να γνωρίσουν διάφορους τρόπους μέτρησης και αξιολόγησης του μουσικού ταλέντου, της μουσικής διδασκαλίας, και της μάθησης.
- Να γνωρίσουν βασικές αρχές της αποτελεσματικής μουσικής διδασκαλίας (οργανικής, σχολικής κλπ.)
- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη πάνω σε θέματα διδακτικής της μουσικής στο σχολείο και να αρχίσουν να διαμορφώνουν προσωπικές απόψεις σε σχετικά θέματα.

Μουσική Παιδαγωγική II

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές καθοδηγούνται:

- Να κατανοήσουν τα στάδια μουσικής ανάπτυξης και τις μουσικές ανάγκες των μαθητών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Να κατανοήσουν τα βασικά συστατικά ενός «μουσικού» και αποτελεσματικού μαθήματος μουσικής και να είναι σε θέση να οργανώσουν πρότυπα μαθήματα μουσικής διδασκαλίας για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Να εξοικειωθούν με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) για τη μουσική στο δημοτικό σχολείο, καθώς και με τα διδακτικά εγχειρίδια και εποπτικό υλικό του ΔΕΠΠΣ.
- Να αναπτύξουν τις *διδακτικές δεξιότητες* (μεθοδολογία διδασκαλίας, οργάνωση μαθήματος, έλεγχος τάξης, κλπ.) οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να είναι σε θέση να παρέχουν πρότυπη και αποτελεσματική μουσική διδασκαλία σε μαθητές α'βάθμιας εκπαίδευσης.
- Να αναπτύξουν τις μουσικές δεξιότητες και ένα ρεπερτόριο δραστηριοτήτων (τραγούδι, κίνηση, ακρόαση, μουσική ανάγνωση και γραφή, αυτοσχεδιασμός και σύνθεση, πολύτεχνες δραστηριότητες), από το οποίο να μπορούν να αντλήσουν άμεσα υλικό για την πρακτική τους εξάσκηση και για τη μελλοντική διδασκαλία τους.
- Να αποκτήσουν *άμεση εμπειρία της διδακτικής πράξης* στην α'βάθμια εκπαίδευση μέσα από την παρακολούθηση μουσικών μαθημάτων σε σχολεία./

Μουσική Παιδαγωγική III

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, οι φοιτητές καθοδηγούνται

- Να κατανοήσουν τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά και τις μουσικές ανάγκες των μαθητών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση

- Να κατανοήσουν τα βασικά συστατικά ενός «μουσικού» και αποτελεσματικού μαθήματος μουσικής και να είναι σε θέση να οργανώσουν πρότυπα μαθήματα μουσικής διδασκαλίας για την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Να αναπτύξουν τις διδασκτικές δεξιότητες (μεθοδολογία διδασκαλίας, οργάνωση μαθήματος, έλεγχος τάξης, κλπ.) οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να είναι σε θέση να παρέχουν πρότυπη και αποτελεσματική μουσική διδασκαλία σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαί-δευσης.
- Να εξοικειωθούν με το κατάλληλο για τη δευτε-ροβάθμια εκπαίδευση διδασκτικό υλικό και να ανα-πτύξουν ένα ρεπερτόριο, από το οποίο να μπορούν να αντλήσουν άμεσα για τις πρακτικές τους και μελλοντική διδασκαλία.
- Να αποκτήσουν άμεση εμπειρία της διδασκτικής πράξης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέσα από την παρα-κολούθηση μουσικών μαθημάτων.

Περιεχόμενο μαθήματος

Μουσική Παιδαγωγική I:

- Μουσική Παιδαγωγική και Μουσικοπαιδαγωγός: Σκέψεις και ορισμοί. Η σημασία και οι στόχοι της μουσικής παιδείας και εκπαίδευσης.
- Η μουσική ανάπτυξη από την εμβρυϊκή ηλικία και μετά. Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη του μουσικού ταλέντου. Διάκριση μουσικής δεκτικότητας και μουσικής ικανότητας-επιτυχίας.
- Η σπουδαιότητα της οργάνωσης και του σχεδιασμού της μουσικής διδασκαλίας. Αναλυτικά προγράμματα και πλαίσια σπουδών μουσικής αγωγής στην ελληνική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Μουσικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις: Οι παράγοντες που επηρέασαν τη διαμόρφωσή τους, οι στόχοι, η μεθοδολογική τους προσέγγιση, και η εφαρμογή τους στη χώρα που δημιουργήθηκαν, στις άλλες χώρες και στην Ελλάδα.
- Orff Schulwerk, Kodaly, Dalcroze
- Suzuki, Kato Havas
- Music Learning Theory (Θεωρία Μουσικής Μάθησης)
  - Βασικές παιδαγωγικές αρχές για την διδασκαλία της μουσικής και τα χαρακτηριστικά του «καλού» μουσικοπαιδαγωγού.
  - Μέτρηση και αξιολόγηση του μουσικού ταλέντου, της μουσικής διδασκαλίας και μάθησης.
  - Μουσική και παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Μουσική Παιδαγωγική II:

- Οι στόχοι της μουσικής διδασκαλίας και οι μουσικές ανάγκες των μαθητών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Προς την ετοιμότητα για τυπική μουσική διδασκαλία: Δραστηριότητες εξόδου από τη μελωδική και ρυθμική ανωριμότητα (εύρεση της φωνής, ανάπτυξη αισθήματος παλμού).
- Το τραγούδι. Χαρακτηριστικά της φωνής στις διάφορες ηλικίες. Διδασκαλία, επεξεργασία και συνοδεία του ομαδικού τραγουδιού – Μικροδιδασκαλία.
- Μουσική και κίνηση– Μικροδιδασκαλία.
- Ανάπτυξη ακουστικής μνήμης και αισθησιοκινητικού συντονισμού
- Βασικές μεθοδολογικές αρχές και ενδεικτικές δραστηριότητες:
  - α) για τη διδασκαλία της μουσικής ανάγνωσης και γραφής, β) για τη διδασκτική της κατανόησης μουσικών εννοιών, και γ) για την αξιολόγηση των μαθητών και της διδασκαλίας.

Μουσική Παιδαγωγική III:

- Οι μουσικές ανάγκες των μαθητών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι στόχοι της μουσικής διδασκαλίας στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Έλεγχος της τάξης. Μουσικό ενδιαφέρον και πειθαρχία.
- Ακουστική ευαισθητοποίηση και ενεργητική μουσική ακρόαση Μικροδιδασκαλία.
- Ενόργανη εκτέλεση στην τάξη. Ετοιμότητα, διδακτική μεθοδολογία και υλικά. Ενορχήστρωση ή διασκευή τραγουδιών. Μεθοδολογία διδασκαλίας της ενορχήστρωσης και ομαδική εκτέλεση. - Μικροδιδασκαλία.
- Δημιουργικές και πολύτεχνες δραστηριότητες, αυτο-σχεδιασμός και σύνθεση. Μεθοδολογική προσέγγιση και ενδεικτικές δραστηριότητες.
- Η μέθοδος Πρότζεκτ.
- Η τεχνολογία στην τάξη της μουσικής
- Πολυπολιτισμικότητα και μουσική
- Διαθεματικότητα και μουσική
- Χορωδίες και ορχήστρες στο σχολείο. Μουσικοθεατρικές παραστάσεις.

Σκοπός

Μουσική Παιδαγωγική I:

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να αναπτύξουν οι φοιτητές κριτική σκέψη σχετικά με το ρόλο του μουσικοπαιδαγωγού και με θέματα μουσικής διδασκαλίας, να κατανοήσουν τα στάδια μουσικής ανάπτυξης και τους παράγοντες που την επηρεάζουν, να εξοικειωθούν με τα χαρακτηριστικά των κυριότερων μουσικοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων, να παρατηρήσουν μουσική διδασκαλία, και να αναπτύξουν μια πρώτη προσωπική φιλοσοφία για τη μουσική διδασκαλία.

Μουσική Παιδαγωγική II:

Ο στόχος του μαθήματος αυτού είναι να αναπτύξουν οι φοιτητές γνώση μεθοδολογίας καθώς και τις μουσικές και διδακτικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή μουσικής διδασκαλίας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν δειγματικές διδασκαλίες και να «διδάξουν» τους συνομηλίκους τους μέσα από μικροδιδασκαλίες μέσα στην πανεπιστημιακή τάξη.

Μουσική Παιδαγωγική III:

Το μάθημα αυτό αποτελεί ουσιαστική συνέχεια του μαθήματος «Μουσική Παιδαγωγική II», αναλύοντας θέματα διδακτικής μεθοδολογίας της μουσικής με έμφαση στην διδασκαλία της μουσικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και πρακτική εφαρμογή μέσα από μικροδιδασκαλίες και παρακολουθήσει διδασκαλιών στα σχολεία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τα χαρακτηριστικά των μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αναπτυξιακά κατάλληλα, ενδιαφέροντα, κι αποτελεσματικά μαθήματα μουσικής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αναπτύσσουν τη δυνατότητά τους να 'εκτίθενται' και να δημιουργούν θετικό κλίμα διδασκαλίας και μάθησης, είτε με τους συμφοιτητές τους είτε με μικρούς μαθητές.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0524
Τίτλος Μαθήματος	ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΟΠΑΙΔΕΙΑ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε', Ζ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες οι κατευθύνσεις.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Στάμου Λελούδα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Μικρές Εργασίες Προόδου, Μικροδιδασκαλίες, Τελική εργασία, Τελικές Εξετάσεις Πολλαπλής Επιλογής.
Ασκούμενες δεξιότητες	Μουσικές δεξιότητες, δεξιότητες διδασκαλίας στην προσχολική ηλικία (0-6 χρόνων), δεξιότητες ρεπερτορίου διδασκαλίας, επικοινωνιακές δεξιότητες με τα πολύ μικρά παιδιά, δεξιότητες κριτικής σκέψης, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του παιδαγωγικού πλαισίου της προσχολικής ηλικίας, ψυχολογική κατανόηση και κριτική ενσυναίσθηση του μαθητή προσχολικής ηλικίας.
Περιγραφή μαθήματος	<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές καθοδηγούνται προκειμένου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της προσχολικής ηλικίας και πώς αυτά επηρεάζουν τη μάθηση και την διδασκαλία στην προσχολική (0 – 6 ετών.) • Να κατανοήσουν πώς αναπτύσσονται μουσικά τα βρέφη και τα νήπια, τα στάδια της μουσικής τους ανάπτυξης και τις μουσικές τους ανάγκες. • Να αναπτύξουν τις <i>μουσικές δεξιότητες</i> κι ένα σχετικό ρεπερτόριο δραστηριοτήτων (ρυθμικός λόγος, τραγούδι, εκτέλεση μικρών κρουστών οργάνων, μουσική και κίνηση) οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να είναι σε θέση οι φοιτητές να παρέχουν πρότυπη μουσική διδασκαλία σε βρέφη και νήπια. • Να αναπτύξουν τις <i>διδασκτικές δεξιότητες</i> (διδασκτικές αρχές, μεθοδολογία, οργάνωση και εκτέλεση μαθήματος άτυπης και τυπικής διδασκαλίας) οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να είναι σε θέση οι φοιτητές να παρέχουν πρότυπη μουσική διδασκαλία σε βρέφη και νήπια. • Να εξοικειωθούν με το <i>διδασκτικό υλικό</i> που είναι κατάλληλο για διδασκαλία μουσικής σε παιδιά προσχολικής ηλικίας και να δημιουργήσουν ένα «ρεπερτόριο» δραστηριοτήτων το οποίο θα

μπορούν να χρησιμοποιήσουν ως αφετηρία στις πρακτικές ασκήσεις και στη μουσική διδασκαλία τους αργότερα.

- Να έρθουν σε άμεση επαφή με τη διδασκαλία της μουσικής στην προσχολική ηλικία μέσα από την παρακολούθηση μαθημάτων μουσικής αγωγής/προπαιδείας.

Περιεχόμενο μαθήματος

Ορισμός της ηλικίας που αφορά η μουσική προπαιδεία. Τα χαρακτηριστικά της βρεφικής, προνηπιακής, και νηπιακής ηλικίας. Η σημασία και οι στόχοι της μουσικής προ-παιδείας. Στάδια της μουσικής ανάπτυξης Άτυπη και τυπική διδασκαλία. Η επίδραση των πρώιμων μουσικών εμπειριών στη μετέπειτα μουσική ανάπτυξη. Χαρακτηριστικά της διδασκαλίας, του χώρου, και του δασκάλου της μουσικής προπαιδείας. Οργάνωση ενός μαθήματος μουσικής προπαιδείας. Εξατομίκευση της διδασκαλίας και αξιολόγηση. Ανάπτυξη των μουσικών ικανοτήτων των μικρών παιδιών. Η ανάπτυξη του φωνητικού μηχανισμού. Η κινητική ανάπτυξη. Ανάπτυξη του αισθήματος του παλμού. Ετοιμότητα για τυπική μουσική διδασκαλία. Γνωριμία με τα χαρακτηριστικά του ήχου και τις μουσικές έννοιες. Ακουστική ευαισθητοποίηση, ενεργητική ακρόαση, κίνηση, εκτέλεση σε όργανα, μουσική ανάγνωση και γραφή. Δημιουργικές δραστηριότητες. Σύνδεση με άλλες τέχνες και μαθήματα. Ακουστική ευαισθητοποίηση, ενεργητική ακρόαση, κίνηση, εκτέλεση σε όργανα, μουσική ανάγνωση και γραφή. Δημιουργικές δραστηριότητες. Σύνδεση με άλλες τέχνες και μαθήματα.

Σκοπός

Στα πλαίσια του μαθήματος αυτού, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με πρόσφατα ερευνητικά ευρήματα και πρωτοποριακές εφαρμογές στον χώρο της προσχολικής μουσικής ανάπτυξης και αγωγής. Παρακολουθούν μουσική διδασκαλία, κατανοούν τη μουσική ανάπτυξη βρεφών και νηπίων και αναπτύσσουν τις μουσικές και διδακτικές δεξιότητες οι οποίες είναι απαραίτητες για αποτελεσματική μουσική διδασκαλία κατά τη βρεφική και νηπιακή ηλικία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τα χαρακτηριστικά των παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας και είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν αναπτυξιακά κατάλληλα, ενδιαφέροντα, κι αποτελεσματική άτυπη και τυπική μουσική διδασκαλία. Αναπτύσσουν τη δυνατότητά τους να 'εκτίθενται' και να δημιουργούν θετικό κλίμα διδασκαλίας και μάθησης, είτε με τους συμφοιτητές τους είτε με μικρούς μαθητές.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9311, ΜΣ9312.
Τίτλος Μαθήματος	ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-Δ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Σινόπουλος Σωκράτης, Επίκουρος καθηγητής
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής με ειδικεύσεις Ερμηνείας και Εκτέλεσης οργάνων, Δημοτικού Τραγουδιού και ποιητικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Ασκούμενες δεξιότητες	Ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες (αυτοσχεδιασμός).
Περιγραφή μαθήματος	Μελέτη των τροπικών μουσικών παραδόσεων της Μεσογείου με έμφαση στις παραδόσεις του «μακάμ» σε συσχέτισμό με την βυζαντινή και την ελληνική λαϊκή μουσική.
Περιεχόμενο μαθήματος	Αναλυτική περιγραφή των φαινομένων λειτουργίας των μουσικών τρόπων & ρυθμών στην περιοχή της ανατολικής μεσογείου με εργαλείο μελέτης τον ελεύθερο και ρυθμικό αυτοσχεδιασμό.
Βιβλιογραφία	Μάριος Μαυροειδής "Οι μουσικοί τρόποι στην ανατολική μεσόγειο" Αθήνα, 1999
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός η σφαιρική κατανόηση και εποπτεία του συστήματος των μουσικών τρόπων και ρυθμών της ανατολικής μεσογείου και αφετέρου η χρήση τους ως εργαλείο για την καλλιέργεια δεξιοτήτων μουσικού αυτοσχεδιασμού σε υψηλό επίπεδο.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Η κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των μουσικών τρόπων και ρυθμών των ιστορικών μουσικών παραδόσεων της ανατολικής μεσογείου ως μέσο για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των δεξιοτήτων των φοιτητών στην ερμηνεία και εκτέλεση καθώς και για την κατανόηση και ανάλυση των φαινομένων άλλων παραδόσεων (ιστορικών ή νεότερων) του παγκόσμιου μουσικού γίγνεσθαι.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9321, ΜΣ9322.
Τίτλος Μαθήματος	ΜΟΥΣΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ I-II
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Β'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Παπαδόπουλος Ηλίας, Τακτικός καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Μάθημα ελεύθερης επιλογής για όλους τους υπόλοιπους φοιτητές.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	<p>Με διάκριση στην ιδιαίτερη επιστημονική και καλλιτεχνική φυσιογνωμία του κάθε περιγραφόμενου μαθήματος ως διδασκόμενου γνωστικού αντικείμενου, το ενδεικτικό πλαίσιο αξιολόγησης συμπεριλαμβάνει τρεις επιμέρους παραμέτρους δοκιμασιών, κατά συνεκτίμηση των οποίων εξάγεται η σχετική βαθμολογία έκαστου μαθήματος.</p> <p>A. «Εκπόνηση Εργασίας υψηλών προδιαγραφών από τους φοιτητές και επίσημη – δημόσια παρουσίαση των Εργασιών εν είδει ανοιχτής διάλεξης στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο, όπου οι διδασκόμενοι καλούνται να τεκμηριώσουν την προσδοκώμενη επάρκεια και τους αναβαθμούς κατανόησης και εμπέδωσης ως προς την ύλη που διδάχτηκαν στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων και το βαθμό ανταπόκρισής τους επίσης, στα θέματα επιστημονικής – καλλιτεχνικής έρευνας και μελέτης, καινοτομίας και ανάπτυξης θεωρίας και της νέας γνώσης που προάγεται στα περιγραφόμενα μαθήματα. Οι φοιτητές της Ειδίκευσης «Ποιητική» ειδικότερα, έχουν να ολοκληρώσουν ικανό αριθμό συνθέσεων σε κάθε εξάμηνο των σπουδών και να επιμεληθούν τη δημόσια παρουσίαση των έργων τους-διαδικασία απαραίτητη για την εμπειρία και τη γνώση του αντικείμενου».</p> <p>B. «Αναπτυσσόμενες δυναμικές δημιουργικής εξέλιξης των σπουδαστών κατά την ενεργό συμμετοχή τους στα μαθήματα και στις τακτικές ασκήσεις που πραγματοποιούνται, καθώς και η προσωπική πρωτοβουλία που αναλαμβάνουν υπέρ της γόνιμης συνεργασίας διδασκόντων και φοιτητών, συνθετών και εκτελεστών της οικείας κατεύθυνσης και του τμήματος και υπέρ της προόδου εν γένει της μουσικής που επέλεξαν να υπηρετήσουν».</p>

Γ. «Μεθοδικότητα- ευρηματικότητα- μουσική σύνεσις»- η αξιολογική σημασία και βαρύτητα των τριών ορισμών αυτών, άρρηκτα συνυφασμένο με τη φύση της μουσικής τέχνης και επιστήμης και το κύρος κατά συνέπεια των εφαρμοσμένων καλλιτεχνικών μουσικών σπουδών που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του οικείου τμήματος, αποσαφηνίζεται στις ακόλουθες σχετικές περιλήψεις.

α. *Μεθοδικότητα*: Σημαίνει, κατά πόσο κάθε φοιτητής και φοιτήτρια έχει εφαρμόσει και προσαρμόσει στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα τα συστήματα της *Αρμονίας του Ρυθμού* και του *Λόγου*(που αποτελούν τις τρεις υποστάσεις του Μέλους) και κατά κύριο λόγο τα «*Συντάγματα της Μουσικής*» που διδάσκονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων.

β. *Ευρηματικότητα*: Το κατά πόσο ο φοιτητής ανταποκρίνεται ενεργά και δημιουργικά στις αξιώσεις, τη διεύρυνση και την εξέλιξη του αντικειμένου, τα οποία αναλαμβάνει σε προσωπικό επίπεδο και εφαρμόζει στην προσωπική του δημιουργία.

γ. *Μουσική σύνεσις*: Αποτελεί τον ανώτατο αναβαθμό ολοκλήρωσης στην εξέλιξη του μουσικού – καλλιτέχνη, που σημαίνει το κατά πόσο ο μουσικός αντιλαμβάνεται την συνοχή της όλης Μουσικής – Ποιητικής και τη συμπαντική τους υπόσταση, επιδεικνύοντας το ανάλογο καλλιτεχνικό ήθος.

Ασκούμενες δεξιότητες

Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.

Περιγραφή μαθήματος

Η διδασκαλία του μαθήματος εστιάζει στη φύση, τις ποιητικές αρχές και την ιδιοσύσταση της ελληνικής παραδοσιακής (δημοτικής) μουσικής, στη βάση της αρμονικής, ρυθμικής και μετρικής θεμελίωσης και της μνημονικής λειτουργίας που κατά αίριο λόγο τη χαρακτηρίζουν. Στα πλαίσια αυτά εξετάζονται: α) η μουσικοποιητική δομή (ο στίχος και ο τρόπος σύνδεσης του με τη μελωδία στο δημοτικό τραγούδι), β) τα κατά τόπον μουσικά ιδιώματα και το ηχογεωλογικό τους στίγμα, γ) οι τρόποι της μελοποιίας πάνω στους οποίους βασίζεται το παραδοσιακό - δημοτικό Μέλος (άσματα, σκοποί, δρώμενα, τοπικοί διάλεκτοι), δ) η Ρυθμική, ο Χορός, το Ήθος που άπτεται των παραμέτρων αυτών και - εν τέλει - η ενσωμάτωση στο σημερινό καλλιτεχνικό γίνεσθαι.

Περιεχόμενο μαθήματος

Το περιεχόμενο και το εύρος του μαθήματος κορμού του Προγράμματος Σπουδών «Μουσικοποιητική Δομή στην Παραδοσιακή Μουσική» προσδιορίζει η συστηματική γνώση που αποσαφηνίζει τα θέματα της «*μουσικοποιητικής δομής και διάρθρωσης που διέπουν τη φύση και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής*»

α. «Όψεις του αναδιδασκόμενου περιεχομένου».

1^{ον} Σύμφωνα με το σαφή γνωστικό προσδιορισμό και προσανατολισμό του μαθήματος, το συναφές περιεχόμενο και οι θεματικές ενότητες που το πλαισιώνουν πραγμα-τεύονται στην «*προοπτική της διαχρονικής ύπαρξης και συνοχής του ελληνικού λαϊκού μουσικού πολιτισμού και τρόπου*» τον οποίο εκτοπίζουν ο οικείος γεωγραφικός χώρος και ο τόπος και οι πλειάδες ηχογεωλογικών τοπίων που τον περιβάλλουν άλλοτε και

σήμερα.

2^{ον} Ως «ηχογεωλογικά τοπία του ελληνικού χώρου» θεωρούνται οι πολυπληθείς μουσικοί – ιδιωματικοί διάλεκτοι, ενσωματωμένων στο ευρύτερο μουσικοπολιτισμικό γίνεσθαι του τόπου, ή και με άλλη ταυτόσημη έννοια «τα κατά τόπον ηχογενή περιβάλλοντα ή ηχογεωλογικά οικοσυστήματα με τα ιδιωματικά τους χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τις τοποειδείς μνημονικές παραδόσεις που διαχρονικά καλλιεργούν, διατηρούν και αναμεταδίδουν», στη βάση της κοινής γλώσσας και της Ποιητικής του ελληνικού λόγου και της κοινής ιστορικής, πολιτισμικής και της συλλογικής μνήμης και έκφρασης αντίστοιχα (που λειτουργούν ως συνεκτικός τόπος αναφοράς, αφομοίωσης και μεταβολής ποιοτήτων με στόχο την ενεστωποίηση και παράδοσή τους στο επερχόμενο γίνεσθαι).

3^{ον} Τα εν λόγω περιβάλλοντα με τις οικείες «μνημονικές παραδόσεις, την τροπικότητα και τοποείδια εκφράζουν την Ιστορικότητα, Ποικιλότητα, Ταυτότητα και Επιφάνεια του ελληνικού μουσικού πολιτισμού» και μαρτυρούν υπέρ μίας «ενεστώσας συνοχής και συνέχειας που διαπνέουν τον οικείο μουσικό πολιτισμό και τρόπο, από τους προϊστορικούς – μυθόιστορικούς ορφικούς χρόνους έως και σήμερα (πραγματικότητας που η σημασία της αγνοείται και αξίζει να αποκατασταθεί)».

4^{ον} Τα πρότυπα και το κύρος της πραγματικότητας αυτής καθ' ότι αποτελεί μοναδικό ίσως σε παγκόσμιο επίπεδο φαινόμενο «πολυδιάστατης – πολυδύναμης μουσικοπολιτισμικής ώσμωσης, μετουσίωσης παραδεδωμένων αξιών και ποιοτήτων και της μεταλαμπάδευσής τους στη σύγχρονη πραγματικότητα», ερευνώνται δημιουργικά στα πλαίσια διδασκαλίας του μαθήματος για την προαγωγή της καινοτομίας και της νέας γνώσης και την αποκατάσταση της αλήθειας και του ορθού επιστημονικού λόγου, της μουσικής Τέχνης και Ποιητικής αυτής καθ' αυτής.

1. «Οι θεματικές ενότητες του περιεχομένου»

α. «Κατανόηση του πλαισίου και των στόχων του μαθήματος» -

Εναρκτήριοι Διάλεξη – Συζήτηση για την ενημέρωση και κατατόπιση των φοιτητών, ώστε να γνωρίζουν εκ των προτέρων:

1^{ον} Την ύλη και την οδό του μαθήματος και την μέθοδο και ασκητική για την αφομοίωση και εμπέδωση της αναδιδασκόμενης γνώσης.

2^{ον} Τις δυσκολίες και τα προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν και τους τρόπους υπέρβασης και μετουσίωσής τους σε δημιουργικά μαθησιακά κίνητρα.

3^{ον} Τις απαραίτητες δεξιότητες εφαρμοσμένης έρευνας και μελέτης που έχουν να αναπτύξουν και την πρωτοβουλία τους για την γόνιμη συνεργασία διδασκόντων και διδασκόμενων.

4^{ον} Το είδος και το περιεχόμενο της Εργασίας που έχουν να εκπονήσουν και η σχετική βιβλιογραφία και σημειώσεις.

5^{ον} Τους όρους Αξιολόγησης του μαθήματος τη Διαφάνεια της αξιολογικής διαδικασίας.

β. Βασικές αρχές, θεωρήματα και αξιώματα σχετικά με την δομή και διάρθρωση στο είδος της ελληνικής παραδοσιακής δημοτικής μουσικής. Περί διάκρισης «σημαινόντων και σημαινομένων, ρυθμιζόντων και ρυθμιζομένων, οριστικών / τεχνικών λόγων και ειδητικών/ ποιητικών λόγων (φυσικά ποιητικά αίτια)».

γ. Ανάλυση και εξήγηση των μερών και των στοιχείων της Αρμονικής, της Ρυθμικής και της Μετρικής και οι βασικές αρχές της Ρυθμοφωνίας.

δ. Το λογώδες Μέλος και η μουσική ως τέχνη θεωρητική και πρακτική του τελείου Μέλους και οργανικού.

ε. Ασκήσεις ανάλυσης διάφορων σκοπών και τραγουδιών από τις παραδόσεις του ελληνικού χώρου.

στ. Ειδικά ζητήματα παρασήμανης – σημειογραφίας, ερμηνείας και εκτέλεσης.

Βιβλιογραφία

Στύλωνος Κυριακίδη «Συναγωγή μελετών στο δημοτικό τραγούδι»,
Γ. Κ. Σπυριδάκη και Σ. Δ. Περιστέρη «Ελληνικά Δημοτικά Τραγούδια
Τόμος Γ' – Μουσική Εκλογή».

Σημειώσεις από τις παραδόσεις του μαθήματος και σχετικό
οπτικοακουστικό υλικό.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις κατάλληλες βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή, και η δημιουργία δυναμικά γνήσιων μουσικών και δημιουργών, οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν δραστηριότητα είτε ως μουσικοσυνθέτες και εκτελεστές/ τραγουδιστές, είτε ως μέλη παραδοσιακών και άλλων μουσικών συνόλων, είτε ως εκπαιδευτικοί, είτε για τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Σφαιρική θέαση και ενσυναίσθηση, ευρηματικότητα και δημιουργικότητα. Κατανόηση του πλαισίου και εφαρμογή του στο οικείο όργανο και τη φωνή αντίστοιχα. Ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης - πρόσληψης, ακουστικές και δημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση της μουσικής ύλης στη βάση της συνοχής του αναδιδασκόμενου γνωστικού αντικειμένου. Φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες και δεξιότητες επιστημονικής έρευνας και μελέτης. Ανάπτυξη «διάκρισης, νοητικής και πνευματικής διαύγειας» και μουσικού ήθους αντίστοιχα. Ανεξαρτησία και πρωτοβουλία για την γόνιμη συνεργασία διδασκόμενων και διδασκόντων, φύση του αυτοσχεδιασμού και της ελεύθερης έκφρασης στη βάση της προσωπικότητας.

Προαπαιτούμενα

Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ8000
Τίτλος Μαθήματος	ΟΡΓΑΝΟΓΝΩΣΙΑ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής και σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και ανα-δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου.
Περιγραφή μαθήματος	Μελέτη των ηχοχρωματικών και δεξιοτεχνικών χαρακτηριστικών των οργάνων.
Σκοπός	Κατανόηση ηχητικών και ηχοχρωματικών χαρακτηριστικών των οργάνων και παραγωγής ήχου. Προετοιμασία μέσω ειδικών ασκήσεων σε τεχνικές ενορχήστρωσης.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9255
Τίτλος Μαθήματος	ΟΡΓΑΝΟΓΝΩΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Β,Δ,ΣΤ,Η.
Κατεύθυνση/ ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής (όλες οι ειδικεύσεις).
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ατζακάς Ευθύμιος, Επίκουρος καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής κατεύθυνσης για τους φοιτητές όλων των ειδικεύσεων της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής και την κατεύθυνση Βυζαντινής Μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για όλες τις κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη, Σεμινάριο.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εργασία. Η παρακολούθηση των παραδόσεων κρίνεται απαραίτητη και λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση των φοιτητών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, επικοινωνιακές δεξιότητες, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα επικεντρώνεται στην ιστορική, εθνομουσικολογική και οργανολογική μελέτη των λαϊκών μουσικών οργάνων του νοτιοβαλκανικού και αιγαιακού χώρου.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα αποτελείται από διαλέξεις που συνδυάζονται με μουσικό/οπτικοακουστικό υλικό και συζήτηση. Στο μάθημα εξετάζεται η ιστορική εξέλιξη των οργάνων στην Ελλάδα και η σχέση τους με όργανα του ευρύτερου χώρου της Μεσογείου και της Ευρώπης. Αναλύονται τα μορφολογικά και υφολογικά τους χαρακτηριστικά. Έμφαση δίνεται στη μελέτη των επιτελεστικών πλαισίων, της εντοπιότητας και των ρεπερτορίων των οργάνων, του ρόλου τους στη συγκρότηση ορχηστρών, της επίδρασης της τεχνολογίας στη μορφολογία και τον τρόπο παιξίματός τους, κ.ά.
Βιβλιογραφία	Ανωγειανάκης, Φοίβος. 1991. Ελληνικά λαϊκά μουσικά όργανα. Αθήνα: Μέλισσα.

- Δρούλια, Λουκία και Λάμπρος Λιάβας**, επιμ. 1999. *Μουσικές της Θράκης. Μία διεπιστημονική προσέγγιση: Έβρος*. Αθήνα: Σύλλογος οι Φίλοι της Μουσικής – Ερευνητικό Πρόγραμμα «Θράκη».
- Μαζαράκη, Δέσποινα**. 1984 [1959]. *Το λαϊκό κλαρίνο*. Αθήνα: Κέδρος.
- Μαλιάρης, Νίκος**. 2007. *Βυζαντινά Μουσικά Όργανα*. τόμος 1. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαρηγορίου-Νάκα.
- Χτούρης, Σωτήρης**, επιμ. 2000. *Μουσικά Σταυροδρόμια στο Αιγαίο: Λέσβος (19^{ος}-20^{ος} αιώνας)*. Αθήνα: Εξάντας.
- "Ελληνικά Μουσικά Όργανα - Αναζητήσεις σε εικαστικές και γραμματειακές μαρτυρίες (2000 π.Χ.-2000 μ.Χ.)"**, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τελλόγλειο Ίδρυμα, 2012
- Μαλιάρης Ν. 2008**, Βυζαντινά μουσικά όργανα, Παπαρηγορίου Κ. - Νάκας Χ.,
- Θεοδοσίου, Ασπασία. 2008**. «Όργανα και γλεντιστές στην Ήπειρο». Στο Μουσική από την Ήπειρο, επιμέλεια Γιώργος Κοκκώνης, 77-89. Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων.
- Κάβουρας, Παύλος. 2000**. «Το γλέντι στη Λέσβο (19ος-20ος αι.)». Στο Μουσικά σταυροδρόμια στο Αιγαίο, επιμέλεια Σωτήρης Χτούρης, 173-241. Αθήνα: Εξάντας.
- Παπακώστας, Χρήστος. 2013**. Σαχά ισί βαρό νι νάι. Ρόμικες μουσικές και χορευτικές ταυτότητες στη Μακεδονία. Αθήνα: Πεδίο. Κεφ. 5, 177-210. (μουσικοί Ρομά - θέση - επικράτηση ζουρνά - δίκτυα κτλ)
- Dawe. Kevin. 2003**. 'The cultural Study of Musical Instruments'. In *The cultural Study of music, a critical introduction*, edited by Martin Clayton et al, 274-283. New York: Routledge.
- Pennanen, Risto Pekka**. 2009. «Όργανολογική εξέλιξη και επιτελεστική πρακτική του ελληνικού μπουζουκιού» Μέρος Α' και Β'. *Πολυφωνία* 14: 38-91 και 15: 100-138.
- C. Sachs: Real-Lexikon der Musikinstrumente** (Berlin, 1913/R, 2/1964)
- C. Sachs: The History of Musical Instruments**, , Norton, New York, 1940
- C. Sachs : Geist und Werden der Musikinstrumente** (Berlin, 1929/R)
- E.M. von Hornbostel and C. Sachs: 'Systematik der Musikinstrumente'**, Zeitschrift für Ethnologie, xlv (1914), 553–90; Eng. trans. in *GSJ*, xiv (1961), 3–29 [trans. repr. in *Ethnomusicology: an Introduction*, ed. H. Myers (London, 1992), 444–61]
- N. Bessaraboff: Ancient European Musical Instruments: an Organological Study** (Boston, 1941, 2/1964)
- P. Williams: A New History of the Organ from the Greeks to the Present Day** (London, 1980)
- J.H. van der Meer: Musikinstrument: von der Antike bis zur Gegenwart** (Munich, 1983)
- F.W. Galpin: A Textbook of European Musical Instruments: their Origin, History and Character** (London, 1937, 3/1956/R)
- H. Avenary : 'Musical Instruments as Objects of Historical and Anthropological Research'**, *IMSCR XI: Copenhagen 1972*, 141–4
- L. Rault: Vom Klang der Welt. Vom Echo der Vorfahren zu den Musikinstrumenten der Neuzeit**, Frederking & Thaler (2000)
- A. Buchner, Folk Music Instruments of the World**, Crown Publishers, New York, 1972
- W. Flood. "The Story of the Bagpipe"**

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών τόσο με λαϊκά μουσικά όργανα του Ελλαδικού χώρου όσο και με βασικές προσεγγίσεις στη μελέτη των μουσικών οργάνων. Παράλληλα επιδιώκεται να κατανοηθούν τα όργανα ως πολιτισμικά υλικά αντικείμενα.

Μαθησιακά αποτελέσματα Στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές θα είναι σε θέση: 1) Να ακούσουν και να αναγνωρίσουν βασικά μουσικά όργανα και να περιγράψουν τα υφολογικά και μορφολογικά τους χαρακτηριστικά, 2) να παρουσιάσουν συνοπτικά την ιστορική εξέλιξη, τη γεωγραφική κατανομή, τα κύρια ρεπερτόρια και τα επιτελεστικά πλαίσια των οργάνων αυτών, 3) να εντοπίσουν, να συνδυάσουν και να απο-τιμήσουν κριτικά σχετική βιβλιογραφία και άλλες πηγές, 4) να προσεγγίσουν τα μουσικά όργανα μέσα από τη σκοπιά της εθνομουσικολογίας, της μουσικολογίας και της πολιτισμικής οργανολογίας.

Προαπαιτούμενα Βασικές δεξιότητες παραγωγής γραπτού λόγου και συγγραφής κειμένου δοκιμακού τύπου.

Τίτλος Μαθήματος	ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Οργανική ή φωνητική εκτέλεση) I-IV
Επιλέξιμα πεδία	Φλάουτο, Όμποε, Κλαρινέτο, Σαξόφωνο, Κρουστά, Βιολί, Βιολοντσέλο, Κοντραμπάσο, Πιάνο, Κιθάρα, Δημοτικό Τραγούδι, Τοξωτά Έγχορδα (Λύρα, Βιολί), Αυλός (Κλαρίνο, Καβάλι, Νεί, Φλογέρα, Ζουρνάς, Άσκαυλος), Νυκτά Έγχορδα (Κανονάκι, Ούτι, Λαούτο, Ταμπουράς, Τρίχορδο Μπουζούκι), Ακορντεόν.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Παπαδόπουλος Ηλίας, Τακτικός Καθηγητής, Παπα-ματθαίου-Μάτσκε Ούβε, Τακτικός Καθηγητής, Πάτρας Δημήτριος, Τακτικός Καθηγητής, Τσόπελα Βίνια, Τακτική Καθηγήτρια, Χανδράκης Δημήτριος Τακτικός Καθηγητής, Βασιλειάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ατζακάς Ευθύμιος, Επίκουρος Καθηγητής, Αχαλινωτόπουλος Γερμανός, Επίκουρος Καθηγητής, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος Καθηγητής, Παπανδρέου Έλενα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πέτριν Ίγκορ, Επίκουρος Καθηγητής, Ράπτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής, Σινόπουλος Σωκράτης, Επίκουρος καθηγητής, Τσικουρίδης Ελευθέριος, Επίκουρος Καθηγητής, Κατσανεβάκη Αθηνά, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	30' άνα φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παράσταση διάρκειας 10' με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος, το μουσικό ιδίωμα, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει τις εβδομαδιαίες προόδους και εν δυνάμει τη συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, ανεξαρτησία.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής διδάσκεται τις βασικές τεχνικές του οργάνου, ταυτόχρονα με την εκτέλεση απλών κομματιών του ρεπερτορίου, ανάλογα με το τεχνικό του επίπεδο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ζητήματα μουσικής καλλιέργειας.
Περιεχόμενο μαθήματος	Βασικό ρεπερτόριο του οργάνου από διάφορα ιδιώματα, και περιόδους,

τεχνικές ασκήσεις. Η ύλη ανά εξάμηνο ποικίλει ως προς το στυλ, την εποχή, το ιδίωμα και τις τεχνικές δυσκολίες. Ο βαθμός δυσκολίας αυξάνεται ανά εξάμηνο σπουδών και προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες του κάθε φοιτητή.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι εισάγοντας τους φοιτητές στις βασικές τεχνικές ενός δευτερεύοντος, οργάνου, να διευρύνει την μουσική τους αντίληψη και το μουσικό τους δυναμικό.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με δομικές αρχές της τεχνικής του οργάνου, αναπτύσσοντας τις καλλιτεχνικές τους δεξιότητες μαθαίνοντας να συνδέουν θεωρία με εκτέλεση, να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους.

Προαπαιτούμενα

Ακρόαση μουσικής παράστασης πριν την επιλογή του μαθήματος.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9251, ΜΣ9252, ΜΣ9253, ΜΣ9254.
Τίτλος Μαθήματος	ΟΡΓΑΝΟ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ Ι-ΙV
Επιλέξιμα πεδία	Φλάουτο, Όμποε, Κλαρινέτο, Φαγκότο, Τρομπέτα, Τρομπόνι, Κόρνο, Τούμπα, Κρουστά, Βιολί, Βιόλα, Βιολοντσέλο, Κοντραμπάσο.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Δ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Σύγχρονης μουσικής, Ειδίκευση «Διεύθυνση ορχήστρας»
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πάτρας Δημήτριος, Τακτικός Καθηγητής, Χανδράκης Δημήτριος Τακτικός Καθηγητής, Βασιλιάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος Καθηγητής, Συμβασιούχοι.
Γλώσσα	Ελληνικά, άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό, <u>Μόνο</u> για φοιτητές της Ειδίκευσης «Διεύθυνση Ορχήστρας».
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε/φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παράσταση διάρκειας 10' με πρόγραμμα που επιδεικνύει γνώσεις και δεξιότητες βασικών τεχνικών του οργάνου, και συνέντευξη που διαπιστώνει τις γνώσεις σχετικά με τη λειτουργία και τις ιδιαιτερότητες του οργάνου στην ορχήστρα σε ιστορική προοπτική. Συνεχής αξιολόγηση με εβδομαδιαίες προόδους.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, ανεξαρτησία.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής διδάσκεται τις βασικές τεχνικές του οργάνου, ταυτόχρονα με την εκτέλεση απλών κομματιών, ανάλογα με το τεχνικό του επίπεδο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ζητήματα μουσικής καλλιέργειας. Το ρεπερτόριο μπορεί να περιλαμβάνει εύκολα έργα για σύνολα ομοειδών οργάνων ή απλά ορχηστρικά αποσπάσματα. Επίσης, το μάθημα εστιάζει στις γνώσεις ειδικών ορχηστρικών τεχνικών, του βασικού ρεπερτορίου του οργάνου και της λειτουργίας του στην ορχήστρα μέσω ακρόασης και ανάλυσης ηχογραφήσεων και παρτιτούρων.
Περιεχόμενο μαθήματος	Βασικό ρεπερτόριο του οργάνου από διάφορα ιδιώματα, και περιόδους, τεχνικές ασκήσεις. Η ύλη ανά εξάμηνο ποικίλει ως προς το στυλ, την εποχή, το ιδίωμα και τις τεχνικές δυσκολίες. Ο βαθμός δυσκολίας αυξάνεται ανά εξάμηνο σπουδών και προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες

του κάθε φοιτητή. Ηχογραφήσεις και παρτιτούρες βασικών ορχηστρικών έργων.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσει στους φοιτητές διεύθυνσης ορχήστρας τις βασικές τεχνικές ιδιαιτερότητες και το ρόλο ενός οργάνου ορχήστρας μέσα στο σύνολο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές της τεχνικής του οργάνου, και με τη λειτουργία του οργάνου στην ορχήστρα σε ιστορική προοπτική και εξοικειώνονται ακουστικά με το βασικό ορχηστρικό ρεπερτόριο του οργάνου.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ709, ΜΣ812, ΜΣ119, ΜΣ121, ΜΣ126, ΜΣ127, ΜΣ9128, ΜΣ9129.
Τίτλος Μαθήματος	ΟΡΧΗΣΤΡΑ I-VIII
Επιλέξιμα πεδία	Φλάουτο, όμποε, κλαρινέτο, φαγκότο, σαξόφωνο, κόρνο, τρομπέτα, τρομπόνι, κόρνο, κρουστά, βιολί, βιόλα, βιολοντσέλο, κοντραμπάσο.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής. Ειδικεύσεις οργανικής μουσικής εκτέλεσης εγχόρδων, πνευστών και κρουστών.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βράνος Γεώργιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδικεύσεων εγχόρδων, πνευστών και κρουστών της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος „Ορχήστρα II“ το μάθημα „Ορχήστρα I“ κ.ο.κ.
Αξιολόγηση	Παράσταση με ρεπερτόριο που ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την εξέλιξη κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα/δοκιμές της ορχήστρας. Διάρκεια παράστασης περίπου 120'
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, ανεξαρτησία, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές των ειδικεύσεων των οργάνων συμφωνικής ορχήστρας (και ενίοτε προχωρημένοι φοιτητές του καλλιτεχνικού αντικειμένου) ασκούνται από κοινού σε βασικά έργα του συμφωνικού ρεπερτορίου και προετοιμάζονται παράλληλα για την εκάστοτε συναυλία της συμφωνικής ορχήστρας πολλές φορές με τη σύμπραξη της χορωδίας του Τμήματος. Συχνά το μάθημα συνδυάζεται με την παρουσία εξεχόντων καλλιτεχνών, τη διοργάνωση master-classes και την ερμηνεία κονσέρτων όπου συμμετέχουν ως σολίστες διακριθέντες φοιτητές και διδάσκοντες του Τμήματος. Τα έργα που ερμηνεύονται προέρχονται από το συμβατικό συμφωνικό ρεπερτόριο, το Μπαρόκ αλλά και σημαντικά έργα καθώς και πρώτες εκτελέσεις Ελλήνων και ξένων συνθετών του 20ού και του 21ου αιώνα. Οι δοκιμές εκτός του καλλιτεχνικού έχουν και παιδαγωγικό

χαρακτήρα μώντας τους φοιτητές στον συμφωνικό ορχηστρικό χώρο και στη συμπεριφορά ενός επαγγελματία ερμηνευτή απέναντι στον εαυτό του και το μουσικό σύνολο.

Περιεχόμενο μαθήματος	Συμφωνικό ρεπερτόριο από τον 18 ^ο έως και τον 21ο αιώνα: συμφωνίες, κονσέρτα, φαντασίες, εισαγωγές από όπερες, οπερέτες, έμφαση στην εργογραφία Ελλήνων συνθετών και των φοιτητών „Σύνθεσης“ του Τμήματος, κλπ. Η ύλη ανά εξάμηνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς το στυλ, την εποχή, τις σχολές και τις τεχνικές δυσκολίες
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως σολίστας, είτε ως συνοδός, είτε ως μέλος ενόργανων μουσικών συνόλων (μουσικής δωματίου, φιλαρμονικές, συμφωνικές και λυρικές ορχήστρες κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Ο φοιτητής μυείται στην συμπεριφορά του επαγγελματία μουσικού σε μια συμφωνική ορχήστρα καλλιεργώντας συνάμα την δεξιολογία του την τεχνική και μουσικότητά του ως μέλος του συνόλου (tutti) ή και ως σολίστ. Στόχος του μαθήματος είναι να διευρυνθούν οι ορίζοντες των φοιτητών στη μουσική ερμηνεία και προετοιμασία τους τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και στο συνολικό μέσα στην ορχήστρα αποκτώντας και το απαραίτητο βασικό ρεπερτόριο στην συμφωνική ορχηστρική μουσική.
Προαπαιτούμενα	Απαιτείται υψηλό επίπεδο τεχνικών και μουσικών δυνατοτήτων που διαπιστώνεται κατά την ακρόαση των πρωτοετών. Η ύλη των ακροάσεων αυτών αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9261, ΜΣ9262, ΜΣ9263, ΜΣ9264.
Τίτλος Μαθήματος	ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ I-IV
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-Η'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, ειδικεύσεις εγχόρδων, πνευστών και κρουστών.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πάτρας Δημήτριος, τακτικός καθηγητής, Χανδράκης Δημήτριος τακτικός καθηγητής, Βασιλειάδης Αναστάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Πολίτης Ευγένιος, Αναπληρωτής καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής καθηγητής, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος καθηγητής, Καρανίκος Μιχαήλ, συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές ειδίκευσεων εγχόρδων, πνευστών και κρουστών της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής. Υπό συνθήκες επιλεγόμενο για φοιτητές ΕΜΣ ή άλλων οργάνων.
Τύπος μαθήματος	Ατομικό ή ομαδικό εργαστηριακό-σεμινάριο.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	30' ανά φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Παράσταση με εκτέλεση τουλάχιστον τεσσάρων (4) αποσπασμάτων ανά εξάμηνο και ενδεχομένως υποβολή CD, συνεχής αξιολόγηση συμμετοχής στα μαθήματα. Διάρκεια παράστασης περίπου 15'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα περιλαμβάνει την εξάσκηση σε δύσκολα ή εκτεθειμένα σολιστικά αποσπάσματα από το κανονικό συμφωνικό και οπερατικό ρεπερτόριο του κάθε οργάνου από διάφορες εποχές και στίλ. Μπορεί να περιλαμβάνει αξιολόγηση από συναδέλφους. Απαιτεί από το φοιτητή τεχνική και ερμηνευτική προετοιμασία, μελέτη της αντίστοιχης παρτιτούρας της ορχήστρας και συμβουλευτικά την ακρόαση διαφορετικών εκδοχών ερμηνείας από επαγγελματικές ορχήστρες.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ρεπερτόριο συμφωνικής και λυρικής ορχήστρας από τον 18 ^ο έως και τον 20 ^ο αιώνα. Επαρκής αριθμός ορχηστρικών αποσπασμάτων που ανά εξάμηνο παρουσιάζουν ποικιλία ως προς το στυλ και τις υπό έλεγχο τεχνικές δυσκολίες.

Σκοπός

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών ειδίκευσης οργάνων ορχήστρας με τις τεχνικές του ορχηστρικού παιχνιδιού και το κανονικό ρεπερτόριο της συμφωνικής και λυρικής ορχήστρας. Επιπλέον καλλιεργεί την κριτική και ακουστική ικανότητα των φοιτητών, μέσω διαδικασιών ηχογράφησης και αξιολόγησης των συναδέλφων τους. Τέλος στοχεύει να μυήσει τους φοιτητές στη διαδικασία υποβολής υποψηφιότητας για θέση σε ορχήστρα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές αποκτούν γνώσεις ερμηνείας μεγάλου μέρους του ορχηστρικού ρεπερτορίου και μαθαίνουν πώς να προετοιμάζουν τεχνικά το μέρος τους. Κάνουν μελέτη παρτιτούρας, αποκτώντας επίγνωση των υπόλοιπων φωνών και της λειτουργίας του δικού τους μέρος στο σύνολο. Μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν κριτικά την προσωπική τους ερμηνεία και την ερμηνεία των συναδέλφων τους και μαθαίνουν πώς να προετοιμάζονται για ακροάσεις για συμμετοχή σε ορχηστρικά σύνολα.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9271
Τίτλος Μαθήματος	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΥΡΡΙΧΗ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α', Γ', Ε', Ζ.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Μωυσίδης Κυριάκος, Συμβασιούχος
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για όλους τους φοιτητές κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Η αξιολόγηση γίνεται με βάση α) την συνολική εικόνα του φοιτητή στο μάθημα, β) τη γνώση των θεωρητικών στοιχείων των χορών (ρυθμός, περιοχή όπου χορεύονται κλπ.) γ) την ικανότητα εκτέλεσης των κινητικών μοτίβων που έχουν διδαχθεί.
Περιγραφή μαθήματος	<p>Η μέθοδος διδασκαλίας που χρησιμοποιώ είναι η «παραγγελματική», ευρύτατα διαδεδομένη σε όσους διδάσκουν κινήσεις (χορό, aerobic κλπ). Η φιλοσοφία αυτής της μεθόδου αναφέρεται στο προκαθορισμένο αποτέλεσμα ασκήσεων, στη σαφή περιγραφή, στην επιβλητική υπόδειξη, στην επίδειξη και στην ταυτόχρονη εκτέλεση. Αντικειμενικός σκοπός είναι η αναπαραγωγή των χορευτικών κινήσεων που διδάσκω, για το λόγο αυτό επιλέγω, με βάση τους στόχους του μαθήματος, την κατανομή και το είδος των ασκήσεων, την αρχή, τη διάρκεια, το τέλος της κάθε άσκησης. Για την επιτυχία της μεθόδου απαιτείται από τον δάσκαλο να έχει πολύπλευρη κατάρτιση με καλαισθητο λόγο και κίνηση. Προκειμένου λοιπόν να διδάξω αποτελεσματικά χορό προσπαθώ να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • χρησιμοποιώ κατάλληλες και κατανοητές λέξεις για να αναλύσω τις κινήσεις του σώματος (μέρος σώματος, τροχιά, κατεύθυνση, τελική στάση) και συγχρόνως εκφωνώ τις οδηγίες με διαφορετική χροιά φωνής, • εκτελώ τους χορούς το δυνατόν καλύτερα τοποθετώντας τους μαθητές μου έτσι ώστε να είμαι σίγουρος ότι μπορούν να με παρακολουθήσουν εύκολα, • απαιτώ συγχρονισμό των κινήσεων των διδασκομένων με τις δικές μου και • επαναλαμβάνω τις κινήσεις πολλές φορές για να επιφέρω τη βέβαιη καταγραφή τους στην κινητική μνήμη. Οι παρατηρήσεις που κάνω χαρακτηρίζουν την εκτέλεση των επιμέρους κινήσεων και χορών και όχι τα άτομα. Τους πιο απλούς χορούς προτιμώ να τους διδάσκω δείχνοντας από την αρχή ολοκληρωμένο το κινητικό τους μοτίβο. Τους πιο

πολύπλοκους χορούς τους διαχωρίζω σε κινητικά μέρη που το σύνολο τους βέβαια δίνει ολοκληρωμένο τον χορό, εφαρμόζω επομένως τη μέθοδο από τα απλά στα σύνθετα (αναλυτική). Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και όσο το επιτρέπει ο χρόνος που υπάρχει διαθέσιμος, γίνονται και μικρές διαλέξεις που αφορούν τον παραδοσιακό χορό και τη μελέτη του.

Περιεχόμενο μαθήματος

Πρακτικό μέρος

(Εθνογραφικά στοιχεία και μορφολογική ανάλυση)

Παραδοσιακοί χοροί με κοινά κινητικά μοτίβα από διάφορες περιοχές της Ελλάδας ή παραλλαγές ευρύτερα διαδεδομένων χορών: Χοροί τύπου «Συρτού» (7σημοι, 2σημοι, 9σημοι), Χοροί τύπου «στα τρία»/«χασαπιάς»

(2σημοι, 3σημοι, 6σημοι, 7σημοι), Παραλλαγές του χορού «Τσάμικου»

Παραλλαγές του χορού «Μπαϊτούσκα», Παραλλαγές του χορού «Τικ»

Χαρακτηριστικοί τοπικοί χοροί:

Πόντος («Διπάτ» από Τραπεζούντα), Καππαδοκία («Ες Βασίλη» από Φάρασσα), Θράκη («Ξέσυρτο» των Μάρηδων), Μακεδονία («Πουστσένο»

από Φλώρινα, «Μολάεβο» από Αλμωπία), Ήπειρος («Ζαγορίσιος» από Ζαγόρια, «Μπεράτι» Αργυρόκαστρο), Βλάχοι («Ζαχαρούλα» από Βέροια)

Θεσσαλία («Σεργιάνι» από Σοφάδες, «Κλειστός» από Αργιθέα, «Αντικριστός» (2σημος), Διάφορες άλλες περιοχές της Ελλάδας

(«Πεντοζάλη» και «Μαλεβιζιώτη» από Κρήτη, «Αφτάλικος» από Σμύρνη)

«Πυρρίχη»

Θεωρία

Θέματα μικρών εισηγήσεων: Εισαγωγή στον Ελληνικό χορό – Ιστορία του Ελληνικού χορού – Εθνοχορολογία – Η μελέτη του παραδοσιακού χορού

και η διδασκαλία του – Ρυθμός και κίνηση – Ο παραδοσιακός χορός παλιότερα και ο ρόλος του στη σύγχρονη κοινωνία – Η θέση του άντρα και

της γυναίκας στον παραδοσιακό χορό – Λαϊκά δρώμενα – Ο

παραδοσιακός χορός ως έκφραση (αναπαράσταση) μνήμης – Πυρρίχη -

Παραδοσιακή ενδυμασία και χορός – Μέθοδοι καταγραφής των

παραδοσιακών χορών – Αυτοσχεδιασμός στον παραδοσιακό χορό

Βιβλιογραφία

Kramer, K. (1995). Συνεργασία μεταξύ της επιστήμης του χορού και της πρακτικής του παραδοσιακού χορού. Ο χορός από την έρευνα στη διδασκαλία (μτφρ. Ε. Κύργιου) Πρακτικά του 9ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 145-151). Δράμα: Δ.Ο.Λ.Τ.

Kramer, K. (1998). Θεωρία και διδακτική πράξη. Ρυθμός και χορός (μτφρ. Ν. Λουκιδέλη). Πρακτικά του 12ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 101-107). Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ.

Kraus, R. (1980). Ιστορία του χορού (μτφρ. Σιδηρόπουλος, Γ.) Αθήνα: Νεφέλη.

Kyriaku, C. (1993). Διδασκαλία παραδοσιακού χορού.

Στοχοπροσανατολισμένη μέθοδος. Η διδασκαλία του χορού (μτφρ. Μ. Παπαδοπούλου). Πρακτικά του 7ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 25-38). Πορταριά: Δ.Ο.Λ.Τ.

Raviat, N.G. (1993). Σκέψεις για την παιδαγωγική του χορού σε μη-παραδοσιακή κοινωνία. Η διδασκαλία του χορού. Πρακτικά του 7ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 17-24). Πορταριά: Δ.Ο.Λ.Τ.

Αμαργιανάκης, Γ. (1996). Ο επίτритος ρυθμός (επτάσημος). Μουσική και αρχαία Ελλάδα. Ευρωπαϊκό πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.

Βαβρίτσας, Ν. (1998). Η ρυθμική αρίθμηση στους παραδοσιακούς χορούς. Ρυθμός και χορός. Πρακτικά του 12ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 27-36). Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ.

- Βαβρίτσας, Ν. (2008).** Παραδοσιακοί χοροί και η διδασκαλία τους. Ρυθμοκινητική ανάλυση και ρυθμική αρίθμηση. Θεσσαλονίκη: Νικόλαος Γ. Βαβρίτσας.
- Βαβρίτσας Ν., Μωυσίδης Κ. (2012).** The Pontic dance 'Tik'. Ethnographic and rhythmic element. Research in Dance Education
- Ζήκος, Ι. (1993).** Ο νεοελληνικός χορός υπό τους όρους της συνέχειας και διάρκειας. Η διδασκαλία του χορού. Πρακτικά του 7ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 47-58). Πορταριά: Δ.Ο.Λ.Τ.
- Ζωγράφου, Μ. (1989).** Λαογραφική-ανθρωπολογική προσέγγιση του Σέρρα-χορού των Ποντίων. Μη Δημοσιευμένη Διδακτορική Διατριβή. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Ζωγράφου, Μ. (1991).** Εισαγωγή στον ελληνικό λαϊκό χορό. Αθήνα: Συμμετρία.
- Καβακόπουλος, Π. (1998).** Ρυθμοί και μετρικά σχήματα. Ρυθμός και χορός. Πρακτικά του 12ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 116-125). Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ.
- Κελεσιδής, Π. & Ζωγράφου, Μ. (1993).** Η συμβολή της μορφολογικής ανάλυσης στη διαδικασία εκμάθησης των ελληνικών παραδοσιακών χορών. Η διδασκαλία του χορού. Πρακτικά του 7ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 65-69). Πορταριά: Δ.Ο.Λ.Τ.
- Κόκκινος, Ι. (1993).** Ελληνικοί χοροί. Ιστορική εξέλιξη και μουσικοκινητική ανάλυση. Θεσσαλονίκη: ΣΑΛΤΟ.
- Κουκουλές, Φ. (1932).** Ο χορός παρά Βυζαντινούς. Ανατύπωση εκ του ΙΔ' τόμου της Επετηρίδας της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών. Αθήναι: Αλευρόπουλου.
- Κυριακίδου-Νέστορος, Α. (1975).** Λαογραφικά μελετήματα. Αθήνα: Ολκός.
- Κυριακίδου-Νέστορος, Α. (1978).** Η θεωρία της ελληνικής λαογραφίας: Κριτική ανάλυση. Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας.
- Κυριακίδου-Νέστορος, Α. (1981).** Λαϊκός πολιτισμός. Λαϊκή και λόγια παράδοση, Πηγές για τον πολιτισμό της τουρκοκρατίας. Στο: Ελλάδα-Ιστορία και πολιτισμός (σ. 264-278). Θεσσαλονίκη: Μαλλιάρης Παιδεία.
- Λουτζάκη, Ρ. (1985).** Ο παραδοσιακός χορός στην Ελλάδα. Θεσσαλονίκη: Hellexpro.
- Λουτζάκη, Ρ. (1992).** Για μια ανθρωπολογία του χορού. Εθνογραφικά, 8, 11-16.
- Λουτζάκη, Ρ. (1992).** Οι ελληνικοί χοροί. Κριτική θεώρηση των βιβλίων του παραδοσιακού χορού. Εθνογραφικά, 8, 27-41
- Μέγας, Γ. (1972).** Εισαγωγή εις την Λαογραφίαν (Γ' Έκδοση). Αθήναι.
- Κυριάκος Μωυσίδης, (2006)** "Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού", Μαλλιάρης Παιδεία Α.Ε., Θεσσαλονίκη
- Παναγιωτίδου, Α. (1993).** Η μουσικοκινητική αγωγή σαν παιδαγωγικό μέσο στη διδασκαλία του χορού. Η διδασκαλία του χορού. Πρακτικά του 12ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού. Δ.Ο.Λ.Τ., 71-77, Αθήνα.
- Πραντσιδής, Ι. (1993).** Στοιχεία του ύφους των ελληνικών παραδοσιακών χορών και η διατήρησή τους κατά τη διδασκαλία. Η διδασκαλία του χορού. Πρακτικά του 7^{ου} διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 90-95). Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ.
- Πραντσιδής, Ι. (1994).** Σχέση μεταξύ ρυθμικών σχημάτων στο χορευτικό ρεπερτόριο μιας περιοχής. Ο χορός πέρα από τα σύνορα. Πρακτικά του 12ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 89-94). Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ.
- Πραντσιδής, Ι. (1998).** Ο συρτός χορός στη Θράκη, ένας χορός με πολλές

μορφές. Ρυθμός και χορός. Πρακτικά του 12ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 63-67). Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ.

Πραντσιδης, Ι. (2002). Ο χορός στην Ελληνική παράδοση και η διδασκαλία του. Αιγίνιο: Εκδοτική Αιγινίου

Ράφτης, Α. (1985). Ο κόσμος του ελληνικού χορού. Αθήνα: Πολύτυπο.

Ράφτης, Α. (1995). Εγκυκλοπαίδεια του ελληνικού χορού. Αθήνα: Θέατρο ελληνικών χορών "Δόρα Στράτου".

Σαχινίδης, Κ. (1995). Κοινωνική λειτουργία του παραδοσιακού χορού στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία. Το παράδειγμα του νομού Μαγνησίας.

Δημοσιευμένη Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Σερμπέζης, Β. & Γουλιμάρης, Δ. (1995). Η διδασκαλία του παραδοσιακού χορού στην Ελλάδα. Ο χορός-από την έρευνα στη διδασκαλία. Πρακτικά του 12ου διεθνούς συνεδρίου για την έρευνα του χορού (σελ. 44-54). Αθήνα: Δ.Ο.Λ.Τ.

Σερμπέζης, Β. (1995). Συγκριτική μελέτη μεθόδων διδασκαλίας του ελληνικού παραδοσιακού χορού. Μη Δημοσιευμένη Διδακτορική Διατριβή. Κομοτηνή: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Σερμπέζης, Β. (2001): Το μοτίβο στην ελληνική παραδοσιακή μουσική και το χορό: Δομικό επίπεδο ή ποιοτικό χαρακτηριστικό; Μελωδία-Λόγος Κίνηση. Πρακτικά του 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου Λαϊκού Πολιτισμού (σελ. 61-79). Σέρρες: Τ.Ε.Φ.Α.Α. ΣΕΡΡΩΝ.

Τυροβολά, Β. (1992). Ελληνικοί παραδοσιακοί χορευτικοί ρυθμοί. Αθήνα: Gutenberg.

Τυροβολά, Β. (1994). Ο χορός "στα τρία" στην Ελλάδα: Δομική, Μορφολογική και Τυπολογική Προσέγγιση. Μη Δημοσιευμένη Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα: Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο.

Χατζηδημητρίου, Ε. (1991). Ο ρυθμός στην εκτέλεση της κίνησης. Θεσσαλονίκη: ΣΑΛΤΟ.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές πρακτικές αλλά και θεωρητικές γνώσεις σε γενικά και ειδικά θέματα της χορευτικής μας παράδοσης. Καθώς ο παραδοσιακός χορός είναι άμεσα συνδεδεμένος με την παραδοσιακή μουσική, οι γνώσεις που θα αποκτηθούν θα βοηθήσουν τους φοιτητές στην πληρέστερη κατανόηση του παραδοσιακού μας πολιτισμού. Στόχος του μαθήματος είναι να μάθουν οι φοιτητές τους πλέον διαδεδομένους χορούς αλλά και χορούς με καθαρά τοπικό χαρακτήρα, δείγμα της ποικιλότητας της παράδοσης μας. Μέσα από αυτή τη μάθηση θα αναδειχτεί και η σχέση του μουσικού με τον χορό και ο αλληλοεπηρεασμός τους.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο φοιτητής έχει μάθει να χορεύει βασικούς χορούς της παράδοσής μας και έχει κατανοήσει τη σχέση μουσικής/χορού και μουσικού/χορευτή. Του έχουν επίσης δοθεί οι κατευθύνσεις για μεγαλύτερη εμβάθυνση στη μελέτη αυτών των σχέσεων μέσα από τη μελέτη της βιβλιογραφίας αλλά και της προσωπικής παρατήρησης αυτής της σχέσης. Ο φοιτητής έχει ακόμη κατανοήσει την τεράστια ποικιλία της χορευτικής μας παράδοσης, τις συγγένειες των διαφορετικών παραδόσεων της Ελλάδας αλλά και τις ιδιαιτερότητες τους καθώς και τη θέση του μουσικού μέσα σε αυτές τις παραδόσεις.

Προαπαιτούμενα

Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΕΣ0502, ΕΣ0502-1, ΕΣ0502-2, ΕΣ0502-3, ΕΣ 0502-4.
Τίτλος Μαθήματος	ΠΙΑΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΠΑΡΤΙΤΟΥΡΑΣ I-IV
Επιλέξιμα πεδία	Διεύθυνση ορχήστρας, Πιάνο.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-ΣΤ' για τους φοιτητές διεύθυνσης ορχήστρας.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βράνος Γεώργιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδίκευσης διεύθυνσης ορχήστρας της κατεύθυνσης "Σύγχρονη Μουσική". Ελεύθερης επιλογής για τους υπόλοιπους φοιτητές.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Ατομική ακρόαση ανά εξάμηνο, όπου οι φοιτητές εκτελούν στο πιάνο από ορχηστρική και χορωδιακή παρτιτούρα ένα μέρος μιας συμφωνίας, ένα χορικό τετράφωνο του J.S.Bach , κάποιο έργο μουσικής δωματίου του διδασκόμενου ρεπερτορίου, καθώς και prima vista από κάποιο σπαρτίτο όπερας όπου μαζί με το μέρος της συνοδείας τραγουδούν και το μέρος των τραγουδιστών. Διάρκεια εξέτασης περίπου 20'
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής εξοικειώνεται με την ανάγνωση και απόδοση της παρτιτούρας ορχηστρικών και χορωδιακών έργων χωρίς να υπολείπεται η ευαισθητοποίηση στη μουσική ερμηνεία και η σωστή απόδοση του μουσικού κειμένου. Μεγάλο βάρος δίνεται στην ερμηνεία του κανονικού ρεπερτορίου αλλά και στη σωστή επιλογή του με βάση τις ιδιαιτερότητες του κάθε φοιτητή.
Περιεχόμενο μαθήματος	Συμφωνικό, χορωδιακό (σε παλιά κλειδιά) ρεπερτόριο, μπαρόκ, κλασικής και πρώιμης ρομαντικής εποχής καθώς και μουσική δωματίου. Επίσης σπαρτίτα από γνωστές όπερες για μια εξοικείωση με την ταυτόχρονη ανάγνωση του/των σολιστικού μέρους/ών και της ορχηστρικής συνοδείας. Η ύλη ανά εξάμηνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς το στυλ, την εποχή, τις σχολές και τις τεχνικές δυσκολίες.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι, να εξοικειώσει τους φοιτητές στην ανάγνωση ενός πολυφωνικού μουσικού κειμένου, των μεταφερόμενων οργάνων και φωνών, να τους εισάγει στις βασικές αρχές της μουσικής συνοδείας όσο αφορά κυρίως την ταυτόχρονη εποπτεία σολιστικών φωνών και ορχηστρικής συνοδείας και γενικά να τους προετοιμάσει έτσι ώστε ως μελλοντικοί συνθέτες, διευθυντές ορχήστρας, ενορχηστρωτές ή και γενικά μουσικοί που ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για τα μουσικά σύνολα να κατέχουν τουλάχιστον τις βασικές γνώσεις για την απόδοση στο μιας παρτιτούρας στο πιάνο.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές ασκούνται στο πιάνο, στην απόδοση πολυφωνικών χορικών όπως αυτών του J.S.Bach σε παλιά κλειδιά, παρτιτούρας ενός συμφωνικού έργου, ή μουσικής δωματίου εξοικειώνοντας έτσι την μουσική ανάγνωση και την εποπτεία τους σε περισσότερα πεντάγραμμα, μεταφορές οργάνων και φωνών. Παράλληλα εξασκείται και η ταυτόχρονη απόδοση των σολιστικών γραμμών και της ορχηστρικής συνοδείας σε γνωστές όπερες μέσα από σπαρτίτα ενισχύοντας έτσι και την ικανότητα στη prima vista.

Προαπαιτούμενα

Απαιτείται τουλάχιστον μέτριο επίπεδο τεχνικής στο πιάνο και κάποιες βασικές γνώσεις στις μεταφορές οργάνων και φωνών. Όσο περισσότερο εξοικειωμένος και τεχνικά καταρτισμένος είναι ο φοιτητής με το πιάνο τόσο καλύτερα θα μπορέσει να ανταπεξέλθει και να βοηθηθεί από το συγκεκριμένο μάθημα.

Κωδικός μαθήματος	ΕΠ0102, ΕΠ0202, ΕΠ0203, ΕΠ0204.
Τίτλος Μαθήματος	ΠΙΑΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΟΔΕΙΑ Ι-ΙV
Επιλέξιμα πεδία	Πιάνο.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-Η'.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πολυζωίδου Ιωάννα, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές ειδικεύσεων πιάνο και διεύθυνσης ορχήστρας.
Τύπος μαθήματος	Ατομικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε ανά φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παράσταση με ρεπερτόριο συνοδείας που ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την εβδομαδιαία πρόοδο και ηχογραφήσεις. Διάρκεια παράστασης περίπου 20'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής διδάσκεται τεχνικές πιανιστικής συνοδείας, ταυτόχρονα με την ευαισθητοποίηση στη μουσική ερμηνεία και στην απόδοση του μουσικού κειμένου. Μεγάλο βάρος δίνεται στην ερμηνεία του κανονικού ρεπερτορίου αλλά και στη σωστή επιλογή του με βάση τις ιδιαιτερότητες του κάθε φοιτητή. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ανάληψη καλλιτεχνικών πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους φοιτητές.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ρεπερτόριο πιανιστικής συνοδείας από τον 18 ^ο έως και τον 21ο αιώνα: Η ύλη ανά εξάμηνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς το στυλ, την εποχή, τις σχολές τις τεχνικές δυσκολίες και το συνοδευόμενα όργανα.

Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος, είναι να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη σταδιοδρομία ως συνοδός επαγγελ-ματιών μουσικών ή μαθητών σε διάφορα επίπεδα.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9601, ΜΣ9602, ΜΣ9603, ΜΣ9604,
Τίτλος Μαθήματος	ΠΙΑΝΟ ΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ I-VI
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-ΣΤ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Σύγχρονη Μουσική
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ζγούρας Ιωάννης, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό για φοιτητές ειδίκευσης διεύθυνσης ορχήστρας Ατομικό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια/	1Ω/Ε ανά φοιτητή.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ 0354, ΜΣ 0453.
Τίτλος Μαθήματος	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α'-Η'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά, Γαλλικά.
Διδάσκοντες	Τσεντς Κατρίν-Ανέττε, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Ράπτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής.
Κατηγορία μαθήματος	Καλλιτεχνικό Αντικείμενο για φοιτητές Ειδίκευση Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές. Ελεύθερης Επιλογής για τους υπόλοιπους φοιτητές.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παράσταση διάρκειας 10' ρεπερτορίου από τον 20ο και 21ο αιώνα με χρήση ειδικών τεχνικών εκτέλεσης. Η παρουσίαση μπορεί να γίνεται ατομικά ή σε σύνολα. Προφορική παρουσίαση των ιδιαίτερων τρόπων προετοιμασίας και του ιστορικού πλαισίου του παρουσιαζόμενου έργου. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την παρουσίαση των εβδομαδιαίων προόδων στο μάθημα και την διαδραστική συμμετοχή στα μαθήματα.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, ανάπτυξη δεξιοτεχνίας, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Παρουσίαση των εβδομαδιαίων προόδων. Εμβάθυνση σε τεχνικές, αισθητικές, ερμηνευτικές και ιστορικές παραμέτρους του μουσικού υλικού. Χρήση οπτικοακουστικού υλικού. Εισαγωγή / καθοδήγηση σε ρεπερτόριο, επιλεγμένο με κριτήριο το δυναμικό, τη σύνθεση οργάνων, το υπόβαθρο, και το μουσικό επίπεδο των συμμετεχόντων και τους καλλιτεχνικούς στόχους του κάθε εξαμήνου.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ρεπερτόριο από τον 20 ^ο και 21 ^ο αιώνα. Προετοιμασία και παρουσίαση έργων στα οποία χρησιμοποιούνται ειδικές τεχνικές εκτέλεσης. Καθοδήγηση στην εκμάθηση – εξοικείωση ειδικών τεχνικών των επιλεγμένων έργων. Παρουσίαση του ιστορικού – αισθητικού πλαισίου των έργων. Η ύλη των εξαμήνων προσαρμόζεται στις τεχνικές δυσκολίες και τις αισθητικές κατευθύνσεις.

**Βιβλιογραφία/
Ενδεικτικά έργα:**

Cage J.: Works for prepared piano
Concerto for piano (Instrumental Solo parts)
Four
The wonderful widow of eighteen springs
Cowell H. Aeolian Harp
The tides of Manaunaun
Kurtag G. Jatekok
Logothetis A. Στύξ
Riley T. In C
Reich S. Clapping Music
Rzewski F. Les Moutons de Panurge
Satie E. Vexations
Stockhausen K. Tierkreis

Βιβλιογραφία:

Cage, John. *Writings* Wesleyan University Press 1961,1973.
Griffiths, Paul. *Μοντέρνα Μουσική* Ζαχαρόπουλος Ι. 1993
Logothetis, Anestis. *Klangbild und Bildklang* Oesterreichische Musikzeit Edition 1998
Nyman, Michael. (Μετάφραση Στεφάνου Δανάη) *Πειραματική Μουσική* Εκδόσεις Οκτώ Αθήνα 2011
Ξενάκης, Ιάννης. *Κείμενα περί μουσικής και αρχιτεκτονικής* Εκδόσεις Ψυχογιός Αθήνα 2001

Σκοπός

Οι φοιτητές που έχουν παρακολουθήσει το μάθημα να είναι σε θέση να προσεγγίσουν ένα έργο σύγχρονης μουσικής, στο οποίο γίνεται χρήση νέων τεχνικών εκτέλεσης και ειδικής σημειογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Διεύρυνση της μουσικής αντίληψης των συμμετεχόντων, εκμάθηση και εξάσκηση σε ειδικές τεχνικές εκτέλεσης του οργάνου τους, επαφή με ειδικές τεχνικές εκτέλεσης άλλων οργάνων, εκμάθηση και ερμηνεία ειδικής σημειογραφίας, εξοικείωση με τη μουσική από το 1900 ως σήμερα.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9331, ΜΣ9332.
Τίτλος Μαθήματος	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-ΣΤ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ατζακάς Ευθύμιος, Επίκουρος καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για την ειδίκευση ΕΜΣ. Ελεύθερης επιλογής για τους φοιτητές οργανικής μουσικής εκτέλεσης των κατευθύνσεων Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής, Ευρωπαϊκής (Κλασικής) Μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό – σεμιναριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Βαθμός συμμετοχής, δημιουργικού ενδιαφέροντος και καλλιτεχνικής δεξιότητας στις προγραμματισμένες παραστάσεις, τα εργαστήρια, τις ηχογραφήσεις και τα project που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του μαθήματος, εντός και εκτός του Τμήματος. Η βαθμολογία μπορεί να εξάγεται ως μέσος όρος επιμέρους συντελεστών των ανωτέρω δοκιμασιών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες, ασκήσεις και πρακτικές κινητικού και νοητικού διαλογισμού.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αυτό έχει καθαρά εργαστηριακό χαρακτήρα. Στοχεύει στην διεύρυνση της μουσικής αντίληψης και την ελεύθερη άρθρωση της προσωπικής μουσικής γλώσσας, με αφετηρία τα μουσικά βιώματα/δεξιότητες του κάθε φοιτητή και με μέσο τις πρακτικές αυτοπαρατήρησης, εστίασης, μουσικής επίγνωσης και ευρηματικότητας που καλλιεργούνται μέσα από τη μουσική πράξη του ελεύθερου αυτοσχεδιασμού και της στιγμιαίας (αυθόρμητης) σύνθεσης.
Περιεχόμενο μαθήματος	Οι φοιτητές που συμμετέχουν καλούνται να συμμετέχουν σε σειρά ομαδικών ασκήσεων και πρακτικών με αφετηρία τον ελεύθερο αυτοσχεδιασμό και την αυθόρμητη σύνθεση ενώ παράλληλα ασκούνται σε εισαγωγικές πρακτικές διαλογισμού, νοητικής/σωματικής εστίασης και

κινητικής ροής με στοιχεία από την επιστήμη της yoga, του Qi Gong και της τεχνικής Alexander.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή. Παράλληλα, το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις σύγχρονες αυτοσχεδιαστικές πρακτικές, τη μουσική ευελιξία και εφευρετικότητα, την επίγνωση και την βελτίωση της φυσικής και ενεργειακής κατάστασης του σώματος.

Προαπαιτούμενα

Απαιτείται ικανοποιητικός βαθμός χειρισμού του οργάνου/φωνής, ομαδικό πνεύμα και διάθεση για διεύρυνση του γνωστικού αντικειμένου, ασχέτως κατεύθυνσης.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0808
Τίτλος Μαθήματος	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ-ΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΤΖΕΚΤ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Η'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	«Εφαρμοσμένες Μουσικές Σπουδές - Μουσική Εκπαίδευση» όλων των κατευθύνσεων, «Ερμηνεία και Εκτέλεση Ψαλτικής» κατεύθυνσης «Βυζαντινή Μουσική».
ECTS ανά εξάμηνο	30
Διδάσκοντες	Όλα τα μέλη ΔΕΠ και ΕΕΠ.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό.
Τύπος μαθήματος	N/A
Παρακολούθηση	Τακτικές συμβουλευτικές συνεδρίες με τον επιβλέποντα (η συχνότητα και η διάρκεια των συμβουλευτικών συνεδριών καθορίζονται από τον επιβλέποντα).
Διάρκεια	1 – 3 εξάμηνα.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα είναι αλυσίδα με το μάθημα: «Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας».
Αξιολόγηση	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται στη βάση: 1) της συνέπειας που επιδεικνύουν κατά τη διάρκεια της εκπόνησης σε σχέση με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει (καθορίζονται από τον επιβλέποντα), 2) της πληρότητας και ποιοτικής επάρκειας του τελικού παραδοτέου, 3) της δημόσιας προφορικής παρουσίασης της εργασίας/πρότζεκτ διάρκειας 20' - 30'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, επικοινωνιακές δεξιότητες, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Πτυχιακή Εργασία: Ο όρος «Πτυχιακή Εργασία» περιγράφει το σύνολο των μαθησιακών διαδικασιών οι οποίες τελεσφορούν με τη συγγραφή μιας γραπτής εργασίας μεγάλης έκτασης (τουλάχιστον 12.000 λέξεις μαζί με τις υποσημειώσεις και τη βιβλιογραφία) επάνω σε ένα θέμα αμιγώς ερευνητικού προσανατολισμού. Πτυχιακό Πρότζεκτ: Ο όρος «Πτυχιακό Πρότζεκτ» περιγράφει το σύνολο των μαθησιακών διαδικασιών οι οποίες ενέχονται στην εμπλοκή του φοιτητή σε ένα προσδιορισμένο πεδίο εφαρμογών (ενδεχομένως και με ερευνητικές πτυχές) και οι οποίες τελεσφορούν με την παραγωγή ενός τελικού παραδοτέου υβριδικής μορφής (πολυμεσικό ή άλλο υλικό, συνοδευόμενο από υποστηρικτικό κείμενο μικρής έκτασης [τουλάχιστον

5.000 λέξεις μαζί με τις υποσημειώσεις και τη βιβλιογραφία], στο οποίο ο φοιτητής περιγράφει τη μέθοδο που ακολούθησε, αναπτύσσει τον τρόπο εφαρμογής της, σχολιάζει κριτικά τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης εφαρμογής και στέκεται αναστοχαστικά απέναντί της).

Περιεχόμενο μαθήματος

Πτυχιακή Εργασία: Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας ακολουθεί προσεγγιστικά τα παρακάτω στάδια, σε κάθε ένα από τα οποία η συμβολή του επιβλέποντα είναι απαραίτητη:

- Προσδιορισμός ερευνητικού ερωτήματος
- Προκαταρκτική βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Προσδιορισμός ερευνητικού πεδίου και επιλογή ερευνητικής μεθοδολογίας
- Σύνταξη πρότασης έρευνας
- Καθορισμός της διαδικασίας και του χρονοδιαγράμματος της εκπόνησης
- Προσδιορισμός βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης, μακροπρόθεσμης στοχοθεσίας και προγραμματισμός συμβουλευτικών συνεδριών με τον επιβλέποντα
- Ολοκλήρωση βιβλιογραφικής ανασκόπησης
- Διεξαγωγή της έρευνας και συλλογή δεδομένων
- Επεξεργασία δεδομένων και επαγωγή πορισμάτων
- Ερμηνεία πορισμάτων και στοιχειοθέτηση συμπερασμάτων
- Σύνταξη σχεδίου συγγραφής και προσδιορισμός κεφαλαίων, υποκεφαλαίων και μικρότερων ενοτήτων της εργασίας
- Ολοκλήρωση συγγραφής της εργασίας
- Ανατροφοδότηση και διορθώσεις του επιβλέποντα
- Δημόσια παρουσίαση της εργασίας

Πτυχιακό Πρότζεκτ: Ενδεικτικός κατάλογος θεματικών περιοχών:

- Οργάνωση ή/και καταλογογράφηση έργων βιβλιοθηκών ή αρχείων
- Μουσικές μεταγραφές, διασκευές, επεξεργασίες
- Κατάρτιση προγραμμάτων συναυλιών
- Αποδελτίωση κειμενικών πηγών (π.χ. μουσικές αναφορές σε περιηγητική λογοτεχνία, ημερήσιο τύπο, κτλ)
- Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων από εποπτευόμενη επιτόπια έρευνα (π.χ. απομαγνητοφωνήσεις & σχολιασμός/υπομνηματισμός συνεντεύξεων, κτλ)
- Σχολιασμένη μετάφραση ή σύνοψη ξενόγλωσσων μουσικολογικών κειμένων στην ελληνική γλώσσα
- Τεχνική κάλυψη των εκδηλώσεων του Τμήματος της περιόδου ενός ακαδημαϊκού έτους (Σεπτεμβρίου-Ιουνίου), που θα αφορά:
  - A. Την ηχητική κάλυψη ενισχυμένου ήχου των εκδηλώσεων
  - B. Την ηχογράφηση των εκδηλώσεων
  - Γ. Την ψηφιακή επεξεργασία (editing) των ηχογραφήσεων
  - Δ. Τη βιντεοσκόπηση των εκδηλώσεων
  - E. Την ψηφιακή επεξεργασία (editing) των βιντεοσκοπήσεων
- Ψηφιακή επεξεργασία (editing) των παλαιών ηχογραφήσεων συναυλιών/εκδηλώσεων του Τμήματος για τον εμπλουτισμό του αρχείου ήχου και εικόνας του Τμήματος
- Ηχογράφηση/βιντεοσκόπηση και επεξεργασία μουσικού υλικού από επιτόπια έρευνα
- Μελέτη/υλοποίηση (κατασκευή) ακουστικών επιφανειών (φορητών ή σταθερών) για την βελτίωση της ακουστικής των χώρων του Τμήματος ή των εξωτερικών συναυλιών του Τμήματος (φορητά πτυσσόμενα ακουστικά πάνελ/acoustic shell).
- Οργάνωση και ψηφιοποίηση αναλογικού οπτικο-ακουστικό υλικού σε ιδιωτικές συλλογές (π.χ. μαγνητοταινίες, βίντεο)

- Σχολιασμένες βιβλιογραφίες (*annotated bibliographies*)
- Επιμέλεια κριτικών ή/και ερμηνευτικών εκδόσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Τα στάδια εκπόνησης του Πτυχιακού Πρότζεκτ είναι ανάλογα με αυτά που αναφέρονται για την Πτυχιακή Εργασία, προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε πεδίου εφαρμογών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Οι προδιαγραφές του Πτυχιακού Πρότζεκτ σε σχέση με κάθε μία από τις παραπάνω ενδεικτικές θεματικές (π.χ. ελάχιστος αριθμός ηχογραφήσεων ή ηχοηψιών, είδος του προς μεταγραφή μουσικού υλικού, κτλ) προσδιορίζονται ΜΕ ΑΠΟΛΥΤΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑ στην περιγραφή την οποία επισυνάπτει ο φοιτητής στην αίτηση δήλωσής του προς έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος

A. Την ηχητική κάλυψη ενισχυμένου ήχου των εκδηλώσεων

B. Την ηχογράφιση των εκδηλώσεων

Γ. Την ψηφιακή επεξεργασία (*editing*) των ηχογραφήσεων

Δ. Τη βιντεοσκόπηση των εκδηλώσεων

E. Την ψηφιακή επεξεργασία (*editing*) των βιντεοσκοπήσεων

- Ψηφιακή επεξεργασία (*editing*) των παλαιών ηχογραφήσεων συναυλιών/εκδηλώσεων του Τμήματος για τον εμπλουτισμό του αρχείου ήχου και εικόνας του Τμήματος
- Ηχογράφιση και επεξεργασία μουσικού υλικού από επιτόπια έρευνα
- Μελέτη/υλοποίηση (κατασκευή) ακουστικών επιφανειών (φορητών ή σταθερών) για την βελτίωση της ακουστικής των χώρων του Τμήματος ή των εξωτερικών συναυλιών του Τμήματος (φορητά πτυσσόμενα ακουστικά πάνελ/*acoustic shell*).
- Οργάνωση και ψηφιοποίηση αναλογικού οπτικοακουστικού υλικού σε ιδιωτικές συλλογές (π.χ. μαγνητοταινίες, βίντεο)

Βιβλιογραφία

Bell, Judith. Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2007.

Ζαφειρόπουλος, Κώστας. Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία:: Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών. Αθήνα: Κριτική, 2005.

Θεοφιλίδης, Χρήστος. Η συγγραφή επιστημονικής εργασίας: Από τη θεωρία στην πράξη. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2013.

Eco, Umberto. Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία. Αθήνα: Νήσος, 1994.

Ελευθεριάδης, Π. Μ. Συγγραφική τεχνική και μεθοδολογία έρευνας. Αθήνα: Πρωταγόρας, 1991.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές την ευκαιρία να μάθουν πώς: 1) να αναλύουν ένα πρόβλημα, εντοπίζοντας τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και τα απαραίτητα εργαλεία που απαιτούνται για την επίλυσή του, 2) να οργανώνουν και να εκτελούν μεθοδικά τη δουλειά τους, υιοθετώντας και εφαρμόζοντας διεθνώς αποδεκτές μεθοδολογίες και ερευνητικές πρακτικές ή/και πρακτικές εφαρμογής, 3) να επεξεργάζονται τα δεδομένα που συνέλεξαν από την ερευνητική ή/και εφαρμοσμένη μελέτη τους, 4) να προσεγγίζουν κριτικά τα πορίσματα που εξήγαγαν από την επεξεργασία των δεδομένων της ερευνητικής ή/και εφαρμοσμένης μελέτης τους, 5) να εντάσσουν τα συμπεράσματά τους στο πλαίσιο του επιστημονικού ή/και καλλιτεχνικού πεδίου στο οποίο δραστηριοποιήθηκαν, προσδιορίζοντας τη θέση και τη συνεισφορά της δουλειάς τους σε αυτό, 6) να στέκονται αναστοχαστικά απέναντι στις διαδικασίες που ακολούθησαν, προτείνοντας τρόπους βελτίωσης και προαγωγής της συνεχιζόμενης έρευνας και πρακτικής, 7) να παρουσιάζουν δημόσια τη δουλειά τους με σαφήνεια και πειστικότητα και να αναπτύσσουν συναφή επιχειρηματολογία.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές: 1) θα έχουν αποκτήσει καλή εποπτεία του πεδίου έρευνας ή εφαρμογής που επέλεξαν, 2) θα είναι σε θέση να κάνουν αποτελεσματικό προγραμματισμό και επιμερισμό της εργασίας τους, 3) θα έχουν οξύνει τις ικανότητές τους στη διαχείριση, ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων, 4) θα έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση του γραπτού λόγου και τις συναφείς με το εκάστοτε ερευνητικό πεδίο ή πεδίο εφαρμογών συμβάσεις, 5) θα έχουν αναπτύξει αισθητήριο σχετικά με την αποτελεσματική οργάνωση και επιτέλεση μιας δημόσιας παρουσίασης.

Προαπαιτούμενα

Για τη δήλωση θέματος προαπαιτείται:

1. επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας»,
2. επιτυχής εξέταση στα 4/5 του συνολικού αριθμού μαθημάτων του προπτυχιακού κύκλου σπουδών,
3. ελάχιστη βαθμολογία σε συγκεκριμένα μαθήματα συναφή με το υπό εκπόνηση θέμα της (καθορίζονται από τον επιβλέποντα).

Κωδικός μαθήματος	ΠΑ0304, ΠΑ0419.
Τίτλος Μαθήματος	ΡΥΘΜΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ – ΚΡΟΥΣΤΑ I-II
Επιλέξιμα πεδία	Κρουστά.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-ΣΤ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής (όλες οι ειδικεύσεις)
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πουλιανάκης Κωνσταντίνος, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της ειδίκευσης Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές. Ελεύθερης επιλογής για όλες τις κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Οι φοιτητές καλούνται να εκτελέσουν τους ρυθμούς και τις ασκήσεις που διδάχτηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Στο τέλος του δεύτερου εξαμήνου γίνεται παράσταση η οποία συμψηφίζεται στη βαθμολογία.
Ασκούμενες δεξιότητες	Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση ρυθμικής αντίληψης, μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Ο φοιτητής διδάσκεται πρακτικά τους βασικούς ήχους των κρουστών οργάνων επάνω στο όργανο. Στη συνέχεια μαθαίνει να παίζει ρυθμούς από διάφορες περιοχές του ελλαδικού χώρου, αλλά και κάποιους που προέρχονται από την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και της Μεσογείου. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην κατανόηση της σχέσης παλμού και ρυθμικής φόρμας. Για αυτόν τον λόγο γίνονται ασκήσεις που βοηθούν το φοιτητή να ξεχωρίσει σωματικά και στο τέλος εγκεφαλικά τις δύο καταστάσεις. Στο τέλος κάθε εξαμήνου ο φοιτητής καλείται να εφαρμόσει τις πρακτικές που έμαθε και πάνω στο όργανο της ειδίκευσής του.
Περιεχόμενο μαθήματος	1.Ρυθμοί που προέρχονται από τις μουσικοποιητικές παραδόσεις του ευρύτερου ελλαδικού χώρου και της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου. 2.Σχέση μεταξύ του παλμού και της ρυθμικής φόρμας. 3. Ρυθμικό σολφέζ και νκτικέ

Ο βαθμός δυσκολίας αυξάνεται ανά εξάμηνο σπουδών και προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες του κάθε φοιτητή.

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι να διδαχθούν οι φοιτητές βασικές τεχνικές των κρουστών οργάνων τις οποίες αργότερα θα εφαρμόσουν στα όργανα της ειδικότητάς τους.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές ασκούνται σε όλο το φάσμα της μουσικής πράξης που εφάπτεται με τις τροπικές μουσικές παραδόσεις και τα σύγχρονα ρεύματα του ελλαδικού (και όχι μόνο) χώρου, αναπτύσσοντας επίγνωση και ισχυρή αντίληψη στη μουσική ερμηνεία και τις παραστατικές τους δεξιότητες, μαθαίνοντας να ηχογραφούν σε στούντιο, να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους. Στους φοιτητές καλλιεργείται το κριτικό πνεύμα που έμπρακτα αποτυπώνεται στη συγκριτική θεώρηση των μουσικών φαινομένων στον ευρύτερο βαλκανικό και μεσογειακό χώρο, ενώ ενισχύεται, τόσο σε ερευνητικό όσο και σε καλλιτεχνικό επίπεδο, ο διαπολιτισμικός διάλογος.

Προαπαιτούμενα

Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ 6001, ΜΣ 6002
Τίτλος Μαθήματος	ΣΚΗΝΙΚΗ ΗΘΟΠΟΪΑ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε΄-ΣΤ΄.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής μουσικής, ειδίκευση μονωδίας.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Γεωργίου Ελένη, Συμβασιούχος
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές ειδίκευσης μονωδίας.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες συνόλων, δεξιότητες άσκησης και δοκιμών, ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Προαπαιτούμενα	Όχι

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0801-2
Τίτλος Μαθήματος	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΙΣΤΙΞΗΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ', Ε'.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά. Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές της ειδίκευσης "Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές" της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές ειδικεύσεων ηλεκτροφόρων – νυκτών της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής, τους φοιτητές της κατεύθυνσης σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα Στοιχεία Αντίστιξης είναι προαπαιτούμενο για το μάθημα Στοιχεία Φούγκας.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου.
Περιγραφή μαθήματος	Πολυφωνία του 16ου και 18ου αιώνα, ανάλυση και μελέτη μουσικών παραδειγμάτων και ασκήσεις αντιστικτικής γραφής μικρών έργων.
Σκοπός	Κατανόηση τεχνικών αντίστιξης και χειρισμού ασματικής και οργανικής πολυφωνίας και εξοικείωση με τεχνικές συνθετών από διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Τεχνικές ανάλυσης και προετοιμασία για επόμενη σπουδή ή και επαγγελματική ενασχόληση ως συνθέτες.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0802-2.
Τίτλος Μαθήματος	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΥΓΚΑΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Δ', ΣΤ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης μουσικής./
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Ζέρβας Αθανάσιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της ειδίκευσης "Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές", των ειδικεύσεων ηλεκτροφόρων – νυκτών της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής, τους φοιτητές της κατεύθυνσης σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Το μάθημα Στοιχεία Αντίστιξης είναι προαπαιτούμενο για το μάθημα Στοιχεία Φούγκας.
Αξιολόγηση	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες ρεπερτορίου, ακουστικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, γλωσσικές (λεκτικές) δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Πολυφωνία του 17ου και 18ου και 19ου αιώνα, ανάλυση μορφής, μελέτη μουσικών παραδειγμάτων και έργων J. S. Bach, ασκήσεις τεχνικών φούγκας και γραφής μικρών έργων.
Σκοπός	Κατανόηση τεχνικών φούγκας και χειρισμού οργανικής πολυφωνίας και εξοικείωση με τεχνικές του J.S Bach και συνθετών από διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Τεχνικές ανάλυσης και προετοιμασία για επόμενη σπουδή ή και επαγγελματική ενασχόληση ως συνθέτες.
Προαπαιτούμενα	Άριστη γνώση τεχνικών τροπικής και τονικής Αντίστιξης (Μάθημα: Στοιχεία Αντίστιξης).

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0115, ΜΣ0116, ΕΟ0502, ΕΟ0602, ΕΚΛ009, ΕΚΛ010, ΕΣΑ009, ΕΣΑ010, ΕΤΡ009, ΕΤΡ010, ΕΥΦ01, ΕΥΦ02, ΠΑ0139, ΠΑ0224.
Τίτλος Μαθήματος	ΣΥΓΓΕΝΕΣ ΟΡΓΑΝΟ Ι-ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-ΣΤ'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, ειδικεύσεις εγχόρδων και πνευστών.
Επιλέξιμα πεδία	Άλτο φλάουτο, βιόλα, πίκολο, αγγλικό κόρνο, μπάσο κλαρινέτο, κλαρινέτο σε μι ύφεση, σοπράνο, τενόρο και βαρύτονο σαξόφωνο, πίκολο τρομπέτα, ευφώνιο, παραδοσιακά κρουστά.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής καθηγητής, Τσεντς Κατρίν-Αννέττε, Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Μουμουλίδης Μιλτιάδης, Επίκουρος καθηγητής. Σειρά Πουλχερία, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές ειδίκευσεων εγχόρδων και πνευστών. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να αντικαθίσταται από άλλο καλλιτεχνικό μάθημα (όπως μουσική δωματίου).
Τύπος μαθήματος	Ατομικό ή ομαδικό εργαστηριακό, σεμινάριο.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Παράσταση με ρεπερτόριο που μπορεί να ποικίλει ως προς το είδος, τις τεχνικές δυσκολίες και την εποχή. Μέρος του προγράμματος μπορεί να εκτελείται από μνήμης. Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει συμμετοχή σε συναυλίες εντός και εκτός Τμήματος, την εξέλιξη κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα και ενδεχομένως ηχογραφήσεις. Διάρκεια παράστασης περίπου 15'.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Στο μάθημα αυτό γίνεται μια πρώτη γνωριμία με το(α) σημαντικότερο(α) όργανο(α) της οικογένειας του κύριου οργάνου. Έτσι ο φοιτητής αποκτά τις πρώτες βάσεις για μια πιθανή μελλοντική σταδιοδρομία του σε οργανικά σύνολα.
Περιεχόμενο μαθήματος	Την ύλη του μαθήματος αποτελούν απλά και βασικά έργα του ρεπερτορίου σόλο ή με πιάνο, κονσέρτα, ορχηστρικά αποσπάσματα, κλίμακες, σπουδές και τεχνικά χαρακτηριστικά του οργάνου.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές των αντίστοιχων

ειδικεύσεων με τις τεχνικές βάσεις ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σε μια πιθανή επαγγελματική σταδιοδρομία ως μέλη μουσικών συνόλων.

Μαθησιακά αποτελέσματα Οι φοιτητές εισάγονται σε ειδικά ζητήματα τεχνικής και ρεπερτορίου του οργάνου και των ιδιαιτεροτήτων του (επιστόμια, καλάμια κλπ). Προετοιμάζονται κυρίως για παράσταση μέσα σε σύνολο.

Προαπαιτούμενα Επαρκές τεχνικό επίπεδο στο κύριο όργανο· διαθεσιμότητα οργάνου.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9401, ΜΣ9402, ΜΣ9403, ΜΣ9404, ΜΣ9405, ΜΣ9406, ΜΣ9407, ΜΣ9408
Τίτλος Μαθήματος	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ I-VIII
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Σύγχρονης Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Γλώσσα	Ελληνικά
Διδάσκοντες	Λαμπριανίδης Θεόφιλος, Συμβασιούχος.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδίκευσης Σύνθεσης, ελεύθερης επιλογής για τους φοιτητές των υπόλοιπων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτή εργασία με θέμα ένα έργο του 20ου η του 21ου αιώνα, ή ένα ειδικό ζήτημα Σύγχρονης Μουσικής. Η εργασία των φοιτητών/τριών της ειδίκευσης Σύνθεσης είναι πάνω σε θέμα που δεν έχει διδαχθεί μέσα στο εξάμηνο, των υπόλοιπων φοιτητών πάνω σε θέμα που έχει διδαχθεί. Οι φοιτητές/τριες για τους οποίους το μάθημα είναι ελεύθερης επιλογής μπορούν εναλλακτικά να συμμετάσχουν σε μια α΄ παρουσίαση ενός νέου έργου. Συνεχής αξιολόγηση μέσω προόδων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Η συμμετοχή στις εκδηλώσεις του μαθήματος υπολογίζεται επίσης ως πρόοδος.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, δεξιότητες ανάγνωσης, ακουστικές, ερμηνευτικές, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, αυτοσχεδιαστικές δεξιότητες, ανεξαρτησία, ψυχολογική κατανόηση, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες, παιδαγωγικές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Ακρόαση, αναλυτική προσέγγιση και κριτικός σχολιασμός σημαντικών έργων του 20ου και του 21ου αιώνα. Αναπτύσσονται ζητήματα σημειογραφίας, μεθοδολογίας, αισθητικής, ιστορίας της σύγχρονης μουσικής, συνθετικής τεχνικής, ερμηνευτικής τεχνικής και συσχετισμού της μουσικής με άλλες τέχνες ή/και επιστήμες. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών/τριων και η ανταλλαγή απόψεων. Κάθε εξάμηνο διοργανώνεται μια θεματική συναυλία ή μουσική παράσταση με έργα των φοιτητών/τριων του μαθήματος.
Περιεχόμενο μαθήματος	Ακρόαση ηχογραφήσεων έργων του 20ου και του 21ου αιώνα ή/και παρακολούθηση σχετικών βίντεο, ανάγνωση των ανάλογων μουσικών κειμένων και εικονική ερμηνεία των μουσικών κειμένων, εμβάθυνση στο αισθητικό, ερμηνευτικό, εκφραστικό και τεχνικό περιεχόμενο του

εκάστοτε έργου. Ειδικά σημειογραφικά και ερμηνευτικά θέματα, μορφολογική προσέγγιση, ανάλυση του μουσικού ή/και εξωμουσικού περιεχομένου και του εκάστοτε ιστορικού και ερμηνευτικού πλαισίου. Οι φοιτητές/τριες καλούνται να παρουσιάζουν στα πλαίσια του μαθήματος και σε συνεργασία με συμφοιτητές/τριές τους ή/και με το διδάσκοντα του μαθήματος τις εργασίες που εκπονούν ανά εξάμηνο. Δεδομένης της συνεχούς εξέλιξης της σύγχρονης μουσικής, επιδιώκεται η συνεχής επικαιροποίηση του περιεχομένου του μαθήματος, προκειμένου να παρακολουθεί τις διεθνείς μουσικές και αισθητικές εξελίξεις.

Σκοπός

Να εφοδιάσει τους φοιτητές/τριες του μαθήματος με τεχνικές - θεωρητικές και ερμηνευτικές- γνώσεις γύρω από τη μουσική του 20ου και του 21ου αιώνα, απαραίτητες για τη διεύρυνση των καλλιτεχνικών, και ερευνητικών τους ικανοτήτων και για την ισορροπημένη επαγγελματική τους ανάπτυξη ως καλλιτέχνες ή εκπαιδευτικοί.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να προσεγγίζουν τόσο από θεωρητική όσο και από πρακτική πλευρά τη μουσική του 20ου και του 21ου αιώνα, να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων μουσικών ρευμάτων, καθώς και την αλληλεπίδρασή τους με τις υπόλοιπες καλλιτεχνικές ή εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9501, ΜΣ9502, ΜΣ9503, ΜΣ9504.
Τίτλος Μαθήματος	ΣΥΝΟΛΑ ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΛΩΝ I-IV
Επιλέξιμα πεδία	Βιολοντσέλο
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πάτρας Δημήτριος, Τακτικός καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Γερμανικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε ανά σύνολο.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Παράσταση και/ή ηχογράφηση και/η συμμετοχή σε συναυλία/ες που περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο έργα ή μέρη διαφορετικού χαρακτήρα ή εποχής ανά εξάμηνο, συνεχής αξιολόγηση συμμετοχής στα μαθήματα. Διάρκεια παράστασης περίπου 15'
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στην καλλιτεχνική έκφραση, δεξιότητες ρεπερτορίου, δεξιότητες συνόλων, δεξιότητες εξάσκησης και δοκιμών, ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Το ομαδικό αυτό εργαστηριακό μάθημα απευθύνεται σε όλους τους φοιτητές οργανικής μουσικής εκτέλεσης με ειδίκευση βιολοντσέλο. Απαιτεί από τους φοιτητές επαρκή ατομική προετοιμασία, μελέτη της παρτιτούρας των έργων και την προετοιμασία τους ως συνόλου με δοκιμές πριν το μάθημα. Στο μάθημα μπορούν να συμμετέχουν φοιτητές της ειδίκευσης ΕΜΣ (ως ειδικής βαρύτητας), απόφοιτοι και μουσικοί εκτός του Τμήματος και σε ειδικές περιπτώσεις, διδάσκοντες. Ανάλογα με τις απαιτήσεις του ρεπερτορίου, μπορούν να χρησιμοποιούνται συγγενή όργανα, εφόσον είναι διαθέσιμα
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα πραγματεύεται την ερμηνεία και εκτέλεση μιας ευρείας κλίμακας μουσικών έργων (πρωτοτύπων ή διασκευών) από την εποχή μπαρόκ μέχρι σήμερα, στα πλαίσια συνόλου βιολοντσέλων.
Σκοπός	Το μάθημα έχει σκοπό να δώσει στους φοιτητές την δυνατότητα αναγνώρισης, κατάταξης και παρουσίασης μελωδικών, αρμονικών και μορφολογικών συναφειών μέσα στα πλαίσια ενός συνόλου ομοειδών

οργάνων καθώς και την από κοινού αντιμετώπιση των τεχνικών προκλήσεων που θα προκύψουν

Μαθησιακά αποτελέσματα Οι φοιτητές μαθαίνουν να προετοιμάζονται, να κάνουν δοκιμές, να ηχογραφούν και να συμμετέχουν σε συναυλίες μουσικής δωματίου σε έργα του ρεπερτορίου για σύνολο βιολοντσέλων. Αποκτούν την εμπειρία της σύμπραξης με μουσικούς διαφορετικών οργάνων/φωνής και καλλιεργούν τις ακουστικές, επικοινωνιακές και διαλεκτικές δεξιότητές τους

Προαπαιτούμενα Επαρκές επίπεδο τεχνικής σε σχέση με το επιλεγόμενο ρεπερτόριο.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0321, ΜΣ0422, ΜΣ3003, ΜΣ3004, ΠΑ0502, ΠΑ0602, ΠΑ0702, ΠΑ0802.
Τίτλος Μαθήματος	ΣΥΝΟΛΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ I-VIII
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής (όλες οι ειδικεύσεις).
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Αχαλινωτόπουλος Γερμανός, Επίκουρος καθηγητής, Σινόπουλος Σωκράτης, Επίκουρος καθηγητής, Τσικουρίδης Ελευθέριος, Επίκουρος καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά (άλλες γλώσσες ανάλογα με το διδάσκοντα).
Κατηγορία μαθήματος	I-V. Υποχρεωτικό για όλους τους φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. VI: Υποχρεωτικό για τους φοιτητές οργανικής-φωνητικής μουσικής εκτέλεσης και ποιητικής της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. VI-VIII: Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της ειδίκευσης "Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές", της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής./ I-V:
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε ανά σύνολο.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Βαθμός συμμετοχής, δημιουργικού ενδιαφέροντος και καλλιτεχνικής δεξιότητας στις προγραμματισμένες παραστάσεις, τα εργαστήρια, τις ηχογραφήσεις και τα projects που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του μαθήματος, εντός και εκτός του Τμήματος. Η βαθμολογία μπορεί να εξάγεται ως μέσος όρος επιμέρους συντελεστών των ανωτέρω δοκιμασιών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Καλλιέργεια ερμηνευτικών και εκτελεστικών δεξιοτήτων, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, καλλιέργεια αυτοσχεδιαστικών και ανασυνθετικών πρακτικών, ακουστικές, δημιουργικές δεξιότητες, φραστικές (λεκτικές) δεξιότητες, δεξιότητες παράστασης σε κοινό, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, κριτική συναίσθηση, επικοινωνιακές δεξιότητες.
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα αυτό έχει καθαρά εργαστηριακό χαρακτήρα και επικεντρώνεται στη σύσταση μικτών οργανικών μουσικών συνόλων. Στόχος των συνόλων αυτών είναι η παρουσίαση θεματικών μουσικών παραστάσεων που προβάλλουν σύγχρονους μουσικούς - δημιουργούς.

Περιεχόμενο μαθήματος	Οι φοιτητές που συμμετέχουν καλούνται, πάντα κάτω από την επιμέλεια και τον συντονισμό του εισηγητή, να έρθουν σε επαφή με επιλεγμένο ρεπερτόριο που προέρχεται τόσο από τις τοπικές μουσικές παραδόσεις του Ελληνικού χώρου όσο και από τον ευρύτερο χώρο των τροπικών μουσικών παραδόσεων της ανατολικής μεσογείου. Τα μουσικά σύνολα που δημιουργούνται εργάζονται προς την κατεύθυνση της δημιουργικής προσέγγισης του αυθεντικού μουσικού υλικού.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος είναι να δημιουργήσει τις βάσεις για τη διαμόρφωση μίας ευρύτερης καλλιτεχνικής ταυτότητας του φοιτητή, είτε ως συντελεστής ή παραγωγός σε σύγχρονες ορχήστρες, είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Παράλληλα, το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με ετερόκλητα μουσικά ιδιώματα και στην προσαρμοστικότητα του σε μικτά οργανικά σύνολα.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές ασκούνται σε όλο το φάσμα της μουσικής πράξης που εφάπτεται με τις τροπικές μουσικές παραδόσεις και τα σύγχρονα ρεύματα του ελλαδικού (και όχι μόνο) χώρου, αναπτύσσοντας επίγνωση και ισχυρή αντίληψη στη μουσική ερμηνεία και τις παραστατικές τους δεξιότητες, μαθαίνοντας να ηχογραφούν σε στούντιο, να μελετούν αποτελεσματικά και να ελέγχουν το σώμα τους.
Προαπαιτούμενα	Απαιτείται ικανοποιητικός βαθμός χειρισμού του οργάνου/φωνής, ομαδικό πνεύμα και διάθεση για διεύρυνση του γνωστικού αντικείμενου, ασχέτως κατεύθυνσης.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0811-1, ΜΣ0811-2, ΜΣ0811-3, ΜΣ0811-4.
Τίτλος Μαθήματος	ΣΥΝΟΛΑ ΤΖΑΖ I-IV
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Ε'-Η'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Αθανάσιος Ζέρβας Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ευρωπαϊκής Μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής, Υποχρεωτικής επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ευρωπαϊκής (κλασικής) και σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για όλους τους υπόλοιπους φοιτητές.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Περιγραφή μαθήματος	Μελέτη και μουσική εκτέλεση κομματιών από τη φιλολογία της Τζαζ, από το swing, bebop, hard bop, cool, Latin jazz.
Περιεχόμενο μαθήματος	Διδασκαλία τεχνικών φριζαρίσματος και αυτοσχεδιασμού.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Το μάθημα προετοιμάζει τους φοιτητές για την απόκτηση τζαζ ρεπερτορίου και στιλιστικής εκτέλεσης/ερμηνείας.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	EO0102, EO0202, EO0302, EO0402, ΕΦΑ009, ΕΦΑ010, ΕΦΑ011, ΕΦΑ012.
Τίτλος Μαθήματος	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΟΜΠΟΕ-ΦΑΓΚΟΤΟΥ I-IV
Επιλέξιμα πεδία	Όμποε, Φαγκότο.
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-ΣΤ'
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής μουσικής, ειδικεύσεις όμποε και φαγκότου.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Χασιώτης Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής για τους φοιτητές ειδίκευσης όμποε και φαγκότου. Κατόπιν έγκρισης από το διδάσκοντα, επιλεγόμενο από φοιτητές ειδίκευσης ΕΜΣ με ατομικό καλλιτεχνικό αντικείμενο όμποε ή φαγκότο.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	1Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Συνεχής αξιολόγηση συμμετοχής στα μαθήματα.
Ασκούμενες δεξιότητες	Ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητες κατασκευής.
Περιγραφή μαθήματος	Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές ασκούνται στην κατασκευή καλαμιών από το αρχικό έως το τελικό στάδιο της διαδικασίας. Το μεγαλύτερο μέρος του εξοπλισμού και η πρώτη ύλη παρέχονται από το Τμήμα. Οι φοιτητές εξοικειώνονται επίσης με βασικά στοιχεία του μηχανισμού του οργάνου και αποκτούν στοιχειώδεις δεξιότητες συντήρησης και επισκευής.
Βιβλιογραφία	Rothwell's Evelyn <i>Guide to Oboe Reed Making</i> (London: Nova, Howarth, 1987) Hentschel Kart. <i>Das Oboenrohr</i> (Celle: Moeck, 1995).
Σκοπός	Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών ειδίκευσης με τις τεχνικές ιδιαιτερότητες των οργάνων της οικογενείας και στην απόκτηση επαρκών δεξιοτήτων για την επιτυχή κατασκευή καλαμιών αλλά και για τη βασική συντήρηση και επισκευή του οργάνου
Μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές καλλιεργούν την τεχνική ικανότητα στο να κατασκευάζουν καλάμια αξιόπιστης και σταθερής ποιότητας, αλλά και να συντηρούν και επισκευάζουν στοιχειωδώς το όργανό τους ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις μιας επαγγελματικής καριέρας.
Προαπαιτούμενα	Επαρκής τεχνική κατάρτιση στο όμποε ή το φαγκότο.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9280
Τίτλος Μαθήματος	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Β'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Βούβαρης Πέτρος, Επίκουρος καθηγητής, Καλλιμοπούλου Ελένη, Επίκουρη καθηγήτρια.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό κορμού για την Ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές και για φοιτητές της κατεύθυνσης Βυζαντινής μουσικής. Υποχρεωτικής επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές της κατεύθυνσης Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές λοιπών κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη.
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται στη βάση εργασιών που υποβάλλονται στη διάρκεια του εξαμήνου.
Ασκούμενες δεξιότητες	Γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ενδυνάμωση μουσικής και καλλιτεχνικής αντίληψης/πρόσληψης, γνώση και κατανόηση του ρεπερτορίου και του μουσικού υλικού, κριτική σκέψη (ικανότητα αφαίρεσης, ανάλυσης και κριτικής αξιολόγησης), ακουστικές δεξιότητες, δεξιότητα αυτοπαρατήρησης, επικοινωνιακές δεξιότητες, χρήση πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, ψηφιακές βάσεις δεδομένων).
Περιγραφή μαθήματος	Το μάθημα επικεντρώνεται στην επισκόπηση και πρακτική εφαρμογή τεχνικών έρευνας πηγών καθώς και οργάνωσης και συγγραφής μίας επιστημονικής εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κριτική διαχείριση της εκάστοτε θεματολογίας και του σχετικού υλικού.
Περιεχόμενο μαθήματος	Το μάθημα δομείται στη βάση συνοπτικών εισαγωγικών διαλέξεων τις οποίες ακολουθούν ασκήσεις που πραγματοποιούνται στην τάξη. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές εξοικειώνονται με τα επιμέρους στάδια, τις τεχνικές και τις συμβάσεις της συγγραφής επιστημονικής εργασίας.
Βιβλιογραφία	Bell, Judith. 2007. <i>Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας.</i> Μπουρλιάσκος, Βασίλειος. 2010. <i>Πώς γράφεται μια επιστημονική εργασία.</i> Ζαφειρόπουλος, Κώστας. 2005. <i>Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία:: Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών.</i>

Θεοφιλίδης, Χρήστος. 1995. *Η συγγραφή επιστημονικής εργασίας: Από τη θεωρία στην πράξη.*

Eco, Umberto. 1994. *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία.*

Ελευθεριάδης, Π. Μ. 1991. *Συγγραφική τεχνική και μεθοδολογία έρευνας.*

Σκοπός

Το μάθημα έχει ως στόχο:

- 1) να εισαγάγει τους φοιτητές στην ερευνητική διαδικασία
- 2) να τους εξοικειώσει με τη μεθοδολογία και πρακτική της έρευνας πηγών,
- 3) να τους βοηθήσει στη διαχείριση του επιστημονικού λόγου,
- 4) να τους ευαισθητοποιήσει σε ζητήματα δεοντολογίας έρευνας και συγγραφής,
- 5) να τους προετοιμάσει αποτελεσματικά για τις απαιτήσεις των μαθημάτων του προπτυχιακού προγράμματος.

Μαθησιακά αποτελέσματα Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- 1) να διατυπώσουν ένα δόκιμο ερευνητικό ερώτημα,
- 2) να οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν αποτελεσματικά βιβλιογραφική έρευνα,
- 3) να προσεγγίσουν κριτικά την επιστημονική βιβλιογραφία,
- 4) να δομήσουν και να συγγράψουν μία επιστημονική εργασία.

Προαπαιτούμενα

Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ9351, ΜΣ9352.
Τίτλος Μαθήματος	ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ Ι- ΙΙ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ'-ΣΤ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Κατσανεβάκη Αθηνά, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές όλων των ειδικοτήσεων ερμηνείας και εκτέλεσης της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές με ειδίκευση Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές της κατεύθυνσης Ελληνικής Παραδοσιακής (Δημοτικής) Μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για όλες τις άλλες κατευθύνσεις.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Η επιτυχής εξέταση του μαθήματος "Φωνητική Εκτέλεση στην Παραδοσιακή Μουσική Ι" είναι προαπαιτήση για την παρακολούθηση του μαθήματος "Φωνητική Εκτέλεση στην Παραδοσιακή Μουσική ΙΙ"
Αξιολόγηση	Προφορικές εξετάσεις, εργασίες με επιτόπιες έρευνες.
Ασκούμενες δεξιότητες	Οι φοιτητές εξελίσσουν την δυνατότητα οργάνωσης σχεδίου έρευνας της φωνητικής μουσικής με επιτόπια έρευνα σε μία περιοχή και την ταυτόχρονη κατανόηση της φωνητικής μουσικής στον ελληνικό χώρο σε σχέση με τα Βαλκάνια και τον ευρύτερο κόσμο. Ακόμη βιώνουν την ενσωμάτωση του παραδοσιακού τραγουδιού μέσα από μία διαδικασία φωνητικής τεχνικής που τους επιτρέπει να αναπτύξουν την δική τους φωνή.
Περιγραφή μαθήματος	Αυτό το μάθημα είναι μικτό θεωρητικό και πρακτικό συνδυάζοντας δύο στόχους. Ο πρώτος στόχος είναι η εθνομουσικολογική έρευνα της φωνητικής μουσικής. Δίνονται βασικές έννοιες της εθνομουσικολογίας και παρουσιάζονται τρόποι οργάνωσης έρευνας της φωνητικής μουσικής σε μία περιοχή όπως επίσης και η μεθοδολογία της. Παρουσιάζονται τρόποι κριτικής των πηγών και της βιβλιογραφίας και ταυτόχρονα τρόποι συνδυασμού όλων αυτών με την εμπειρία κατά την επιτόπια έρευνα. Ταυτόχρονα παρουσιάζονται έρευνες που έχουν επιτελεστεί σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου και που έχουν σαν αντικείμενο την φωνητική μουσική ενώ ταυτόχρονα πραγματοποιείται μία πρώτη επαφή με διαφορετικά φωνητικά στυλ σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου και στον ελληνικό και βαλκανικό χώρο. Ο δεύτερος στόχος του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να ενσωματώσουν τον παραδοσιακό ήχο μέσα από μία τεχνική ανεπτυγμένη για την παραδοσιακή φωνητική

μουσική.

Περιεχόμενο μαθήματος

1. Μία σύντομη ιστορική επισκόπηση της εξέλιξης της επιστήμης. Πώς και πότε η γνώση για τον «εξωτικό» κόσμο συνδυάζεται και πότε παρουσιάζεται η ανάγκη για μία καινούρια επιστήμη.
2. Σχολές και τάσεις στην κοινωνική ανθρωπολογία. Πώς επέδρασαν στην Εθνομουσικολογία. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.
3. Μεθοδολογία στην κοινωνική ανθρωπολογία και πώς συνδέεται και επηρεάζει την μεθοδολογία στο πεδίο της Εθνομουσικολογίας.
4. Η έννοια της «performance» και η σημασία της για την Εθνομουσικολογία.
5. Διαφορετικοί τρόποι για να ερευνά κανείς το πεδίο. Οι διαφορετικές φάσεις και πλευρές της επιτόπιας έρευνας.
6. Πώς να οργανώσει κανείς και να παρουσιάσει τα αποτελέσματα.
7. Ένα πλάνο έρευνας για μία έρευνα φωνητικής μουσικής περιοχής.
8. Η «πρωτόγονη» μουσική
9. Κραυγές- tumbling strains
10. Πολυφωνία
11. Μοιρολόγια και θρήνοι
12. Εθιμικά τραγούδια και η σημασία τους για τον προσ-διορισμό του μουσικού πριν και του μετά.
13. Αστικές μουσικές
14. Φωνή και χορός
15. Μουσική και γλώσσα
16. Φωνητική ερμηνεία-πρακτικό μέρος

Βιβλιογραφία

- Βαρβούνης Μ.Γ.** Συμβολή στην Μεθοδολογία της Επιτόπιας Λαογραφικής Έρευνας, Εκδόσεις Οδυσσέας 1994.
- Evans Pritchard** Κοινωνική Ανθρωπολογία, 1951/1982.
- Geertz Clifford** Η Ερμηνεία των Πολιτισμών, Σειρά Ανθρωπολογία Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1973, 2003.
- Κάβουρας Παύλος**, Τα Δρώμενα από Εθνογραφική σκοπιά. Μέθοδοι τεχνικές και προβλήματα καταγραφής. Δρώμενα σύγχρονα μέσα και τεχνικές καταγραφής τους. Α Διεθνές συνέδριο 4-6 Οκτωβρίου 1996 Πρακτικά Κομοτηνή, Κέντρο Λαϊκών Δρωμένων, 45-80, 1997.
- Κάβουρας Παύλος**, Η έννοια του Μουσικού Δικτύου: σχέσεις παραγωγής και σχέσεις εξουσίας. Δίκτυα επικοινωνίας και πολιτισμού στο Αιγαίο. Πρακτικά Γ Συμποσίου για τον Πολιτισμό του Αιγαίου στη Σάμο. Αθήνα: Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου «Νικόλαος Δημητρίου, 39-69, 1997.
- Καρακατσάνης Κοσμάς** Ερευνητικό Πρόγραμμα «Θράκη»: Τεχνικές προδιαγραφές βάσης δεδομένων Μουσικές της Θράκης. Μια διεπιστημονική προσέγγιση, Έβρος, 1999.
- Kuper Adam**, Ανθρωπολογία και Ανθρωπολόγοι Η Βρετανική Σχολή Εκδόσεις Καστανιώτη 1989.
- Labourthe Torla- Warnier** Εθνολογία Ανθρωπολογία Κριτική, 2003.
- Λαλιώτη Βασιλική- Παπαπαύλου Μαρία**
«Γιατί κυλά στο αίμα μας» Από το αρχαίο Δράμα στο φλαμέγκο. Επιστρέφοντας από την ανθρωπολογία στο πεδίο της εμπειρίας. Εκδόσεις Κριτική, 2010.
- Νιτσιάκος Βασίλης** Παραδοσιακές κοινωνικές δομές, Γ Έκδοση, Οδυσσέας, 1991, 2000.
- Blacking John** How musical is man? London Faber 1973
- Brailoiu Costantin** Problems of Ethnomusicology "Musical Folklore" 1984
- Katsanevaki Athena** "Traditional Singing: Field Research or a Performing

Art? Combining research methods and Teaching methods in one field (an introductory note)", in Musical Practices in the Balkans: Ethnomusicological Perspectives, Proceedings of the International Conference held from November 23 to 25 2011 Department of Fine Arts and Music Book 8,149-166, 2012.

Kunst Jaap *Ethnomusicology*, The Hague 1959.

Merriam Alan, *The Anthropology of Music*, 1964.

Merriam Alan, *Ethnomusicology*, Discussion and definition of the field (Ethnomusicology IV 1960/ 107-14

Mantle Hood *The Ethnomusicologist* New York Mack Grow Hill 1971.

Nettl Bruno *Theory and Method in Ethnomusicology*.

Nettl Bruno. *The Study of Ethnomusicology Twenty nine issues and Concepts* Urbana University of Illinois Press 1983.

Rice Timothy Floyd, *Time Place Metaphor in Musical Experience and Ethnography* *Ethnomusicology* Spring/Summer 2003.

Seeger Antony *Why Suya sing? A Musical Anthropology of an Amazonian People*, Cambridge University Press 1987.

Van Velsen J. *The extended case method and situational analysis*, in AL Epstein (ed.) *The craft of social Anthropology*, Tavistock, 1967.

Σκοπός

Ο σκοπός του Μαθήματος είναι να δημιουργήσει νέους ερευνητές που θα μπορούν να αντιμετωπίσουν προβλήματα επιτόπιας έρευνας και να προσαρμόσουν την μεθοδολογία τους με την ταυτόχρονη κατανόηση των πηγών ανάλογα με το αντικείμενο της έρευνας και τις ανάγκες που προκύπτουν από αυτό.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Εξοικείωση με την επιστήμη και με την βιβλιογραφία και τις θεματικές της και με την έρευνα περιοχής.

Προαπαιτούμενα

Όχι

Κωδικός μαθήματος	BY0102, BY0202, BY0302, BY0402, BY0502, BY0602, BY0702, BY0802.
Τίτλος Μαθήματος	ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΑ I-VIII
Εξάμηνο(α) φοίτησης	A'-H'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Βυζαντινής μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Πάρης Κυριάκος-Νεκτάριος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για τους φοιτητές ειδίκευσης της κατεύθυνσης βυζαντινής μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	2Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι.
Αξιολόγηση	Γραπτώς τα ιστορικά και αισθητικά θέματα και προφορικώς η εκτέλεση των μελών.
Ασκούμενες δεξιότητες	Όπως αναλυτικά περιγράφονται τα θέματα που μελετώνται κατά τη διάρκεια των σπουδών της Ειδίκευσης έχουν ως στόχο την γνώση του ιστορικού και αισθητικού υποβάθρου των Ακολουθιών και την τεχνική ερμηνευτική και στυλιστική εκτέλεση των αντιστοίχων μελών.
Περιγραφή μαθήματος	Ιστορία και αισθητική των λατρευτικών ακολουθιών και πρακτική εφαρμογή του ισχύοντος ρεπερτορίου των Ακολουθιών αυτών. Κατάρτιση και σε θέματα διάρθρωσης του λειτουργικού Τυπικού και σε ζητήματα τελετουργικής πράξεως.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Κατάρτιση των φοιτητών της Ειδικεύσεως σε θέματα ιστορίας και αισθητικής των εκκλησιαστικών ακολουθιών στις οποίες ούτως ή άλλως θα κληθούν να εξυπηρετήσουν ως μονωδοί αλλά και ως επικεφαλείς εκκλησιαστικού χορού. Εξοικείωση με το τρέχον ρεπερτόριο της εκκλησιαστικής μουσικής και με το λειτουργικό Τυπικό και την λατρευτική τάξη.
Προαπαιτούμενα	Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0512, ΜΣ0608, ΜΣ0644, ΜΣ0645.
Τίτλος Μαθήματος	ΧΩΡΩΔΙΑ Ι – IV
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Α΄-Η΄ ανάλογα με το ακολουθούμενο πρόγραμμα σπουδών.
Κατεύθυνση/Ειδίκευση	Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής.
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Μελιγκοπούλου Μαρία, Συμβασιούχος.
Γλώσσα	Ελληνικά, Αγγλικά, Γερμανικά.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό για φοιτητές με ειδίκευση πιάνο, κιθάρα, ακορντεόν και Εφαρμοσμένες μουσικές σπουδές κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Σύγχρονης Μουσικής. Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για τους φοιτητές ειδιεύσεων εγχόρδων, πνευστών και κρουστών της κατεύθυνσης ευρωπαϊκής μουσικής, και για φοιτητές διεύθυνσης ορχήστρας και σύνθεσης της κατεύθυνσης σύγχρονης μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για φοιτητές άλλων κατευθύνσεων.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Συμμετοχή στο μάθημα 40%, επίδοση στις προφορικές εξετάσεις 60%. Η εξέταση γίνεται σε φωνητικά κουαρτέτα SATB. Κλίμακα αξιολόγησης 1-10 (βάση το 5).
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες στη μουσική ερμηνεία, παιδαγωγικές δεξιότητες, μουσική ανάγνωση, κατανόηση χορωδιακής μουσικής διάφορων εποχών και στυλ, φωνητική καλλιέργεια, μουσική παράσταση (συναυλία), κριτική συναίσθηση.
Περιγραφή μαθήματος	Στο μάθημα διδάσκονται φωνητική τεχνική για χορωδιακό τραγούδι, ζητήματα μεθοδολογίας της διδασκαλίας χορωδιακών συνόλων, τεχνικές προετοιμασίας και οργάνωσης χορωδιακών συνόλων, χορωδιακή πειθαρχία, ευαισθητοποίηση στη μουσική ερμηνεία ανάλογα με την εποχή και το στυλ του διδασκόμενου έργου.
Περιεχόμενο μαθήματος	Χορωδιακό ρεπερτόριο με μέτριες τεχνικές δυσκολίες από την Αναγέννηση έως σήμερα. Η ύλη ανά εξάμηνο παρουσιάζει ποικιλία ως προς την εποχή και το ύφος του έργου.
Σκοπός	Εξοικείωση με τη χορωδιακή ανθολογία από την Αναγέννηση έως σήμερα. Φωνητική καλλιέργεια, ικανότητα κατανόησης στοιχείων της μουσικής ερμηνείας, εμπειρία μουσικής παράστασης. Όλα τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν βασικές δεξιότητες για τους φοιτητές όλων των ειδιεύσεων του ΤΜΕΤ οι οποίοι θα ακολουθήσουν επαγγελματική σταδιοδρομία σε κάποιο κλάδο της εκπαίδευσης.

Μαθησιακά αποτελέσματα Εξοικείωση με τα χορωδιακά ύφη και τεχνοτροπίες ανάλογα με την εποχή. Φωνητική καλλιέργεια (υιοθέτηση θεμελιωδών τεχνικών του τραγουδιού), ικανότητα χορωδιακής ερμηνείας με έλεγχο της αναπνοής, των χρωματισμών, με ρυθμικό και μελωδικό συντονισμό. Ανάπτυξη της μουσικής επικοινωνίας με το κοινό μέσω των συναυλιών. Ικανότητα οργάνωσης και προετοιμασίας χορωδιακών συνόλων σε σχολικές μονάδες και εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

Προαπαιτούμενα Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ3108
Τίτλος Μαθήματος	ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΑΡΤΙΤΟΥΡΑΣ
Εξάμηνο(α) φοίτηση	Α', Γ', Ε', Ζ'
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Γλώσσα	Ελληνικά.
Διδάσκοντες	Κυριακάκης Γεώργιος, Αναπληρωτής καθηγητής.
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής ειδίκευσης για φοιτητές των κατευθύνσεων Ευρωπαϊκής (κλασικής) μουσικής, Ελληνικής Παραδοσιακής Μουσικής και Σύγχρονης Μουσικής. Ελεύθερης επιλογής για τους υπόλοιπους φοιτητές.
Τύπος μαθήματος	Ομαδικό εργαστηριακό.
Παρακολούθηση	Υποχρεωτική.
Διάρκεια	3Ω/Ε
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Εξέταση στο εργαστήριο υπολογιστών του τμήματος, η οποία περιλαμβάνει ψηφιοποίηση, ψηφιακή επεξεργασία, διαμόρφωση και σελιδοποίηση δοσμένης παρτιτούρας καθώς και δημιουργία και επεξεργασία εκπαιδευτικού υλικού.
Ασκούμενες δεξιότητες	Δεξιότητες εξάσκησης, δεξιότητες ανάγνωσης, γνώση και κατανόηση του μουσικού υλικού, δημιουργικές και αναδημιουργικές δεξιότητες, παιδαγωγικές δεξιότητες, γνώση και κατανόηση του πλαισίου, ανεξαρτησία.
Περιγραφή μαθήματος	Παρουσιάζεται αναλυτικά το λογισμικό ψηφιακής επεξεργασίας παρτιτούρας. Στη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές/τριες του μαθήματος εξασκούνται υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του διδάσκοντος στην ψηφιακή επεξεργασία μουσικών κειμένων διαφόρων βαθμών δυσκολίας όσον αφορά την ψηφιοποίησή τους καθώς και στη δημιουργία και επεξεργασία εκπαιδευτικού υλικού (παρτιτούρες, σημειώσεις, φύλλα μουσικών ασκήσεων κλπ.) και πραγματοποιούν σε εβδομαδιαία βάση ασκήσεις πάνω στην εκάστοτε διδαχθείσα ύλη.
Περιεχόμενο μαθήματος	Πιστή αντιγραφή παρτιτούρας για σόλο όργανο και πιάνο, χορικών J.S. Bach με λόγια, παρτιτούρας για πιάνο αυξημένων σημειογραφικών απαιτήσεων, παρτιτούρας για μεγάλο σύνολο, εισαγωγή και εξαγωγή γραφικών, εισαγωγή και εξαγωγή αρχείων xml, tiff, jpeg και pdf, συνδυασμός λογισμικών για μορφοποίηση κειμένου με μουσικά παραδείγματα, διαμόρφωση εκπαιδευτικών σελίδων πρακτικής μουσικής άσκησης για την εκπαίδευση.
Σκοπός	Να εφοδιάσει τους φοιτητές/τριες του μαθήματος με πρακτικές γνώσεις και ικανότητα χρήσης και αξιοποίησης των εφαρμογών ψηφιοποίησης και

επεξεργασίας μουσικού κειμένου, προκειμένου να τις χρησιμοποιήσουν στις περαιτέρω καλλιτεχνικές ή εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες.

Μαθησιακά αποτελέσματα Δακτυλογράφηση, ψηφιακή επεξεργασία και διαμόρφωση μουσικού κειμένου και παραγωγή παρτιτούρας επαγγελματικών προδιαγραφών. Χρήση και τοποθέτηση μουσικών παραδειγμάτων σε αρχεία κειμένου. Ψηφιακή παραγωγή μουσικού εκπαιδευτικού υλικού.

Προαπαιτούμενα Όχι.

Κωδικός μαθήματος	ΜΣ0711.
Τίτλος Μαθήματος	ΨΥΧΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ
Εξάμηνο(α) φοίτησης	Γ' Ε', Ζ'.
Κατεύθυνση/ειδίκευση	Όλες
ECTS ανά εξάμηνο	3
Διδάσκοντες	Νηστικιάκης Μιχάλης, Ε.Ε.Π.
Γλώσσα	Ελληνικά.
Κατηγορία μαθήματος	Ελεύθερης επιλογής.
Τύπος μαθήματος	Διάλεξη
Παρακολούθηση	Προαιρετική.
Διάρκεια	2Ω/Ε.
Αλληλεξάρτηση μαθήματος	Όχι
Αξιολόγηση	Προφορικές εξετάσεις. Διάρκεια εξέτασης περίπου 30'.
Περιεχόμενο μαθήματος	Στο μάθημα εξετάζεται το πώς το σύστημα της ακοής επεξεργάζεται και μεταφράζει τα ηχητικά κύματα που προσλαμβάνει από το περιβάλλον του σε ηχητικά σήματα που έχουν ένα συγκεκριμένο νόημα και μια ιδιαίτερη σημασία για τον οργανισμό. Ειδικότερα εξετάζονται: α) η ανατομία και η φυσιολογία του συστήματος της ακοής, β) η λειτουργία της ανάλυσης του ακουστικού περιβάλλοντος, γ) το πώς τα αντικειμενικά μεγέθη του ήχου μεταφράζονται από το σύστημα της ακοής σε ψυχοφυσικά χαρακτηριστικά του προσλαμβανόμενου ηχητικού ερεθίσματος (συχνότητα-τονικό ύψος, στάθμη έντασης-ακουστότητα, ηχητικό φάσμα-ηχόχρωμα), δ) το φαινόμενο της απόκρυψης, ε) η λειτουργία της δυωτικής ακοής, και ε) στοιχεία νευροφυσιολογίας σε σχέση με την αίσθηση της ακοής και την επεξεργασία από τον εγκέφαλο των μουσικών γνωρισμάτων του ήχου. Εισαγωγή στην πειραματική μεθοδολογία που χρησιμοποιεί η σύγχρονη έρευνα στο χώρο της Ψυχοακουστικής. Ανάλυση και ακρόαση των ψυχοακουστικών φαινομένων στο εργαστήριο.
Βιβλιογραφία	Σημειώσεις από τον διδάσκοντα σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
Σκοπός	Σκοπός του μαθήματος ειδίκευσης είναι, ανάλογα με την ειδίκευση, να δημιουργήσει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία, είτε ως ειδικός στην Ακουστική, είτε ως ηχολήπτης, είτε ως μουσικός παραγωγός, (σε studio ηχογραφήσεων, χώρους μουσικής-συναυλιών, θέατρα, στο ραδιόφωνο, την τηλεόραση, κλπ.), είτε ως εκπαιδευτικός, είτε για τη συνέχιση των σπουδών του σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
Προαπαιτούμενα	Όχι.